

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

ΥΠ' ΟΥΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ:

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. — Τὸν προσορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. — Διατί ἡ Ζωή. — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. — Τὴν τέρεσιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύματος διὰ διαφορῶν ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων.

κτλ. κτλ. κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων
δέον μετέχειν, καὶ τῆς ῥοδωνιάς, τοῦ ἄνθους
δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».

(Μέγας Βασίλειος)

ΑΓΓΕΛΙΑ

Προτιθέμενος τὴν ἑκδοσιν περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ « **Νέος Πυθαγόρας** » προβάλλω εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ φιλοπροόδου ἀναγνώστου, ἀντὶ πάσης ἄλλης *ρεκλάμας*, αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔργον οὔτινος τὸ πρῶτον φυλλάδιον ἐκτυποῦται περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐπομένου μηνός.

Ὁ « **Νέος Πυθαγόρας** » θὰ περιέχῃ κυρίως καὶ ἐκλεκτικῶς διαφόρους μελέτας σπουδαίων σοφῶν (συγγραφέων, δημοσιογράφων κλπ.) ἐπὶ φιλοσοφικῶν, ἐπιστημονικῶν, κοινωνιολογικῶν, κλπ. ζητημάτων, ἰδίως δὲ περὶ ψυχολογίας, περὶ πνευματολογίας, περὶ πνευματισμοῦ, περὶ τοῦ ἀοράτου κόσμου, περὶ τῆς ἐπικοινωνίας αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων, περὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν (Κάββαλας, Ἑρμητικῆς κλπ.) περὶ Μασονίας, περὶ τῆς ἀρχαίας Γνώσεως, περὶ τῆς ἀρχαίας Μαγείας, περὶ Μαγνητισμοῦ, περὶ Ὑπνωτισμοῦ, περὶ τῶν νέων θεραπευτικῶν μεθόδων (ὁμοιοπαθητικῆς, μεταλλοθεραπείας, μαγνητοθεραπείας, ζωοθεραπείας, ἡλεκτροθεραπείας) καὶ περὶ ἄλλων κοινωφελῶν καὶ περιέργων πραγμάτων. Θὰ περιέχῃ πρὸς δὲ καὶ *μυθιστορίας* ἔτι. Ἀλλὰ τί μυθιστορίας ! ; Πνευματολογικὰς ! Μυθιστορίας π. χ. ὑπαγορευθεῖσας παρὰ τοῦ ἀοράτου κόσμου εἰς νεάνιδας ἀπαιδεύτους καὶ γραφούσας ἀσυναίσθητως· μυθιστορίας ἀποδεικνυμένας εἴτα παρὰ τῶν εἰς τὴν ἐξέλεγχιν αὐτῶν ἐγκυψάντων ὅτι δὲν

εἶναι μυθιστορίαι, κατὰ τὴν κοινὴν ἔννοιαν, ἀλλ' ἱστορίαι, ἐν αἷς ἀπαντᾷ ὁ ἀναγνώστης ἀληθεῖς, ζωντανάς, ἠθικοπλαστικάς, ἐποικοδομητικὰς περιπετείας, πολλῶ μᾶλλον συγκινοῦσας ἢ πολλὰ ἄλλα ἐκ τῶν συνήθων φανταστικῶν μυθιστοριῶν, ἃς ὁμως ἡ κακὴ ζήλος περιεργία τοῦ Κοινοῦ λαιμάργως καὶ ἀτόπως καταβιβρώσκει.

Τὸ πνεῦμα λ. χ. τοῦ ἐπὶ Μωϋσέως, Φαραὼ Μέρνεπταχ, μετενσαρκωθὲν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἐσχάτως δ' ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ John Wilmot κόμητος de Rochester (1647—1680), διασήμευ ναυάρχου τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ Καρόλου II, καὶ λαβὼν τὴν ἐντολὴν (καθ' ἃ τοῦλάχιστον λέγει) νὰ διακοινώσῃ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς ἠθικοποίησιν τὰ κατὰ τοὺς διαφόρους βίους αὐτοῦ τε καὶ τῶν τῆς ἐποχῆς του, τῶν εἰς ἄλλους βίους (κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν) συναντηθέντων καὶ ἀλληλεπιδρασάντων εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς (κατὰ τοὺς αἰωνίους νόμους τῆς Προόδου), ἐξελέξατο καὶ διεμόρφωσεν ὡς μεσάζουσαν νεανίδά τινα ρωσίδα ἐκ μεγάλης οἰκογενείας· καταγομένην, γραφουσάν μηχανικῶς, ἀσυναίσθητως, μετὰ μεγίστης (σπασμωδικῆς) ταχύτητος τῆς χειρός. . . Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν μεσάζουσαν ὑπαγορεύει ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως τὰς μονογραφίας τοῦ Μωϋσέως, τοῦ Τιβερίου κλπ. καθὼς καὶ τὰς ἐν λόγῳ ἱστορίας, τὰς λαμπράς καὶ ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν.

Τὸ Περιοδικὸν μας ἔνεκα τῶν σπουδαίων, ἐπωφελῶν, περιέργων καὶ τερπνῶν ἄρθρων, θὰ ἔχῃ (τοιαύτη τοῦλάχιστον ἢ πρόθεσις) τὴν ἀξίαν βιβλίου κατέχοντος τιμητικὴν πάντοτε θέσιν ἐν πάσῃ βιβλιοθήκῃ καὶ προκαλοῦντος τὴν ἐπαναληπτικὴν ἀναγνώσιν, οὐχὶ δ' ἐφημερίδος πληρούσης στιγμιαίαν μόνον περιέργειαν ἢ συγκίνησιν.

Ὁ « **Νέος Πυθαγόρας** » θὰ περιέχῃ καὶ ἄρθρα ἀντιφατικά, ιδέας ἀντιθέτους, δι' ἃς εὐθύνονται ἢ ἔχουσι τὴν τιμὴν οἱ ἐκφέροντες αὐτάς. Τοῦτο δὲ χάριν τῆς λογικῆς διερεύνης, τῆς ἄνευ προκαταλήψεως ἐξελέγξεως, τῆς διὰ τῆς συζητήσεως ἐμπεδώσεως τῶν σπουδῶν ἐκάστου, τῆς διὰ τῆς λογικῆς ἀποτριάσεως τοῦ νέου πεδίου.

Ὅταν δέ, σὺν Θεῷ, ἐδραιωθῇ δι' ἱκανοῦ ποσοῦ συνδρομητῶν, τότε θὰ ἐπεκτείνωμεν τὸν κύκλον τοῦ προγράμματος κατὰ τε ποιὸν καὶ ποσόν, πρὸς μείζονα ὠφέλειαν καὶ τέρψιν παντὸς εἵδους ἀναγνώστου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ Δραχ. 12

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ Φραγ. 12

Πληρωτέα καθ' εξαμηνίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1890

Θ. ΔΟΜΙΝΟΣ

Περιεχόμενα τοῦ Α' καὶ Β' φυλλαδίου.

Ἀγγελία. Πρόλογος.

Προφητεΐαι. — Πῶς θεωρεῖ αὐτάς ὁ Πνευματισμός. — Πρόρρησις τῆς ἐν ἐκστάσει διατελούσης δεκατριέτιδος Μαργαρίτας Στόφφελ περὶ τῶν ἐπὶ 60 ἔτη πολιτικῶν συμβάντων (ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος) καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην (καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐννοεῖται), ὧν πολλὰ ἐπληθήτευσαν ἤδη. (ὑπὸ E. Audéoud).

Μελέτη. 1) περὶ χειρομαντείας. — Ποία ἡ βάσις αὐτῆς. — Πῶς καὶ πότε ἐπιτυγχάνουσιν οἱ μάντις καὶ χειρομάντις κλπ.

2). *Περὶ ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς.* — Ἀπόδειξις περὶ τῆς ὑπάρξεως κλπ. οὐχὶ μεταφυσικῶς, οὐδὲ θεολογικῶς, ἀλλὰ φυσιολογικῶς, ἐπιστημονικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἥκρον τοῦ δακτύλου.

3). *Περὶ τῆς Μαγνητικῆς καὶ Μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενῶν.*

Σολομωνική. — Τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ τὸ βιβλίον τὸ λεγόμενον σολομωνική. (Ἐκ τινος συγγράμματος τοῦ Eliphaz Lévy).

Μελέτη ἐπὶ τῶν ὀνείρων, τῆς ἀμνημοσύνης αὐτῶν, τῶν ἐν αὐτοῖς ὀπτασιῶν καὶ συμβεβηκότων, ἅτινα πραγματοποιοῦνται μετὰ τινος ἡμέρας, κλπ. (ὑπὸ Eriksen du Morgendaennringer).

Ἑρμηνεία τῆς Π. Γραφῆς κατὰ τοὺς Καθβαλιστάς, τοὺς Τελμουδιστάς κλπ.

Πνευματολογία Πειραματική. Μαρτυρία τῶν γεγονότων. Ἱστορία τῆς Πνευματικῆς κινήσεως (ὑπὸ René Caillié).

Τὸ 'Ελιξήριον τῆς Ζωῆς· (ὕπὸ Jules Lermina).

'Η 'Επιστήμη καὶ ἡ Πνευματολογία. (Ἐκ τοῦ Voltair 6 'Ιουν. 1890, καὶ τοῦ Φιγαρὼ 16 7βρίου 1890).

Δελτίον Μασωνικόν· (ὕπὸ Oswald Wirth :.)

Πῶς ὁ Λομβρόζος παρεμόρφωσε τινὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν ὑπνωτισμόν, καὶ ἀνασκευὴ ὑπὸ τοῦ καθηγ. τοῦ Πανεπιστ. καὶ μέλους τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Βελγίου Delbœuf.

Παραβολὴ τῶν λίθων· (ὕπὸ τοῦ Dr. Paul Gibier).

Τὸ ἐσχάτως (1883) εὑρεθὲν χειρόγραφον ἐν τῇ χειρὶ τῆς μομίας τῆς Μουνα-Σεχερη, θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ Παμαῖ (πρὸ 3000 περίπου ἐτῶν). Ἐξ αὐτοῦ τοῦ χειρογράφου μαθητόμεν τινὰ περὶ τῆς ἀποκρύφου μυήσεως τῶν Αἰγυπτίων· (ὕπὸ I. Marcus de Vez).

Μία σύγχρονος ἀνακάλυψις. — 'Η μεταλλοθεραπεία ὑπὸ τοῦ Dr. Burq. Ὁ χαλκὸς ὡς προφυλακτικὸν τῆς χολέρας κλπ. — Διαθεβαίωσις τοῦ Dr. Moricourt ὅτι ὁ χαλκὸς καταστρίφει τὰ μικρόβια τῆς φθίσεως κλπ. (ὕπὸ Achille Poincelot).

'Ο Πίκμανν εἰς 'Ιταλίαν. — 'Η τοῦ Λομβρόζου γνώμη περὶ τῆς νοογνωμοσύνης τοῦ Πίκμανν καὶ ἡ ἀναιρέσις τῆς γνώμης ταύτης ὑπὸ τοῦ Commandant Dufilhol.

'Ο πραγματικὸς καὶ ἀπόκρυφος λόγος, δι' ὃν ὁ Πάπας ἠναγκάσθη ὄχι μόνον νὰ στέψῃ τὸν Ναπολέοντα Α'. ἀλλὰ καὶ νὰ μεταβῇ πρὸς τοῦτο ἐν καιρῷ χρεμῶνος εἰς Παρισίους κλπ.

ΚΛΠ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὅπως ὁ ἄνθρωπος, ἵνα μεταβῇ ἐκ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν ἐφηβικήν ἡλικίαν, διέρχεται ἰδιάζουσάν τινα φάσιν ὑπάρξεως, συναισθανόμενος τότε τὰ ἀποτελέσματα νέας τινὸς ἀναμορφώσεως, εἰς ὑψηλοτέραν κατὰστασιν τοῦ ὄντος αὐτοῦ ἀγούσης, οὕτω καὶ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων ἢ ἡ κοινωνία ὀφείλει νὰ διέλθῃ ἀνάλογόν τινα ἐξέλιξιν, ἐπιστάσης τῆς ἐποχῆς παρομοίας τινὸς ἀναμορφώσεως.

Ἀφοῦ δ' ὁ νέος ἢ ἡ νεᾶνις διάκεινται, κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τῆς ζωῆς, ἐν ταραχῇ αἰσθήσεων, ἐκδηλουμένη ὅτε μὲν διὰ ματαιοσχολίας ἢ ἀποχαυνώσεως, ὅτε δὲ δι' ἀορίστων, ἀστάτων πόθων, μεταπιπτόντων λεληθότως ἐνίστε εἰς ἀτάκτους ὁρμάς, οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι καὶ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὴν εἰς ὁμοίαν ἀναλογικῶς ἡλικίαν περιερχομένην, ἐν τῷ μακρῷ αὐτῆς σταδίῳ,

Παρατηροῦμεν τῶντι, πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας παραδιδομένους, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας τῶν κοινῶν, εἰς πᾶσαν ἐξαγρίωσιν, εἰς πᾶσαν ἡδυπάθειαν, ἀναζητοῦντας καθ' ὑπερβολὴν τὰς ἀπολαύσεις καὶ ζῶντας ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῶν ὑλικῶν ἡδονῶν. Ἡ ὀκνηρία, ἡ ἀποστροφή πρὸς τὴν ἐργασίαν ἄλλους μὲν ἄγουσι πρὸς τὴν κλοπὴν, ἄλλους δὲ πρὸς τὸ ἐγκλημα, ὅταν στερεῶνται τῶν ἀναγκάων τοῦ βίου, ἐνῷ πολλοὶ τῶν ἐν περιουσίᾳ προνομιούχων, ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ ἐγκαθιδρυόμενοι, διαμένουσι κωφοὶ πρὸς τὰ παράπονα καὶ τὰς ἀδημονίας τῶν δυστυχῶν.

Τὸ πᾶν φαίνεται ἀνεστραμμένον κατ' αὐτὴν τὴν θλιβεράν ἡλικίαν τῆς ἀνθρωπότητος, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὸν τελευταῖον παροξυσμὸν τῶν ἀποπλάνησεων, ὡς τοῦτο παρατηροῦμεν κατὰ τὴν ἐποχὴν μας ταύτην, καθ' ἣν τὸ ἠθικὸν αἴσθημα, θεθορυβημένον κατὰρρίπτεται ἀπερισκέπτως, πρὸς πᾶσαν παρεκτροπὴν.

Οἱ συγγραφεῖς, ὧν ἀποστολὴ εἶνε ν' ἀνυψῶσι τὰς ψυχὰς πρὸς τὸ ἰδεῶδες τοῦ ὠραίου, τοῦ δικαίου, τοῦ ἀληθοῦς — ὅπερ εἶνε ἡ Πρόδος — παρασύρουσι συχνάκις τοὺς ἀνγνώστας αὐτῶν εἰς τὸν βόρβορον καὶ τὰ αἵσχη τῆς διανοίας, προκαλοῦντες τὰ κτηνωδέστερα τῶν παθῶν, τὰ καθιστῶντα τὸν ἄνθρωπον ὑποδεέστερον τῶν ζώων.

Ἄλλ' ἐπέστη ἡ ὥρα, καθ' ἣν τὰ ὄργια τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς δέον νὰ λάβωσι πέρας· καθ' ἣν τὸ βλέμμα ἐσκοτισμένον παρὰ τοῦ συνειδότος τῆς ἀλγούσης συναισθήσεως, δέον ν' ἀποστραφῇ τῶν τόπων τῆς διαφθορᾶς καὶ ν' ἀνυψωθῇ ὑψηλὰ, ἵνα ἐτέραν ὁδὸν ἀναζητήσῃ.

Καίτοι ὀλίγα αὐτὰ τὰ ἀποπλανημένα πνεύματα παρέχουσιν οὐχ ἥττον κίνδυνον μέγαν, ἐπαπειλοῦντα γάγγραιναν καθ' ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Ἄλλ' εὐτυχῶς εὔρηται τὸ ἀντίρροπον ἐν ταῖς μεγάλαις καὶ εὐγενέσι διανοίαις, τοῖς ἀφωσιωμένοις σκαπανεῦσι τοῦ μέλλοντος, τοῖς κεκτημένοις ψυχὴν διαφλεγομένην πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναλαβοῦσι τὴν ἱερὰν ἐντολὴν τοῦ ὑεραπεῦσαι τὰς θλ βεράς κεινενικὰς πληγὰς...

Ὅπως ἀπεργασθῇ ἡ μεγάλη αὕτη ἀνόρθωσις τῶν πνευμάτων δὲν ἀρκεῖ πλέον τὴν σήμερον τὸ δογματίζειν δι' ἀγόνων τύπων. Δὲν ἀρκεῖται πλέον τὸ λογικὸν εἰς τὰς τῶν ἄλλων ἀμφιβόλους διαθεβασιώσεις, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ ἴδῃ αὐτὸ τοῦτο, ἀπαιτεῖ νὰ κατανοήσῃ ὅ,τι τῷ διδάσκεται. Μὴ διασκεπτόμενον πλέον παιδικῶς, ἀπαιτεῖ ἀποδείξεις ἵνα θυνηθῇ νὰ παραδεχθῇ τὸ ἀληθές, ἀπαιτεῖ τὴν αὐστηρὰν ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς ἐπιστήμης, ἣτις θὰ τῷ γνωρίσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μέλλον τῶν ὄντων καὶ τῶν πραγμάτων. Τότε δὲ μόνον ὁ ἄνθρωπος, κατανοῶν τὸ διατὶ τῆς ζωῆς, κατανοῶν τὴν αἰτίαν τῆς κατὰ τοὺς ὀρισμένους νόμους ἰδίας αὐτοῦ ὑπάρξεως, δὲν θὰ ὀδεύῃ τυφλώττων, ἀλλὰ θὰ ἐφίεται νὰ φωτισθῇ διὰ τοῦ φωτός, τοῦ παρὰ μόνης τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἀληθοῦς παραγομένου.

Μέχρι τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἡ ἐπιστήμη αὕτη, ἡ παγκόσμιος, ἀγόνως ἐδιδάχθη, διότι ἡ ἀνθρωπότης, πολὺ νέα εἰσέτι, δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἐννοήσῃ. Τὸ συλλήβδην ἀνθρώπινον παιδίον, μὴ διασκεπτόμενον πλεῖον τοῦ ἀτομικοῦ παιδίου, παρεδέχθη κλειστοῖς ὄμμασι τὰς ἄς τῷ ἐπέβαλον διαπιστώσεις μέχρι τῆς πρώτης ἐξεγέρσεως τῆς σκέψεως, ὅτε τέλος, τὴν ἐλευθέραν ἐξέτασιν ἀνακηρύττων, διετύπωσε τὴν πρώτην αὐτοῦ διανοητικὴν ἀνεξαρτησίαν· θραῦσαν δὲ τὰ σπάρ-

5
γανα τοῦ παιδὸς ἐζήτησε ν' ἀπελευθερωθῇ τῆς ἠθικῆς καταπίεσεως τῶν δεσποτῶν αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τὸ συλλήβδην παιδίον, καίτοι εἰσερχόμενον ἤδη εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, δὲν τυγχάνει ἱκανῶς ὥριμον, ὥστε νὰ δημιουργήσῃ διὰ μιᾶς καὶ ὁλοσχερῶς τὴν ἐπιστήμην. Μόνον κατόπιν μακρῶν ἐν σκότει ψηλαφήσεων, κατόπιν μακρῶν ἐν τῇ παρατηρήσει τῶν φαινομένων τῆς φύσεως, ἐνδοιαστικῶν πειραματισμῶν, ἄρχονται ἐδραιούμεναι αἱ πρῶται πειραματικαὶ ἐπιστῆμαι, ἐπεριδούμεναι ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, τῶν χρησιμευουσῶν ὡς ἔλεγχος καὶ στερεὸν στήριγμα.

Αἱ ἐπιστῆμαι τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦ ψηλαφητοῦ εἶναι τὸ στάδιον τῆς ἐπιστημονικῆς παιδικῆς ἡλικίας, τῆς μὴ παραδεχομένης ἔτι καὶ σήμερον ἢ ὅ,τι ὑπόκειται ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις καὶ οὐδὲν πλέον. καθότι ἡ ὄρασις τοῦ πνεύματος, ὄρασις οὕσα τοῦ ἀοράτου, δὲν τυγχάνει κτῆμα ἢ ὀλίγων τινῶν μόνον. Ἴδου διατί ἡ ἐπιστήμη τῆς ἐποχῆς μας, ἀπωθοῦσα πᾶν ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ψηλαφήσῃ ἢ νὰ καταμετρήσῃ, ἀπορίπτει ἀνηλεῶς τὰς μεγάλας ἀγνώστους ἐπιστήμας, αἵτινες ὅμως δύνανται νὰ διδάξωσι τὰ παγκόσμια στοιχεῖα καὶ τὰς αἰωνίους αἰτίας τοῦ παντός.

24
Ἦτε νεωτέρα φιλοσοφία ὡς καὶ ἡ ἀρχαιοτέρα — καίτοι σφωτέρα τῆς ἡμετέρας — ἀπέτυχον ἐν ταῖς διερεύναις αὐτῶν, διότι ἡμέλησαν τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας ἐν τῷ μεγάλῳ συνόλῳ τῶν πραγμάτων, ἐκεῖ ἔνθα κεῖται ἡ ὁλοσχερὴς ὑπαρξίς, τὸ ὑπέρτατον πρότυπον πάσης ὑπάρξεως, τόσον τῆς ἐλαχίστης ὅσον καὶ τῆς μεγίστης.

Πολλοὶ τῶν φιλοσόφων, ἀδυνατοῦντες νὰ διῶδωσι τὸ θεῖον, ἀδυνατοῦντες νὰ κατανοήσωσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, ἀδυνατοῦντες νὰ ἐπιβεβαιώσωσι τὸ ἀθάνατον μέλλον τῶν ὄντων, ἠρνήθησαν πάντα ταῦτα, παρασύροντες εἰς τὴν ἰδίαν τυφλότητα καὶ ἅπαντας τοὺς ἐγκαταλείποντας ἑαυτοὺς νὰ καλυφθῶσι μὲ τὸ αὐτὸ ἐπικάλυμμα. Ἀλλὰ παρ' αὐτὰς τὰς διανοίας, τὰς μὴ βλέπουσας ἢ διὰ τῶν ὁμμάτων τοῦ σώματος, παρατυγχάνουσιν ἕτεροι, μᾶλλον προωδευμένοι καὶ κεκτημένοι τὸ χάρισμα τῆς ἐνδον ὁράσεως, αἵτινες κατενόησαν τὴν ὑπαρξίν τοῦ πνεύματος, καίτοι ἀψηλαφῆτου φαινομένου, ὅπως καὶ τὴν τῆς ὕλης.

Ἡ ὕλη, ὅταν τὴν σπουδάζῃ τις ἐν τῷ βάθει τῶν μυστηρίων της,

δύναται νὰ ἀγάγῃ πρὸς τὸ πνεῦμα· μόνον δὲ τὸ πνεῦμα δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὕλην. Καίτοι δὲ ἡ διάνοιά μας τυγχάνει δεσμευμένη ἐν χονδροειδεῖ ὕλικῳ περικαλύμματι, παρεμποδίζοντι τὴν ὄρασιν τοῦ ἀοράτου — ὡς καὶ τὴν τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης — καίτοι μικρὰ αὐτῇ, κέκτηται ὅμως ἐν μέγα ἐργαλεῖον, τὸ τοῦ λογικοῦ ὅπερ παρέχει αὐτῇ τὴν ὀξύνοιαν, τὴν κρίσιν, τὴν λογικὴν μεθ' ὧν ἀποβαίνει ἀρκούντως ἰσχυρὰ ὥστε νὰ προέλθῃ πρὸς τὴν κατὰκτησιν μεγάλων ἀποκαλύψεων τοῦ ἐν πραγματώσει ἰδεώδους.

Ἄλλ' ὅμως τὸ ἀνθρώπινον λογικὸν ἀποβαίνει ἀνίσχυρον ἂν δὲν σπουδάσῃ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, οὓς δέον ν' ἀποκαλύψῃ ἐν πρώτοις ἵνα μεταχειρισθῇ εἴτα αὐτοὺς ὡς ὁδηγοὺς αὐτοῦ· διότι ἄνευ τῆς ὁδηγίας αὐτῶν ἀποβαίνει τὸ λογικὸν ἄγονον, καθὼ στερούμενον τῶν δεδομένων τοῦ θείου παγκοσμίου σχεδίου. Τούτου δ' ἀγνοουμένου τὸ λογικὸν οὐδὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ, σύμφωνα πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Αὐτὸ τὸ σχέδιον, τὸ θαυμαστὸν ἐν τῇ ἐνότητι, ἐπεκτείνεται ἐφ' ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς ζωῆς, καίτοι εἰς ἀπείρους μεταβολὰς ὑποκείμενα, ὧν τὴν ὑπαρξιν ἀποδεικνύει ἡ παγκόσμιος ἐπιστήμη, διαφωτίζουσα διὰ τοῦ ζωηροῦ φωτὸς τὴν ἀρχὴν ὅλων τῶν μορφώσεων, ὅλων τῶν λειτουργιῶν, ὅλων τῶν ἐξελίξεων τῶν ὄντων.

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ πρὸ δύο μηνῶν ἐν Παρισίοις ἐκδοθέντος πρώτου τόμου τοῦ συγγράμματος τοῦ Arthur d' Anglemont ὑπὸ τὸν τίτλον «Fractionnement de l' Infini, Synthèse de l' Être.»

« Πολὺ δύσκολον τὸ πιστεῦν ὅ,τι βλέπει τις, ἂν αὐτὸ ὅπερ βλέπει δὲν συνάδῃ πρὸς τὰς γενικὰς ἰδέας, τὰς κοινὰς, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς βάσεις τῶν γνώσεών μας. Τὸ ἀποκαλούμενον ὀρθὸς λόγος ἀντίκειται πρὸς αὐτό. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος, ὃν τόσῳ ἐκθειάζουσι, δὲν εἶνε ἢ *φουτίνα* τις τῆς νοημοσύνης. Ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς σήμερον δὲν εἶνε ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς πρὸ διακοσίων ἐτῶν ἐποχῆς, οὐδὲ τῆς πρὸ δύο χιλιάδων. » (Charles Richet κατὰ τὸν Yung «Hypnotisme et Spiritisme»).

« Ἡ ἀλήθεια δὲν ἔρχεται ἀφ' ἑαυτῆς ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ τραχήλου ἡμῶν. Δέον νὰ ζητῶμεν, νὰ σκεπτώμεθα, νὰ μελετῶμεν. » (Schopenhauer).

ΜΕΛΕΤΗ

Περὶ Χειρομαντείας. — Περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς. — Περὶ τῆς μαγνητικῆς καὶ μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

«Διερευνᾶν καὶ ἐπεξηγεῖν τὴν Φύσιν διὰ τοῦ Ἀνθρώπου, οὐχὶ τὸν Ἀνθρωπον διὰ τῆς Φύσεως»

(Louis Claude de St Martin)

Τῇ πρὸς τὸ «Γνῶθι σαυτὸν» ⁽¹⁾ ὑπὸ φιλοσοφικὴν ἔποψιν παρεμφερεῖ γνωματεύσει ταύτη τοῦ Ἀγνώστου ἐπιλεγομένου Φιλοσόφου ἐπόμενοι, καὶ προβαίνοντες οὐχί, κατὰ τὸ σύνηθες, ἐκ τοῦ γνωστοῦ πρὸς τὸ ἄγνωστον, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὁρατοῦ (τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης τοῦ ἀοράτου, κατὰ τοὺς ἀρχαίους) πρὸς τὸ ἀόρατον (τὸ διέπον ἅπαντα τὰ δημιουργήματα), θὰ πειραθώμεν νὰ σπουδάσωμέν τινα τῶν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ τελειότερου τῶν δημιουργημάτων καὶ κατ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς Δαρβινιστάς.

Θὰ ὑμιλήσωμεν δὲ πρὸς τὸ παρόν. 1ον) Περὶ Χειρομαντείας. — Ποῦ δηλ. αὕτη βασιζέται, κλπ. 2ον) Περὶ τῆς Ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καὶ τινων ἄλλων σχετικῶν ζητημάτων, ἐπιφέροντες ἐπιχειρήματα οὐχὶ μεταφυσικὰ ἢ θεολογικά, ἀλλὰ φυσιολογικά καὶ ἐπιστημονικά, καὶ 3ον) Περὶ τῆς Μαγνητικῆς καὶ Μαγνητιστικῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

Ὑπ' ὅψει δ' ἔχοντες τὸ τοῦ Montesquieu : "Ὅταν δηλ. πραγματευῇται τις ζήτημά τι νὰ μὴ ἐξαντλῇ αὐτό, ἀλλὰ ν' ἀρκεῖται νὰ προκαλῇ τὴν ἐπ' αὐτοῦ σκέψιν τοῦ ἀκροατοῦ ἢ τοῦ ἀναγνώστου, δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας ἤδη, οὐδ' εἰς λεπτομερεῖς ἀπο-

(1) Ἡ μᾶλλον ὠφέλιμος ἐπιστήμη ἐμπερικλείεται ἐν τῷ γνωμικῷ τούτῳ, διότι ὁ ἄνθρωπος εἶνε εἰκὼν τοῦ Κόσμου. Διὰ τῆς γνώσεως δὲ τοῦ ἐνὸς γινώσκωμεν τὸν ἕτερον.

δείξεις, καὶ τοὶ βασιζομένοις ἐπὶ τῇ νεωτέρας ἐπιστήμῃ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ Μαγείᾳ (τῇ σοφίᾳ δηλ.), ἵνα μὴ παραβαρύνωμεν τὸν ἀναγνώστην διὰ μακροσκελοῦς ἀναγνώσματος.

Ἐπισκοπήσωμεν λοιπὸν διὰ βραχείων

Τὸ ὁρατὸν σῶμα τοῦ Ἀνθρώπου.

Παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις εἰς αὐτὸ δὺν πρωτίστας διαιρέσεις :

1) Ἐν κεντρικὸν μέρος περιλαμβάνον ἅπαντα τὰ σπουδαῖα ὄργανα, ἥτοι τὸν Κορμόν.

2) Τὰ δευτερεύοντα μέρη, ἥτοι τὰ Μέλη, ἅτινα δύναται τις νὰ τάμη, ἄνευ τῆς καταστροφῆς τοῦ ὄντος καὶ ἅτινα χρησιμεύουσι τοῖς ἐν τῷ κορμῷ περιεχομένοις ὀργάνοις ὡς μέσα ἐνεργείας.

Ὁ Κορμός.

Διαιρεῖται δὲ καὶ ὁ Κορμός εἰς τρία μεγάλα τμήματα : τὴν κεφαλὴν, τὸ στῆθος, τὴν κοιλίαν.

Τὰ Μέλη.

Ἐκαστον δὲ μέλος διαιρεῖται εἰς τρία ἕτερα μέρη : τὸν βραχίονα, τὸ ἀντιβράχιον, τὴν χεῖρα διὰ τὰ ἄνω μέλη, τὸν μηρόν, τὴν κνήμην, τὸν πόδα διὰ τὰ κάτω.

Σημειωτέα αὕτῃ ἡ περίεργος ἐπανάληψις τῆς τριπλῆς διαιρέσεως. Ὁ κορμός διηρέθη εἰς τρία μέρη· τὸ αὐτὸ ἐγένετο καὶ εἰς τὰ μέλη· ἀλλ' ὡς γινώσκετε, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἄκρα τῶν μελῶν, τὴν χεῖρα δηλ. καὶ τὸν πόδα, διαιρούμενα καὶ αὐτὰ εἰς καρπὸν, μετακάρπιον, δακτύλους, καὶ ταρσόν, μετατάρσιον, δακτύλους. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ δάκτυλοι διαιροῦνται εἰς τρία μέρη : τὴν φάλαγγα, τὸ μέσον φαλάγγιον καὶ τὸ φαλάγγιον. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος εἰς τρία ζεύγη : τὰ τῶν χειρῶν, τὰ τῶν ποδῶν καὶ τὰ . . . τῶν σιαγῶνων.

Ἡ Μαγία, δηλ. ἡ ἀρχαία σοφία, διαβεβαιοῖ ὅτι πάντα τὰ μέρη ταῦτα ἔχουσι πρὸς ἄλληλα στενὴν σχέσιν, μεγάλην ἀντίστοιχον ἀνα-

λογίαν. Ἡ δυνάμεθα ν' ἀναπτύξωμεν ὁλόκληρον ἀνατομικὴν μελετην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἂν ἦτο τῶρα ἀνάγκη σπουδαίας σπουδῆς. Περιοριζόμεθα νὰ παραπέμφωμεν τοὺς περιέργους εἰς τὰ σχετικὰ ἔργα τοῦ Φόλτς σημειοῦντες τὰ ἐξῆς μόνον.

Ὁ βραχίον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν μηρὸν καὶ τὸ κάθετον μέρος τῆς σιαγῶνος.

Ὁ πῆχυς τῆς χειρὸς πρὸς τὴν κνήμην καὶ τὸ ὀριζόντιον μέρος τῆς σιαγῶνος.

Ἡ χεὶρ πρὸς τὸν πόδα καὶ τὰ οὖλα.

Ἐκαστον ζεύγος τῶν μελῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς ἓν τῶν τριῶν μεγάλων κέντρων τοῦ κορμοῦ. Αἱ κνήμα λ. χ. πρὸς τὸ κατώτερον τμήμα, ἥτοι τὴν κοιλίαν· οἱ βραχίονες πρὸς τὸ μεσαῖον, ἥτοι τὸ στήθος, καὶ ἡ σιαγὼν πρὸς τὴν κεφαλὴν.

Ὁ Jean Malfatti de Montereaggio (1837) παρέχει περιργους ἀναπτύξεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀποδεικνύων ὅτι ἕκαστον τμήμα τοῦ κορμοῦ ἔχει σχέσιν πρὸς ἓν ζεύγος μελῶν, προσκεκολλημένων αὐτῷ καὶ δεικνυόντων ὅτι ἐν αὐτῷ διενεργεῖται.

Τὸ τμήμα τοῦ κορμοῦ, ἐξ οὗ ἐξαρτῶνται τὰ μέλη, ἐντυποῖ τούτοις ἰδιάζοντά τινα χαρακτῆρα, παρέχοντα εἰς τὸν Μάγον σπουδαία γνωρίσματα, ἅτινα διαφεύγουσιν ὅλως τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ τυχαίου ἱατροῦ.

Ἡ ἐπιστήμη λοιπὸν τοῦ μαντεύειν, διὰ τῆς παρατηρήσεως τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τῶν γραμμῶν, βασιζέται ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν συνδεουσῶν πρὸς ἄλληλα ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ σώματος. Οὐ τοῦ παρόντος βέβαια ν' ἀναλάβωμεν τὴν ἐπιστημονικὴν ὑπεράσπισιν τῆς Μετωσκοπίας ἢ τῆς Χειρομαντείας. Παρατηροῦμεν ὅμως εἰς τοὺς θεωροῦντας ταῦτα ὡς γελοῖαν δεισιδαιμονίαν, ὅτι ἀγνοοῦσιν ὁλοτελῶς τοὺς λόγους δι' οὓς ἀποτολμῶσι νὰ ἐκφέρωσι τὸν τοιοῦτον αὐτῶν χαρακτηρισμόν, καὶ περιοριζόμεθα εἰς βραχεῖαν ἐκτύλιξιν τῶν σχέσεων, τῶν πρὸς ἄλληλα συνδεουσῶν τὰ τρία τοῦ κορμοῦ τμήματα, προσθέτοντες λεπτομερείας τινὰς ἀναφορικῶς τοῦ προσώπου καὶ τῶν σχέσεων τῶν ἐν αὐτῷ ὀργάνων πρὸς τὸν ἐπίλοιπον ὀργανισμόν.

Ἐπομεν ὅτι ἐκάστη πρωτεύουσα διαίρεσις τῶν μελῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς ἓν τμήμα τοῦ κορμοῦ. Προσθετόν ἤδη ὅτι καὶ αἱ διαιρέσεις ἐνὸς μέρους ἐκάστου μέλους ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἀνάλογον διαίρεσιν τῶν ὁλοσχερῶν μερῶν. Αἱ διαιρέσεις λ. χ. τοῦ δακτύλου, ἥτοι

Ἡ Φάλαγξ, τὸ Μέσον Φαλάγγιον καὶ τὸ Φαλάγγιον ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τὰς διαιρέσεις τῆς χειρός, ἥτοι :

τὸν Καρπύν, τὸ Μετακάρπιον, τὸν Δάκτυλον.

Οὕτω δὲ πῶς συμβαίνει τὸ τοιοῦτον, ὥστε ἡ ἀνατομικὴ σύστασις ἐνὸς φαλαγγίου ν' ἀναπαράγῃ ἀναλογικῶς τὴν σύστασιν ὁλοκλήρου τοῦ δακτύλου,

Εἰς τὸ πεδίον τοῦτο τῆς ἀνατομικῆς φιλοσοφίας δὲν εἰσέδυσεν εἰσέτι ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη.

Ὡσαύτως αἱ διαιρέσεις τῆς χειρὸς ἀνταποκρίνονται κατὰ πάντα πρὸς τὰς τοῦ βραχίονος. ἥτοι :

Τὸν Βραχίονα, τὸ Ἀντιβράχιον, τὴν Χεῖρα.

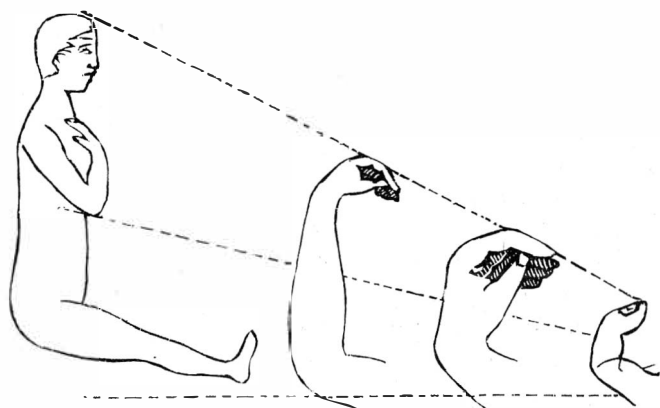
Καὶ αὐτὰι δὲ πάλιν πρὸς τὰς διαιρέσεις τοῦ κορμοῦ, ἥτοι :

Τὴν Κοιλίαν, τὸ Στήθος, τὴν Κεφαλὴν.

Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον ὁ Βραχίων, ὁ Καρπός, ἡ Φάλαγξ τοῦ δακτύλου καταδεικνύουσι τὰς τε ὁρατὰς καὶ τὰς ἀποκρύφους σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν Κοιλίαν. Ἐπίσης πρὸς διάγνωσιν τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ διενεργουμένων προστρέχομεν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν τῆς ὅλης χειρὸς ἢ ἐνὸς αὐτῆς δακτύλου ἢ καὶ μόνου τοῦ φαλαγγίου, εἰδικῶς ἀντιπροσωπεύοντος τὴν Κεφαλὴν.

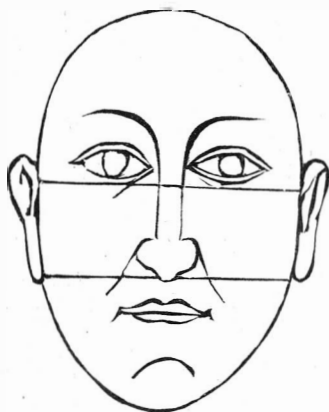
Ἐκ τῶν τοιούτων σχέσεων καὶ ἀναλογιῶν καθοδηγοῦνται οἱ χειρομόνταις.

Ἡ ἐπομένῃ εἰκὼν δεικνύει σαφέστερα τὰς σχέσεις ταύτας :

Τὸ Πρόσωπον.

Ὅπως ὅτε κορμὸς καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος διαιροῦνται εἰς τρία μέρη, οὕτω καὶ τὸ πρόσωπον διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας ἐπικρατείας : Τὴν τῶν Ὀφθαλμῶν, τὴν τῆς Ῥινὸς καὶ τὴν τοῦ Στόματος.

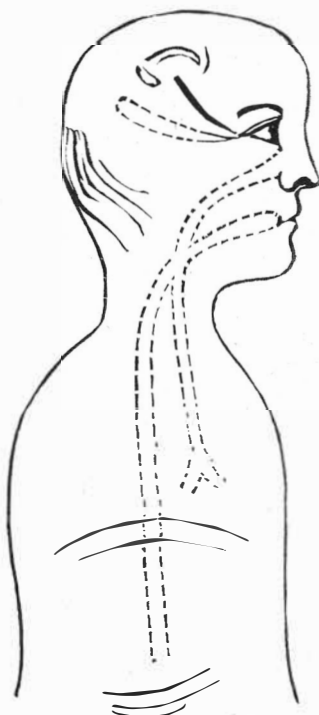
Οἱ Ὀφθαλμοὶ τυγχάνουσιν ἀνατομικῶς εἰς ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. Εἶναι οὗτοι τὰ παράθυρα τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐν αὐτοῖς διακρίνομεν τὰς διαταρασσούσας τὸ ἀνθρώπινον ὄν συγκινήσεις.

Αἱ διανοητικαὶ ἀσθένειαι ἐπενεργοῦσι σχεδὸν πάντοτε καὶ λίαν χα-

ρακτηριστικῶς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς κόρης αὐτῶν. Πάσχει τις ἐγκεφαλικὴν ἀσθένειαν, μὴ-νιγγίτιδα λ. χ. ; Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦτο φαίνεται. (Ἐπρεπε δ' ἅπαντες οἱ περὶ τὰ πνευματολογικὰ ἀσχολούμενοι νὰ ἔχωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς διεσταλμένους, καθὼ ἅπαντες δῆθεν τρελοὶ, κατὰ τοὺς ὑλιστὰς ἰατροὺς, ἂν οἱ ἱατροὶ οὗτοι ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν).

Οἱ ὀφθαλμοὶ λοιπὸν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν Κεφαλὴν.

Ἡ Ῥίς συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸν ὀχετὸν τὸν διευθύνοντα τὸν ἀέρα πρὸς τοὺς πνεύμονας, δηλ. τὴν τραχείαν ἀρτηρίαν. Ἡ ῤίς εἶναι τὸ πρῶτιστον ὄργανον τῆς Ἀναπνοῆς· εἶναι τὸ παράθυρον τοῦ Στήθους, ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κεφαλῆς. Τούτου ἕνεκα καλλύνεται ἡ ῤίς, περὶ τὸ 14^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας ὁπότε καὶ τὸ στήθος ἀναπτύσσεται.

Τὴν τοιαύτην σχέσιν τῆς ῤινὸς πρὸς τὸ στήθος μαρτυροῦσι πρὸς

τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ εἰδικοί ἐκεῖνοι χρωματισμοὶ τῶν μῆλων τῶν παρειῶν, (1) κατὰ τὰς ἀσθενείας τοῦ πνεύμονος· πρὸς δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα κοιλώματα τῶν περυγίων τῆς ρινὸς (facies cardi-que) κατὰ τὰς καρδιακὰς ἀσθενείας. Ἐπιβεβαιοῦνται μὲν ταῦτα παρὰ τῶν συγχρόνων σοφῶν ἱατρῶν, ἀλλὰ δι' αὐτοὺς τοὺς ἱατροὺς εἶναι ταῦτα πάντη ἀνεξήγητα. . .

Τὸ *Στόμα* συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸν ὀχετὸν τῶν τροφῶν, πρὸς τὸν εἰσοφάγον δηλ. καὶ διὰ τούτου πρὸς τὴν *Γαστέρα* ἅρα εἶναι τὸ παράθυρον τῆς *Γαστρὸς*.

Ἄν τὰς ἰδέας ταύτας θεωρῶσι τινες τῶν ἱατρῶν παραλόγους, παρακαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ μᾶς εἴπωσι διατὶ παρατηροῦσι τὴν γλῶσσαν τῶν ἀσθενῶν κατὰ τὰς διαγνώσεις των καὶ διατὶ ἡ περιτονίτις ἐπενεργεῖ τόσῳ εἰδικῶς ἐπὶ τῶν χειλέων, ἐπὶ τῆς ρινοχειλιδικῆς αὐ-λακος; Ἡ Μαγεία μόνον ὑποδεικνύει τὸν ἐπιξηγητικὸν λόγον τῶν τοιούτων ἀποτελεσμάτων.

Ἐν περιλήψει λοιπὸν λέγομεν ὅτι ἡ *Κεφαλὴ*, τὸ *Στήθος*, ἡ *Γαστήρ* κέκτληται τὰ παράθυρά των ἐπὶ τοῦ προσώπου· ταῦτα δὲ εἶναι οἱ Ὀφθαλμοί, ἡ Ῥίς, τὸ *Στόμα*. Ἰδοὺ διατὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος μύστης, ὁ Παράκελσος διεγίνωσκε τὰς ἀσθενείας ἐκ μόνης τῆς παρατηρήσεως τῶν χαρακτηριστικῶν. Τοῦτ' αὐτὸ ἔπραττον καὶ οἱ ὅπαδοι τῆς Μαγείας Van Helmont κλπ.

Τὰς γενικὰς ταύτας διαιρέσεις δυνάμεθα πάλιν νὰ ὑποδιαιρέσωμεν.

Οὕτω δὲ ἡ ἐπικράτεια τῶν ὀφθαλμῶν περιλαμβάνει τρία μέρη: τὸ μέτωπον, ὅπερ εἶναι ἡ *κεφαλὴ τῆς κεφαλῆς*, τὸν ὀφθαλμὸν ὅστις εἶναι ἡ *κεφαλὴ τοῦ στήθους*, δηλ. τὸ μέρος ἔνθα ἀποτυποῦνται τὰ σφοδρότερα τῶν παθῶν (ἔρως — μῖσος — θυμὸς — κλπ.), τὸ κάτω βλέφαρον ὅπερ εἶναι ἡ *κεφαλὴ τῆς γαστρὸς*, τὸ μέρος ἔνθα εἰκονίζονται τὰ ἔχνη τῶν ἡδονῶν ἢ τῶν ἀλγηδόνων τῶν ἐκ τῆς γαστρὸς προερχομένων. (Γνωστὸν πόθεν προέρχεται ὁ ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοὺς ἐκεῖ-

(1) Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κλ. Βερνάρδου διασάφησιν τῶν θαυμασιῶν ἰδιοτήτων τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ νεύρου — περὶ οὗ θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μελέτην — ἤρξαντο κάπως οἱ ἱατροφιλόσοφοι νὰ ὑπονοῶσι τὸν λόγον τοῦ τοιούτου χρωματισμοῦ τῶν μῆλων τῶν παρειῶν, ὡς καὶ τινων ἄλλων προσομοίων ζητημάτων.

νος μέλας κύκλος καὶ ὅτι πολλὰ ἀσθένειαι — μητρῖτις, προστα-
τῖτις κλπ. — ἐνδείκνυνται τὰ ἴχνη των ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου.)

Ἡ ἐπικράτεια τῆς ῥινὸς περιλαμβάνει ἐπίσης τρία μέρη: τὴν
ρίζαν τῆς ῥινὸς ἥτοι τὸ *στήθος τῆς κεφαλῆς*, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν
ἥτοι τὸ *στήθος τοῦ στήθους* καὶ τὰ πτερύγια μετὰ τῶν δύο αὐτῶν
γραμμῶν ἥτοι τὸ *στήθος τῆς γαστροῦ*. Αἱ δὲ δύο αὗται γραμμαὶ
εἶνε ἡ ἀναπαραγωγὴ, ἐν τῇ ἐπικρατεῖα ταύτῃ, τῶν ὑποφθαλμίων
γραμμῶν τῆς προηγουμένης ἐπικρατείας.

Ἡ ἐπικράτεια τοῦ στόματος περιλαμβάνει τὸ ἄνω χεῖλος ἥτοι
τὴν *γαστέρα τῆς κεφαλῆς*, τὸ κάτω χεῖλος ἥτοι τὴν *γαστέρα τοῦ*
στήθους καὶ τὸν πώγωνα ἥτοι τὴν *γαστέρα τῆς γαστροῦ*.

Σημειοῦμεν αὐτὰς τὰς διαιρέσεις ἄνευ πλείονος ἐπεξηγήσεως. Αἱ
διαίρεσεις αὗται χρησιμεύουσιν ὡς βάσεις πολλῶν μαντικῶν συστημά-
των, μελετῶνται δὲ ὑπὸ τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὰς Ἀποκρύφους
Ἐπιστήμας.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων νομίζω ὅτι ὁ φίλος Ἀναγνώστης δύναται
νὰ κατανοήσῃ τὴν ἡν βάσιν καὶ τὸν ὃν λόγον ἔχουσιν οἱ περὶ τὴν
μαντικὴν καὶ ἰδίως οἱ περὶ τὴν χειρομαντείαν ἀσχολούμενοι καὶ νὰ
κρίνῃ συνεπῶς ἂν εὐλόγως ἢ παραλόγως ἀσχολοῦνται οἱ τοιοῦτοι
περὶ τὰ τοιαῦτα. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων τοιᾶχιστον σοφῶν ἐν οἷς
καὶ οἱ Dumas ἀναγνωρίζουσι καὶ παραδέχονται τὸ εὐλογον τῆς
τοιαύτης μαντικῆς βάσεως.

Ἡ χεὶρ, γράφει καὶ ὁ Eliphas Levi (*La clé des Grands Més-
tères* 1861), εἶνε τὸ ὄργανον τῆς δράσεως: εἶνε ὡς τὸ πρόσωπον,
εἶδος νευρικῆς συνθέσεως, δέον δὲ νὰ ἔχῃ ὡσαύτως τὰ χαρακτηριστικὰ
καὶ τὴν φυσιογνωμίαν της. Ὁ χαρακτήρ ἐνὸς ἐκάστου εἶναι ἐγκεχα-
ραγμένος ἐν αὐτῇ διὰ σημείων ἀναμφιλέκτων. Οὕτω λοιπὸν μεταξὺ
τῶν χειρῶν, εἶναι τυγχάνουσιν ἐργατικά, ἄλλαι δὲ ῥάθυμοι: ἄλλαι
βαρεῖαι, τετράγωνοι, ἄλλαι ἐλαφραί, ἐπιτήδειαι, ἀρεσκευτικά. Αἱ
σκληραὶ καὶ ξηραὶ χεῖρες ἐγένοντο διὰ τὴν πάλην, τὴν ἐργασίαν, αἱ
δὲ ἀπαλαὶ καὶ ὑγραὶ ῥέπουσι πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν. Οἱ προμήκεις δά-
κτυλοι εἶνε ἐταστικοί, mystiques, οἱ τετραγωνικοὶ εἶνε μαθηματι-
κοί, οἱ ἐν εἶδει σπαθίδος (spatulés) εἶνε ἰσχυρογνώμονες καὶ φιλό-
δοξοι.

Ἡ ἀντίχειρ, ὁ δάκτυλος τοῦ σθένους καὶ τῆς ἰσχύος ἀνταποκρί-
νεται ἐν τῷ καθέλαστικῷ συμβολισμῷ πρὸς τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ

Ἰεχοβάχ. Οὗτος λοιπὸν ὁ δάκτυλος εἶνε, ὅπως ἡ σύνθεσις τῆς χειρός : ἂν εἶνε ἰσχυρός, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἰσχυρὸς τὸ ἦθος· ἂν δὲ ἀδύνατος, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὀλιγαδρανής, ἀνίκανος πρὸς ἐνέργειαν. Ἐχει τρεῖς φάλαγγας, ὧν ἡ πρώτη ἐγκρύπτεται ἐν τῇ παλάμῃ τῆς χειρός, ὡς ὁ φανταστικὸς ἄξων τοῦ κόσμου διέρχεται τοῦ πάχους τῆς γῆς. Αὐτὴ ἡ πρώτη φάλαγγς ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν φυσικὴν ζωὴν, ἡ δευτέρα πρὸς τὴν διανοητικὴν καὶ ἡ τελευταία πρὸς τὴν βούλησιν. Αἱ παχεῖαι καὶ πυκναὶ παλάμαι τῆς χειρός ἐμφαίνουσι τὸ φιλήδονον καὶ μεγάλην δύναμιν τῆς φυσικῆς ζωῆς. Ἀντίχειρ ἐπιμήκης, πρὸ πάντων κατὰ τὴν τελευταίαν φάλαγγα, ὑπεμφαίνει ἰσχυρὰν βούλησιν διήκουσαν μέχρι τοῦ δεσποτισμοῦ (1). οἱ βραχεῖς, ἀπεναντίας ἀντίχειρες εἶνε χαρακτῆρες ἡμεροὶ εὐχερῶς δεσποζόμενοι.

«Αἱ συνήθεις πτυχαὶ τῆς χειρός προξενοῦσι γραμμάς. Αὐταὶ δ' αἱ γραμμαὶ εἶνε τὰ ἔχνη τῶν ἔξεων ὁ ὑπομονητικὸς παρατηρητὴς δύναται νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ τὰς διακρίνῃ. Ὁ ἄνθρωπος οὕτινος ἡ χεὶρ δυσκόλως κλείεται εἶνε ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιτυχής. Ἡ χεὶρ ἔχει τρία πρώτιστα ἔργα : λαμβάνειν, κρατεῖν καὶ ψηλαφεῖν. Αἱ μᾶλλον εὐλύγιστοι χεῖρες λαμβάνουσι καὶ ψηλαφοῦσι κάλλιον· αἱ δὲ σκληραὶ καὶ ἰσχυραὶ διακατέχουσιν ἐπὶ πλείονα χρόνον. Καὶ αἱ ἐλαφρότεραι ἀκόμη ρυτίδες μαρτυροῦσι τὰς συνήθεις παθήσεις αὐτοῦ τοῦ ὄργανου. Ἐκαστος δάκτυλος ἔχει, ἄλλως τε ἐν εἰδικῶν ἔργον, ἐξ οὗ φέρει καὶ τὸ ὄνομα.

«Ὡμιλήσαμεν ἤδη περὶ τοῦ ἀντίχειρος· ὁ δείκτης ὁ δεικνύων δάκτυλος εἶνε ὁ τοῦ λόγου καὶ τῆς προφητείας· ὁ μέσος ὁ δεσπότης ἀπάσης τῆς χειρός εἶνε ὁ τῆς εἰμαρμένης· ὁ δακτυλιώτης (παράμεσος) εἶνε ὁ τῶν ἐνώσεων (συνοικεσιῶν) καὶ τῶν τιμῶν : οἱ χειρομάντεις τὸν ἀφιέρωσαν εἰς τὴν Ἥλιον· ὁ ὥτίτης εἶνε ἐπαγωγὸς καὶ φλύαρος τούλάχιστον κατὰ τὸ λέγειν τῶν *bonnes gens* καὶ τῶν τιτθῶν, ὧν ὁ μικρὸς δάκτυλος διηγεῖται τόσα πράγματα. Ἡ χεὶρ ἔχει ἐπτὰ ἀποφύσεις, ὡς οἱ καθβαλισταί, κατὰ τὰς φυσικὰς ἀναλογίας, ἀπέδωκαν εἰς τοὺς ἐπτὰ πλανήτας : τὴν τοῦ ἀντίχειρος, εἰς τὴν Ἀφρο-

(1) Ἄν πιστεύσωμεν τὰς ἐφημερίδας, τὰς χαρακτηρίζουσας τὸν κ. Χ. Τρικούπην ὡς ἔχοντα ἰσχυρὸν τὸ ἦθος καὶ κεκτημένον ἰσχυρὰν βούλησιν διήκουσαν μέχρι τοῦ δεσποτισμοῦ, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν ἀντίχειρα στερεόν, ἐπιμήκη κλπ.

δίτην· τὴν τοῦ δείκτου, εἰς τὸν Δία· τὴν τοῦ μεσαίου εἰς τὸν Κρόνον· τὴν τοῦ παραμέσου εἰς τὸν Ἥλιον· τὴν τοῦ μικροῦ, εἰς τὸν Ἑρμῆν, τὰς δύο ἐτέρας εἰς τὸν Ἄρην καὶ τὴν Σελήνην. Ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως αὐτῶν διέκρινον τὰς δεξιότητας καὶ τὰς χάριτας τοῦ πνεύματος, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ πιθανὸν στάδιον τοῦ συμβουλευομένου ἀνθρώπου.

«Δὲν ὑπάρχει κακία μὴ ἐπαφίνουσα ἔχνος τι, ὡς οὐδὲ ἀρετὴ μὴ ἐνέχουσα τὸ σῆμά της. Οὕτω λοιπὸν διὰ τοὺς ἐξησχημένους ὀφθαλμοὺς τοῦ παρατηρητοῦ δὲν χωρεῖ ὑπόκρισις. Ἐννοεῖ τις ὅτι τοιαύτη ἐπιστήμη εἶνε ἥδη ἰσχὺς ἀληθῶς ἱερατικὴ καὶ βασιλική (1).

«Ἡ πρόρρησις τῶν πρωτίστων συμβάντων τοῦ βίου εἶνε ἥδη δυνατὴ ἐκ τῶν πολλῶν ἀναλογικῶν πιθανοτήτων τῆς τοιαύτης παρατηρήσεως· ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἐτέρα δύναμις ἀποκαλουμένη αἰσθητικὴ ἢ προαισθητικὴ. Τὰ ἐνδεχόμενα γενέσθαι ἐνυπάρχουσι συνήθως ἐν τῷ αἰτίῳ αὐτῶν πρὶν ἢ κατασταθῶσιν ἐνεργήματα. Οἱ προαισθητικοὶ προβλέπουσι λοιπὸν τὰ ἀποτελέσματα ἐν τοῖς αἰτίοις. Τούτου ἕνεκα πρὸ τῶν μεγάλων συμβεβηκότων τυγχάνουσιν ἐκπληκτικαὶ προρρήσεις. Ἠκούσαμεν ἐπὶ Λουὴ Φιλίππου ὑπνοβάτας καὶ ἐκστατικούς προειπόντας τὴν ἐπάνοδον τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν ἀκριβῆ μάλιστα ἐποχὴν τοῦ συμβεβηκότος. Ἡ δημοκρατία τοῦ 1848 προερέθη σαφῶς ἐν τῇ προφητείᾳ d' Orval, τῇ χρονολογουμένῃ τῷ 1830 καὶ ἀποδιδομένη εἰς τὴν δεσποινίδα Lenormand.»

Ὁ Ἑλίας Λεὺϊ ἀποφαίνεται λοιπὸν ὅτι δὲν ἀρκεῖ πάντοτε ἡ παρατήρησις τοῦ τε σχήματος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν διαφόρων μερῶν τῆς χειρὸς ἵνα ὁ μάντις διακρίνῃ τὰς δεξιότητας, τὰ προτερήματα τοῦ πνεύματος καὶ τὸ κατὰ συνέπειαν πιθανὸν στάδιον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται καὶ ἐτέρα δύναμις, ἡ προαισθητικὴ τοῦ ἱερατικοῦ Μάγου, ἵνα ὁ μάντις προῖδῃ καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐν τοῖς αἰτίοις. Ἐπειδὴ ὅμως ἀφ' ἐτέρου, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Μαγείαν, δὲν ὑπάρχει πεπρωμένον ἀμετάκλητον, ἀναπόδραστον, ἢ, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐπειδὴ τὸ πεπρωμένον τυγχάνει συνέπεια τῆς τε βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν νόμων, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἐπροικίσθη μετὰ τοῦ αὐτεξουσίου αὐτοῦ, ἡ δὲ βούλησίς

(1) Σ. Μ. Οὕτως ἀπεκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὴν Μαγείαν.

του δύναται πολλάκις νὰ μετατρέψῃ, νὰ παρεκκλίνη τὸ πεπρωμένον, τὸ ἐκ τῶν περιστάσεων δηλ. καὶ τοῦ χαρακτηῖρος μοιραῖον ἢ τὴν ἐπενέργειαν τῶν φυσικῶν ἢ ἠθικῶν νόμων, δι' ἑτέρας ἀντεπενεργείας, ὑποκειμένης καὶ ταύτης ὑπὸ φυσικοῦς ἢ ἠθικοῦς ὡσαύτως νόμους, διὰ ταῦτα συμβαίνει ἐνίοτε, ὡσάκις δηλ. ἐπενεργεῖ διαφόρως ἡ βούλησις τῶν ἐνδιαφερομένων, συμβαίνει ν' ἀπατῶνται οἱ δεξιότεροι μάντις καὶ νὰ διαψεύδωνται πολλαὶ προφητεῖαι· τοῦτο δὲ πάλιν ἐνίοτε κατὰ τὸ φαινόμενον. Ἰδοὺ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ταύτης δύο, ἐκ χιλίων, παραδείγματα, τὸ ἐν ἀφορῶν εἰς παρελθοῦσαν ἤδη περίττασιν, τὸ δ' ἕτερον εἰς μέλλουσαν τοιαύτην.

Ἡ «Κλειώ,» ἐν τῷ φύλλ. τῆς 1 Ἰουνίου 1890 γράφει τὰ ἐξῆς :

«Ὁ εὐπαίδευτος Ἐνετὸς Φαρσέττης, ὅστις ἤκμασε κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ συνέγραψε σπουδαῖα νομικὰ ἔργα ἦτο εἰς ἄκρον δεισιδαίμων. Ἡμέραν τινὰ εὕρισκόμενος μετὰ δύο φίλων του ἐζήτησε νὰ μάθῃ παρὰ τινος Ἀθιγγάνου τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον των. Ὁ μάντις ἀφοῦ ἐζήτησε τὰς γραμμὰς τῶν χειρῶν των εἶπεν εἰς τὸν Φαρσέττην, ὅτι ἐκ τῶν φίλων του ὁ εἰς θά πνιγῇ, ὁ δ' ἕτερος θ' ἀποθάνῃ αἰφνηδίως, εἰς αὐτὸν δὲ τὸν Φαρσέττην ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ φυλάσσεται τὴν πέμπτην ἡμέραν ἐκάστης ἐβδομάδος. Αἱ δύο πρῶται προφητεῖαι τοῦ Ἀθιγγάνου ἔτυχε κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν νὰ πραγματοποιηθῶσι. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε ἤρχισεν ὁ δυστυχὴς Φαρσέττης νὰ ζῇ ἐν διηνεκεὶ φόβῳ καὶ ἀγωνίᾳ. Ὅσάκις ἐπλησίαζεν ἡ πέμπτη, ὁ δυστοχὴς ἐνομιζεν ὅτι ἔφθασεν ἡ τελευταία του ὥρα. Ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἔμενεν ὅλην τὴν ἡμέραν νῆστις καὶ εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε τὴν εἴσοδον. Μεθ' ὅλην τὴν διηνεκὴ ἀγωνίαν, ἐν ἣ διῆγε τὸν βίον, ἀφίκετο εἰς βαθὺ γῆρας, χωρὶς ποτε ἡ Πέμπτη νὰ τῷ φέρῃ τὸ δυστύχημα, ὅπερ ἐφοβεῖτο, ἀλλ' ἡ ἀπαισία ἐκείνη προφητεῖα τοῦ Ἀθιγγάνου κατέστησεν αὐτὸν ἀληθῶς δυστυχῇ, διότι καθ' ὅλον του τὸν μακρὸν βίον οὐδεμίαν στιγμὴν ἐχάρη. Ἀπέθανε δὲ κατὰ τινὰ Δευτέρα.»

Ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ ἀρθρογράφος ὑπαινίττεται ὅτι μολονότι αἱ δύο πρῶται προφητεῖαι ἔτυχε κατὰ παράδοξον (ὡς αὐτὸς λέγει) σύμπτωσιν νὰ πραγματοποιηθῶσι δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τὴν τρίτην. Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι καὶ εἰς τὴν τρίτην προφητείαν ἐπέτυχεν ὁ μάντις, ἀφοῦ εἰς αὐτὸν τὸν Φαρσέττην ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ φυλάσσεται τὴν πέμπτην ἡμέραν ἐκάστης ἐβδομάδος, καὶ ἀφοῦ ὁ

Φαρσέττης, τὴν συμβουλὴν ταύτην ἀκολουθήσας, ἀφίκετο εἰς βαθὺ γῆρας.

Ἰδοὺ καὶ τὸ ἕτερον παράδειγμα προφητείας τινὸς περὶ μελλούσης περιστάσεως, μήπω πραγματοποιηθείσης. Ἐν τῇ πρὸ πεντήκοντα δηλ. ἐτῶν προφητείᾳ τῆς δεκατριέτιδος νεάνιδος Μαργ. Στόφφελ, τῆς ἀπαιδέτου ὄλως, ἀλλ' ἐν ἐκστάσει τότε διατελούσης εἰς Alstøetten (Τυρόλου) ἀναγινώσκει τις, μεταξὺ τοῦ ἀφορῶντος μέρους εἰς τὰ πολιτικὰ συμβάντα τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τέλους τοῦ λήγοντος αἰῶνος, τὰ ἐξῆς περὶ τῆς φίλης πατρίδος.

«**Ἡ Ἑλλάς** ἔσται καὶ πάλιν . . . »

Ἄλλ' ὅχι! «οὐκ ὁσίον μοι ἤδη λέγειν» ταῦτα. Εἰς ἕτερον ἴσως προώρισται τὸ χάρισμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰωνᾶ ὅχι εἰς ἐμέ. Ἐκτὸς δὲ τούτου θὰ ὦσι βεβαίως μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν πολλοὶ παῖδες — ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ σοφοῦ αἰγυπτίου ιερέως — οἵτινες θὰ παρεξηγήσωσι τὰ λεγόμενά μου, μὴ ἐμβαθύνοντες εἰς αὐτά. Τοῦτο μόνον ὀφείλω νὰ εἶπω, ὅτι δηλ. ὅτε ἐγένετο ἡ προφητεία αὕτη (περὶ τὰ τέλη τοῦ πρώτου ἡμίσεως τοῦ παρόντος αἰῶνος), θὰ ᾔτο τότε ἡ τοιαύτη ἔκβασις—κατὰ τὴν ἀρχαίαν Μαγείαν—ἐν σχεδίῳ ἢ ἐν τῇ ιδέᾳ τοῦ κατὰ Πυθαγόρα νοεροῦ κόσμου καὶ θὰ διεπέμπετο ἴσως ἡ τοιαύτη εἰσήγησις ὑπὸ τῶν κατὰ Πυθαγόρα πάλιν δαιμόνων.

Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη ἔκβασις τῶν πραγμάτων δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῆς τότε φαινομένης ροῆς τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἢ ἐκ τῶν τοιούτων δῆθεν πόθων, διαβουλίων ἢ προόψεων τῶν ἀοράτων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ αὐτεξουσίου, τῆς βουλήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν. «Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει» συνεβούλευον οἱ πρόγονοί μας. Θὰ δυνηθῶσιν ἄρα γε τὸ διαφωτισθὲν αὐτεξούσιον, ἡ ἠθικὴ βούλησις καὶ ἀνάπτυξις ἡμῶν, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ μετατρέψωσι, ν' ἀποσβέσωσιν ἢ τοῦλάχιστον νὰ μειώσωσι τὰ ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῆς μεγάλης ταύτης πολιτικῆς κρίσεως προοιωνιζόμενα δεινά, νὰ ἐπιδιώξωσι δ' ἀφ' ἑτέρου εὐστόχως τὸ παρὰ τῆς αὐτῆς προφήτιδος ἐπίσης προοιωνιζόμενον μακάριον ἀποτελεσμα—τὴν πραγμάτωσιν τῆς Μεγάλης Ἰδέας—ἐντὸς μάλιστα τοῦ ὑπολειπομένου χρονικοῦ διαστήματος, ἐνῶ τὸ ἔθνος φαίνεται κατατρυχόμενον ὑπὸ στασίμων ἠθικῶν παθῶν, ἕνεκα τῆς καταχρήσεως τοῦ ἀτομικοῦ αὐτεξουσίου, τῆς κακῶς ἐννοουμένης ἐλευθερίας, τῆς παραγνωρίσεως τῶν νόμων τῆς Δικαιοσύνης! . . .

Ἐπικεῖνται, ὡς φαίνεται, αἱ μέγιστα τῶν ἀναστατώσεων καὶ ἀνα-

μορφώσεων, ὕλικῶν τε καὶ ἠθικῶν, καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Μακάριοι οἱ ἐγρηγοροῦντες ἐπὶ τῇ προσεγγιζούσῃ ταύτῃ θυέλλῃ! Οἱ δὲ ραθυμοῦντες θὰ ὑποστῶσι τὰ τῶν ἀφρόνων παρθένων τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ Κασσάνδρα ἔλεγεν εἰς τοὺς Τρώας καλὰ καὶ ὠραῖα πράγματα· ἄλλ' οὐδεὶς ἤθελε νὰ πιστεύσῃ. Δὲν ἔπταιεν ἡ κόρη τοῦ Πριάμου, ἄλλ' οἱ μὴ θέλοντες νὰ πιστεῦσωσιν. Ἦρχισαν νὰ πιστεῦωσιν οὗτοι, ἄλλ' ἄργὰ πλέον, ὅτε ἡ Τροία ἐπυρπολεῖτο καὶ ἔβλεπον τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν λόγων της. . .

Δίδομεν πέρας εἰς τὴν πραγματείαν ταύτην ἐπισημειοῦντες καὶ τοῦτο μόνον: Ὁ ἱατρός κ. Πύρλας γράφει εἰς τὰ «Φυσιογνωμονικά» του ὅτι μεγάλη ρις λ. χ. ἀνωμάλως εὐθεῖα, ἀποτελοῦσα τὸ τρίτον τοῦ προσώπου καθ' ὕψος, χαρακτηρίζει ἐξόχους, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἀνδρας. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι τὸ τοιοῦτον μέγεθος ἢ σχῆμα τῆς ρινὸς ἢ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος ἐπιτελοῦσι τὸν τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, ἄλλ' ἀπεναντίας ὁ τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος χαρακτῆρ διαπλάττει τὸ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον σχῆμα τῆς ρινὸς, τοῦ μετώπου, τῆς χειρὸς κλπ. «Τὸ κρανίον, κατὰ τὸν Edgard Quinet, δὲν γεννᾷ τὰς ιδέας, ἄλλ' αἱ ιδέαι διαπλάττουσι καὶ μεταμορφοῦσι τὸ κρανίον.» Οἱ ὕλισται ἱατροὶ καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὐρίσκονται ἐνώπιον ἀνυπερβλήτου προσκόμματος ἐνῶ οἱ πνευματολόγοι διακρατοῦσι καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τὸ νῆμα τῆς Ἀριάδνης, ὡς θὰ τὸ ἴδωμεν εἰς τὴν ἀκόλουθον μελέτην μας.

Ὁ ἄρτι ἀποθανὼν καθηγητῆς Λ. Παπαϊωάννου παραθέτει ἐν τῇ «Ἀνατομικῇ τοῦ Ἀνθρώπου» (1888) τέσσαρας εἰκόνας παριστῶσας ὁμοιάζοντα κατ' ἀρχὰς τὰ ἔμβρυα χελώνης, ὄρνιθος, κυνὸς καὶ ἀνθρώπου. Πρὸς ἐξήγησιν δὲ τῆς θεωρίας περὶ τῆς κατόπιν διαπλάσεως τῶν διαφόρων ὁργανισμῶν καὶ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν σχηματισμῶν αὐτῶν ἐπιφέρει ὁ συγγραφεὺς καὶ ταῦτα: «Τῶν αἰτίων δὲ τοῦ ἐκτὸς κόσμου μὴ ἐπιδρῶντων ἐπὶ τὴν διάπλασιν τοῦ ἐμβρυακοῦ ὁργανισμοῦ, ὁ αἰτιώδης λόγος τοῦ εἰρημένου νόμου τῆς διαπλάσεως ἐνυπάρχει ἐν αὐτῷ τῷ διαπλασσομένῳ ὁργανισμῷ», ἐν ᾧ «ἐπιτελοῦνται ἐνέργειαι ἔνθεν μὲν αὐξήσεως καὶ πληθυσμοῦ ἔνθεν δὲ μεταπλάσεως», κλπ.

Ἀλλὰ τίς ὁ αἰτιώδης οὗτος λόγος, ὁ ἐν αὐτῷ τῷ διαπλασσομένῳ ὁργανισμῷ ἐνυπάρχων; Πόθεν δὲ αἱ ἐπιτελούμεναι αὐταὶ ἐνέργειαι τῆς αὐξήσεως, τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς μεταπλάσεως;

Τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ὑποδείξῃ — ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν — ἡ ἐπομένη ψυχολογικὴ μελέτη, μεταγενέστεραι δ' ἄλλαι μελέται θὰ ἐξακριβώσωσι τὴν ἐπίλυσιν αὐτοῦ.

Προβῶμεν ἤδη εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης ἡμῶν, ἥτοι : εἰς τὴν ἀποδείξιν ὅτι ὁ ἀνθρώπος, ἐκτὸς τοῦ ὁρατοῦ σώματος, σύγκειται καὶ ἐξ ἐτέρων ἀοράτων στοιχείων.

‘Ο Ἄνθρωπος.

Κατὰ τὰς σχολάς, τὰς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν διδομένων ἀρυομένας τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, σύγκειται ἐκ δύο ἀντιθέτων στοιχείων : τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Τὸ μὲν σῶμα ὑπόκειται εἰς ὅλους τοὺς πειρασμοὺς καὶ προξενεῖ ἀπάσας τὰς καταπτώσεις, ἡ δὲ ψυχὴ εἶνε ἀθάνατος, ἀγνή, πηγὴ τῆς συνειδήσεως καὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων. Αἱ θεωρίαι αὗται ἐνέχουσι τὸ ὑστέρημα νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπεξηγήσωσιν ἀποτελέσματα τινὰ καὶ πολλὰ πράγματα τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, ἐξ ὧν προάγεται τις εἰς κάπως βεβιασμένα συμπεράσματα ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῶν ἀλύτων διὰ τὴν ἱατρικὴν ζητημάτων τῆς προδιαθέσεως, τῆς κληρονομικότητος, κλπ.

Ὅπως εἰς τ' ἄλλα ζητήματα τῇ ὕλιστικῇ σχολῇ ὀφείλομεν τὰ βασιμότερα τῶν ἔργων, οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν. Ναὶ μὲν ἡ σχολὴ αὕτη δὲν παραδέχεται ἢ ἐν καὶ μόνον στοιχεῖον : τὸ σῶμα· ἀλλὰ τοῦλάχιστον μελετᾷ σπουδαίως καὶ πρὸ πάντων πειραματικῶς τὰ προτεινόμενα διδόμενά της. Ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι ὅμως πάλιν ζήλῳ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς τοιαύτης θεωρίας περιπίπτει ὁ ὕλισμὸς εἰς τὸ μέγα λάθος : τοῦ ἀρνεῖσθαι ἐκ τοῦ προτέρου (a priori) ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς προαισθήσεως, τῆς τηλοράσεως, τῆς *dédoublement* ⁽¹⁾ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, φαινόμενα πολλάκις ἐπιβεβαιωθέντα, καὶ ἐν συνθήκαις ἀποκλειούσαις πάντα δόλον, πᾶσαν ἐξαπάτησιν.

Ἄν ὅμως μελετήσῃ τις τὰς συγγραφὰς τῶν εἰς τὰ ἀρχαῖα μυστήρια μεμνημένων καὶ τὰς παραδόσεις ὅλων τῶν λαῶν, θὰ ἴδῃ ὅτι ἐκ-

(1) Ἡ λέξις *dédoublement* σημαίνει ἐνταῦθα τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος προσωρινὴν ἀποδέσμευσιν καὶ ἐξοδὸν τῆς ψυχῆς.

παλαι διδάσκουσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ὄχι ἐξ ἑνός, οὐδ' ἐκ δύο, ἀλλ' ἐκ τριῶν στοιχείων, ἐντελῶς μελετηθέντων.

Ἐκ τούτου προαγόμενος ὁ Πλάτων ἐνοικεῖ τὰς τρεῖς ψυχάς του ἐν ταῖς τρισὶ μεγάλοις τμήμασι τοῦ ὀργανισμοῦ: τῇ κεφαλῇ, τῷ στήθει καὶ τῇ κοιλίᾳ, πηγαῖς τῶν αὐτῶν τῶν τριῶν στοιχείων.

Καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἔτι, διδάσκων ἀφ' ἑνός ὅτι ὁ Θεὸς ἐπλασσε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε εἰς ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι, πιστοποιεῖ καὶ διὰ τούτου ἀκόμη τὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν, ἣν τοιαύτην ἐπιστοποίησε καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος διδάξας τὴν ὑπαρξιν τοῦ ψυχικοῦ σώματος.

Τὰ τρία στοιχεῖα.

Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καλοῦνται διαφοροτρόπως παρὰ τῶν διαφόρων σχολῶν τῶν πνευματολόγων καὶ τῶν σχολῶν τῶν Ἀποκρύφων ἐπιστημῶν.

1. Σῶμα.

2. Περίπνευμα, ἡ ἀστρῶν σῶμα, ἡ ζωή, ἡ πλαστικὸν μεσάζων, ἡ Λίγκα Σαρίρα (κατὰ τοὺς Ἰνδοὺς) ἡ Φερουέ (κατὰ τοὺς Πέρσας), ἡ Νεφές (κατὰ τοὺς Ἰουδαίους), ἡ Ὀχημα (κατὰ τὸν Πλάτωνα), ἡ σῶμα ψυχικὸν (κατὰ τὸν ἀπ. Παῦλον), κλπ.

3. Ψυχή.

Οἱ νεώτεροι σοφοὶ ἀποτείνουσιν εἰς τοὺς θεολόγους τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: Μᾶς ὁμιλεῖτε περὶ κολάσεως, μᾶς ὁμιλεῖτε περὶ καθαρτηρίου· καλὰ! ἰδοὺ τηλεσκοπία, ἰδοὺ ὄργανα ὀπτικῆς, δεῖξατέ μας ποῦ ταῦτα! Οἱ δὲ ὕλισται ἀποτείνουσιν εἰς τοὺς πνευματολόγους ἀνάλογον ἄλλην ἐρώτησιν: Ἰδοὺ ἐν ἀνθρώπινον σῶμα· μᾶς, ὁμιλεῖτε περὶ στοιχείων· δεῖξατέ μας αὐτὰ καὶ ποῦ ταῦτα ἐνοικουσι.

Περὶ τοῦ ζητήματος λοιπὸν τούτου θέλομεν ὁμιλήσει· θὰ πραγματευθῶμεν δ' αὐτὸ ὑπὸ φυσιολογικῇ ἐποψιν, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ νῦν ἐπιστήμη, ἡ θετικὴ ἐπιστήμη.

Ὑπάρχουσι τρία στοιχεῖα, λέγει καὶ ἡ νεωτέρα Πνευματολογία, ὑπάρχουσι τρία στοιχεῖα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καλῶς διακεκριμένα. Θὰ πειραθῶμεν λοιπὸν ν' ἀποδείξωμεν τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπαρξιν τριῶν στοιχείων ἐπιδρώντων κεχωρισμένως, δυναμένου δ' ἑκάτερου αὐτῶν νὰ μὴ συναισθάνηται τὴν ἑλλειψιν τοῦ ἐτέρου.

"Ἡ τε ἀρχαία ἐπιστήμη καὶ ἡ νεωτέρα πνευματολογία κεκτηνται ὑπέροχόν τι πλεονέκτημα· τοῦτο εἶνε τὸ λύειν πᾶν ζήτημα ἐξ ἀναλογίας.

Δυνάμεθα δηλ. καὶ ἐπὶ τῷ ὑπὸ μελέτην θέματι νὰ λάβωμεν ἐν οἰονδήτι τεμάχιον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὅπως ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνου γνωρίσωμεν τὸ ὅλον τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος. Τὸ τοιοῦτον μέσον βασιζέται ἐπὶ ἀποδείξεων, ἃς δὲν εὐκαιροῦμεν ἤδη ν' ἀναφέρωμεν οὐδὲ νὰ ἐκτυλίξωμεν. Δι' αὐτῆς λοιπὸν τῆς μεθόδου θὰ μελετήσωμεν τὰ τρία στοιχεῖα τοῦ ἀνθρώπου, ἀπαλλαττόμεθα δ' οὕτω καὶ τοῦ κόπου ν' ἀναπτύξωμεν ἥδη ἀπασαν τὴν φυσιολογίαν καὶ νὰ περιγράψωμεν ἀνατομικῶς τὸν ἄνθρωπον.

Ἦδυνάμεθα νὰ λάβωμεν πρὸς μελέτην τὸ αἷματοσφαιρίδιον· ἀλλὰ τότε πάλιν θὰ εἴχομεν ἀνάγκην ἐτέρας ἀναπτύξεως τοῦ μικροσκοπίου καὶ τῶν μικροσκοπικῶν περιγραφῶν, ὀχληρῶν βεβαίως καὶ τούτων. Δυνάμεθα νὰ ἐπιστηρίζωμεν τὰς παρατηρήσεις μας εἰς ἕτερον μέρος οἰονδήποτε τοῦ σώματος: τὴν χεῖρα λ. χ., τὸν δάκτυλον, τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Εἰς τὸ ἄκρον λοιπὸν τοῦ δακτύλου ἃς παρατηρήσωμεν ἂν ὑπάρχωσι τὰ τρία ταῦτα στοιχεῖα καλῶς ὠρισμένα καὶ ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα. Ἀπαξ δ' ἀνακαλυφθέντων ἐπιστημονικῶς τῶν τριῶν τούτων στοιχείων ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ δακτύλου, θὰ δυνηθῶμεν τότε νὰ ἴδωμεν εὐχερῶς καὶ συνεπῶς πόθεν αὐτὰ προέρχονται καὶ ποῦ τοῦ σώματος ἐνοικοῦσι..

Μελετήσωμεν λοιπὸν φυσιολογικῶς ὁμιλοῦντες αὐτὸ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Ἡ φυσιολογία μας, ὡς θὰ ἴδητε, ἔσται καταληπτὴ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν παιδιῶν.

Γινώσκετε ὅτι αὐτὸς ὁ δάκτυλος κινεῖται, ὅτι ζῇ. Αὐτὸς ὁ δάκτυλος σύγκειται ἐκ διαφόρων ὑλῶν, καὶ ζῇ, ὡς εἵπομεν. Πῶς ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου εἶνε ζῶν; Δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποδείξωμεν παρεμποδίζοντες τὴν εἰς αὐτὸ εἰσροὴν τῆς ζωῆς. Ἐὰν παρεμποδισθῇ τὸ αἷμα ν' ἀφίχθῃ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου, γινώσκετε ὅτι αὐτὸ τὸ ἄκρον θ' ἀποθάνῃ, θ' ἀπονεκρωθῇ, κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔκφρασιν. Ὅσάκις τὸ αἷμα παρεμποδίζεται ν' ἀφίχθῃ εἰς ὄργανόν τι, αὐτὸ τὸ ὄργανον ἀπονεκροῦται. Τὸ τοιοῦτο ἄρα ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ τοῦ στοιχείου — ὅπερ ἀπέχομεν ἤδη νὰ ὀρίσωμεν πλείότερον — τὴν ὑπαρξιν τῆς ζωῆς, ὅτι ἡ ζωὴ ῥέει καὶ ὁδεύει μετὰ τοῦ αἵματος, ὅτι τὸ αἷμα ἄγει καὶ φέρει αὐτὴν πανταχοῦ, ὅτι ὁσά-

κίς παρεμποδίζεται ἡ ῥοή τοῦ αἵματος, ἡ ζωὴ ἐκλείπει τοῦ ὄργανου, εἰς ὃ δὲν ῥέει πλέον τὸ αἷμα. Ἡ παθολογία ἀποδεικνύει τοῦτο· νομίζομεν δὲ περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολῶμεν πλείοτερον, ὅπως τὸ ἀποδείξωμεν καὶ ἡμεῖς. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁσάκις τὸ αἷμα δὲν ῥέει εἰς τι ὄργανον, τὸ ὄργανον τοῦτο θνήσκει, ἄρα ἡ ζωὴ ἔγκειται ἐν τῷ αἵματι. Μεταβῶμεν ἤδη εἰς ἕτερον ζήτημα.

Γινώσκετε τί ἐστὶ παραλυσία. Γινώσκετε ἅπαντες ὅτι ὅταν τις καταστῇ παράλυτος, ὁ δάκτυλός του ἐξακολουθεῖ μὲν νὰ ζῇ, ὁ δάκτυλός του ζῇ ἐντελῶς, ἡ χεὶρ ὡσαύτως, ἀλλ' αὐτὸς ὁ παράλυτος δὲν δύναται πλέον νὰ κινήσῃ αὐτά. Εἰς μάτην ἐπιτείνει τὴν βούλησίν του ὅπως κινήσῃ τὴν χεῖρα· ἀδυνατεῖ πρὸς τοῦτο· δὲν δύναται.

Ἡ ζωὴ καὶ ἡ βούλησις καλῶς ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμένα.

Ἰδοὺ λοιπὸν τρία στοιχεῖα : τὸ σῶμα, τὸ σχηματίζον τὸν δάκτυλον, ἡ ζωὴ, ἡ ζωογονοῦσα αὐτόν, καὶ τέλος ἡ βούλησις, ἡ κινουσα αὐτόν. Αὐτὰ τὰ τρία στοιχεῖα εἶνε καλῶς ὠρισμένα, καλῶς διακεκριμένα· τὸ σῶμα ἔχει ἰδίαν, διακεκριμένην θέσιν, ἡ ζωὴ ἐπίσης ἰδίαν θέσιν καὶ ἡ βούλησις ὡσαύτως. Ἐκαστον αὐτῶν τῶν στοιχείων ἔχει εἰδικὰ ὄργανα. Τὸ σῶμα μετέχει ἀπάντων· παρέχει δηλ. τὴν ὕλην, παρέχει τὸ στήριγμα ὅλων τῶν φυσικῶν στοιχείων. Ἡ ζωὴ κυκλοφορεῖ διὰ τῶν γνωστῶν σωλήνων, τῶν παρὰ τῶν ἱατρῶν καλουμένων ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν. Οἱ σωλήνες οὗτοι εἶνε εἰδικοί ὅχετοί συνδεδεμένοι πρὸς τὸ κέντρον, τὸ ἐν τῷ στήθει κείμενον καὶ ὅπερ, ὡς γινώσκετε, εἶνε ἡ καρδιά. Ἡ βούλησις ἡ κινουσα αὐτόν τὸν δάκτυλον ἐπιδρᾷ διὰ τινος νεύρου, διὰ τινος εἰδικοῦ ἀγωγοῦ. Ἀκολουθοῦντες αὐτὸ τὸ νεῦρον εἰσερχόμεθα ἀνατομικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν μυελὸν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἡ βούλησις ἐκρέει ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἀπορρέει τὸ ὠστικόν — *impulseur* — στοιχεῖον αὐτοῦ τοῦ δακτύλου. Ἰδοὺ λοιπὸν, ἵνα μὴ ἐξέλθωμεν τῶν γενικοτήτων, τὰ τρία στοιχεῖα : τὸ σῶμα τὸ συνιστῶν τὴν βάσιν, τὸ στήριγμα· ἡ ζωὴ ἡ ἐκ τοῦ στήθους προερχομένη καὶ ἡ βούλησις, ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀπορρέουσα.

Σχέσεις τῶν στοιχείων πρὸς ἄλληλα.

Γνωσθέντων τῶν τριῶν στοιχείων, ὑπολείπεται νὰ ἴδωμεν ποῖαι αἱ ἀμοιβαῖαι αὐτῶν σχέσεις καὶ ποία ἡ πραγματικὴ αὐτῶν πηγὴ ἐν τῇ ἐπόψει τῆς δράσεώς των.

Τὸ σῶμα, ὡς γινώσκετε, ἀναπλάσσεται διηνεκῶς διὰ τῆς χωνεύσεως. Γινώσκετε ὅτι ὅταν δὲν τρώγῃ τις δι' οἰανδῆποτε αἰτίαν ἢ ἀσθένειαν, τὸ σῶμα ἰσχναίνεται, τὸ σῶμα φθίνει. Γινώσκετε ὅτι τὸ σῶμα διὰ τῆς χωνεύσεως ἀνανεοῦται ὑπὸ ὕλικήν ἔποψιν. Ἡ χώνευσις δὲ ποῦ διενεργεῖται; Ἐν τῇ κοιλίᾳ. Ἡ δὲ ζωὴ; ἐν τῷ στήθει. Ἡ φυσιολογία μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ περιεχυμένος ἀήρ, ἐπενεργῶν ἐπὶ τοῦ αἵματοςφαιριδίου, χορηγεῖ εἰς αὐτὸ τὸ αἵματοςφαιρίδιον ἀποχρῶσαν δύναμιν, ὅπως καὶ αὐτὸ ἀντιχορηγήσῃ τὴν ζωὴν εἰς ὅλα τὰ ὄργανα, τὰ μὴ ἐνέχοντα πλέον τοιαύτην· μετὰ δὲ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἐπανερχεται ἵνα καὶ πάλιν ἐμποτισθῇ τὴν ζωὴν. Τοῦτο εἶνε ἡ καλουμένη κυκλοφορία τοῦ αἵματος, ἡ τὸ κέντρον ἔχουσα ἐν τῷ στήθει.

Ἰδωμεν ἤδη τὸ τρίτον μας κέντρον. Ἡ βούλησις παράγεται κατὰ διαφόρους ἐπιδράσεις. Ὁ ὕλισμός δοξάζει ὅτι παράγεται ἐκ μηχανικοῦ τινος τρόπου τῶν ἐγκεφαλικῶν κυττάρων. Ἡ πνευματολογία παραδέχεται ἄλλο πρᾶγμα, ὅπερ θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Ἄς παραδεχθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτι ἡ βούλησις προέρχεται ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου, θεωρουμένου ὡς ὄργανου. Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ ἡ ἀρχή, ἡ πηγὴ αὐτῶν τῶν τριῶν μεγάλων στοιχείων. Διατί αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς τρία; Διατί αὐταὶ πάντοτε αἱ διαιρέσεις, ὡσεὶ δογματικαὶ φαινόμεναι, αὐταὶ αἱ διαιρέσεις ἐνὸς ἀριθμοῦ, αὐταὶ αἱ ἐπιθεβαιώσεις διὰ τοῦ τρία, διὰ τοῦ τέσσαρα, διὰ τοῦ ἐπτά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀπόκρυφος ἐπιστήμη καὶ ἐφ' ὧν βασιζονται αἱ μελέται αὐταί; . . . Δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἐὰν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εὑρῇνται τρία μόνον στοιχεῖα καὶ τρία κέντρα καλῶς διακεκρυμένα· ἡ γαστήρ δηλ. τὸ στήθος καὶ ἡ κεφαλὴ!

Μελετήσωμεν ἤδη ὀλίγον τὴν ζωὴν. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον ἐν τῇ νέᾳ πνευματολογικῇ γλῶσση καλεῖται περίπνευμα. Αὐτὸ τὸ περίπνευμα κέκτῃται, κατὰ τοὺς πνευματολόγους, δύο δυνάμεις, δύο ιδιότητες: ἀναπλάσσει τὸ σῶμα καὶ συνενοῖ αὐτὸ πρὸς τὴν ψυχὴν.

Εἴπομεν ὅτι: τὸ περίπνευμα ἀναπλάσσει τὸ σῶμα. Τί δὲ τὸ σῶμα

ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔποψιν ; Τὸ σῶμα σύγκειται ἐκ κυττάρων αἰεὶ μεταβαλλομένων, ὡς ἡ παθολογία καὶ τὰ πειράματα τοῦ Flourens, τοῦ Maldan, κλπ. ἀποδεικνύουσι.

Ὁ Claude Bernard ἀπέδειξεν ὅτι ὁσάκις μᾶς ἐπέρχεται μία ἰδέα, θνήσκει νευρικόν τι κύτταρον. Ὁ Flourens ἀπέδειξεν ὅτι ἐντὸς δύο μηνῶν καὶ τὰ ὅστ' ἀκόμη μεταβάλλονται καθολοκληρίαν. Μολονότι δὲ τὸ σῶμα διηνεκῶς μεταβάλλεται, διατηρεῖ ὅμως αἰείποτε τὸ αὐτὸ σχῆμα, τὴν αὐτὴν ὄψιν. Τί λοιπὸν τὸ συντελοῦν ὥστε τὸ σῶμα νὰ ἔχῃ τὸ αὐτὸ σχῆμα ; τί δὲ τὸ συντελοῦν ὥστε νὰ διατηρῇ αὐτὸ τὸ σχῆμα ; Τοῦτο πρόκειται ν' ἀποδείξωμεν. Δὲν θ' ἀνατρέξωμεν οὐδὲ νῦν εἰς γενικὰς φυσιολογικὰς θεωρίας, ἀλλὰ θὰ βασισιθῶμεν καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς μελέτης μόνου τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου, καὶ θὰ ἴδωμεν δι' αὐτῆς τί τὸ συντελοῦν εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ σώματος, τί δὲ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ σχήματος.

Συνέβη ἴσως νὰ παρατηρήσατε ὅτι ἐὰν πληγὴ τις οἰαδῇποτε ἀφήρεσε τεμάχιόν τι τοῦ δακτύλου, ὁ δάκτυλος ἀνασχηματίζεται ἐν τῷ προτέρῳ αὐτοῦ σχήματι (τοῦτο εἶνε μυστήριον διὰ τὴν ἐπίσημον ἐπιστήμην), ἐνῷ κατὰ τινὰς ἄλλας περιπτώσεις δὲν ἀνασχηματίζεται ἐν τῷ προτέρῳ σχήματι. Τί τὸ σχηματίζον λοιπὸν αὐτὸν τὸν δάκτυλον ; Ἡ βούλησί μας ; Ὁχι. Τὸ αἷμα ; Τὸ αἷμα, ναί, ὡς φυσικὸν στοιχεῖον. Ἀλλὰ κᾄτι τι ἄλλο πάλιν σχηματίζει αὐτὸ τὸ αἷμα. Τὸ αἷμα, ὅπερ διαχέει τὴν ζωὴν ἐν τῷ ὀργανισμῷ δὲν κινεῖται εἰκῇ, αὐθόρμητον. Τὰ ἀγγεῖα κινοῦνται ὑπὸ τινος πράγματος· αὐτὸ δὲ τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐν νεῦρον, οὗτινος τὰς θαυμασίας ιδιότητας διεσαφήνισεν ὁ Κλαύδιος Βερνάρδ : τοῦτο εἶνε τὸ μέγα συμπαθητικὸν νεῦρον, ὅπερ διὰ τοῦ vaso-moteur καὶ τοῦ vaso-constructeur, τῶν ἀγγειοκινητικῶν δηλ. καὶ τῶν ἀγγειοσυσταλτικῶν κλάδων ἀνακινεῖ τὸ αἷμα ἐν ταῖς ἀρτηρίαις. Διαχέεται δὲ εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμόν καὶ ἀναπλάττει πᾶν τὸ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι. Παντοῦ ὅπου εἶνε ἀνάγκη ν' ἀναπλασθῇ τι, τὸ νεῦρον τοῦτο τὸ ἀναπλάττει, ἀνεξαρτήτως τῆς βουλήσεως ἡμῶν. Δὲν αἰσθανόμεθα ὅταν τὸ ἦπαρ ἐκκρίνει. ὡσαύτως ὅταν ὁ δάκτυλός μας ἀνασχηματίζεται. Ἐπληγώθημεν τὸν δάκτυλον ; Ὁ δάκτυλος ἐπαναπλάσσεται λεληθότως, ἀσυνειδήτως ἡμῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν, ἐπιστημονικῶς ὁμιλοῦντες, τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, δηλ. τοῦ νεύρου τῆς ὀργανικῆς ζωῆς. Αὐτὸ δὲ πάλιν τὸ μέγα συμπαθητικὸν ἐνέχει κᾄτι τι. . . τί ἐνέχει ; Ποία δύνამις τὸ

κινεῖ; Δοθέντος ὅτι πᾶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ μεταβάλλεται καὶ ὅτι συν-
 επῶς καὶ τὰ κύτταρα τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ μεταβάλλονται ὡς
 τὰ ἄλλα, ἀπαιτεῖται δύναμις τις πρὸς κίνησιν αὐτοῦ τοῦ νεύρου.
 Αὐτὴν τὴν δύναμιν τὴν γινώσκει ἡ ἱατρικὴ· ἔδωκε μάλιστα αὐτῇ
 καὶ ἓν ὄνομα (πρόδος ὁπωσδήποτε καὶ τοῦτο), τὴν ἀπεκάλεσε νευ-
 ρικὴν δύναμιν τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, — ἀπλούστατον τοῦτο —
 Λοιπὸν ! ἡ νευρικὴ δύναμις τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ἡ ἐνοικοῦσα
 σχεδὸν πανταχοῦ, ἐνοικεῖ ἐπίσης καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δακτύλῳ καὶ ἐν τοῖς
 μικροῖς γαγγλίοις, τοῖς περὶ τὰς ἀρτηρίας καὶ τὸ περίσσειον κειμένοις.
 Αὐτὰ τὰ γαγγλία ἐνέχουσι τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν πρὸς ἀνασχημάτισιν
 τοῦ ἄκρου αὐτοῦ τοῦ δακτύλου (κατωτέρω θ' ἀποδείξω τοῦτο διὰ
 τινος πειράματος)· ὅχι δὲ μόνον ἐνέχουσι τὰ γαγγλία ταῦτα τὴν
 ἀναγκαίαν δύναμιν πρὸς ἀνασχημάτισιν τοῦ ἄκρου αὐτοῦ τοῦ δα-
 κτύλου, ἀλλὰ, πρᾶγμα σπουδαιότατον, ἐνέχουσι καὶ τὴν μνήμην
 ἔτι τοῦ σχήματος αὐτοῦ τοῦ δακτύλου, ἀφοῦ ὁ δάκτυλος ἀνασχη-
 ματίζεται πάντοτε κατὰ τὸ αὐτὸ σχῆμα ὅπερ εἶχε πρὶν ἢ πληγωθῇ.
 Τοῦτο δὲ τελεῖται οὐχὶ ἐνεκα τῆς βουλήσεως ἢ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλ'
 ἀσυνειδήτως, διὰ τοῦ νεύρου τούτου, τοῦ ἀναπλαστικοῦ τούτου
 νεύρου ἅπαντος τοῦ ὀργανισμοῦ, διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης, ἣν ἀπο-
 καλοῦμεν ζωὴν, καὶ ἣν οἱ πνευματολόγοι ἀποκαλοῦσι περίπνευμα.

Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι θὰ δώσω μίαν ἐπιστημονικὴν ἀπόδειξιν τοῦ
 ὅτι τὰ ἐκεῖ κείμενα γαγγλία κατέχουσι τὸ σχῆμα αὐτοῦ τοῦ δακτύ-
 λου. Ἡ ἀπόδειξις τυγχάνει ἀπλουστάτη: "Ἄν πληγὴ τις ἐγγίσῃ τὰ
 ἐν τῷ δακτύλῳ εὑρισκόμενα γαγγλία τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ἂν
 π. χ. πρίψῃ τις ἐπιφέρῃ βαθεῖάν τινα πληγὴν καὶ προσβάλλῃ τὸ περιό-
 στεον τῶν ὀστέων, τότε ὁ δάκτυλος δὲν ἀνασχηματίζεται πλέον εἰς
 τὸ αὐτὸ πρότερον σχῆμα, ἀλλ' ἐπισυμβαίνει οὐλή. Κατὰ τὴν περί-
 πτωσιν τῆς οὐλῆς τὸ σχῆμα δὲν ἀναπαράγεται. Δὲν ἀναπαράγεται
 τὸ σχῆμα ὅταν προσβληθῶσι τὰ γαγγλία, τὰ δοχεῖα τῆς ζωῆς.

Σημειωτέον λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ ἐνυπάρχει εἰδικὴ
 τις δύναμις, ἀναπλαστικὴ τοῦ σώματος καὶ κεκτημένη τὴν μνήμην
 τῶν σχημάτων αὐτοῦ τοῦ σώματος. Πρὸς δὲ ὅτι ὅταν τὸ σῶμα ὑπο-
 στῇ μίαν οἰανδήποτε πληγὴν, εἰς αὐτὸ τὸ συμπαθητικὸν ἐπιβέβληται
 ἡ ὑπεράσπισις. Ὅταν ἄκανθὰ τις εἰσέλθῃ εἰς τὴν χεῖρα καὶ παραγάγῃ
 φλόγωσιν, τί τοῦτο σημαίνει; Σημαίνει ὅτι τὸ αἷμα καταφθάνει ἐν
 ἰσχυρῇ ποσότητι, ὅτι ἡ ζωὴ καταφθάνει ἐν πλείονι ποσότητι. Αὐτὴ ἡ

ζωή, αὐτὸ τὸ αἷμα πειρᾶται πάσῃ δυνάμει ν' ἀποδιώξῃ τοῦ ὀργανισμοῦ τὸ παρεισφρύσαν ξένον πρᾶγμα. Ὅ,τι δὲ συμβαίνει ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, τοῦτο γίνεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ. Αὐτὸ τὸ περίφημον νεῦρον, τὸ καλούμενον νεῦρον τῆς ὀργανικῆς ζωῆς, ἐπιδρᾷ πάντοτε· αὐτὸ παρέχει τὴν δύναμιν ὅχι μόνον πρὸς τὸ ἀνασχηματίζειν τὸν ὀργανισμόν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἀμύνεσθαι περὶ αὐτοῦ. Τοῦτο δ' ἀληθεύει καὶ κατὰ τὰς σπουδαίας ἀσθενείας, οἷα ἡ πνευμονία· ἀκουσίως, ἀσυνειδήτως ἡμῶν καὶ λεληθότως ὁ ὀργανισμὸς ἀμύνεται κατὰ τοῦ προσβάλλοντος.

Εἶδομεν ὅτι ἡ ζωὴ ἔγκειται ἐν τῷ αἵματι. Θὰ ἴδωμεν ἤδη διατί ἡ ἐν τῷ αἵματι ἐνεχομένη ζωὴ κανονίζεται καὶ διευθύνεται παρὰ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ καὶ δι' αὐτοῦ διαχέεται πανταχοῦ.

Εἴπομεν ὅτι ἡ ζωὴ, ἡ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ συγκεντρωμένη καὶ δι' αὐτοῦ κανονιζομένη, ἔργον ἔχει νὰ ἀναπλάσῃ τὸ σῶμα (ἔχουσα μάλιστα καὶ τὴν μνήμην τῶν σχημάτων αὐτοῦ) καὶ νὰ ὑπεραμύνηται αὐτοῦ, προσβαλλομένου. Πρὸς ἀπόδειξιν τῶν πορισμάτων τούτων, δεόν νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ἡ ζωὴ ἔγκειται ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ καὶ ποία ἡ μεταξὺ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ σχέσις. Πρὸς τοῦτο θὰ μεταχειρισθῶμεν μίαν πεζὴν σύγκρισιν.

Πρὸς διανομὴν τοῦ ὕδατος ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπάρχουσιν ὀχετοί· οἱ ὀχετοὶ οὗτοι κυκλοφοροῦσι μὲν ἐν ἀπάσῃ τῇ πόλει, δὲν σχετίζονται ὅμως ἀμέσως πρὸς τὴν πηγὴν. Τὸ ὕδωρ δὲν ἔρχεται εἰς τὰς ἰδιωτικὰς κρήνας κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν πηγὴν. Πρὶν ἢ ρέυσῃ εἰς αὐτὰς διέρχεται διὰ τῶν δεξαμενῶν. Σκοπὸς τῶν δεξαμενῶν τούτων εἶνε ἡ διακανόνισις, ἡ διευθέτησις τοῦ ὕδατος.

Λοιπὸν ἐν τῷ ὀργανισμῷ συμβαίνει ὅ,τι καὶ εἰς τὰς δεξαμενάς. Ἡ ζωὴ, ἀντληθεῖσα παρὰ τοῦ αἵματοσφαιριδίου, δὲν περιορίζεται εἰς τὸ κυκλοφορεῖν μόνον ἐν τῷ ὀργανισμῷ, ἀλλὰ καὶ ἐνοικεῖν ἐν τισι μέρεσι· ἐνοικεῖ δ' ἐν αὐτοῖς τοῖς μέρεσιν ἐτοιμία νὰ δράμῃ ἐν τῷ πρώτῳ συνθήματι κινδύνου τινὸς καὶ ἀσθενείας ἢ ἐν περιπτώσει μαγνητιστικῶν πειραμάτων, πνευματιστικῶν κλπ. Λοιπὸν αὕτῃ ἡ δεξαμενὴ τῆς ζωῆς εἶνε αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ νεῦρον τὸ συνιστάμενον ἐκ γαγγλίων διακεχυμένων πανταχοῦ τοῦ σώματος, εἶνε τὸ μέγα συμπαθητικόν, ὅπερ μέγα συμπαθητικόν εἶνε ἐν σύστημα δεξαμενῶν ἢ γαγγλίων ἐνεχόντων τὴν ἡν ἐν τῷ αἵματι λαμβάνουσι ζωὴν· ἀντὶ δ' αὐτοῦ νὰ μετασχηματίτῃ τὴν ζωὴν, ὡς συμβαίνει τὸ τοιοῦτο εἰς τὰ ὄργανα (ὁ στόμαχος καὶ

θάνων τὴν ζωὴν ἐν τῷ αἵματι μετασχηματίζει αὐτὴν εἰς γαστρικὸν χυμὸν πρὸς χώνευσιν τῶν τροφῶν, τὸ ἥπαρ τὴν μεταβάλλει εἰς χολὴν ἢ χυμὸν ἡπατικόν, ἐκάστου τῶν ὀργάνων μεταβάλλοντος τὴν ζωὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ), μόνον τὸ μέγα συμπαθητικὸν τὴν διατηρεῖ ἐν ἐπιφυλάξει διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὀργανισμοῦ· ἰδοὺ τὸ ἔργον τοῦ περιπνεύματος.

Θὰ μᾶς ἐρωτήσωσιν ἴσως : Ἐχετε τρία στοιχεῖα· ποῦ ταῦτα ἐνοικοῦσι ; Ἀπαντῶμεν. Τὸ σῶμα γινώσκετε ποῦ εἶνε. Τὸ περίπνευμα ἐνοικεῖ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ· τὰ δὲ μεταφυσικὰ δῆθεν φαινόμενα τῶν πνευματολόγων εἶνε ἐκεῖνα ἅπερ οἱ σοφοὶ ἀποκαλοῦσιν ἐνέργειαν τῆς ὀργανικῆς ζωῆς. Εἰς ταῦτα προσθέτομεν ὅτι ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὄντος (τοῦτο παρὰ τῶν πνευματολόγων καλεῖται ἐξοδος τοῦ περιπνεύματος), ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀνθρώπου : τοῦτο δὲ εἶνε τὸ μαγνητικὸν ῥευστόν, τὸ ἀστρῶν σῶμα τῆς Ἀποκρύφου ἐπιστήμης, ὅπερ ἐξερχόμενον τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ κινήσῃ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα ἢ νὰ συνδυσασθῇ μετὰ ψυχικῶν ἐπηρειῶν, κινουσῶν αὐτὰ τὰ ὑλικά ἀντικείμενα. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ τοποθέτησις αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ ἔχομεν οὕτω λελυμένον τὸ πρῶτον σημεῖον τοῦ ζητήματος.

Ἄλλ', ὡς τὸ εἶπον, τὰ ὄργανα εἶνε μέσα πρόσκαιρα, μεταβαλλόμενα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν· τὰ νεῦρα δὲ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ, ὡς τὰ λοιπά, μεταβάλλονται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Δέον ἄρα νὰ ὑφίσταται εἰδική τις, ὀριστική, καὶ τῆς ὕλης κεχωρισμένη δύναμις πρὸς τὸ ἀναπλάττειν τὸ σῶμα. Αὕτη ἡ δύναμις, ἡ ἐν τῷ μεγάλῳ συμπαθητικῷ ἐδρεύουσα, ἡ ἐπὶ τῶν γαγγλίων τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ στηριζομένη, ἡ δύναμις αὕτη ἔχει ὑπόστασιν πραγματικὴν, ὑπόστασιν εἰδικήν, ὑπόστασιν ὠρισμένην. Εἶνε δὲ ἐκείνη ἣτις δὲν μεταβάλλεται, ἐνῶ τὸ σῶμα μεταβάλλεται. Ἐνὸς τὸ σῶμα μεταβάλλεται, δέον νὰ ᾖ καὶ τι μὴ μεταβαλλόμενον. Αὕτη λοιπὸν ἡ δύναμις εἶνε τὸ περίπνευμα ἢ ἡ ὀργανικὴ ζωὴ, ἡ ἐπὶ τοῦ μεγάλου συμπαθητικοῦ ἐπιστηριζομένη Ἡ ἀσυνειδήτος ἄρα ζωὴ ἔχει ὑπερξῖν πραγματικὴν. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον ζήτημα.

Τὸ δεύτερον ζήτημα τυγχάνει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων : Πρόκειται περὶ τῆς σχέσεως ἣν ἡ ζωὴ ἀσκεῖ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Εἶδομεν ὅτι ἡ ζωὴ (ἢ τὸ περίπνευμα) ἀναπλάττει τὸ σῶμα. Ἀς εἶδωμεν ἤδη τὴν σχέσιν αὐτῆς μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Ἐνταῦθα οἱ ὑλισταὶ θὰ μᾶς εἴπωσιν ἴσως : Τί πράγματα εἶνε αὐτὰ ὅπου μᾶς λέγετε ; Τίνα δύναμιν ἀποκαλεῖται ζωὴν, τίνα ψυχὴν ; Πρὶν

ἢ ἴδωμεν λοιπὸν τὴν ἣν σχέσιν ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἔχη μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, δέον νὰ γινώσκωμεν τί ἐννοοῦμεν διὰ τῆς λέξεως ψυχῆς.

Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ζητήματος λέξεων. Οἱ ὑλισταὶ ἀναγκάζονται νὰ παραδεχθῶσι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀποκαλοῦσιν ὡς οἱ πνευματολόγοι. Ἄς ἴδωμεν πῶς τὴν ἀποκαλοῦσιν.

Εἶπομεν ὅτι ἐνυπάρχει ἐν ἡμῖν στοιχεῖον κινοῦν, ζωογονοῦν τὰ ὄργανά μας ἀσυνειδήτως. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖον τὸ ἐσπουδάσαμεν ἤδη· εἶνε ἡ ζωὴ. Ἐκτὸς τούτου ὑφίσταται ἕτερόν τι, ὅπερ διενεργεῖ ἐν ἡμῖν τὸ βούλεσθαι, τὸ αἰσθάνεσθαι. Ὅταν πρᾶγμα τι παρίσταται ἐνώπιον ἡμῶν ἀντιλαμβάνομεθα αὐτοῦ, τὸ αἰσθανόμεθα· δηλ. τὸ διανοοῦμεθα· ἄλλου δέ τινος πάλιν πράγματος ἀναμνησκόμεθα. Διάνοια λοιπόν, μνήμη, βούλησις ἰδοῦ τὸ περιφημον τρίγωνον τῆς Πανεπιστημιακῆς ψυχολογίας. Τοῦτο δὲ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπόκειται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἀσυνειδήτου ζωῆς. Τοῦτο δὲν ἀναπλάττει τὸ σῶμα. Τὸ ἀναπλάττον τὸ σῶμα στερεῖται, ὡς εἶδομεν, βουλήσεως, διανοίας, ἐν τῇ σημασίᾳ, ἣν ἐννοοῦμεν. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ πρᾶγμα, τὸ ἔχον διάνοιαν, τὸ ἔχον βούλησιν, τὸ ὀνομάζομεν ἡμεῖς ψυχὴν· οἱ δὲ ὑλισταὶ πῶς ἀποκαλοῦσιν αὐτό; Α! ἀπλούστατον πρᾶγμα. Ἡ ἐνεστῶσα ὑλιστικὴ ἐπιστήμη λέγει ταῦτα: Πᾶν ὅ,τι λέγομεν, εἶνε μετασχηματισμὸς αἰσθημάτων· πᾶν ὅτι πράττομεν, εἶνε αἰσθήματα μετεσχηματισμένα· οὐδὲν ἀπολύτως ἐν ἡμῖν ἐμπεφυκε. Ὅ,τι παράγομεν, μᾶς ἔρχεται ἐξωθεν, ἡμεῖς δὲ τὸ μετασχηματίζομεν διὰ τινος κυττάρου νευρικοῦ καὶ τὸ φέρομεν ἐντὸς ἡμῶν. Ἀκούομεν κώδωνα καὶ λέγομεν κινοῦντες τὴν γλῶσσαν· ἰδοῦ εἰς κώδων!

Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ἀκουστικὸν φαινόμενον, μεταβαλλόμενον εἰς φαινόμενον προφορικόν, ἐνέχει ὑπερτάτην τὴν σπουδαιότητα, καθότι πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν τοῦτο· πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, ἵνα ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος μεταβληθῇ εἰς ἦχον προφορικόν, δέον νὰ ὑφίσταται ἐν κέντρον, ἐν μέρος ἐνθα νὰ προσέρχωνται ἅπαντα τὰ αἰσθήματα ὅπως ἐκεῖ συγκεντρῶνται, συγκεφαλαιῶνται, μεταβάλλωνται τὰ μὲν εἰς τὰ δέ, καὶ ἐκεῖθεν εἶτα νὰ ἐπαναπέρχωνται. Λοιπὸν αὐτὸ τὸ κέντρον, αὐτὸ τὸ κεντρικὸν μέρος ἀνάγκη πᾶσα νὰ τὸ παραδέχωνται οἱ ὑλισταί, διότι ἄλλως οὐδὲν οὐδὲ ὅπως δύναται νὰ ἐξηγήσῃσι. Πῶς δὲ κατ' ἀκολουθίαν σκέπτονται; Ἰδοῦ πως: Ναί, αὐτὸ τὸ κέντρον ὑφίσταται· δὲν ἀνεκαλύφθη εἰσέτι, ἀλλὰ θὰ ἀνακαλυφθῇ προσεχῶς· Ἰδοῦ δὲ τρία τέσσαρα ἤδη ἔτη παρηλθον, ἄφ' ἧς ἐπικρατεῖ αὐτὴ ἡ τελευταία ἰδέα τοῦ ὑλι-

σμοῦ. Ὅταν θ' ἀνακαλύψωσιν αὐτὸ τὸ ἐν λόγῳ κέντρον, τότε θὰ ἴδωσιν ὅτι αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ οἱ πνευματολόγοι ἀποκαλοῦσι ψυχὴν. Αὕτη ἡ ψυχὴ εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀποκαλοῦσιν ἐκεῖ κάτω *κέντρον συναρμολογικὸν τῶν αἰσθημάτων*. Πρὸς αὐτὸ λοιπὸν τὸ κέντρον ὀφείλει ἡ ζωὴ νὰ διακρατῇ τὸ σῶμα εἰς σχέσιν.

Περὶ τῆς ιδιότητος αὐτοῦ τοῦ κέντρου θὰ διαλάβωμεν κατωτέρω. Ἦδὴ ἄς ἀναπτύξωμεν τὸν τρόπον δι' οὗ οἱ ὕλισται σπουδάζουσιν αὐτὰς τὰς ἀοράτους δῆθεν δυνάμεις, αὐτὰς τὰς δυνάμεις ἃς δὲν βλέπουσι καὶ αἵτινες ὁμῶς κινοῦσι καὶ ζωογονοῦσι τὸν ὀργανισμόν.

Ἐὰν ἀναθέσωμεν εἰς ἓν σοφὸν μέλος τῆς ἐνεστώσης ἐπισήμου ἐπιστήμης τὴν ἔρευναν καὶ ἐξήγησιν τοῦ μηχανισμοῦ ὥρολογίου τινὸς π. χ., πῶς θὰ ἐπιληφθῇ τὸ σοφὸν αὐτὸ μέλος τῆς ἐρεύνης καὶ ὁποῖαν ἔκθεσιν θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν; Ἰδοὺ πῶς καὶ ποῖαν.

« Ἀγαπητοὶ Κύριοι συνάδελφοι· ἐπελήφθην τῆς ἐρεύνης τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ὥρολογίου, ὅπερ μοι ἐνεπιστεύθητε. Ἀποσυνθέσας αὐτὸ ἐν πρώτοις παρετήρησα τὰ τῶν τροχῶν καὶ ἐβεβαιώθην ὅτι ὑπάρχουσι τόσοι τροχοὶ καὶ τόσαι ἐγκοπαὶ διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Παρετήρησα ὡσαύτως ὅτι ἐνυπάρχει μικρόν τι ἐργαλεῖον, ἐλαττήριον καλούμενον καὶ ἔχον τόσον μῆκος, πρὸς δὲ ὅτι ἡ σχέσις μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀκίδων καὶ τοῦ μήκους τοῦ ἐλαττηρίου ἀνέρχεται εἰς αὐτὸν τὸν μαθηματικὸν ἀριθμόν. Ἰδοὺ τί παρετήρησα καὶ ἰδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τοῦ ὥρολογίου μελέτης μου. »

Θά μοι εἴπητε ἴσως ὅτι κακῶς ἐξελεξάμην τὸ τοιοῦτον παράδειγμα καθότι ἅπαντες γινώσκουμεν ὅτι τὸ κινοῦν τὸ ὥρολόγιον εἶνε τὸ ἐλατήριον· εἰς αὐτὸ δὲ τὸ πρᾶγμα οὐδεμία δύναμις μεταφυσικὴ εἰσχωρεῖ.

Εἰς μάτην λέγετε ὅτι τὸ ἐλατήριον εἶνε ὕλικόν, διότι καὶ εἰς αὐτὸ ἔτι τὸ παράδειγμα τοῦ ὥρολογίου εὐρίσκομεν μίαν δύναμιν μεταφυσικὴν, ἀόρατον : αὕτη δὲ καλεῖται *ἐλαστικότης*. Τὸ κινοῦν τὸ ἐλατήριον δὲν εἶνε διότι σύγκειται ἐκ χάλυθος — καὶ μία σιδηρᾷ ῥάβδος σύγκειται ἐκ χάλυθος, — ἀλλὰ τὸ κινοῦν εἶνε ἰδιότης τις καλουμένη *ἐλαστικότης*. Ἐπιβεβαιῶ δ' ὅτι καὶ ἐδῶ ἀναμιγνύεται ἡ μεταφυσικὴ, διότι δὲν δύναται τις νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ *ἐπιστημονικῶς* τί πρᾶγμα εἶνε αὕτη ἡ ἐλαστικότης. Ναί, μᾶς λέγουσιν ὅτι τοῦτο εἶνε ἡ ἰδιότης ἣν ἔχουσι τὰ σώματα τοῦ νὰ ὦσιν ἐλαστικά, ὡς παράδειγμα δὲ μᾶς δεικνύουσι ἓν ἐλατήριον. Ἀλλὰ τοιαύτη ἀπάντησις εἶνε ὁ ἀδιέξοδος λεγόμενος κύκλος, τὸ προτείνειν δηλ. ὡς ἀποδείξιν αὐτὴν ταύτην τὴν ἀποδεικτέαν πρότα-

σιν. Ἡ ἐλαστικότητα εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ ὥρολογίου μας· αὕτη δὲ δὲν διαφεύγει τῶν τύπων τῆς ψυχῆς· εἶνε μεταφυσική, καθὼ ὕλικῶς ἀναπόδεικτος.

Ἐπανέλθωμεν ἤδη εἰς τὸ ζήτημά μας. Ἵνα ἴδωμεν τὰς ὑφισταμένας σχέσεις μεταξὺ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν σωμάτων δὲν θὰ προσφύγωμεν εἰς δυσνόητα πράγματα· δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν μεταφυσικά. Θὰ στηριζώμεν τὴν παρατήρησίν μας ἐφ' ἐνὸς μικροῦ, ἐλαχίστου ἐγκεφαλικοῦ τεμαχίου· ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ μέρους θὰ σπουδάσωμεν τοῦτο: ὅτι δηλ. ἐνυπάρχει αὐτῷ καὶ τι μὴ μεταβαλλόμενον, ἐνῷ τὰ ὄργανα μεταβάλλονται διηνεκῶς. Παρατηρήσαμεν ἤδη ὅτι καὶ ἕτερον πρᾶγμα δὲν μεταβάλλεται ἐν τῷ ὁργανισμῷ, ἐνῷ ὅλα τὰ ὄργανα μεταβάλλονται διηνεκῶς, καὶ τὸ ἀπεκαλέσαμεν ζώην. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἐνυπάρχει καὶ τι ἄλλο μὴ μεταβαλλόμενον καὶ διατηροῦν τὴν μνήμην, ἐνῷ τὰ κύτταρα τὰ ἐνέχοντα τὴν μνήμην ἀπέρχονται διηνεκῶς. Αὐτὸ τὸ καὶ τι εἶπομεν ὅτι εἶνε ἡ ψυχὴ· ἡ δὲ εἰδικὴ ιδιότης αὐτῆς τῆς ψυχῆς εἶνε τὸ ἀμετάβλητον, ἐνῷ τὰ κύτταρα, ἐφ' ὧν αὕτη ἐπιστηρίζεται, μεταβάλλονται.

Τὸ φαινόμενον τῆς σχέσεως τοῦ περιπνεύματος πρὸς τὴν ψυχὴν ἀναγεται ὑπὸ ἔποψιν ἀνατομικὴν, ὑπὸ ἔποψιν φυσιολογικὴν εἰς τὸ φαινόμενον τῆς σχέσεως ἐνὸς αἱματοσφαιριδίου πρὸς ἓν νευρικὸν κύτταρον. Εἶνε ἐπάναγκες τὸ περίπνευμα εἰς τὴν ψυχὴν πρὸς οἰανδήτινα ἐκδήλωσιν; Ἐν ἀπλοῦν πείραμα ἀποδεικνύει τὸ τοιοῦτο. Ἀμα ὡς ἡ ζωὴ παύσῃ ρέουσα εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὁ ἐγκέφαλος καθίσταται ὄργανον προσόμοιον τοῖς ἄλλοις ὑπὸ ὕλικὴν ἔποψιν· δὲν λειτουργεῖ πλέον· δηλ. αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν ψυχὴν, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐκδηλωθῇ ἡμῖν. Ἀμα ὡς ὁ ἐγκέφαλος δὲν λειτουργεῖ, ἡ σχέσις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος διακόπτεται ἐν δεδομένῳ τινὶ χρονικῷ διαστήματι. Τὸ τοιοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸν μαγνητικὸν ὕπνον, ὅτε ἡ ἀσυνείδητος δύναμις δεσπόζει τῆς ἐν συνειδήσει δυνάμεως. Τὸ τοιοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸν ὑπνωτισμὸν, κατὰ τὸν φυσικὸν ὕπνον καὶ ὁσάκις ἡ ἀσυνείδητος ζωὴ ὑπερτερεῖ καὶ δεσπόζει.

Τὴν νύκτα τὸ περίπνευμα τῶν πνευματολόγων, τὸ ἀστραῖον σῶμα τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης, ἡ ὁργανικὴ ζωὴ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης ἀναπλάττει τὸν ἐγκέφαλον. Τὴν ἡμέραν, βλέπετε, δὲν εὐκαιρεῖ· βαίνει λίαν ταχέως· δὲν προφθάνει νὰ ἐπανορθώσῃ, νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἑλλίπές. Ἡ ἐπανόρθωσις τελεῖται ἐν καιρῷ νυκτός. Τούτου ἕνεκα ἡ βούλησις τότε ἀποκοιμᾶται· δηλαδή ἡ καλουμένη ψυχὴ ἀποσπᾶται προ-

σωρινῶς, συνδεδεμένη ὅμως διατελοῦσα αἰέποτε καὶ ὡπωσδήποτε πρὸς τὸ ἀστρῶν σῶμα, ὃ δ' ἐγκέφαλος τότε ἐπανορθοῦται. Ὅταν συμβῇ νὰ μὴ κοιμηθῇ τις καὶ θελήσῃ νὰ προσκλήσῃται δραστικότητα τινα, λαμβάνει, ὡς γινώσκετε, ἐρεθιστικά, ἐν οἷονδ' ἡ τι πνευματῶδες ποτόν, κονιάκ κλπ. Αἱ ἐργάτριαι, αἱ διερχόμεναι νύκτα ὅλην ἐν ἐργασίᾳ, κατ' ἰσχύϊ τὸ τοιοῦτον λαμβάνουσιν καφέ, κονιάκ, δηλ. στοιχεῖα ἐπαφίνοντα ποσότητά τινα ζωῆς ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἐπανορθοῦσι κάπως ἐν καιρῷ ἐργηγόσεως τὸν ἐγκέφαλον, ἐνῶ οὗτος ἔδει νὰ ἐπανορθωθῇ τὴν νύκτα.

Λοιπὸν! ἡ μεταξὺ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ζωῆς σχέσις ἢ ἡ μεταξὺ τοῦ περιπνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, ἀνάγεται ἀπλούστατα εἰς τὴν σχέσιν τῆς ζωῆς πρὸς τὸ νευρικὸν κύτταρον, τὸ θεωρούμενον ὡς ὑποστήριγμα αὐτοῦ τοῦ μηδέποτε μεταβαλλομένου πράγματος, ὅπερ ἀπεκαλέσαμεν ψυχὴν καὶ ὅπερ τυγχάνει πεπρoικισμένον διὰ διανοίας, μνήμης καὶ βουλήσεως.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΑΓΝΗΤΙΣΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη, κατὰ πολλοὺς τῶν κορυφαίων ἱατρῶν, εὐρίσκεται ἔτι ἐν νηπιῳδαί καταστάσει, μὴ δυνηθεῖσα εἰσεῖτι νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ ἄδυτον καὶ ἀληθὲς πεδίου τῆς ἱατρικῆς, μηδὲ νὰ κατανοήσῃ τὸν λόγον τῆς παθογενείας ἢ τῆς φαρμακευτικῆς θεραπείας (1). Τοῦτου ἕνεκα αἱ ἀντιφατικαὶ διαγνώσεις, αἱ ἀλληλοδιαδεχόμεναι διάφοροι θεραπευτικαὶ ἐνδείξεις τῶν ἀσθενειῶν, κλπ.

Ἰδοὺ δὲ πῶς γνωματεύεται ἑτέρα τις σχολή, ἡ τῶν Μαγνητιστῶν, καὶ πῶς αὕτη ἐπιλαμβάνεται τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν.

«Ἀπασαὶ αἱ λειτουργίαι τοῦ ὀργανισμοῦ, λέγουσιν οἱ ὁπαδοὶ αὐτῆς, ἐξαρτῶνται ἐκ δύο δυνάμεων ἐπενεργουσῶν κατ' ἀντίθετον λόγον: ἅψ' ἐνὸς μὲν ὑφίσταται δύναμις τις θετικὴ, ἀναπλαστικὴ, συναρμολογητικὴ, συντηρητικὴ τῆς ζωῆς· ἅψ' ἑτέρου δὲ ἑτέρα δύναμις ἀρνητικὴ,

(1) Ἰδ. τὰ «Μαγνητ. καὶ Πνευματ. Φαινόμενα» σελ. 96—102.

ἀνατρεπτική, καταστρεπτική. Ὄταν αἱ δυνάμεις αὗται ἐπενεργοῦσιν ἰσοφαρῶς ἐφ' ἀπάντων τῶν μερῶν τοῦ ὀργανισμοῦ μας, τότε τὸ ἰσοζύγιον διατηρεῖται ἐντελῶς, ἡμεῖς δ' ἔχομεν καλῶς τὴν ὑγείαν. Ἀλλ' ἂν ἡ συντηρητικὴ δύναμις αὐξήσῃ ἢ ἡ καταστρεπτικὴ μειωθῇ, τότε αἱ ὀργανικαὶ λειτουργίαι τελοῦνται μετὰ πολλῆς τῆς δραστικότητος. Ἄν ἀπ' ἐναντίας ἡ καταστρεπτικὴ δύναμις αὐξήσῃ ἢ ἡ ἑτέρα μειωθῇ εἴτε μὲν ἰσάσιμος, ἢ ἐπενέργεια τότε ἐλαττοῦται, συνεπῶς δὲ καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς περιστάσεις ἡ ἰσοροπία διασπᾶται, ἡ διάσπασις δὲ αὕτη τῆς ἰσοροπίας εἶνε ἡ νόσος.

Ὄταν λοιπὸν νοσήσῃ ὄργανόν τι, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὸ ὄργανον αὐτὸ ἐνέχει πλείονα τὴν ἐνεργητικότητα, πλείονα τὴν ζωτικότητα, πλείονα τὴν διέγερσιν, ὅτι τελεῖ τὸ ἔργον του μετὰ πλείονος δραστικότητος ἢ ὅτι κατέστη ἐλλιπές, ἀνεπαρκές τὴν ἐνέργειαν, τὴν ζωτικότητα, τὴν διέγερσιν.

Δῆλον οὕτω γίνεται ὅτι μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο περιπτώσεων μέσος ὁρος δὲν ὑπάρχει· συνεπῶς δὲ αἱ ἀσθένειαι ἅπασαι δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας :

1ον *Εἰς φλογώσεις, χαρακτηριζομένας ἐκ λίαν μεγάλης δραστικότητος, ἐξ ὑπερβολῆς τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν.*

2ον *Εἰς παθήσεις ἀτονικὰς ἢ παραλυτικὰς, χαρακτηριζομένας ἐξ ἐλαττώσεως ἢ ἀνατροπῆς τῶν ὀργανικῶν λειτουργιῶν.*

Ὄταν λ. χ. τὸ ὄργανον τοῦ στομάχου ὑπερερεθισθῇ, αἱ συστολαὶ καθίστανται ταχύτεραι, ὁ γαστρικὸς χυμὸς καὶ ἡ στομαχικὴ βλέννα ἀφθονώτεροι παρὰ τὸ σῶμα, ἢ δ' ἀφθονία αὕτη δίδει αἰτίαν εἰς ἀναγωγὰς βλεννωδῶν εἰδῶν καὶ ἐμέτους. Ἐπέρχονται τότε κακοστομαχίαι, σπασμοί, σπασμωδικοὶ νυγμοί, αἰφνίδιος πείνα, γαστροαλγία, γαστρίτις, ἔλκωσις. Ὄταν ἀπεναντίας ἡ ἐνέργεια μειωθῇ λίαν, τότε ὁ γαστρικὸς χυμὸς δὲν περιέχει πλέον ἅπαντα τὰ χρειώδη πρὸς τὴν χώνευσιν στοιχεῖα· συνεπῶς αἱ συστολαὶ χαλαροῦνται, αἱ τροφαὶ χρονίζουσιν ἐν τῷ στομάχῳ, διαλύονται ἐν αὐτῷ, παράγουσιν ἀέρια προξενοῦντα πνιγμονήν, ἐρυγὰς, ναυτίαν, ἐρευνγμούς. ● πάσχων αἰσθάνεται στενοχωρίαν, βάρος, ἀνορεξίαν· ἐπέρχονται δὲ τυμπανίτις, δυσπεψία, γαστρικαὶ ἐμφράξεις.

Ἐκ τούτων δῆλον γίνεται ὅτι ἂν κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐπιφέρωμεν τὴν καταπράυνσιν, πρὸς μείωσιν αὐτῆς τῆς ἐκρύθμου δραστικότητος, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, τὴν διέγερσιν, πρὸς ἐπαύξησιν τῆς

δραστικότητα. τότε επαναφέρονται τὴν ἰσορροπίαν, ἥτις ἀποκαθίσταται τὴν ὑγίαν.

Πολλάκις οἱ ἰατροὶ παρατηροῦσιν ὅτι ὄργανόν τι λειτουργεῖ διὰ τινος ἐκρύθμου δραστικότητος, ἐνῶ αἱ λειτουργίαι ἄλλου τινὸς πλησίον κειμένου, ἐλαττοῦνται ἢ ἐκμηδενίζονται· ἄλλοτε πάλιν ὅταν ἡμισθεσθῇ ἡ καταστροφὴ ἐν μέρει ὄργανόν τι (κατὰ τὰς διαστροφὰς τῶν ὀργάνων, τὰς σκληρύνσεις, τὴν φθίσιν, κατὰ τινὰς ἄλλας νευρικὰς παθήσεις ἀνεξηγήτους, οἶαι: ἡ ἐπιληψία, ὁ ὑστερισμός, ἡ χορεία), παρατηροῦσι, λέγω, διαστροφὴν τινα λειτουργικὴν, ὅτι δηλ. ἡ αὐτὴ λειτουργία ὅτε μὲν παρουσιάζει αὔξησιν, κατὰ τινὰ χρονικὰ διαλείμματα, ὅτε δὲ μειώσιν τῆς τακτικῆς δραστικότητος.

Κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις ἡ θεραπευτικὴ μέθοδος τοῦ κλασικοῦ ἱατροῦ περιέρχεται εἰς βάσανον, εἰς δοκιμασίαν, ἐνῶ ὁ μαγνητιστὴς γινώσκει ποῦ νὰ πατήσῃ.

Ὁ μεταλλικὸς μαγνητισμὸς εἶναι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ὁ κανὼν, ὁ γνῶμων τῶν λειτουργιῶν. Εἶναι δύναμις ἰσορροπιζούσα, ἀνάλογος πρὸς τὸ στοιχεῖον, τὸ διατηροῦν ἐν ἡμῖν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγίαν, μὴ συνεπιφέρουσα δὲ τοὺς οὓς κινδύνους ἡ φαρμακευτικὴ ἱατρικὴ. Πιθανὸν ἐξ ἀγνοίας νὰ ἐπενεχθῇ διὰ τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ καταπράυνσις λ. χ. ὅτε ἦτο ἀνάγκη διεγέρσεως, νὰ συμβῇ δὲ καὶ τὸ ἀντίστροφον. Ἀλλὰ καὶ τότε ὁ ἀσθενὴς δὲν ὑποφέρει ἢ πρόσκαιρον στενοχωρίαν, παρερχομένην καὶ αὐτὴν ταχέως διὰ τῆς ἐπενεργείας τῆς ἀντιστροφῆς μεθόδου. Ἐκτὸς τούτου ὁ πόνος παρέσχεται ἐπίσης κατὰ τὴν διεγερσιν καὶ τὴν καταπράυνσιν, ἔνεκα τῆς ἀναισθησίας ἥτις διαδέχεται τὴν ὑπεραισθησίαν.

« Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γράφει ἡ παρισινὴ « Ἐφημερίς τοῦ Μαγνητισμοῦ » τοῦ Ἰουλίου 1890, αἱ νευρικαὶ ἀσθένειαι, αἱ ὀργανικαὶ διαταράξεις, αἱ κακοδιαθεσίαι πάσης φύσεως, θεραπεύονται ταχέως διὰ τῆς μεταλλικῆς μαγνητικῆς ἱατρικῆς. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ σοβαροτέρων ἀσθενειῶν οἶαι: καρκίνοιο, οἰδήματα, ἀνευρισμοί, σκληρύνσεις τῶν οἰδημάτων, λειτουργικαὶ διαστροφαί, ἀγκυλώσεις, ἡμιπληγίαι, κινητικὴ ἀταξία, μαλάνκνσις τοῦ ἐγκεφάλου ἢ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, δὲν πρέπει τις νὰ ἐλπίζῃ τελείαν θεραπείαν διὰ τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ, καίτοι δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται πάντοτε βελτίωσις τοῦ πάθους καὶ ἀνακούφισις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τῶν ἀλγηδόνων.

« Τὰς τοιαύτας ἀσθενείας, τὰς παρὰ τῆς κλασικῆς ἱατρικῆς θεωρου-

μένας ἀνιάτους, δύναται νὰ θεραπεύσῃ ἐντελῶς ὁ ζωϊκὸς ἢ μᾶλλον ὁ ἀνθρώπινος μαγνητισμὸς, καθὰ τυγχάνων πολλῶ ζωογονώτερος, πολλῶ δραστικώτερος τοῦ μεταλλικοῦ μαγνητισμοῦ.

ἈΓενικῶς πιστεύεται ὅτι ὁ μαγνητισμὸς ἐπενεργεῖ μόνον ἐπὶ τῶν νευρικῶν ἀσθενειῶν. Πλάνη τοῦτο. Κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ ἀνεξαρτήτως πάσης ὑποβολικῆς ἐνεργείας (suggestion), ὁ μαγνητισμὸς εἶναι στοιχεῖον ζωϊκόν, συντελοῦν εἰς τὰς θεραπευτικὰς φυσικὰς δυνάμεις, θεραπευτικόν· ἡ δὲ δραστικότης αὐτοῦ ἀναφαίνεται μᾶλλον εἰς τὰς ὀργανικὰς ἀσθενείας ἢ τὰς νευροπαθείας.»

Ὑπάρχει ἐν Παρισίοις ἡ «Société Magnétique de France» (1) διατηροῦσα τὸ «Institut Magnétique» 23 Rue Saint-Merri, ἐν ᾧ διδάσκεται δωρεὰν ἡ Μαγνητικὴ καὶ Μαγνητιστικὴ θεραπεία. Ἐκτὸς τούτου ἡ Ἑταιρία αὕτη ἱδρύσει καὶ νοσοκομεῖον ἐν ᾧ θεραπεύονται, δωρεὰν ὡσαύτως, παντὸς εἶδους νόσοι, καὶ αὐταὶ αἱ ὑπὸ τῆς κλασικῆς ἱατρικῆς θεωρούμεναι ἀνίατοι, ἄνευ φαρμάκων.

Κατὰ τὴν περυσινὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἰνστιτούτου τούτου, ἀναφέρεται ἐν τῇ λογοδοσίᾳ κατ' ὄνομα καὶ λεπτομερῶς ὅτι ἐν τῇ κλινικῇ του ἔθεραπεύθησαν καὶ 17 ἔτι νόσοι θεωρούμεναι ἀνίατοι διὰ τῶν συνήθων μέσων τῆς κλασικῆς ἱατρικῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἕτερα Ἰνστιτούτα καὶ νοσοκομεῖα ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐν οἷς θεραπεύονται οἱ ἀσθενεῖς διὰ τῆς ἀπλουστάτης μαγνητιστικῆς μεθόδου, ἄνευ τῶν ἐν χρήσει τῆς κλασικῆς θεραπευτικῆς φαρμάκων, ἅτινα, καὶ θεραπεύοντα τὴν ἀσθένειαν, ἐπαφίνουσιν οὐχ ἥττον ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ δυσάρεστα ἀποτελέσματα.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΝ

Πολλαὶ παρισιναὶ Στοιαὶ (Loges) προτίθενται νὰ συγχωνευθῶσι καὶ ἱδρῶσιν ἐν εἰδικὸν συνεργεῖον ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον: « Le Reveil initiatique » (Ἡ Μυσταγωγικὴ ἐξέγερσις).

Θὰ δοθῇ οὕτω νέα ὄθησις εἰς τὴν. πρὸ διετίας ἐγκαινισθεῖσαν κί-

(1) Ἀριθμοῦσα ἤδη 171 μέλη, ἐξ ὧν τὰ 30 ἐκ τῶν κλασικῶν ἱατρῶν.

νησιν παρὰ τοῦ Μασ.· Συλλόγου τῶν μυσταγωγικῶν σπουδῶν καὶ L.· Travail et Vrais Amis Fidèles.

Ἡ κίνησις αὕτη τοιαύτης σπουδαιότητος τυγχάνει, ὥστε δυνατόν νὰ καταστῇ ἀφειτηρία τελείας μεταβολῆς ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ Μασωνίᾳ.

Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔποψιν περυστάμεθα θετικῶς εἰς ἀληθῆ μυσταγωγικὴν ἐξέγερσιν.

Οἱ Τέκτονες ἐξέρχονται τῆς νάρκης τῆς routinière ἀγνοίας καὶ διανοίγουσιν ἐν τέλει τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ φῶς τῆς κατὰ παράδοσιν ἐπιστήμης, ἧς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐτύγχανον θεματοφύλακες ἀσυναισθήτως. Τοῦ λοιποῦ πειρῶνται νὰ ἐπιληφθῶσι σπουδαίως τῆς τεκτονικῆς μυσταγωγίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μορφώσωσι πράγματι μύστας καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

Δὲν πρόκειται τῶντι νὰ διδάσκωσι μόνον τὴν θεωρίαν τῆς μυσταγωγίας. Τὸ πρακτικὸν πρὸ πάντων ἐνδιαφέρει τοὺς Τέκτονας. Δὲν εἶνε πλέον αὐτοὶ ἄνθρωποι θέλοντες νὰ χάνωνται ἐκουσίως εἰς τὰ νέφη τῆς μεταφυσικῆς θεωρίας. Εἶνε ἐργάται, κτίσται ἐνεργητικοί, ἔχοντες ἀείποτε ὑπ' ὅψιν τὴν ἀληθῆ πραγματοποίησιν τοῦ ἰδεώδους αὐτῶν.

Τούτου ἕνεκα μέγιστον ἐνδιαφέρον ἐνέχει ἡ ἀπόπειρα τῆς μυσταγωγικῆς ἀναγεννήσεως, ἥτις εἶνε ἤδη ὁ σκοπὸς τῆς Μ.· Α.·.

Ἄν ἡ ἀπόπειρα αὕτη τελεσφορήσῃ, θὰ ᾧσιν αἱ συνέπειαι πολυάριθμοι.

Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ παρὰσχῶμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑποσχέσεις, ἅς αἱ περιστάσεις μόνον δύνανται νὰ ἐπιτελέσωσι. Δὲν ἀνήκει ἡμῖν νὰ προδικάσωμεν τὸ μέλλον. Οἱ Τέκτονες διατηροῦσι σιγὴν ἐπὶ τῶν κρυφίων αὐτῶν ὀνείρων, διότι γινώσκουσι καλῶς ὅτι, αὐτῶν διατελούντων πιστῶν εἰς τὸ γνωμικόν των· Ἐργάζεσθαι καὶ σιγᾶν, τὰ πράγματα ἀναδέχονται νὰ ὁμιλήσωσιν ἀντ' αὐτῶν καὶ νὰ διακηρύξωσι, πολλῷ κάλλιον παρ' ὅπως αὐτοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ τὸ πράξωσι, τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα τῆς ἐνδελεχοῦς καὶ ἀκαμάτου ἐνεργητικότητος αὐτῶν.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1890.

OSWALD WIRTH.·

Μέλος τοῦ Μασ.· Συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν Σπουδῶν.

ΠΕΡΙ ΣΟΛΟΜΟΝΙΚΗΣ

Ἐκ τῶν ἐξῆς ἀποσπασμάτων δύναται τις νὰ σχηματίσῃ ιδέα ν τῶν μαγικῶν βιβλίων, νῶν λεγομένων σολομονικῶν (grimoire).

Ἰδοὺ ἐν πρώτοις τί συνέβη εἰς τὸν Eliphas Levi (1) καὶ πῶς οὗτος διηγεῖται τὸ τοιοῦτο ἐν τῷ συγγράμματί του La Clef des Grands Mystères (ἡ κλεῖς τῶν Μεγάλων Μυστηρίων).

Ἡμέραν τινὰ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Ἑλιφας Λέβη ἐργάτης τις ὑψηλοῦ ἀναστήματος, πεντηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, προσβλέπων κατὰ πρόσωπον καὶ ὁμιλῶν πολὺ λογικά. Ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐπισκέψεώς του ἀπήντησε : «Θὰ τὴν εἰξεύρετε βέβαια· ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοι δώσητε ὅ,τι ἔχασα.»

«Ὁφείλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅπως ὤμεν εἰλικρινεῖς, ὅτι (ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ) ὁ Ἑλιφας οὐδὲν ἐγίνωσκεν ἀναφορικῶς τοῦ ἐπισκέπτου τούτου, οὐδὲ περὶ τοῦ ἀπολεσθέντος πράγματος. Ἀπεκρίθη λοιπὸν : Μὲ νομίζετε πολὺ περισσότερον μάγον, παρ' ὅσον εἶμαι· ἀγνωῶ τις εἴσθε καὶ τί ζητεῖτε· ἂν λοιπὸν νομίζετε ὅτι δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ ὠφέλιμος κατὰ τι, πρέπει νὰ ἐκφρασθῇτε καὶ ὀρίσητε τὴν ἐρώτησίν σας.

— Καλὰ λοιπὸν ! ἀφοῦ προσποιεῖσθε ὅτι δὲν ἐννοεῖτε, θὰ ἀναγνώρισητε ὅμως τοῦλάχιστον τοῦτο, εἴπε τότε ὁ ἄγνωστος ἀποσύρων τοῦ κολπου μικρὸν βιβλίον, μέλαν καὶ μεταχειρισμένον.

«Ἦτο ἡ σολομονικὴ τοῦ πάπα Ὠνορίου.

«Μίαν λέξιν περὶ αὐτοῦ τοῦ διαφημισμένου βιβλίου.

«Αὐτὸ τὸ μαγικὸν βιβλίον συνίσταται ἐκ μιᾶς ἀποκρύφου συνθήσεως τοῦ Ὠνορίου II πρὸς ἐπίκλησιν καὶ διεύθυνσιν τῶν πνευμάτων, πρὸς δὲ ἔκ τινων δεισιδαιμονικῶν συνταγῶν . . . Ἦτο τὸ ἐγχειρίδιον τῶν μοχθηρῶν ἱερέων, τῶν διενεργούντων τὴν μαύρην μαγείαν κατὰ τὰς θλιβερωτέρας περιόδους τοῦ μεσαίωνος. Ἐνυπάρχουσιν ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ τελέσματα αἱματηρά, συναρμολογημένα διὰ τῆς βεβηλώσεως τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ τῶν ἀφιερωμάτων, τύποι διὰ τὴν γοητείαν καὶ τὴν βασκανίαν, εἴτα μέθοδοί τινες, ἅς μόνον ἡ μωρία δύ-

(1) Ψευδώνυμον τοῦ ἁββᾶ Κωνστάν.

ναται νά παραδεχθῇ καὶ ἡ δολερότης νά συμβουλευέσῃ. Τέλος εἶνε βιβλίον πλῆρες εἰς τὸ εἶδός του, τούτου δ' ἕνεκα ἐγένετο σπᾶνιον ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις, ἀγοραζόμενον παρὰ τῶν ἐραστῶν αὐτοῦ πολὺ ἀκριβᾶ.

— Ἀγαπητὲ κύριε, εἶπεν ὁ ἐργάτης στενάζων, ἀπὸ δέκα ἐτῶν τῆς ἡλικίας μου δὲν ἔπυσχ καταγινόμενος μὲ αὐτὸ καὶ συμμορφούμενος πρὸς ὅλας τὰς ὁδηγίας του. Διατί λοιπὸν οἱ πρότερον ἐπισκεπτόμενοι μ' ἐγκατέλιπον ἡδῇ; Ἐλί, Ἐλί, Λαμμά...

— Στάσου! ἐφώνησεν ὁ Ἑλιφας· μὴ παρῶδει τὰς τρομερωτέρας λέξεις μιᾶς ἀγωνίας ἃς ποτε ἤκουσεν ὁ κόσμος! Ποῖα ὄντα σ' ἐπεσκέπτοντο δυνάμει τοῦ φρικώδους τούτου βιβλίου; Τὰ γνωρίζεις; Τοῖς ὑπεσχέθης τίποτε; Ὑπέγραψες καμμίαν *συντροφιὰν* μὲ αὐτά;

— Ὁχι, ἀπεκρίθη ὁ κάτοχος τῆς σολομονικῆς· δὲν τὰ γνωρίζω, οὐδ' ἀνέλαβα καμμίαν ὑποχρέωσιν. Εἰξεύρω μόνον ὅτι μεταξὺ αὐτῶν οἱ ἀρχηγοὶ εἶνε καλοὶ, ἐκ τῶν δευτερευόντων ἄλλοι καλοὶ καὶ ἄλλοι κακοί, οἱ δὲ κατώτεροι εἶνε κακοί, ἀλλ' ὅχι τυφλῶς καὶ οὗτοι καὶ χωρὶς νά δύνανται νά πράξωσι τὸ καλλίτερον. Ἐκεῖνο ὅπερ ἐπεκαλούμην καὶ ὅπερ πολλάκις μοι ἐνεφανίσθη, ἀνήκει εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἱεραρχίαν, διότι ἦτο ὠραίου ἤθους, καλῶς ἐνδεδυμένον καὶ μοι ἐδίδεν αἰείποτε εὐνοϊκὰς ἀπκνήσεις. Ἀλλ' ἔχασα ἐν φύλλον τοῦ μαγικοῦ βιβλίου μου, τὸ πρῶτον, τὸ σπουδαιότερον, τὸ φέρον τὴν αὐτογράφον ὑπογραφήν τοῦ πνεύματος, καὶ ἔκττε δὲν ἐμφανίζεται πλέον ὁσάκις τὸ ἐπικαλεσθῶ. Εἶμαι ἀπολωλός. Εἶμαι ὡς ὁ Ἰώβ, μὴ ἔχων πλέον οὔτε δύναμιν οὔτε θάρρος. ὦ! διδάσκαλε, σᾶς ἐξορκίζω, σεῖς ὅστις διὰ μιᾶς μόνης λέξεως, δι' ἐνὸς σημείου δύνασθε νά βιάσῃτε τὰ πνεύματα εἰς ὑπακοήν, λάβετε οἶκτον δι' ἐμέ καὶ ἀποδώσατέ μοι ὅτι ἔχασα!

— Δός μοι τὸ βιβλίον σου, εἶπεν ὁ Ἑλιφας.

Πῶς ἀπεκάλεις τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον σοὶ ἐνεφανίζετο;

— Τὸ ἀπεκάλουν Ἀδοναΐ.

— Καὶ εἰς ποίαν γλῶσσαν ἦτο ἡ ὑπογραφή του;

— Τὸ ἀγνοῶ, ἀλλ' ὑποθέτω νά ἦτο εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν.

— Ἰδοῦ, εἶπεν ὁ καθηγητὴς τῆς ὑψηλῆς μαγείας, ἀφοῦ ἔγραψε δύο λέξεις ἑβραϊκὰς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Ἰδοῦ δύο ὑπογραφαὶ ἃς τὰ πνεύματα τοῦ σκότους οὐδέποτε θά παραβιάσουν. Ὑπαγε εἰς εἰρήνην· κοιμοῦ καλὰ καὶ μὴ ἐπικαλοῦ πλέον τὰ φαντάσματα.

Ὁ ἐργάτης ἀπῆλθε.

Μετὰ ὁκτὼς ἡμέρας ἐπανῆλθε πρὸς τὸν ἐπιστήμονα.

— Μοὶ ἀπέδωκας τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ζωὴν, τῷ εἶπε· ἡ ἰσχὺς μοὶ ἐπανῆλθεν ἐν μέρει· δύναιμι ἤδη διὰ τῶν δοθεισῶν μοι ὑπογραφῶν ν' ἀνακουφίσω τοὺς πάσχοντας, ν' ἀπαλλάττω τοὺς κατεχομένους· ἀλλ' ἐκεῖνον, δὲν δύναιμι νὰ τὸν ἴδω, καὶ ἐνόςω δὲν τὸν ἴδω, θὰ θλίβωμαι μέχρι θανάτου. Ἄλλοτε ἦτο αἰείποτε πλησίον μου· μὲ ἤγχιζεν ἐνίοτε, μ' ἐξύπνα τὴν νύκτα ἵνα μοι εἴπῃ, ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ μάθω. Διδάσκαλε σὰς παρακαλῶ ἐνεργήσατε ὅπως τὸν ἴδω . . .

— Μὰ ποῖον ;

— Τὸν ἄδοναί.

— Ἐεῦρεις ποῖος εἶνε ὁ Ἄδοναί ;

— Ὅχι, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸν ἐκνέβλεπον.

— Ὁ Ἄδοναί εἶνε ἀόρατος.

— Τὸν εἶδον.

— Εἶνε ἄμορφος.

— Τὸν ἐψηλάφησα.

— Εἶνε ἄπειρος.

— Εἶνε ἐπάνω κάτω τοῦ ἀναστήματός μου.

— Οἱ προφῆται λέγουσιν ὅτι ἡ ἄκρα τοῦ ἐνδύματός του ἀπ' Ἀνατολῶν μέχρι Δυσμῶν σαρώνει τὰ ἄστρα τῆς πρωίας.

— Εἶχεν ἐπενδύτην πολὺ καθαρὸν καὶ ἐνδύματα πολὺ λευκά.

— Ἡ Γραφή λέγει ἔτι ὅτι δὲν δύνανται τις νὰ τὸν ἴδῃ χωρὶς ν' ἀποθάνῃ.

— Εἶχε φαίδρον τὸ πρόσωπον.

— Ἀλλὰ τί ἐπραττες, πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῶν τῶν ἐμφανίσεων ;

— Μὰ ἐπραττον ὅτι εἶνε σημειωμένον ἐν τῷ μεγάλῳ μαγικῷ βιβλίῳ.

— Μὰ τί λοιπόν ; Καὶ τὴν αἵματηράν θυσίαν ;

— Βέβαια.

— Ἀθλίε ! ἀλλὰ ποῖον ἦτο τὸ θῦμα ;

Εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν, ὁ ἐργάτης ἀνεσκίρτησεν, ὠχρίασε, τὸ βλέμμα του διεταράχθη.

— Ἐεῦρεις, διδάσκαλε, κάλλιον ἐμοῦ τί τρέχει, εἶπε ταπεινῶς καὶ χαμηλοφώνως. ὦ ! μ' ἐκόστισε πολὺ· πρὸ πάντων τὴν πρώτην φορὰν, νὰ κόψω δ' ἂν τῆς μαγικῆς μαχαίρας καὶ δι' ἐνός καὶ μόνου

κυτπήματος τὸν λαιμὸν αὐτοῦ τοῦ ἄθώου πλάσματος! Μίκν νύκτα ἄφω ἀπετελείωσα τὰ ἐναγίσματα. ἐκάθησα ἐν τῷ κύκλῳ ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας μου καὶ τὸ θῦμα εἶχεν ἤδη κατακαῆ ἐπὶ μεγάλης τινὸς πυρᾶς ἐκ ξύλων κυπαρίσσου καὶ aulne. . . Αἶφνης πλησίον μου. . . τὸ ἐπανεῖδον ἢ μᾶλλον τὸ ἡσθάνομην διαβαῖνον. . . ἤκουσα μίαν σπαρακτικὴν οἰμωγὴν. . . ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἔκλαιε, καὶ ἔκτοτε ἐνομιζον ὅτι πάντοτε τὸ ἤκουον.

Ὁ Ἑλιφας, ἐγερθεὶς βιαίως, ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν διαλεγόμενον. Μήτοι εἶχεν ἐνώπιόν του ἐπικίνδυνόν τινα τρελλόν, ἱκανὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς φρικαλεότητας τοῦ seigneur de Retz; Καὶ ὅμως τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐφαίνετο γλυκύ, χρηστόν. Ὅχι· δὲν ἦτο δυνατὸν τοιοῦτό τι.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων αὐτὸ τὸ θῦμα. . . εἰπὲ καθαρὰ τί ἦτο. Ὑποθέτεις ὅτι τὸ εἰξεύρω ἤδη, καὶ ἴσως νὰ τὸ εἰξεύρω, ἀλλ' ἔχω τοὺς λόγους μου διὰ νὰ θέλω νὰ μοῖ τὸ εἴπῃς.

— Ἦτο, κατὰ τὸ μαγικὸν τυπικόν, ἐν ἐρίφιον ἐνὸς ἔτους, παρθένον καὶ ἄνευ ἐλαττώματος.

— Ἐν ἀληθείς ἐρίφιον;

— Βέβαια. Πιστεύσατε ὅτι δὲν ἦτο οὔτε ἄθυρμά τι παιδικόν, οὔτε ζῶον ταριχευμένον.

«Ὁ Ἑλιφας ἀνέπνευσε. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπεν ἐν διανοίᾳ· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε γόης διὰ καύσιμον. Ἀγνοεῖ ὅτι οἱ ἀποτρόπαιοι συντάκται τῶν σολομονικῶν, ὅτε ὠμίλουν περὶ ἐριφίου παρθένου, ὑπεννόουν μικρὸν παιδίον (1).

— Καλὰ, εἶπε τότε εἰς τὸν ἐργάτην, δός μοι λεπτομερείας τῶν ὀπτασιῶν σου· ὅ,τι μοι διηγεῖσαι μ' ἐνδιαφέρει πολὺ.

«Ὁ γόης, διότι πρέπει νὰ τὸν ἀποκαλέσωμεν διὰ τοῦ ὀνόματός του, ὁ γόης τῷ διηγῆθῃ τότε σειρὰν ὕλην ἐκτάκτων συμβάντων — ὧν μάρτυρες ἦσαν δύο οἰκογένειαι — καὶ ὁμοιαζόντων πρὸς τὰ φαινόμενα τοῦ Χώμ: χεῖρες ἐξερχόμεναι τῶν τοίχων, μετατοπίσεις ἐπίπλων, ὀπτασίαι φωσφορικαί. . . Μίαν ἡμέραν ὁ τολμητίας δόκιμος μάγος εἶχεν ἐπιτολμήσει νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν Ἀσταρῶθ καὶ εἶδε τὴν

(1) Ὑποβάλλομεν ταῦτα ὑπὸ τὴν μελέτην τῆς ἐν Πειραιεὶ κυρίας Μαρίας Μηχανίδου τῆς δημοσιευσάσης τὸ δράμα ἢ «Ἀνθρωποκτονία παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις».

ἐμφάνισιν ἐνὸς γιγαντιζίου τέρατος, ἔχοντος σῶμα χοίρου καὶ κεφαλὴν κολοσσαίου βοός. Ἄλλ' ὅλα ταῦτα τὰ διηγείτο μετὰ τοιούτου τόνου ἀληθείας, μετὰ τοιαύτης βεβαιότητος ὅτι τὰ εἶδε, ὥστε ν' ἀποκλείωσι πᾶν εἶδος ἀμφιβολίας περὶ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς πεποιθήσεως τοῦ διηγουμένου.

«Ὁ Ἑλίας, ὅστις τυγχάνει ἐρασιτέχνης ἐν μαγίᾳ, ἔμεινεν ἔκπληκτος ἐπὶ τῷ τοιούτῳ εὐρήματι. Κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, εἰς ἀληθῆς γόης τοῦ μεσαιῶνος, εἰς γόης αὐτοφυῆς, ἀνεπιτήδευτος, πεποιθώς! Εἰς γόης ἰδὼν τὸν Σατανᾶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδοναΐ, τὸν Σατανᾶ ἐν ἀστυκῇ περιβολῇ, τὸν Ἀσταρῶθ ὑπὸ τὸ διαβολικὸν σχῆμα! ὅποιον ἀντικείμενον τέχνης! ὅποιος ἀρχαιολογικὸς θησαυρός!

— Φίλε μου, εἶπεν εἰς τὸν νέον μαθητὴν, θὰ σέ βοηθήσω νὰ ἐπανεύρης ὅ,τι, ὡς λέγεις, ἔχασες. Λάβε αὐτὸ τὸ βιβλίον, τήρησον τὰς τυπικὰς ὁδηγίας καὶ ἐπ'ἀνέλθε μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας.

«Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, νέα συνεδρία, καθ' ἣν ὁ ἐργάτης λέγει ὅτι ἐφεῦρε μηχανὴν τινὰ σωστικὴν μεγάλης χρησιμότητος ἐν τῷ ναυτικῷ. — «Ἡ μηχανὴ εἶνε ἐντελῶς κατηρτισμένη· ἐν μόνον πρᾶγμα ἔλλειπει. . . ὑπάρχει ἀδιόρατόν τι ἐλάττωμα ἐν τῇ κινήσει, ἕνεκα τοῦ ὁποίου δὲν ἐργάζεται. Ποῖον ἄρα γε αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα; Τὸ πονηρὸν μόνον πνεῦμα δύναται νὰ τὸ εἴπῃ. Πρέπει λοιπὸν ἀφεύκτως νὰ τὸ ἐπικαλεσθῶμεν!» . . .

— Πρόσεξον καλῶς, εἰπὲν ὁ Ἑλίας· λέγε μᾶλλον ἐν διαστήματι ἐννέα ἡμερῶν αὐτὴν τὴν καθβαλιστικὴν ἐπικλησιν (καὶ ἐπέδωκεν αὐτῷ ἓν φύλλον χειρόγραφον). Ἄρχισε αὐτὴν τὴν ἐσπέραν καὶ ἔλα αὔριον νὰ μοι εἴπῃς τί εἶδες, διότι αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ ἔχῃς δῆλωσιν τινὰ.

«Τὴν ἐπαύριον δὲν ἔλλειψεν ὁ ἄνθρωπός μας ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν.

— Ἠγέρθη ἀίφνης, εἶπε, περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς πρωΐας. Εἶδον ἔμπροσθεν τῆς κλίνης μου μέγα φῶς καὶ ἐν αὐτῷ βραχίονα σκοτεινὸν διερχόμενον καὶ ἐπανερχόμενον ἔμπροσθέν μου, ἵνα οἶονεὶ μὲ μαγνητίσῃ. Ἐπανακοιμήθη καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς ἐξυπνήσας πάλιν, εἶδον τὸ ἴδιον φῶς, ἀλλ' εἰς ἄλλο μέρος· εἶχε περάσει ἐξ ἀριστερῶν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν βάθος διέκρινε τὴν σκιαγραφίαν ἐνὸς ἀνθρώπου, ἐσταυρωμένης ἔχοντος τὰς χεῖρας καὶ προσβλέποντός με.

— Πῶς ᾔτο αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Τοῦ ἀναστήματός σας περίπου καὶ τῆς εὐτρυφίας σας.

— Καλὰ· πήγαινε καὶ ἐξακολούθει νὰ πράττης ὅ,τι σοι εἶπον.

« Μετὰ ἐννέα ἡμέρας νέα ἐπίσκεψις τοῦ μαθητευομένου· ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ἦτο ὅλος χαρὰ καὶ σπεύδων. Μακρόθεν ἀκόμη ἐφώνησε πρὸς τὸν Ἑλιφας.

— Εὐχαριστῶ, διδάσκαλε· ἡ μηχανὴ ἐργάζεται· ἄνθρωποι, εὖς δὲν ἐγνώριζον, προσῆλθον καὶ ἔθεσαν εἰς τὴν διάθεσίν μου τὰ ἀναγκαιοῦντα κεφάλαια πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς μου· ἀνεῦρον τὴν ἰσχυρίαν τοῦ ὕπνου· καὶ ὅλα ταῦτα χάρις εἰς τὴν ἰσχύν σου.

— Εἰπέ μᾶλλον χάρις εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐπειθειάν σου. καὶ τώρα adieu, πρέπει νὰ ἐργασθῶ. . . Μὰ τί ! Διὰ τὸ παρὰ κλητικὸν πάλιν ὕψος, τί με θέλεις ;

— "Ω ! ἐὰν ἤθελες ! . . .

— Τί ; δὲν ἐπέτυχες ὅ,τι ἐπεθύμεις καὶ πλέον τοῦτου μάλιστα, ἀφοῦ δέν μοι εἶχες ὁμιλήσει περὶ χρημάτων ;

— Ναί, βεβαία, εἶπεν ὁ ἄλλος στεναζών, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸν ἐπανίδω !

— Ἀδιόρθωτος ! εἶπεν ὁ Ἑλιφας.

« Μετὰ τινὰς ἐβδομάδας ὁ καθηγητὴς τῆς ὑψηλῆς μαγείας ἀφύπνισθη περὶ τὰς δύο τῆς πρωῆας ὑπὸ τινος σφοδροῦ πόνου τῆς κεφαλῆς. Ἐφοβήθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐγκεφαλικὴν συμφορὴν. Ἐσηκώθη, ἦναψε τὸ φῶς, ἤνοιξε τὸ παράθυρον, ἔκαμε περίπατον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ, εἰτα καθησυχάσας ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ δροσεροῦ ἀέρος τῆς πρωῆας, κατεκλίθη πάλιν καὶ ἐκοιμήθη βαθύως. Τῷ ἐπῆλθε τότε ἐφιάλτης· εἶδεν, ἐν φαινομενικῇ τρομερᾷ πραγματικότητι, τὸν γίγαντα μετὰ βοῶδους ἀσάρκου κεφαλῆς, περὶ οὗ τῷ εἶχεν ὁμιλήσει ὁ μηχανικὸς ἐργάτης. Αὐτὸ τὸ τέρας τὸν κατεδίωκε καὶ ἐπάλαιε μετ' αὐτοῦ. Ὅτε ἀφύπνισθη ἦτο ἡδὴ ἡμέρα καὶ ἔκρουε ἄποιος τὴν θύραν· ὁ Ἑλιφας ἐγείρεται καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν· ἦτο ὁ ἐργάτης.

— Διδάσκαλε, εἶπεν εἰσερχόμενος μετὰ σπουδῆς καὶ ἥθους περιφόβου, πῶς εἶσθε ;

— Πολὺ καλὰ ἀπεκρίθη ὁ Ἑλιφας.

— Ἀλλ' αὐτὴν τὴν νύκτα εἰς τὰς δύο τῆς πρωῆας δὲν διετρέξατε κανένα κίνδυνον ;

« Ὁ Ἑλιφας δὲν ἡννόησε· δὲν ἐνεθυμεῖτο πλέον τὴν ἀδιαθεσίαν τῆς νυκτός.

— Κίνδυνον ; εἶπεν· ὄχι, τοῦλάχιστον δὲν γνωρίζω τοιοῦτόν τινα.

— Δὲν προσεβλήθητε παρὰ τινος θηριώδους φαντάσματος προσπαθήσαντος νὰ σᾶς πνίξῃ ; Δὲν ὑπεφέρατε ;

« Ὁ Ἑλιφας ἐνεθυμήθη τότε.

— Ναί, εἶπεν, ἀληθῶς ἔσχον ἀρχὴν τινα ἀποπληξίας καὶ τρομερόν τι ἐνύπνιον. Ἀλλὰ πῶς εἰξεύρεις τοῦτο ;

— Κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἀόρατος χεὶρ μ' ἐκτύπησε τραχέως ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ μὲ ἀφύπνισεν. Ὡνειρευόμην δὲ τότε ὅτι σὲ ἔβλεπον πιασμένον καὶ παλαιόντα μετὰ τοῦ Ἀστάρωθ. Ἀνεκάθησα καὶ μία φωνὴ μοὶ εἶπεν εἰς τὸ οὖς : Σήκω· σπεῦσον εἰς βοήθειαν τοῦ διδασκάλου σου· διατρέχει κίνδυνον. Ἠγέρθην ἐν σπουδῇ. Ἀλλ' ἐν πρώτοις ποῦ νὰ τρέξω ; Ποῖος κίνδυνος νὰ σᾶς ἐπαπειλεῖ ; Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ ἄλλοθι ; Ἡ φωνὴ δὲν εἶπε τίποτε περὶ αὐτῶν. Ἀπεφάσισα ν' ἀναμείνω τὴν πρωΐαν καὶ ἰδοὺ ἔσπευσα τώρα.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου, εἶπεν ὁ διδάσκαλος τῆς Μαγείας, τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα· ὁ Ἀστάρωθ εἶνε φορτικός βωμολόχος καὶ εἶχον τὴν νύκτα ταύτην ὀλίγην συρροὴν αἵματος εἰς τὴν κεφαλὴν. Τώρα ἔχω κάλλιστα. Ἡσύχει λοιπὸν καὶ ἐπάνελθε εἰς τὴν ἐργασίαν σου, . .

(Ἔπεται συνέχεια)

Ο ΠΙΚΜΑΝΝ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ (1)

καὶ

**Ἡ τοῦ Λομβρόζου γνώμη περὶ τῆς Νοογνωμοσύνης
τοῦ Πέικμανν.**

Ὁ διάσημος νοογνώμων (liseur de pensées) Pickmann ἐπεσκέφθη ἐσχάτως ἀπάσας τὰς πρωτίστας πόλεις τῆς Ἰταλίας ἰδίως δὲ τὸ Μιλάνον καὶ τὴν Ῥώμην, παρέχων τὴν εὐκαιρίαν τοῦ πειραματί-

(1) Ἐκ τοῦ «Journal d' Etudes Psychologiques τοῦ Ἰουνίου 1890.

ζεσθαι δημοσίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν εἰς τοὺς ἰατροὺς, τοὺς σοφοὺς, τοὺς δημοσιογράφους κλπ.

Ἀξιομνημόνευτος σὺν ἄλλαις εἶνε καὶ μία τοιαύτη συνεδρία γενομένη τῇ 2 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ἡφημερίδος *Il Secolo* ἐν Μιλάνῳ, ἐνώπιον τῆς εὐγενοῦς κοινωνίας, ἣτις ἀνεγνώρισε καὶ διεκήρυξεν ὅτι «δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲ σκιά ἀγυρτικοῦ τεχνάσματος» καὶ — προσθέτει ἡ ἡφημερίς *Il secolo* — οἱ πειραματισμοὶ ἐπέτυχον εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐκίνησαν βαθέως τὴν περιεργίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, προξενήσαντες μεγάλην τὴν ἐντύπωσιν καὶ παρ' αὐτοῖς ἔτι τοῖς σκεπτικοῖς.»

Ἐν τῇ *Tribuna* τῆς Ῥώμης τῆς 9 Ἀπριλίου ὁ χρονογράφος *Fabrizius* προβάλλει αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν : Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν ἐπιστημονικῶς ἐκεῖνο ὅπερ εἶνε ἀπολύτως ἀποδεδειγμένον : ὅτι δηλ. ὁ *Πίκμανν* ἀναγινώσκει τὴν σκέψιν καθ' ὠρισμένας συνθήκας καὶ κατὰτι χρονικὸν διάστημα προσδιωρισμένον ;

Ὁ διάσημος δὲ *Λομβρόζος* ἐσπούδασεν — ὑπὸ τὸν τίτλον ὑπνωτισμός — τὸν *Πίκμανν*, διακηρύζας αὐτὸν ἐν τέλει ὑποκείμενον εἰς «νευροπάθειαν καὶ ὑστερισμόν.»

Ὁ *Φαβρίκιος* ἀναφέρεται εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ τοῦ σοφοῦ, τοῦ παρατηρήσαντος ἄλλως τε μίαν ἀναλογίαν μεταξύ τῆς ἡλιαταστάσεως τοῦ νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ (ὅστις χαρακτηρίζει τὰς περιόδους τῆς διαυγείας τοῦ ὑποκειμένου) καὶ μεταξύ τῆς προκαλουμένης ὑπνοδασίας.

Μαντεύει τὰς σκέψεις κατὰ δύο τρόπους, λέγει ὁ *Φαβρίκιος* : ἄνευ οὐδεμιᾶς συγκοινωνίας μετὰ τοῦ πειραματιζομένου, ἢ προσπαύων αὐτὸν κατὰ τὸ ἰνίον. Αἱ δύο αὗται μέθοδοι, προσθέτει, ἔχουσι τὴν ἐξηγησίν των. Ἡ δευτέρα, ἣς χρῆσιν ποιοῦσι πολλοὶ διάσημοι νοογνώμονες, ἐν οἷς καὶ ὁ *Κοὺμπερλανδ*, ἐξηγεῖται διὰ τοῦ λόγου ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ σκέψις ἄνευ κινήσεως καὶ ὅτι αἱ ἐλάχισται φυσικαὶ κινήσεις τοῦ λάρυγγος καὶ τῆς σιαγόνας (ἐνθα δυνάμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν ἑναρξίν τινα τοῦ λόγου) διακρίνονται παρὰ τοῦ ὑποκειμένου, διατελοῦντος τότε εἰς ὑπέρμετρον καὶ ἔκρυθμον νευρικὴν διέγερσιν. (1)

(1) Σ. Μ. Διὰ τῆς τοιαύτης διεγέρσεως πέρυσιν ἐνόμισε καὶ ὁ ἱατρὸς κ. Σ. Ἀποστολίδης ὅτι θὰ ἡδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὰ παρὰ τῇ ὑπηρετρίᾳ τοῦ κ. Πέρρου ἐκδηλωθέντα ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα. Ἡ «χώρα» ὅμως ἀντέκρουσεν εὐστοχῶτα καὶ πειστικώτατα τὴν ἀβάσιμον αὐτὴν γνώμην.

Ἄλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχει ἐπαφή τότε τὸ φαινόμενον καταντᾷ ἔτι μᾶλλον δυτεπίλυτον.

Ἐν τοῖς ἐγκεφαλικαῖς κυττάροις, λέγει ὁ δὲ Λομβρόζος, ἔνθα ἄρ-
χεται ἡ σκέψις, παρᾶ-εται κατὰ συνέχειαν μία ψυχικὴ κίνησις,
ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐν ταῖς ἐπακρίοις ἴναις τῶν αἰσθητικῶν νεύρων
παρaxyομένην. Αὐταὶ δ' αἱ κινήσεις διὰ τῶν ὁστῶν τῆς κεφαλῆς
μεταδίδονται πρὸς τὰ ἔξω διὰ τοῦ ἀέρος. ὅπως ἄπασαι αἱ ἄλλαι
δονήσεις. Ὁ Πίκμανν ἀντιλαμβάνεται αὐτῶν τῶν δονήσεων κατ' ἐ-
ξαίρεσιν τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων, διότι οὗτος τυγχάνει ὑστερικός.

Ὁ Φαβρίκιος ὁμολογεῖ ὅτι αἱ ἐξηγήσεις αὗται εἶνε δι' αὐτὸν ἀνε-
παρκεῖς καὶ παραπέμπει τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς κ. κ. Richet,
Janet, d' Héricourt, κλπ.

Ἀλλὰ διατί ὁ Φαβρίκιος νὰ παραπέμπῃ τὸν ἀναγνώστην εἰς τοὺς
ἀνωτέρω; Διότι καὶ διὰ τὸν Φαβρίκιον μία καὶ μόνη ἐπιστήμη
ὑπάρχει, ἡ ἐπίσημος, ἡ ἀκαδημαϊκὴ· ὅ,τι δ' αὕτη ἀποκλείει τοῦ κύ-
κλου τῆς, θεωρητέον ὡς πρόληψις. Λοιπὸν ὁ Πίκμανν εἶνε ὑστερικός·
ἀλλὰ τί ἔστιν ὑστερισμός; Εἶνε λέγει τὸ λεξικὸν τῆς ἱατρικῆς (Nys-
ten, revu par Littré et Robin), νόσημα, «ὅπερ ὑποτίθεται ἔχον
τὴν ἑδραν του ἐν τῇ ὑστέρῳ.»

Κατ' ἰδίαν καὶ οἰκείαν συνεδρίαν, θὰ γελῶσι βεβαίως καὶ αὐτοὶ
οἱ Κ. Κ. ἐπίσημοι καὶ κλασικοὶ ἱατροὶ ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ ἥρισμῳ.

Ἄν δὲ ὁ Λομβρόζος — ὡς καὶ οἱ ἄλλοι σοφοὶ — ἀντὶ νὰ ἐμμένῃ
ἐν τῷ προκαταληπτικῷ αὐτοῦ συστήματι, ἐλάβανε τὸν κόπον νὰ
ἐρωτήσῃ τὸν Πίκμανν (πρᾶγμα εἰς ὃ, τῇ ἀληθείᾳ, ὁ κοινὸς ἄνθρωπος
θὰ προσέτρεχε κατὰ πρῶτον), ὁ ὑποκείμενος οὗτος θὰ ἀπήντα καὶ
αὐτῷ τὰ αὐτά, ἅπερ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς παρεστῶτας εἰς τὴν
συνεδρίαν τῆς 2 Ἀπριλίου, τὴν παρὰ τῆς ἐφ. Il secole ἀναφερομέ-
νην. «Ἵφίσταμαι οἰονεὶ ἐντύπωσιν τινα δυνάμεώς τινος ὠθοῦσης με
ᾧπισθεν· ΔΕΝ ΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΤΟΤΕ ΠΛΕΟΝ οὐδ' ἐνθυμοῦμαι ἀπο-
λύτως τίποτε μετὰ τὸ τέλος τοῦ πειραματισμοῦ· ἐνεργῶ ὡς αὐτό-
ματον.

Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην σαφεστάτην δήλωσιν, χιλιάκις ἐπανα-
ληφθεῖσαν, τί γίνεται ἡ ἐπιστημονικὴ ὑπόθεσις τῆς ἀντιλήψεως τῆς
ιδέας διὰ τῶν κινήσεων τοῦ λάρυγγος, τῶν σιαγόνων, τῶν ἀερίκων
δονήσεων; . . .

Ὅχι δὲ μόνον δὲν εἶνε ὁ Πίκμανν ἀναγνώστης τῶν σκέψεων, ὅπως

ἐσφαλμένως τὸν χαρακτηρίζουσι, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἡ σκέψις καὶ τὸ συνειδὸς ἐκμηδενίζονται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς κρίσεως, ὅτε καθίσταται τὸ παθητικὸν ὄργανον ἐτέρας βουλήσεως, δεσποζούσης τῆς ἰδίας αὐτοῦ βουλήσεως.

Ἄλλ' ἐνῷ ὁ Φαβρίκιος παραπέμπει τοὺς ἀναγνώστας του εἰς τὰς θεωρίας τῶν γάλλων σοφῶν, ἡμεῖς — ἂν μᾶς τὸ ἐπιτρέψῃ — παραπέμπομεν αὐτὸν τὸν ἴδιον εἰς τὸ σύγγραμμα *Alcuni saggi di medianira ipnotica* ⁽¹⁾ τῶν συμπατριωτῶν του σοφῶν Rossi Pagnoni καὶ τοῦ διδάκτορος Moroni, ἔνθα οὗτοι διὰ τῆς αὐστηροτέρας πειραματικῆς καὶ ἐπιστημονικωτάτης μεθόδου, ἀνασκευάζουσι τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ συμπατριώτου τῆς δόκτορος Λομπρόζου, καὶ τὸ ὅποιον σύγγραμμα παρέχει τὴν δέουσαν καὶ σαφῆ ἀπάντησιν εἰς τὴν ἣν ἑαυτῷ ἔθετο ἐρώτησιν, καὶ ἣν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιλύσῃ, ὡς ὁ ἴδιος Φαβρίκιος τὸ ἀνεγνώρισε.

Commandant DUFILHOL.

ΟΙ 200 ΙΕΡΕΙΣ

Ἀνεγνῶμεν ἐν τῇ « Ἀκροπόλει » ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον τὰ ἐξῆς :

Κύριε Συντάκτα τῆς « Ἀκροπόλεως »

Δικαίως ἐκτιμᾶτε τὴν σπουδαιότητα τοῦ εὐρήματος τῶν σαρκοφάγων τῶν 200 ἱερέων τοῦ μεγάλου τῆς Θηβαίδος θεοῦ Ἀμμωνος—Ῥᾱ.

Τῶντοι οἱ ἐπιφανεῖς Αἰγύπτιοι ἐφρόντιζον νὰ ἐγχαράττωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἱστορίαν ἐντὸς τοῦ τάφου.

Ἴδου ἓν παράδειγμα.

Ὁ ἀρχαιολόγος Μάρκος Δεβέζ γράφει, ὅτι κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον τελευταίαν του περιοδείαν (1883) ἐπέτυχεν ν' ἀποκτήσῃ σπουδαιότατον πάπυρον εὐρεθέντα εἰς τὴν χεῖρα τῆς μουμίας τῆς Μουνα — Σεχερῆ, θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ Πιρμπί, ἐξιστορούσης τὰ τοῦ βίου της

(1) Essais de médiumnité hypnotique vol. par Me Vigné, Librairie des sciences psychologiques, Paris, rue de Chabanais 1.

μέχρι τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὅτε δοῦσα ἐξετάσεις εἰσήχθη εἰς τὰ ἀνώτερα Μυστήρια τοῦ ναοῦ τῆς θεᾶς ΒΑΣΤ (Ἑστίας).

Τὸ ὅλον τοῦ χειρογράφου τούτου θ' ἀναγράψωμεν ἐν τῷ περιοδικῷ ὁ «Νέος Πυθαγόρας»· ἀλλ' ἤδη μεταφέρομεν ἐνταῦθα μικρόν τι ἀπόσπασμα, περιεργείας χάριν, ἵνα ἴδωσιν οἱ ἀναγνώσται τὸν βαθμὸν τῆς προόδου τῶν τότε μυουμένων.

Ἡ δεκατριέτις Μουνα — Σιχερῇ, διηγουμένη ὅτι δίδουσα ἐξετάσεις ἐδέησε νὰ πραγματευθῇ καὶ περὶ τοῦ ἄρχικοῦ αἰθέρος ἢ τοῦ Παγκοσμίου ῥευστοῦ, ὅπερ φωτίζει τοὺς κόσμους — διότι οἱ ἥλιοι εἶνε τούτου ἀπόρροια — καὶ ὅπερ ἐν τῇ ἱατρικῇ εἶνε τὸ φάρμακον, ἡ παγκόσμιος πανάκεια, καταλήγει εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα :

« Παρὰ ταῖς κατωτέραις φυλαῖς, παρὰ τῷ ὄχλῳ, ἀπαιτεῖται πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν τοῦ σώματος, ἐξ ὧν πάσχουσιν, ἡ χρῆσις ἀπλῶν πραγμάτων, διαφόρων χόρτων, ὀρυκτῶν, κλπ. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ φάρμακα δέον συνάμα νὰ συνοδεύωνται καὶ μετὰ χυδαίων γοητειῶν καὶ ἐπωδῶν· ἄνευ τούτων, νομίζει ὁ ὄχλος ὅτι δὲν περιθάλπεται σπουδαίως.

« Παρὰ ταῖς ἀνωτέραις ὅμως τάξεσιν, ὡς τὸ ἀπέδειξα, μόνη ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν ἐνὸς Μάγου ⁽¹⁾ ἀρκεῖ πληρέστατα νὰ θεραπεύσῃ πᾶσαν νόσον, διότι ἅπασαι αἱ νόσοι προέρχονται ἐκ μιᾶς καὶ μόνης αἰτίας : ἐκ τῆς γεννήσεως δηλ. τοῦ ζωῦφιου, τοῦ σπέρματος τούτου τῶν ὑποδεεστέρων ῥευστῶν, ἀπάντων νοσῶδων τυγχανόντων. Μόνη ἡ ἐκσφενδόνισις τοῦ παγκοσμίου ῥευστοῦ, τοῦ αἰθέρος, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἐκμηδενίσῃ ἐν οἰωδῇτινι σώματι καὶ ἐν εὐρεθῶσι, καί, κατὰ συνέπειαν, νὰ θεραπεύσῃ ὅλας τὰς ἀσθενείας ».

Ἐκ τούτων φαίνεται, Κύριε Συντάκτα, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐγίνωσκον τὴν διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ θεραπείαν τῶν νόσων, καθὼς καὶ τὴν θεραπείαν τῶν μικροβίων δι' ἄλλης ἢ τῆς νεωτέρας μεθόδου.

Ἀθήνησι 28 Ἰανουαρίου 1891.

Θ. Δόμινος

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία ἐθεωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς θεία ἐπιστήμη καὶ τέχνη ἀδιαχώριστος τῆς θρησκείας, καίτοι ἀνεμίχθησαν εἰς αὐτὴν ἀσκήσεις καὶ μηχανήματα τῆς γοητείας.

Κύριε Συντάκτα τῆς « Ἀκροπόλεως »

Ἀνέγνω ἔν τῷ σημερινῷ φύλλῳ τὰ ἐξῆς :

« Τί λέτε, κύριε Δόμινε, δι' αὐτά : Ἄν ὁ ὑπνωτισμὸς κατῶρθωνε, γράφει κάποιος, ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, ὅλος ὁ ἡθικὸς κόσμος θ' ἀνετρέπετο, ὁ χαρακτήρ τῶν ἀνθρώπων θ' ἀπέβαινε ἔρμαιον τῶν μερμεριστῶν ὁ βλακωδέστερος τῶν ἀνθρώπων θὰ συνέγραφε τὸ μεγαλοφυέστερον τῶν ποιημάτων. Ὁ Τσάρος θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τὴν ὑποβολὴν κανενὸς μηδενιστοῦ καὶ θὰ ἐγένετο μηδενιστὴς αὐτὸς ὁ ἴδιος ».

Λέγω λοιπόν, ἐν ὀλίγοις καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀναλογικὴν μέθοδον τῶν ἀρχαίων σοφῶν τὰ ἐξῆς :

Αἱ ἐξοχώτητες τῆς ἐποχῆς μας ἡρνήθησαν κατ' ἀρχὰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ φαινομένου τῆς τεσσαρακονθήμερου νηστείας τοῦ δόκτορος Τάννερ, τοῦ Σούτση, τοῦ Μερλάττη, τοῦ Σάττη, κλπ. τὸ γεγονὸς ὅμως ἐπηλήθευσε παρὰ τὴν ἄρνησιν τῶν ἐπιστημόνων. Ἄλλ' ἀναγνωρίσασα ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιστήμη τὴν ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος, μήπως ἡδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὸν λόγον τοῦ φαινομένου, νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτοῦ ἢ νὰ φιλοσοφήσῃ ἐπ' αὐτοῦ ; Ὁχι ! Ἐσχάτως μόνον ἱατρὸς τις ἐνόμισεν ὅτι εὔρε τὸν λόγον ἀποδοῦς εἰς τὰ πεπτικά ὄργανα τοῦ Σούτση τὴν δύναμιν τοῦ ἐναποθηκεύειν πρὸ τοῦ πειραματισμοῦ λίπος κλπ. ὥς τοιοῦτό τι συμβαίνει εἰς τὰς ἄρκτους καὶ τινὰ ἄλλα ζῶα.

Ἄς μας εἴπῃ λοιπὸν τώρα καὶ ὁ κάποιος διατὶ ἀφοῦ οἱ νηστεύται οὗτοι κατῶρθωσαν νὰ νηστεύουν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἡμέρας νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἀνατροπὴ τις ὡς πρὸς τὸ τρῶγειν, τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἐνδεστέρας τάξεις τοῦ λαοῦ ;

Ὅπως τό τε ὕλικὸν σῶμα καὶ ἡ διάνοια παρὰ τισι τῶν ἀνθρώπων κτῶνται δυνάμεων τινῶν ἢ χαρισμάτων, οὕτω πως, κύριε Συντάκτα, καὶ τὸ ψυχικὸν σῶμα — τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ τῶν ἀρχαίων σοφῶν — κτᾶται, κατὰ τινὰς συνθήκας, δυνάμεων

τινῶν, δι' ὧν διενεργοῦνται τὰ ἅπερ ὑπονοεῖτε ὑπνωτιστικὰ φαινόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ δώσῃ τις ἀφ' ὅ,τι δὲν ἔχει, νὰ δώσῃ ὅ,τι στερεῖται, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὑπνωτίζων οὐδέποτε θὰ κατωρθώσῃ ὥστε ὁ βλακωδέστερος τῶν ἀνθρώπων νὰ συγγράψῃ τὸ μεγαλοφυέστερον τῶν ποιημάτων. Ἄν ἐκέκτοτο ὁ ὑπνωτίζων τὸ χάρισμα τῆς ποιήσεως θὰ προὔτιμα βεβαίως νὰ χρησιμοποίησῃ αὐτὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ μᾶλλον.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου μήπως εἶνε δυνατόν πάλιν νὰ κατατρίβῃ τὸν καιρὸν του ὁ εὐφυέστερος τῶν ποιητῶν, ἵνα ὑποβάλλῃ εἰς βλάβαν τινὰ μεγαλοφυῆς τι ποίημα, ἢ ὁ ἄριστος τῶν μουσικοδιδασκάλων νὰ παιανίσῃ διὰ τινος παραχόρδου ὄργανου;

Ἐκαστος τῶν ἀνθρώπων, κύριε Συντάκτα, ἐπροικίσθη διὰ τοῦ αὐτεξουσίου καὶ τοῦ λογικοῦ ὅπως διαπλάττῃ τὸν ἑαυτοῦ χαρακτῆρα καὶ ἵνα μὴ καθίσταται ἔρμαιον παντὸς εἶδους μερμεριστῶν. Καὶ Σεῖς οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ δημαγωγοὶ πολιτευταὶ τί ἄλλο εἴσθε ἢ εἶδος μερμεριστῶν, πειρώμενοι διὰ τοῦ λόγου, διὰ τοῦ γράφειν νὰ ὑπνωτίζητε τὸν λαόν, νὰ τὸν ὑποβάλλητε δηλ. εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν καλῶν ἢ κακῶν γνωμῶν σας; Εἰς τὸν ὑπνωτιζόμενον ἐναπόκειται, εἰς τὸν λαὸν ἐναπόκειται νὰ ὑπνωτισθῇ ἢ ὅχι, ν' ἀποβῇ ἢ νὰ μὴ ἀποβῇ ἔρμαιον τῶν ἄλλων.

Ὁρθῶς λέγει ὁ κάποιος ὅτι ἂν ὁ ὑπνωτισμὸς κατώρθωνεν ὅσα τοῦ ἀποδίδουν, ὁλος ὁ ἠθικὸς κόσμος θ' ἀνετρέπετο· ὅχι ὅμως κατὰ τὴν ἐποψιν αὐτοῦ ἀλλὰ κατ' ἄλλην, ὅπως ἀντίθετον, ὑψηλοτάτην.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος κατανοήσῃ «ν' ἀσκή ὡς ἔργον» τὸν κατὰ Πυθαγόρα λόγον τοῦ μὴ ὀρκίζεσθαι, ὅταν δηλ. διαπλάσῃ τὸν χαρακτῆρα ἠθικόν, εὐσταθῇ κλπ., τότε οὔτε οἱ κακοὶ σύμβουλοι θὰ δύνανται νὰ τὸν παρασύρῳσιν εἰς πράξεις μωρὰς ἢ ἐπιβλαβεῖς, οὔτε ἐν τοῖς ἐνυπνίοις (ἄλλο εἶδος καὶ τοῦτο ὑπνωτισμοῦ) θὰ ὑπόκειται εἰς τοιαύτας, οὔτε τις τῶν ὑπνωτιστῶν, ὁρατὸς ἢ μὴ, θὰ δύναται νὰ τὸν ὑπαγάγῃ εἰς παρεκτροπὴν τοῦ καθήκοντος.

Ἀλλὰ μήπως ἐκτὸς τῶν τοιούτων γνωστῶν ὑποβολῶν

(suggestions) δὲν ὑφίστανται καὶ ἀνθυποβολαὶ ἡθικώτεροι, δραστηκώτεροι, ἐκμηδενίζουσιν τὰς πρώτας ; . .

Ἀθήνησι 18 Ἰανουαρίου 1891

Θ. Δόμεινος

ΠΩΣ ΟΙ ΚΑΒΒΑΛΙΣΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΑΛΜΟΥΔΙΣΤΑΙ

ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΣΙ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ

«Εὐηθεὶς πάννυ τὸ οἶσθαι ἐξ ἡμέραις,
ἢ καθόλου χρόνῳ κόσμον γεγονέναι.»
(Φίλων)

«'Η Ἑπτὰς (1).

«'Η ἑπτὰς εἶνε ὁ μέγας βιβλικὸς ἀριθμός· εἶνε ἡ κλειὶς τῆς δημιουργίας τοῦ Μωϋσέως, τὸ σύμβολον ἀπάσης τῆς θρησκείας.

«'Ο Μωϋσῆς ἀφῆκε πέντε βιβλία, ὁ δὲ νόμος συγκεφαλαιοῦται εἰς δύο διαθήκας.

Ἡ Βίβλος δὲν εἶνε ἱστορία, ἀλλὰ συλλογὴ ποιημάτων, βιβλίον ἀλληγοριῶν καὶ εἰκόνων.

«'Ο Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ δὲν εἶνε ἡ ἀρχέγονοι τύποι τῆς ἀνθρωπότητος. 'Ο πειραστὴς ὄφις εἶνε ὁ δοκιμαστής χρόνος· τὸ δένδρον τῆς γνώσεως εἶνε ἡ δύναμις τοῦ ἐξασκεῖν τὸ δικαίωμα διὰ τῆς ἐργασίας· ἐξίλασμός εἶνε τὸ καθῆκον.

«'Ο Καὶν καὶ ὁ Ἀβελ παριστῶσι τὴν σάρκα καὶ τὸ πνεῦμα, τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν νοημοσύνην, τὴν βίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν.

«Οἱ γίγαντες εἶνε οἱ ἀρχαῖοι ἄρπαγες τῆς γῆς· κατακλυσμός δ' ἦτο μία ὑπέρμετρος ἄναστάσις καὶ ἀνατροπὴ.

«'Η κιθωτός εἶνε ἡ ἔν τινι οἰκογενεῖα διατηρηθεῖσα παράδοσις· ἡ θρησκεία, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καθίσταται μυστήριον καὶ κυριό-

(1) Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἑλίας Λέδη «La Clef des Grands Mystères.»

της μιᾶς φυλῆς. Ὁ Χάμ περιπίπτει εἰς ἄρὰν διότι ἀπεκάλυψεν αὐτὸ τὸ μυστήριον.

«Νεμρώδ καὶ Βαβέλ εἶνε δύο ἀρχέτυποι ἀλληγορίαι τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ τῆς μετὰ ταῦτα ὄνειροποληθείσης παγκοσμίου ἐπικρατείας ἣν ἀλληλοδιαδόχως ἀπεπειράθησαν οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Μῆδοι, οἱ Πέρσαι, ὁ Ἀλέξανδρος, ἡ Ῥώμη, ὁ Ναπολέον, οἱ διάδοχοι τοῦ Μ. Πέτρου, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ, λόγῳ τῆς διασπορᾶς τῶν συμφερόντων, εἰκονισθείσης διὰ τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν.

Ἡ παγκόσμιος ἐπικράτησις δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ διὰ τοῦ νοῦς καὶ τῆς ἀγάπης. Οὕτω λοιπὸν πρὸς τὸν Νεμρώδ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἀγρίου δικαίου, ἡ βίβλος ἀντιτάσσει τὸν Ἀβραάμ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ καθήκοντος, τὸν ἐξοριζόμενον, ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν ἀγῶνα, ἐπὶ ξένης γῆς, ἧς δεσπόζει διὰ τῆς διανοίας.

«Ἐχει σύζυγον στεῖραν, αὕτη εἶνε ἡ διάνοιά του· καὶ ἑτέραν δούλην γόνιμον, αὕτη εἶνε ἡ ἰσχὺς του. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ ἰσχὺς παρήγαγε τὸν καρπὸν τῆς, τότε ἡ διάνοια ἐγένετο γόνιμος, τὸ δὲ τέκνον τῆς διανοίας ἐξοστραχίζει τὸ τέκνον τῆς ἰσχύος. Ὁ τῆς διανοίας ἄνθρωπος ὑποβάλλεται εἰς ἐπιμόχθους δοκιμασίας· ὀφείλει νὰ ἐμπεδώσῃ τὰς κατακτητήσεις του διὰ τῆς θυσίας. Ὁ Θεὸς λοιπὸν θέλει ὥστε ὁ Ἀβραάμ νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν του· ἡ ἀμφιβολία δηλ. δέον νὰ δοκιμάσῃ τὸ δόγμα, ὁ διανοητικὸς ἄνθρωπος δέον νὰ ᾖ ἑτοιμος πρὸς πᾶσαν θυσίαν ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου λόγου. Ὁ Θεὸς παρεμβαίνει τότε : ὁ παγκόσμιος λόγος ὑποχωρεῖ εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐργασίας, ἐμφανίζεται εἰς τὴν ἐπιστήμην, καὶ τὸ ὑλικὸν μόνον μέρος τοῦ δόγματος θυσιάζεται. Τοῦτο παρίστησιν ὁ κριὸς, ὁ ἐν τοῖς θάμνοις διὰ τῶν κεράτων προσδεδεμένος.

«Ἡ ἱστορία λοιπὸν τοῦ Ἀβραάμ εἶνε σύμβολον, ἀρχαίῳ τῷ τρόπῳ, περικλῆϊον ὑψηλὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μοιραίου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Κατὰ γράμμα ἐκλαμβανομένη εἶνε βεβαίως διήγημα παράλογον καὶ ἀφόρητον. Μῆτοι καὶ ὁ ἁγ. Αὐγουστίνος δὲν ἐξέλαβε κατὰ γράμμα τὸν χρυσοῦν ὄνον τοῦ Ἀπουληίου! Οἱ δεῖλαιοι (pauvres) μεγάλοι ἄνδρες!

«Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσαὰκ τυγχάνει ἑτερον συναζάριον. Ἡ Ρεβέκκα εἶνε ὁ τύπος τῆς Ἀσιατικῆς γυναικός : ἐργατικὴ, φιλόξενος, μεροληπτικὴ ἐν ταῖς στοργαῖς αὐτῆς, πανοῦργος ἐν τοῖς στρατηγήμασι. Ὁ Ἰακώβ καὶ

ὁ Ἡσαΰ εἶνε πάλιν οἱ ἀναπαριστάμενοι δύο τύποι τοῦ Καὶν καὶ Ἀβελ· ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ Ἀβελ ἐκδικεῖται· ἡ χειραφετηθεῖσα διάνοια θριαμβεῖ διὰ τοῦ δόλου. Ὅλον τὸ ἰσραηλιτικὸν πνεῦμα ἔγκειται, ἐν τῷ χαρακτῆρι τοῦ Ἰακώβ, τοῦ ὑπομονητικοῦ καὶ ἐργατικοῦ ὑποσκελιστοῦ, τοῦ εἰς τὸν θυμὸν τοῦ Ἡσαΰ ὑπενδίδοντος, τοῦ γινομένου πλουσίου καὶ ἐξαγοράζοντος τὴν συγχώρησιν τοῦ ἀδελφοῦ.

Θέλοντες οἱ ἀρχαῖοι νὰ φιλοσοφῶσι, διηγούντο. Μὴ ἐπιλανθανώμεθα τοῦτου μηδέποτε.

Ἡ ἱστορία ἣ τὸ συναξάριον τοῦ Ἰωσήφ περιέχει, ἐν σπέρματι, τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου· ὁ Χριστός, ὁ παρὰ τοῦ λαοῦ παραγνωρισθείς, θὰ ἐκλαυσε πολλάκις ἐπαναγινώσκων τὴν σκηνὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ διοικητὴς τῆς Αἰγύπτου ῥίπτεται εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Βενιαμὶν ἀναφωνῶν: «Εἶμαι ὁ Ἰωσήφ!»

«Ὁ Ἰσραὴλ καθίσταται ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ δηλ. ὁ διατηρητὴς τῆς ιδέας καὶ ὁ θεματοφύλαξ τοῦ λόγου. Ἡ ιδέα αὕτη εἶνε ἡ διὰ τῆς ἐργασίας ἀνεξαρτησία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ τὴν περικαλύπτουσι μετὰ φροντίδος ὡς πολῦτιμον σπέρμα. Σημεῖον ὁδυνηρὸν καὶ ἀνεξάλειπτον ἐντυποῦται τοῖς μύσταις· πᾶσα εἰκὼν τῆς ἀληθείας ἀπαγορεύεται, τὰ δὲ τέκνα τοῦ Ἰακώβ ἐπαγρυπνοῦσι μετὰ σπάθης ἀνὰ χεῖρας περὶ τὴν σκηνὴν. Ὁ Χεμῶρ καὶ ὁ Συχέμ, ἀποπειραθέντες νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῆς βίας ἐν τῇ ἱερᾷ οἰκογενεῖᾳ, καταστρέφονται μετὰ τοῦ λαοῦ των, συνεπεία προσποιητῆς μυσέως. Πρὸς δεσποτεῖαν τῶν λαῶν δέον ἦδη ἵνα τὸ ἱερόν περικυκλοῦται διὰ τρόμου καὶ θυσιῶν.

«Ἡ δουλεία τῶν τέκνων τοῦ Ἰακώβ προετοιμάζει τὴν ἀπελευθέρωσιν· διότι ἔχουν μίαν ιδέαν, ἡ δὲ ιδέα δὲν καταδαμάζεται· ἔχουν μίαν θρησκείαν, ἡ δὲ θρησκεία δὲν ἐκβιάζεται· τυγχάνουσι τέλους ὄντες εἰς λαός, ὁ δὲ ἀληθὴς λαὸς δὲν ὑποδουλοῦται. Ἡ καταδρομὴ ἀνεγείρει ἐκδικητὰς· ἡ ιδέα ἐνσαρκοῦται ἐν ἐνὶ ἀνθρώπῳ· ὁ Μωϋσῆς ἐγείρεται, ὁ Φαραὼ πίπτει, ἡ δ' ἐκ φλογὸς καὶ νεφῶν προηγουμένη στήλη τοῦ ἀπελευθερωθέντος λαοῦ προβάίνει μεγαλοπρεπῶς ἐν τῇ ἐρήμῳ.»

Ἐν τῇ σελ. 350 ἀναφέρει ὁ Ἐλιφας Λέβη τὸν ἐρμηνευτικὸν τρόπον τῶν Ταλμουδιστῶν. Ἰδοὺ ἐν ἀπόσπασμα:

«Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀλληγορικοῦ βιβλίου τοῦ Ἰὼβ παρίστησι τὴν

κτηνώδη δύναμιν ὑπὸ τὸ ἔμβλημα δύο θηρίων, τοῦ ἐνὸς χερσαίου καὶ τοῦ ἐτέρου θαλασσίου· ἀπεκάλεσε δ' αὐτὰ Βεεμῶθ καὶ Λευιάθαν.

«Καθβαλιστικῇ δὲ βεβαίως σκοπιμότητι χρῆσιν ποιεῖται τοῦ ἀριθμοῦ δύο ἢ τῆς δυάδος, διότι ἡ κτηνώδης δύναμις συνανταγωνίζεται αἰέποτε πρὸς ἑαυτήν, κατὰ τοὺς μοιραίους ἢ προνοιακοὺς νόμους τῆς ἰσορροπίας· ὅπως δ' ἐν τῇ γενικῇ γενέσει τῶν πραγμάτων ἡ ἁρμονία προάγεται ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν ἀντιθέσεων, οὕτω καὶ ἐν ταῖς τιτανικαῖς ὑπερβολαῖς τῆς ἰσχύος, ἡ ἁρμονία διατηρεῖται ἢ ἀποκαθίσταται διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἴσων. Ἴδου τί ἡθέλησε νὰ σημάνῃ ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰωβ· ἰδου δὲ πως ἐναργέστερον ἐκφράζονται οἱ Ταλμουδισταὶ περὶ τῆς εἰκονικότητος ταύτης.

«Ὁ Ἐλωὶμ ἐπέτρεψε κύριον ὄρατὸν τῇ θαλάσῃ, τῇ δὲ ξηρᾷ, βασιλέα.»

— Τοῦτο μᾶς ἐνθυμίζει τὸν μῦθον τῶν βατράχων καὶ τοῦ γερανοῦ.

«Ἡ θάλασσα ἐγέννησε τὸν Λευιάθαν, ἡ δὲ γῆ ἀπέδωκεν ἐκ τῶν ἀναταραχθέντων ἐγκάτων αὐτῆς τὸν Βεεμῶθ.

«Ὁ Λευιάθαν ἦτο ὁ μέγας ὄφις τῆς θαλάσσης.

«Ὁ Βεεμῶθ ἦτο ὁ Χερουὺβ μεθ' ὑπερμεγέθων κεράτων.»

— Ἐκ τούτου ὁ διάβολος ἡμῶν.

«Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ Λευιάθαν οὕτω πως ὑπερεπλήρωσε τὴν θάλασσαν, ὥστε τὰ ὕδατα ἀγνοοῦντα ποῦ νὰ καταφύγωσιν, ἐπέκαλίσθησαν τὸν Ἐλωὶμ.

«Ἡ γῆ ἀφ' ἐτέρου ἐδεινοπάθει σφόδρα, συντετριμμένη ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Βεεμῶθ καὶ ἀπεστερημένη, ἕνεκα αὐτοῦ, πάσης χλόης.

«Ὁ Ἐλωὶμ εὐσπλαγχνισθεὶς ἀφῆρεσε τὸν Λευιάθαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τὸν Βεεμῶθ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς.

«Καὶ ἤλυσεν αὐτοὺς ἵνα διατηρηθῶσι μέχρι τοῦ συμποσίου τῆς τελευταίας ἡμέρας.

«Τότε οἱ ἐκλεκτοὶ θὰ φάγωσι τὴν σάρκα τοῦ Λευιάθαν καὶ τοῦ Βεεμῶθ, ἣν θὰ εὕρωσιν ἡδίστην, διότι ὁ Κύριος διετήρησε καὶ προητοίμασεν αὐτήν.»

— Ποῦ ἤδη ὁ Βολταίρ, ἵνα γελάσῃ δι' αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον ταρίχευσιν, δι' αὐτὸν τὸν μάγειρον Θεόν, δι' αὐτὴν τὴν ἐκ τρομερῶν μομιῶν ἐστίασιν! Συμφωνοῦμεν, κατ' ἀρχήν, μετ' αὐτοῦ, ὅτι αἱ ῥαββινικαὶ ἀλληγορίαι κακῶς ἐνίοτε ἠχοῦσιν εἰς τὴν γαλλικὴν καλαισθησίαν καὶ εἰς τὸ λεπτοφυὲς ἄνθος τῆς φιλολογικῆς λεπτότητος,

ἄτινα τότε δὲν ἠδύναντο οὔτε νὰ γνωρίσωσι οὔτε νὰ προῖδωσι. Ἀλλὰ τί θὰ εἴπωσιν οἱ γελῶντες, ἂν ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Λευιάθαν καὶ Βεεμὼθ ὑποδεικνύωσι καὶ ἀποδεικνύωσι τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τοῦ κακοῦ ; Τί θὰ ἀπῆντων, ἂν τοῖς ἔλεγον π. χ. : Ὁ διάβολος τοῦ χριστιανισμοῦ παρίστησι τὰς τυφλὰς ὑπερβολὰς τῆς κτηνώδους ἰσχύος, ἀλλ' ἡ φύσις διατηρεῖ καὶ συνέχει τὴν ἰσορροπίαν καὶ αὐτὰ τὰ τερατώδη πράγματα ἔχουσι τὸν λόγον τοῦ εἶναι, χρησιμεύοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς διατήρησιν τῆς παγκοσμίου ἁρμονίας. Μὴ φοβῆσθε λοιπὸν τὰ φαντάσματα, πᾶν ὅ,τι τυγχάνει ὑπερθεῖν τοῦ ἀνθρώπου δέον νὰ ᾖ ὡραῖον, ὑπέρτερον αὐτοῦ· κάτωθεν αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ ζῶον· τὸ δὲ ζῶον, ὅσῳ ὑπερμέγεθες κἂν τυγχάνῃ, δέον νὰ ᾖ τὸ βοήθημα ἢ ἡ τροφή τοῦ ἀνθρώπου ! Παιδιά ψοφοδεῖ, μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν πλέον μήπως ὁ διάβολος σᾶς καταβροχθήσῃ ! Ἐστὲ ἄνδρες καὶ τότε σεῖς θὰ φάγητε, θὰ καταστρεψῆτε τὸν διάβολον, διότι ὁ διάβολος, δηλ. τὸ πνεῦμα τοῦ παραλογισμοῦ καὶ τῆς ἀφροσύνης, δὲν δύναται ν' ἀνέλθῃ ὑψηλότερα τοῦ ζώου. Ἰδοὺ τί πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τῆς τελευταίας καὶ βασιλικῆς τοῦ Λευιάθαν καὶ Βεεμὼθ ἐστιότησεως.»

(Ἔπεται συνέχεια)

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἔγραψεν ὁ «Βολταιρ» τῇ 6 Ἰουνίου 1890 τὸ ἐπόμενον ἄρθρον, ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἐφημερίδων ἀναγραφέν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ κ. Butschli Heidelberg—ἧς ἡ ἀντήχησις διέτελεσεν ὑπέρμετρος πρό τινων μηνῶν—ἐλησμονήθη σήμερον καθολοκληρίαν. Οὐδεὶς ἐν Γαλλίᾳ—ἐνθα ὁ ἱατρὸς L. Lucas ἀνεκάλυψεν ὡσαύτως τὴν ζῶσαν ὕλην—ἐπανέλαβεν αὐτὸν τὸν περιπαθῆ πειραματισμὸν τῆς δημιουργίας τῆς ζωῆς. Ἡ πνευματολογία, ὡς καὶ τότε ἐγράψαμεν, ἐφαίνετο θανασίμως τρωθεῖσα διὰ ροπάλου. Καὶ ὁμως οὐδὲν τοιοῦτον συνέβη· φαίνεται μάλιστα ὅτι αὕτη ὑπέρποτε ἀκμάζει σήμερον· βιβλία τινὰ ἐπιστημονικὰ γενναίως καὶ ἀντιδραστικῶς ἐπέδρασαν κατὰ τοῦ ὕλισμοῦ.

Ὁ κ. Ναβίλλ, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου μας, συνέγραψεν ἤδη, ὑπὸ

τὸν τίτλον «Ἡ Νεωτέρα Φυσικὴ», βιβλίον, δι' οὗ καταδεικνύει ὅτι οἱ μεγάλοι ἀρχαῖοι μαθηματικοὶ ὡς καὶ οἱ μεγάλοι φυσικοὶ ἦσαν πνευματολόγοι πεπεισμένοι διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ ὅτι παρεδέχοντο τὸ ἀνεξάρτητον τῆς ὕλης καὶ τοῦ πνεύματος, τῆς οὐσίας καὶ τῆς δυνάμεως... χωρεῖ δὲ πολὺ προσωτέρω ἔτι, πειρώμενος διὰ πολλῶν παραδειγμάτων νὰ δικαιολογήσῃ ὅτι ἡ εἰς τὸ ὑπέρτατον Ὅν πίστις προήγαγε τὰς ἀνακαλύψεις τῶν σοφῶν Κεπλέρου, Νεύτωνος, Γαλιλαίου

Ἡ σειρὰ ὁμως κυρίως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐπιβεβαιοῖ τὴν ὁρμὴν τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ τοιάδε ἢ τοιάδε σύστημα. Ὁ φυσιολόγος παρατηρεῖ μεταμορφώσεις, ἀνωμαλίας, τερατωδίας : παρατηρεῖ ὅτι οἱ μαθηματικοὶ καὶ ἀναπόδραστοι νόμοι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ μελετωμένου κόσμου. Αἱ ἀταξίαι αὗται τὸν ἐκπλήττουσι· λέγει δὲ καθ' ἑαυτὸν : ἴσως ὁ κόσμος νὰ μὴ ᾖ κανονισμένος ὅπως τὸν ὑποθέτουν. Ὁ ἱατρὸς γινώσκει ὅτι, ἐν δυσὶν ὠρισμέναις καὶ ὁμοίαις περιστάσεσι, φάρμακόν τι δυνατόν νὰ ἐπενεργήσῃ κατὰ τὴν μέν, ἴσως δ' ὅχι κατὰ τὴν δέ. Ἐκ τούτου ἡ ἰδέα τοῦ μοιραίου, τοῦ ἀδυσωπῆτου πεπρωμένου, δεσπόζοντος πάντων διὰ τοὺς μέν, ἡ ἰδέα τῆς ὑπερβολικῆς ἀρνήσεως διὰ τοὺς δέ. Περίεργος δὲ τυγχάνει ἡ χαρακτηριστικὴ στατιστικὴ τῶν νεωτέρων φυσιολόγων, τῶν πνευματολόγων καὶ τῶν ὑλιστῶν. Φαίνεται μὲν ὅτι δεσπίζουσιν οἱ τελευταῖοι, ἀλλ' ὁμως δυνάμεθα ν' ἀναγράψωμεν αὐτὰς τὰς λέξεις τοῦ μεγάλου μας Παστέρ: *Εὕρηκα τὸν Θεὸν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ μικροσκοπίου μου.*» Οἱ μεταπλαστικοὶ (:) (transformistes) διὰ τῶν ἐπιδείξιων καὶ γονίμων ὑποθέσεών των παρέσυραν τοὺς φυσικοὺς, καὶ ἐπειδὴ διδουσιν—ἀμελητὶ—τὴν ἐξηγήσιν ἀπάντων, προήγαγον τὸν ὑλισμόν. Ὑπάρχουσιν ὁμως ἕτεροι ἔξοχοι ἀντιδραστικοί, οἵοι ὁ H. Lacaze, ὁ Duthiers, ὁ de Zuatrefages, ὁ H. Fabre. . . .

Ἐκτὸς τούτου ὑφίσταται ἤδη μεγάλη τις σχολή, ὑπάρχουσι πλείστοι νέοι λόγιοι ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων καὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν. Ἔχομεν τὴν «Ἑταιρίαν τῶν ψυχολογικῶν ἐρευνῶν» μετὰ τῶν Ch. Richet, Taine, Ribot, de Rochas, κλπ. ἐν Γαλλίᾳ, τῶν Κρούξ, Βάλφουρ, Stewart, κλπ. ἐν Ἀγγλίᾳ. Αὕτη ἀναζητεῖ τὸ φυσικὸν ἐν τῷ ὑπερφυσικῷ, τὴν ὑλοποίησιν τῶν πνευμάτων! . . .

Ἀλλὰ δὲν θεωροῦσι καὶ τούτοις ὡς διατεταραγμένους τὸν νοῦν! Τοσάκις ἔγραψαν καὶ ἐπανάγραψαν ὅτι αἱ φάλαγγες τῶν πνευματιστῶν

ιδίως συνίστανται ἐκ πλάνων καὶ πλανωμένων, ὥστε κατήντησαν νὰ τὸ πιστεύουν ! Ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι τοιαῦται ἀπλοῦκαὶ ἀποφάνσεις οὐδεμίαν αἴσθησιν προξενοῦσιν εἰς ἐμέ. Γεγονότα θέλω, πράγματα ἀπαιτῶ νὰ μὲ πείσωσι. Ἐνταῦθα δὲ ἀνεγείρεται τὸ βάνανυσον γεγονός: τῶν *τριάκοντα πέντε ἐκατομμυρίων* πνευματιστῶν *πάσης τάξεως* ἐν τῷ κόσμῳ. Τοῦτο *τρέλλα* εἶνε; . . . ἀλλὰ τότε ἡ *τρέλλα* αὕτη θὰ ᾖ *λίαν κολλητική, ὅχι . . . συνήθης* ! Αὕτη ὅμως ἡ *τρέλλα* κέκτηται αὐτὸ τὸ *ιδιάζον*, ὅτι δηλ. *οἱ εἰλικρινῶς σπουδάζοντες αὐτήν, ὅπως τὴν ἐκμηδενίσωσι, καταλήγουσιν ἐν τέλει νὰ τὴν συμερρίζωνται*, ὡς ὁ Κρούζ, κλπ. Γινώσκω καλῶς ὅτι διαθεβαιοῦνται ἐν τῇ ἱατρικῇ ὅτι πρόσωπόν τι, διασκεπτόμενον κανονικῶς ἐπὶ παντὸς ἄλλου πράγματος, δύναται νὰ ἀνοηταίνει εἰς ἓν ὠρισμένον *πρᾶγμα*, τὴν *χίμαιράν* του (*marotte*). Ἀλλ' ἡ αὕτη *χίμαιρα* διὰ τοσαῦτα πρόσωπα ! Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τοῦτο πλέον καθίσταται *τούλάχιστον γελοῖον* ! . . .»

Ἄλλοτερον.

Μεταξὺ τῶν περὶ ψυχολογίας γραφόντων συντακτῶν τοῦ «Φιγαρῶ» κ. κ. Em. Goudeau, M. Barrés, G. Guiches, Em. Gautier κλπ. συγκαταριθμεῖται ἡδὴ καὶ ὁ Jules Case ὅστις ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὴν 16 Σεπτεμβρίου 1890 ἔγραψε πρὸς τοῖς ἄλλοις περὶ Πνευματισμοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς :

«Ἐντὸς τεσσαρακονταετίας ἐνεστερνίσθησαν τὸν Πνευματισμὸν εἴκοσιν ἐκατομμύρια διανοιῶν. Καθεκástην διαγκωνίζομεν ἄνδρας νουνεχεστάτους, φιλοσοφοῦντας ἐν τῇ πράξει, βιομηχάνους, διοικητάς, σοφοὺς. Εἶναι πνευματισταί ! Συνομιλοῦσι μετὰ τῶν πνευμάτων διὰ τῆς μολυβδίδος ἀνὰ χεῖρας. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἐπιρρωννύμενον ὑπὸ τοσούτου ἀριθμοῦ, προκαλεῖ τὴν προσοχὴν τοσούτου πλήθος, ἔχον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δοξασίαν, ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν πόθον, προκαλεῖ ἐπιβάλλουσιν ἐντύπων. . . Ἐν Παρισίοις, ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀπίστοις Παρισίοις, τῇ πατρίδι τοῦ Βολταίρ, τοῦ Gavroche, ἀριθμοῦνται *ἐκατὸν χιλιάδες* ὁπαδῶν ἐκ τῆς πεφωτισμένης κλάσεως . . .»

ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Θρησκεία τυγχάνουσιν οἱ δύο μοχλοὶ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας : ἡ μὲν ἀνακαλύπτει τοὺς νόμους τοῦ ὕλικου κόσμου, ἡ δ' ἐτέρα τοὺς νόμους τοῦ ἠθικοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ μὲν καὶ αἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς—ἥτις εἶνε ὁ Θεὸς—προέρχονται, δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀντίκεινται, ν' ἀντιφάσκωσι· ἂν δὲ τυχὸν παρατηρεῖται ἄρνησίς τις τῆς μὲν πρὸς τὴν δέ, τότε ἡ μία θὰ λανθάνεται τὸ δ' ὀρθὸν θὰ εὗρηται ἐν τῇ ἐτέρᾳ, διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θέλῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἔργου. Τὸ ἀσυμβίβαστον, ὅπερ νομίζουσιν ὅτι παρατηροῦσι μεταξὺ αὐτῶν τῶν τάξεων τῶν ἰδεῶν, προέρχεται ἐκ τῆς ἐλαττωματικῆς παρατηρήσεως καὶ ἐκ τῆς ὑπεράγαν ἐκατέρωθεν ἀποκλείσεως καὶ ἀποκλειστικότητος. Ἐκ τούτου ἡ σύγκρουσις, ἐξ ἧς ἐγεννήθησαν ἡ ἀπιστία καὶ ὁ φανατισμός.

Ἀλλ' ἐπέστη ἡ ὥρα, καθ' ἣν τὰ διδάγματα τοῦ Ἰ. Χριστοῦ δεόν νὰ συμπληρωθῶσιν ἐρρωμενέστερον, καθ' ἣν τὸ σκοπίμως ἐπιρριφθὲν ἐπικάλυμμα ἐπὶ τινων μερῶν αὐτοῦ τοῦ διδάγματος δεόν νὰ ἀρθῇ, καθ' ἣν ἡ ἐπιστήμη, μὴ τυγχάνουσα ἀποκλειστικῶς ὕλιστικῆ, δεόν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον, καθ' ἣν ἡ Θρησκεία θὰ παύσῃ παραγνωρίζουσα τοὺς ὀργανικοὺς καὶ ἀμεταβλήτους νόμους τῆς ὕλης· οὕτω δέ πως αἱ δύο αὗται δυνάμεις ἀλληλεπιστηριζόμεναι καὶ ὁμονοοῦσαι θὰ συνυποστηρίζωνται. Ἡ Θρησκεία τότε, μὴ διαψευδομένη ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, θ' ἀποκτήσῃ ἀδιάσειστον ἰσχύν, διότι θὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ λογικὸν καὶ δὲν θὰ τῇ ἀντιτείνωσι τὴν ἀνανταγώνιστον λογικὴν τῶν πραγμάτων.

Ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Θρησκεία δὲν ἡδυνήθησαν νὰ συνεννοηθῶσι μέχρι τοῦδε, διότι, ἐκάστης αὐτῶν ἐπεξηγούσης τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀποκλειστικὴν ἔποψιν, ἐπήρχετο ἀμοιβαία διαμάχη. Ἐδεῖ καὶ ἄλλο νὰ πληρώσῃ τὸ διαχωρίζον αὐτὰς κενόν, ἔδει διάμεσόν τι νὰ τὰς προσεγγίσῃ· αὐτὸ τὸ διάμεσον εἶνε ἡ γνῶσις τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὸν ἠθικὸν κόσμον, ὡς καὶ ἡ γνῶσις τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὸν ἐνσώματον κόσμον, νόμων ἐπίσης ἀμεταβλήτων ὡς οἱ διέποντες τὴν κίνησιν τῶν ἀστέρων καὶ τὴν ὑπαρξιν τῶν ὄντων. Τῶν σχέσεων αὐτῶν βεβαιωθείσων διὰ τῆς ἐμπειρίας, ἐγένετο φῶς νέον : ἡ πί-

στις ἀπετάθη πρὸς τὸ λογικόν, τὸ λογικὸν δὲν εὗρέ τι τὸ παράλογον ἐν τῇ πίστει, καὶ οὕτω ὁ ὕλισμός ἡττήθη.

Ἄλλ' ὑπάρχουσιν, ἐν τούτοις, ὡς καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, ἄνθρωποι ὑστεροῦντες, μέχρις οὗ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τῆς γενικῆς κινήσεως, τῆς κατασυντριβούσης τοὺς ἀνθισταμένους. Ἡθικὴ τις ἀναμόρφωσις τελεῖται ἤδη καλλιεργοῦσα τὰ πνεύματα. . . Εὐχερὲς νὰ προῖδῃ τις τὰς συνεπειὰς τῆς ἀναμορφώσεως ταύτης, ἥτις θὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὰς κοινωνικὰς σχέσεις ἀναποφεύκτους μεταβολὰς εἰς ἃς οὐδεὶς θὰ δυνήθῃ ν' ἀντιστῇ, διότι τυγχάνουσιν αὗται ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ Ὑψίστου, καθὰ ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ νόμου τῆς προόδου, ἥτις καὶ αὕτη τυγχάνει νόμος τοῦ Θεοῦ.

(Allan Kardec — ψευδώνυμον τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἰδρυτοῦ τῆς διδασκαλίας τοῦ Πνευματισμοῦ).

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

«Μία τῶν σπουδαιοτάτων καὶ μυστηριωδεστάτων ἀνακαλύψεων τῆς ἐποχῆς μας τυγχάνει ἀναμφιβόλως ἡ μεταλλοθεραπεία, ἥτοι ἡ θεραπεία ἐνίων ἀσθενειῶν διὰ τῆς ἐπιθέσεως μετάλλου τινὸς ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ἀσθενῶν καὶ διὰ τῆς ἀπορροφήσεως μάλιστα μορίων μεταλλικῶν.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ ἐξόχως φιλοσοφικὸν πνεῦμα τοῦ διδάκτορος Burq.

Παρατηρήσας ὁ δόκτωρ οὗτος ὅτι γυνὴ τις μαγνητιζομένη παρ' αὐτοῦ ἤσθάνετο πόνο· εἰς τὴν χεῖρα ὅτε ἐκράτει ἢ ἔστρεφε τὸν χάλκινον στροφέα (τὸ κομβίον) τοῦ κλειθροῦ θύρας τινὸς ἣν ἔδει ν' ἀνοίγοι, συλλέγει, συνεπέρανεν ὅτι ὁ χαλκὸς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ προσώπων τινῶν.

Μαγνητίσας τὴν γυναῖκα ὁ δόκτωρ Burq τὴν ἠρώτησε διατί ὅτε ἔστρεφε τὸν στροφέα τῆς θύρας ἐκράτει αὐτὸν διὰ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἐνδύματός της.

— Διότι ἡ ἐπαρὴ τοῦ χαλκοῦ μὲ προξενεῖ πόνον, ἀπεκρίθη αὕτη, τὸ δὲ ὕφασμα τοῦ φορέματος μὲ προφυλάττει ἀπ' αὐτόν.

— Καὶ ὅμως, ἐπανελάβεν ὁ διδάκτωρ, φέρεις εἰς τὸν λαϊμὸν ἀργυροῦν κοσμημα· αὐτὸ δὲν σὲ ἐνοχλεῖ.

— Διαφέρει τὸ πρᾶγμα, ἀνταπήντησεν ἡ μαγνητισθεῖσα· ὁ ἄργυρος ἀντὶ νὰ με βλάπτῃ, ἀπεναντίας μὲ ὠφελεῖ εἰς τὴν ὑγίαν.

Ὁ διδάκτωρ ἐμελέτησεν ἐμβριθῶς αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ ἐσκέφθη μῆτοι τὰ μέταλλα ἐνέχωσι θεραπευτικὴν ἐπενέργειαν. Τὸν συλλογισμόν του, δηλ. τὴν ἐπιστημονικὴν φιλοσοφίαν του ἐπεβεβαίωσαν πλείεθ' ὅσα μετὰ ταῦτα φαινόμενα καὶ οὕτω προέβη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐδραίωσιν τῆς μεταλλοθεραπευτικῆς μεθόδου, ἣν κατ' ἐποπτεῖαν ἐμάντευσεν, ὡς ὁ Κέπλερ τοὺς νόμους του πρὶν ἢ ἐξελέγξῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν.

Ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἡρνήθη ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη τὴν ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν ἐπενέργειαν τῶν μετᾶλλων μετὰ τινος εἰρωνικοῦ σκεπτικισμοῦ. Ἐπὶ τέλους τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τόσῳ μέγαν ἀριθμὸν ἀνῆλθον ἀφ' ἐνός, διὰ τοιαύτης δ' ἀποτελεσματικότητος καὶ ἀποδεικτικῆς ἰσχύος περιεβλήθησαν ἀφ' ἐτέρου, ὥστε ἡ ἐπίσημος ἐπιστήμη ἠναγκάσθη ν' ἀναγνώρῃ τὸ λάθος της, παραδεχθεῖσα τὴν ἱατρικὴν τῶν μετᾶλλων καὶ βραβεύσασα τὸν δόκτωρα Burq, ὅστις ἡδυνήθη οὕτω τέλος πάντων ν' ἀπολαύῃ ἐπὶ τινι ἔτη τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν εὐκλειαν ἐπὶ τῷ θριάμβῳ του.

Ἐπὶ τῶν νευρικῶν δὲ πρὸ πάντων ἀσθενειῶν καὶ τοῦ διαβήτου ἐπιτυγχάνει τις διὰ τῆς μεταλλοθεραπείας ἐκπληκτικὰ καὶ βέβαια ἀποτελέσματα.

Ὁ μαθητὴς του διδάκτωρ Μορικούρτ προήγαγε τὴν μεταλλοθεραπείαν εἰς ἀνώτερον καὶ εὐρύτερον ἔτι κύκλον. Διαβεβαίωσεν ὅτι ὁ χαλκὸς καταστρέφει τὸ μικρόβιον τῆς φθίσεως καὶ ὅτι τυγχάνει οὕτω προφυλακτικὸν καὶ θεραπευτικὸν αὐτῆς τῆς τρομερᾶς ἀσθενείας. Πρὶν τούτου ὁ Burq εἶχεν ἀποδείξει ὅτι αὐτὸ τὸ μέταλλον εἶναι προφυλακτικὸν ἀπὸ τῆς χολέρας καὶ ὅτι οἱ κατεργαζόμενοι τὸν χαλκὸν δὲν ὑπόκεινται εἰς αὐτὴν τὴν κεραυνοβόλον ἀσθένειαν

. . . . Καὶ μὴ πρὸς βάρος τῶν ὑστερούντων ἐκ τῆς ἐπισήμου ἐπιστήμης, τῆς ἐπισήμως routinière.

ACHILLE POINCELOT

(Ἐκ τῆς «Religion Universelle» τοῦ Ἰουλ. 1890).

ΤΟ ΕΛΙΕΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(ΥΠΟ JULES LERMINA)

Τρεῖς μῆνες ἤδη παρήλθον ἀφ' ἧς, ὑποβαλὼν τὴν θέσιν μου, περιεβλήθην τέλος πάντων τὸν βαθμὸν τοῦ διδάκτορος, ὅπερ ἦτο τὸ φιλόδοξον μέλημα τῆς νεότητός μου. Μεθ' ὁποίας χαρᾶς εἶχον ἀναγγεῖλει τοῦτο εἰς τὸν καλὸν μου πατέρα, μεθ' ὁποίας συγκινήσεως εἶχον ἀποσφραγίσει τὴν ἐπιστολήν του, τὴν περικλείουσαν, σὺν τοῖς θερμοῖς αὐτοῦ συγχαρητηρίοις, ἐπιταγὴν ἐκ πεντακοσίων φραγκων, δι' ὧν θὰ ἡδυνάμην νὰ ἐγκαταστῶ εἰς Παρίσιους !

Ἰατροὺς ἐν Παρίσιους ! καὶ εἰκοσιεπτὰ ἐτῶν ! Πρέπει τις νὰ διέλθῃ αὐτῶν τῶν ὀνειροπολημάτων, ἵνα κατανοήσῃ τὴν τοιαύτην μου τότε εὐχαρίστησιν. Ἐτιμώμην ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, εἶχον ὑποστῇ ἐξετάσεις εἰς ὑπέρμετρον βαθμὸν ἐπιτυχεῖς, εἶχον ἀποκτήσει φίλους τινὰς εἰλικρινεῖς· τὸ μέλλον ἄρα δὲν ἔπρεπε νὰ μοι φαίνεται ἀκτινοβόλον ;

Ναὶ μὲν τὰ ἔσοδά μου ἦσαν πράγματι ἐλάχιστα· ἐγίνωσκον ὅτι ὁ πατήρ μου, γεωργὸς εἰς Σάρτην, εἶχεν ὑποβληθῇ εἰς μεγάλην θυσίαν διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἄνω μικρᾶς χρηματικῆς ποσότητος καὶ ὅτι ὤφειλον τοῦ λοιποῦ νὰ ἐλπίζω εἰς ἑμαυτὸν μόνον· ἀλλ' εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς ἑμαυτόν, εἰς τὴν ἀγάπην μου πρὸς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἣτις καθίσταται ἐπείκῃς πρὸς τὸν ἀγαπῶντα αὐτὴν εἰλικρινῶς.

Ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ πρακτικὸν στάδιον τῆς ἱατρικῆς μέχρις οὗ διορισθῶ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἦτο ὁ πόθος μου. Ἦμην εὖρωστος, ἤμην σώφρων ἐν συνόλῳ διετέλουν ὑπὸ ὅρους ἐξαιρέτους, ἤδη δὲ ἀναγνωρίζω τοῦτο ἔτι μᾶλλον, προσβάς νῦν ἔτι προσωτέρω τῆς τότε προθέσεώς μου.

Θὰ προεκάλουν μομφὴν ἐπὶ διαθρύψει ἂν ἀνέγραφον τὴν σκληρωγίαν τῶν πρώτων ἐτῶν, ἅτινα ποθῶ ἴσως ἐνίοτε, αὐτῶν τῶν ἐτῶν τῆς νεότητος, ὅτε ὁ ἀπλοῦς ἄρτος, μεθ' ὕδατος μόνον, φαί-

νεται τόσῳ γλυκύς. Τέλος πάντων ἐπέτυχον κατ' ἀρχὰς κατοικίαν πρόσφορον, χάρις εἰς αὐτοὺς τοὺς περιποιητικούς προμηθευτάς — οὓς ἀποκαλοῦσί τινες, ὀξυχόλως, πιστωτάς — οἵτινες ἐφάνησαν, τῇ ἀληθείᾳ, οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν κεφαλαίων (διότι εἰς τὸν μὴ ἔχοντα κεφάλαια εἶνε ἀνάγκη θανάσιμος νὰ τῷ παρασχεθῶσι τοιαῦτα), χάρις εἰς αὐτούς, λέγω, ἐπρομηθεύθην καθαρὰ ἀρκούντως ἐπιπλα, ἐνεδύθην ἀνέτως, καί, ἂν κατέφευγον εἰς κάποιαν οἰκονομίαν ἐπὶ τῆς τροφῆς, τοῦτό οὐδεὶς τὸ παρετῆρει, καθότι εἶχον καλὸν τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ὑγιεῖα τὴν φυσιогνωμίαν.

Δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅτι εἶχον ἀφθονίαν πελατῶν: ὑπήκουον ὁμῶς θρησκευτικῶς εἰς τὰς ἐκουσίως μου εἰδοποιήσεις, ἃς εἶχον ἀναγράψει ἔν τε τῇ συνειδήσει μου καὶ συνάμα ἐπὶ τῆς χαλκῆς πλακὸς τῆς ἀνηρτημένης ἄνωθεν τῆς αὐλείου θύρας: «Διδάκτωρ — ἱατρός· ἐπισκέψεις ἀπὸ τὰς 2-5». — Τὸ καλὸν μέτρον, βλέπετε.

Οὐδόλως διεταρασσόμενην εἰς τὰς ἐργασίας μου καὶ ἡδυνάμην, ἂν ἤθελον, νὰ παραβαίνω ἐνίοτε τὴν ἐπὶ τῆς πλακὸς ἀναγεγραμμένην εἰδοποίησίν μου, ἀλλ' ἐσεβόμην τὸν δοθέντα λόγον μου· ἐκτὸς τούτου — γιὰ ἰδέτε! — ἂν ἤρχετο πελάτης τις κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου! 'Εδυσκολευόμην μάλιστα νὰ ἐξέλθω καὶ πρὸ τῶν ἐξ ἀκόμῃ, καὶ τότε δὲ πάλιν, μετὰ τι ταχύ καὶ λιτὸν γεῦμα, ἔσπευδον νὰ ἐπανέλθω οἶκοι, ἐκ φόβου πάντοτε μήπως ἄφινον νὰ μοῦ διαφύγῃ περίστασις τις.

Περιττὸν νὰ εἶπω ὅτι ὅλους τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπεσκεπτόμην ὡς φίλος.

'Εσπέραν τινὰ τοῦ Σεπτεμβρίου εἶχον ἀνάψει ἐνωρίτερα τὸ φῶς καὶ εἰργαζόμην συντόνως, ὄνειροπλῶν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἡδυνάμην ν' ἀναπτύξω τὰς ἰδέας καὶ τὰς θεωρίας μου ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καθέδρας, ὅτε αἴφνης ἀπεσπάρσθην τῆς ψυχικῆς γαλήνης μου ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἤχου τοῦ κώδωνος.

'Ανατιναχθεὶς ἐκ τῆς ἑδρας ἔσπευσα καὶ ἤνοιξα τὴν θύραν κρατῶν ὑψηλὰ τὸν λαμπτήρα διὰ νὰ παρατηρήσω τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπισκέπτου.

'Ἦτο κυρία μελανείμων, ἥς τὸ ἐξωτερικὸν δὲν παρίστα χαρα-

κτῆρα ρομαντικόν, ὡς ἡδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ· χαρακτηριστικὰ κοινά, ἡλικία τεσσαράκοντα ἐτῶν, εὐτραφία. Ἐκλαίει· ἔσπευσα νὰ τὴν εἰσαγάγω εἰς τὸ σπουδαστήριόν μου καὶ μετὰ τινος ἀδολεσχίας, νὰ τεθῶ ὅλως ὑπὸ τὰς διαταγὰς της.

Ἄλλὰ παρετήρησα ἀμέσως ὅτι τὸ πτωχὸν πλάσμα ἦτο εἰς τοιαύτην κατάστασιν συγκινήσεως καί, ἐκτὸς τούτου, μετὰ τοσαύτης σπουδῆς εἶχεν ἀναβῆ τὰ πατώματα, ὥστε τῇ ᾗτο ἀδύνατον νὰ ἄρθρῳσῃ λέξιν.

Δὲν ἤμην ἀκόμη ἀρκετὰ ἀρχαῖος πρακτικὸς ὥστε νὰ μὴ συνεπάθουν πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας· ἐνόμισα καθῆκόν μου νὰ τῇ προσφέρω ἓν ποτήριον ὕδατος — μετὰ ζαχαρέως, παρακαλῶ — τότε δὲ αὕτη ἐψιθύρισε :

— Κύριε, σὰς παρακαλῶ, ἐλᾶτε, ἐλᾶτε γλήγωρα... Τὸ τέκνον μου...

Λυγμὸς τῆς ἔκοψε τὴν φωνήν. Ἄλλὰ μήπως ἦτο ἀνάγκη νὰ εἴπῃ περισσότερα ; Εἶχε τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑπουργήματός μου... καὶ δι' ἓν παιδίον!..

Πάντοτε ἐλάτρευσα αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδιά· μία δὲ τῶν ἀλγεινότερων θλίψεών μου ἦτο ὅσάκις παρὰ τινι λίκνῳ ἠσθανόμην ἐμαυτὸν ἀνίσχυρον, ἀμαθῆ ! "Ω ! ἡ μηνιγγίτις ! ὁποῖος ἐχθρὸς!...

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, ἐφώνησα. Κατοικεῖτε μακράν ;

Ὅχι, ὄχι ! Εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν... Συγχωρήσατέ μοι διότι ἔγλθον ἐδῶ· ἀλλ' ἔσα ἔσα τόσῳ πλησίον ἦτο...

Δὲν μοῦ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν ιδέαν νὰ θεωρήσω ὡς προσβολὴν αὐτὴν τὴν... ἀνωφελῇ αἵτησιν τῆς συγγνώμης· ἐβεβαίωσα ἐκ νέου ὅτι ἤμην ἕτοιμος νὰ τὴν ἀκολουθήσω καὶ ἐξήλθομεν.

Καθ' ὁδὸν τὴν ἠρώτησα περὶ τοῦ παιδίου. Ἐκ ποίας ἀσθενείας προσεδιήθη ; Πρὸ πόσου χρόνου ;

— Ἀποθνήσκει, Κύριε ! Εἶνε κόρη, ἥτις πρὸ ἑξ μηνῶν ἦτο τόσῳ δροσερά, τότῃ ὑγιής, τόσῳ ὡραία !..

— Ποίας ἡλικίας ;

— Δέκα ἐτῶν. Εἶμαι χήρα... ζῶ μόνῃ μετὰ τῆς θυγατρὸς μου. Μὲ κανένα δὲν ἔχομεν σχέσεις εἰμὴ μετὰ τοῦ κ. Βενσάν...

— Κυρίου Βενσάν;

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐνόμισεν ὅτι ἀνεκάλυψεν ἐν τῷ τόνῳ μου — ἀδίκως βέβαια — πρόθεσιν ὑποψιαστικὴν διότι προσέθηκε ζωηρῶς :

— "ὦ ! εἰς γέρων, Κύριε, ἐξήκοντα... ἴσως ἐβδομήκοντα ἐτῶν... ἀλλὰ τόσῳ ἀγαθὸς καὶ τόσῳ ἀγαπᾷ τὴν Παυλίαν μου !...

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀνέβημεν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα καὶ εἰσῆλθομεν. Ἡ κατοικία ἦτο καθαρὰ, καλῶς διηυθετημένη. Ἐπεκράτει ἐν αὐτῇ μεγάλη τάξις. Ἐκ τοῦ ἐστιατορίου, ὅπερ ἐχρησίμευε συνάμα καὶ ὡς εἴσοδος, εἰσῆλθομεν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ ἐκεῖ παρετήρησα ἐκ πρώτης ὄψεως ἐξηπλωμένην ἐπὶ μικρᾶς κλίνης, πλησίον τῆς κλίνης τῆς μητρός, ἐκείνην ἣν εἶχεν ἀποκαλέσει Παυλίαν.

Περίεργον πρᾶγμα· ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος θεωρούμενοι εἰς τὸ νοσοκομεῖον κατὰ τὴν περίοδον τῆς φοιτητικῆς σπουδῆς δὲν μᾶς προξενούσι οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν τῆς ἐπενεργείας ἦν συναισθανόμεθα παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῶν πρώτων μας ἀσθενῶν.

Ἡ καρδιά μου αἰφνης συνεστάλη, ἡσθάνθη δ' ἐμαυτὸν ὡχρίασαντα.

Ἡ δυστυχὴς κόρη ἦτο λευκή· τόσῳ δὲ λευκή, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι δὲν ἔχει οὐδὲ σταγόνα αἵματος ἐν ταῖς φλεβίσι· ὑπὸ τὰ βλέφαρα, ὁ βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαίνετο ἀμαυρὸς, ὑπόφαιος, αἱ δὲ χεῖρες ἐξετείνοντο ἰσχναὶ καὶ μακραὶ ἐπὶ τῶν ἐπιβλημάτων τῆς κλίνης, ἅτινα ἀνεδείκνυσαν ἐπιφανέστερα τὴν ὡχρότητα αὐτῶν.

— Ἐνα κηρίον ! ἐζήτησα ἀμέσως.

Καὶ προσέκλινον ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐξετάζων μετὰ βαθείας προσοχῆς αὐτὸ τὸ δυστυχὲς πλάσμα, εἰς ὃ ὁ θάνατος ἐπέθηκε τὸν δάκτυλον, ὡς σημεῖον ἀμετακλήτου προσκλήσεως. Ἀναιμία εἰς τὴν τελευταίαν περίοδον.

Ἀλλὰ ποία ὀργανικὴ ἀλλοίωσις νὰ παρήγαγεν αὐτὴν τὴν κατάστασιν ;

Ἡ μήτηρ, ἐρωτηθεῖσα, ἐπανέλαβε μετὰ πλειόνων λεπτομε-

ρειῶν, ὅτι ἡ θυγάτηρ της εἶχε κάλλιστα πρὸ ἑξ μηνῶν, ἔχαιρε πλήρη ὑγείαν, ὅλος δ' ὁ κόσμος ἐθαύμαζεν αὐτὸ τὸ ζωηρὸν καὶ ὑγιὲς ἄνθος...

— Καὶ νὰ εἴπη τις ὅτι συνέβη καμμία μεταβολὴ εἰς τὸν τρόπον τοῦ βίου μας; Οὐδὲν τοιοῦτον. Τρία ἔτη κατοικοῦμεν ἐδώ. Τὸ οἶκημα διατελεῖ καλῶς ἀεριζόμενον· βλέπει πρὸς τοὺς κήπους. Δὲν στέλλω τὴν Παυλίαν εἰς τὸ σχολεῖον· ὁ γείτων κ. Βενσάν τῇ δίδει μαθήματα· εἶνε δ' αὐτὸς πολὺ φρόνιμος καὶ δὲν τὴν παραβιάζει εἰς τὴν μελέτην.

Τῇ ἀληθείᾳ ἐφοβούμην σχεδὸν νὰ ἐγγίσω αὐτὸ τὸ εὐθραστον πλάσμα, οὐτινος ἡ τόσῳ αἰφνήδιος ἐξάντλησις μ' ἐξέπληττε καὶ μοι ἐφαίνετο συνάμα ἀνεξήγητος. Ἐν τούτοις δὲν ἠδυνάμην νὰ πείσω ἑμαυτὸν ὅτι δὲν ὑπῆρχε μέσον θεραπείας.

Βοηθούμενος ὑπὸ τῆς μητρός, ἐστηθοσκοπήσα τὴν νεάνίδα μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ἐβεβαιώθην — μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως — ὅτι ἦτο ἄριστα διαπεπλασμένη· ἡ καρδιά ἦτο ἀνέπαφος· δὲν διέκρινε οὐδὲν τὴν χαρακτηριστικὴν πνοὴν τῆς ἀναίμιας, οὐδ' εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ τραχήλου.

Οἱ πνεύμονες ἦσαν ἀνέπαφοι καὶ καλῶς ἀνεπτυγμένοι· ὑπ' αὐτὴν τὴν φθισικὴν ἰσχνότητα, ἡ τοῦ σώματος ζωϊκὴ συνάρθρωσις ἦτο ἐξαίρετος. Οὐδὲν σύμπτωμα λυμφατισμοῦ.

Ἡ μήτηρ δὲν ἦτο πτωχή· τὸ εἰσόδημά της ἀνῆρχετο εἰς δύο χιλιάδας φράγκων. Ἐκτὸς τούτου, ὁ γέρων, περὶ οὗ μοι ὠμίλησεν, ὁ κ. Βενσάν ἦτο οἰκότροφος καὶ ἐπλήρωνε δαψιλῶς.

Δυστυχῶς, ἡ νεάνις δὲν εἶχεν ὑποστῆ οὐδεμίαν τακτικὴν θεραπείαν· ἡ μήτηρ δυσπιστοῦσα ἀτόπως πρὸς τοὺς ἰατρούς, περιορίζετο εἰς φάρμακα ἀνώδυνα, σιδηροῦχον ὕδωρ — καρφία ἐντὸς φιάλης — τί ξεύρω;

Καὶ ἤδη ἤμην βιασμένος νὰ ὁμολογήσω εἰς ἑμαυτὸν ὅτι ὅλαι μου αἱ προσπάθειαι, ὅπως ζωογονήσω αὐτὸν τὸν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἐξησθενημένον ὁργανισμόν, δὲν ἤθελον ἐπιφέρει οὐδὲ τὴν ἐπὶ τινος τοῦλάχιστον ἡμέρας παράτασιν τῆς ζωῆς.

Ἡμην καταβεβλημένος, ἡττημένος, ἀναμένων μετ' ἀποθαρρύνσεως ἔμπνευσίν τινα, ἥτις ὅμως δέν μοι ἐπῆρχετο.

Ἡ μήτηρ μὲ παρετῆρει, σιωπηλῇ, μαντεύουσα βεβαίως τὰς ἀλγεινὰς ιδέας, ὥς ἐπρόδιδε τὸ πρόσωπόν μου. Δὲν ἐγνώριζον ἀκόμῃ ν' ἀποκρύπτω τὴν ἀδυναμίαν μου ὑπὸ κοινῆς τινος καὶ παρηγόρου φρασεολογίας. Δὲν ἔχω αὐτὴν τὴν ἀξίαν, ἥτις ἀπαιτεῖται ὅμως εἰς τὸν ἱατρὸν διὰ νὰ ἐπενεργῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου ὡς ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὀργάνων.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤκουσαμεν βήματα ἐξωθεν.

— Εἶνε ὁ κ. Βενσάν, εἶπεν ἡ μήτηρ.

Ἡ θύρα ἡμικυρτοῦ ἠσύχως· ἀλλὰ, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, εἶδον τὸ σῶμα τῆς νεάνιδος ὑπεγειρόμενον, τὴν κεφαλὴν στρεφομένην, τὰς χεῖρας τεινύσας πρὸς τὸ μέρος ὅπου παρήχθη αὐτὸς ὁ — ἀνεπαίσθητος σχεδὸν — θόρυβος.

Ὑπεστῆριξα τὸ παιδίον· πρὸς μεγάλην μου δ' ἐκπληξιν ἤσθάν θην ὑπέρμετρόν τινα ἀγῶνα εἰς αὐτὸ τὸ ἀδύνατον σῶμα, ὡς εἴ ἤθελε νὰ ἐκφύγῃ τῶν βραχιόνων μου· ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ἡ δὲ νεᾶνις ἐπανέπεσε νεκρά! . .

Ἐρρηξα τότε φωνὴν ἐκπληκτον ἅμα καὶ ἀπέλπιδα. Αὐτὸς ὁ θάνατος, ὁ τόσῳ ταχύς, ἄνευ ἀγωνίας — αὐτὴ ἡ αἰφνιδία ἀπόσβεσις τῆς ζωικῆς φλογός — μὲ κατέπληττε· ἠσθανόμην ἐν εἰδος ὀργῆς κατὰ τῆς ἀδεξίου ἀμαθείας μου. Διότι τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τίποτε ἐξ ὧν συνεβῆσαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· ἐνόμιζον ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐφιάλτου.

Ἡ μήτηρ, ἀνακραυγᾶσα ὑπεραλγῶς, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ δυστήνου ἄπνου σώματος. Ἐγὼ δ' ἀπεμακρύνθην τῆς κλίνης μηχανικῶς, ὡσεὶ τεταραγμένος διὰ τὸ ἀνωφελὲς τῆς παρουσίας μου, ἤνοιξα τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ διεστῶς δωμάτιον.

Τότε κατὰ πρῶτον εἶδον τὸν κ. Βενσάν.

Ἐνδεδυμένος μὲ ἀνοιχτὰ χρώματα, ἔφερεν ἐπενδύτην φαῖον, σχεδὸν λευκόν. Ἦτο μεσαίου ἀναστήματος, ἀρκούντως εὐτραφής· ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐξεπλάγην ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ ἡλικία του ἐφαίνετο δυσδιάκριτος.

Ἡ κόμῃ ἦτο λευκῇ, βραχεῖα, βοστρυχισμένη καὶ σχηματίζουσα τρεῖς ἄκρας ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν χροτάφων. Ἀλλὰ

τὸ πρόσωπον τόσῳ δροσερὸν ἐφαίνετο, τόσῳ ροδόχρουν, οἱ ὀφθαλμοὶ τόσῳ ζωηρὰ διέλαμπον, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ἡρώτων ἐμαυτὸν ἂν εἶχον ἐνώπιόν μου γέροντα ἢ μᾶλλον νέον, ὅστις, ἔνεκα προδιαθέσεώς τινος δερματικῆς — ἤττον σπανίας, ἢ ὅπως γενικῶς πιστεύεται — ἔσχε τὴν κόμην ἄχρουν ἀπὸ τῆς ἐφηβείας του.

Καὶ ὁμως ἐνεθυμούμην καλῶς ὅτι ἡ μήτηρ τῆς θανούσης με εἶχε παραστήσει τὸν κ. Βεντὰν ὡς ἐβδομηκοντούτιδα.

Ἰστατο ἕρθιος παρὰ τὸ παράθυρον, λυπημένος· ἀλλ' ὅχι, ὡς μοι ἐφάνη, καὶ τόσῳ πολὺ λυπημένος, ὡς ἐνόμιζον ὅτι θὰ τὸν ἔβλεπον.

Προσκλίνας εὐγενῶς με ἡρώτησε διὰ τοῦ βλέμματος:

— Ἀπέθανε, τῷ εἶπον.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΤΙ ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ Η ΚΕΦΑΛΗ ΤΟΥ ΚΑΡΑΤΟΜΟΥΜΕΝΟΥ

ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἀναγράφει τὸ «Φιγαρὼ» τῶν 9 Φεβρουαρίου ἑ. ἔ. τὸν ἐπόμενον πειραματισμόν, ὃν ὑποβάλλομεν εἰς τὴν μελέτην τῶν περὶ τὸν ὑπνωτισμόν ἀσχολουμένων.

«Εἰς πειραματισμὸς ἔλλειπεν ἔτι εἰς τὴν δόξαν τοῦ ὑπνωτισμοῦ· δὲν ἐσκέφθησαν μέχρι τοῦδε νὰ ὑποβάλλωσιν (suggestioner) εἰς τινα ὑποκείμενον τὴν ιδέαν ὅτι ἐκατατομήθη καὶ νὰ δηλώσῃ τὰς ἐν καιρῷ τῆς κατατομήσεως ἐντυπώσεις του. Διατί ἡ Σχολὴ τοῦ Νανσύ νὰ μὴ δοκιμάσῃ αὐτὸν τὸν πειραματισμόν; Ἐν τούτοις ἕτερός τις προλαβὼν ὑπέστη τὸν τοιοῦτον πειραματισμόν, ὁ διάσημος δηλ. Βέλγος ζωγράφος Wiertz, οὗτινος τὴν μνήμην καὶ τὰ ἔργα διετήρησαν αἱ Βρυξέλλαι ἐν τῷ Μουσείῳ Wiertz.»

Μετὰ τὸ προοίμιον τοῦτο τοῦ ἀρθρογράφου τοῦ «Φιγαρὼ» Michel Delises παραχωροῦμεν τὸν λόγον εἰς ἕτερον ἀρθρογράφον τὸν τῆς ἡμετέρας «Ἐφημερίδος» τῆς 4 Φεβρ., ὡς πρὸς τὰ τῆς λεπτομεροῦς ἀφηγήσεως τοῦ ἐν λόγῳ πειραματισμοῦ.†

«Ὁ Βιέρτς οὗτος δὲν ἤτό τις μύστις τῶν καλουμένων ἀποκρύφων

ἐπιστημῶν. Οὐχὶ ματαία περιέργεια, ἀλλ' αἰσθημα συμπαθείας ἐξῆψεν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἄσθεστον πόθον νὰ ὑπεγείρῃ τὸν πέπλον τοῦ ἀγνώστου, τὸν μαγικόν, νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῶν ἀδύτων τοῦ μυστηρίου, νὰ λάβῃ ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ τί αἰσθάνεται ὁ καρατομούμενος κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν ἐκείνην.

Ἀληθεύει ὅτι ἡ βάσανος τῆς ἐκτελέσεως στιγμὴν μόνον διαρκεῖ ; Τί αἰσθάνεται ὁ καταδίκος καθ' ἣν ὥραν καταπίπτει ἡ μάχαιρα τῆς λαιμητόμου κατὰ τοῦ τραχήλου του ;

Ἐρωτήσεις, ταραττοῦσαι τοὺς ὕπνους καὶ κατέχρυσαι τὸ πνεῦμα τοῦ ζωγράφου.

Ὁ Βιέρτς συνεδέετο στενωῶς μετὰ τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν τῶν Βρυξελλῶν, καὶ ἄλλου τινὸς Ἀσκληπιάδου, καταγινομένου ἀπὸ τριακονταετίας εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Ὁ τελευταῖος οὗτος συχνὰ πυκνὰ ὑπνώτιζε τὸν ζωγράφον, τὸν ὁποῖον καὶ εὑρίσκει καταλληλότατον δι' ὑπνωτικὰ πειράματα.

Τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν, ὁ Βιέρτς κατῴρθωσε νὰ κρυφθῇ μετὰ τοῦ ἐτέρου ἱατροῦ, τοῦ φίλου του, ὑποκάτω τῆς λαιμητόμου, ἀκριβῶς πλησίον εἰς τὸ καλάθι, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἐπιπτεν ἡ κεφαλὴ τοῦ καταδίκου.

Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀποτελεσματικώτερον τὸν ρόλον του ὁ Βιέρτς ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς ἐκτελέσεως ἐκοιμήθη κατ' ἐπανάληψιν τὸν ὕπνον τοῦ ὑπνωτισμοῦ διὰ τῆς θελήσεως τοῦ ἄνω ρηθέντος Ἀσκληπιάδου, ὅστις οὕτω ὑπέβαλεν εἰς τὸν ὑπνωτισμένον νὰ συνταυτίσῃ τὸ ἐγὼ του μετὰ τοῦ ἐγὼ ἄλλων ἀνθρώπων, νὰ εἰσδύσῃ ἐντὸς τῶν ψυχῶν των, νὰ ἀναγνώσῃ μέσα εἰς τὰς σκέψεις των, νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς συνειδήσεις των, καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὰ αἰσθημάτων των.

Ὁ Βιέρτς συνεμορφώθη ἐξαιρέτως πρὸς τὰ ἀπαιτούμενα, καὶ ἐξέτελεσε τὸ μέρος του καθὼς ἔπρεπε.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως, δέκα λεπτὰ πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ καταδίκου, ὁ Βιέρτς, ὁ ἱατρός, καὶ δύο ἄλλοι μάρτυρες, ἐτοποθετήθησαν παρὰ τὸν κάλαθον τῆς λαιμητόμου, εἰς τρόπον ὥστε τὸ παριστάμενον κοινὸν νὰ μὴ ὑποπτεύῃ τὴν παρουσίαν των. Ὁ ἱατρός ἀπεκοίμισε τὸν ζωγράφον, ἔπειτα δὲ μετεβίβασεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἐγὼ τοῦ καταδίκου, ἐπιτάσων εἰς τὸν ζωγράφον νὰ ἀκολουθήσῃ ὅλας τὰς σκέψεις τοῦ καρατομουμένου, νὰ δοκιμάσῃ ὅλας τὰς ἐντυ-

πώσεις του, καὶ νὰ ἐκφράσῃ μεγαλοφώνως τοὺς στοχασμοὺς οἱ ὅποιοι θὰ τὸν κατεῖχον καθ' ἣν στιγμὴν ἡ μάχαιρα ἤγγιζε τὸν τράχηλόν του. Καὶ τελευταῖον ἐπέταξεν αὐτῷ ὅπως μετὰ τὴν εἰς τὸν κάλαθον πτώσιν τῆς κεφαλῆς, κάμῃ τῶν ἀδυνάτων τὰ ἀδύνατα διὰ νὰ εἰσχωρήσῃ μέσα εἰς τὸ κεφάλι ἐκεῖνο καὶ ἀναλύσῃ τὰς τελευταίας σκέψεις του, καὶ συλλάβῃ τὰς τελευταίας ἐκλάμψεις τῆς σβεννυμένης λυχνίας.

Καὶ οὕτω ἐγένετο. Ὁ Βιέρτς ὑπήκουσεν εὐπειθέστατα εἰς τὸν ὑπνωτιστήν.

Οἱ τέσσαρες φίλοι καταλαμβάνουν τὴν θέσιν των. Ἐκ τοῦ θορύβου τῶν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των βημάτων ἐννοοῦν ὅτι ἔρχεται ὁ δῆμιος ἄγων τὸν κατὰδικον. Ὁ κατὰδικος ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος· μικρὸν ἀκόμη καὶ ἡ γυλλοτινα ἐκπληροῖ τὸ ἔργον της.

Ὁ Βιέρτς, ὑπνωτισμένος ἤδη, ἐκδηλοῖ βαθύτατον τρόμον καὶ ἰκετεύει νὰ τὸν ἐξυπνίσουν· ἀπερίγραπτος ἀγωνία τὸν κυριεύει· ἀλλὰ πλέον εἶνε ἀργά . . . Ἡ μάχαιρα πίπτει . . .

— Τί αἰσθάνεσαι; τί βλέπεις; ἐρωτᾷ ὁ ἰατρός.

Ὁ Βιέρτς συνταράσσεται κατειλημμένος ἐκ φρικτῶν σπασμῶν, καὶ ἀποκρίνεται στενάζων:

— Ἀστράφτει . . . νά! πέφτει τ' ἀστροπελέκι! ὦ φρίκη! συλλογίζεται . . . βλέπει!

— Ποιὸς συλλογίζεται; ποιὸς βλέπει;

— Νά! τὸ κεφάλι! . . . φρικτὰ, φρικτὰ ὑποφέρει! Αἰσθάνεται, σκέπτεται . . . δὲν καταλαβαίνει τί ἔτρεξε . . . ζητεῖ τὸ σῶμά του . . . Τοῦ φαίνεται πῶς θὰ τὸ ζανανταμώσῃ τὸ κορμί του . . . Καὶ ὅλο περιμένει τὸ τελευταῖο κύτπημα . . . Κι' ὅλο περιμένει τὸ θάνατο . . . καὶ ὁ θάνατος δὲν ἔρχεται!

Ἐνῷ δὲ ὁ Βιέρτς ἐξέφερε τοὺς τρομεροὺς αὐτοὺς λόγους, οἱ μάρτυρες τῆς ἐκτάκτου ταύτης σκηνῆς παρετήρησαν τὴν κεφαλὴν πίπτουσαν ἐντὸς τοῦ καλάθου. Καὶ ἡ κεφαλὴ μὲ τὰ μαλλιά πρὸς τὰ κάτω, μὲ τὸν λαιμὸν αἰμόφυρτον πρὸς τὰ ἄνω, μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα καὶ σφιγμένα τὰ δόντια, τοὺς ἔβλεπεν. Ἐπάλλοντο ἀκόμη αἱ ἀρτηρίαι ἐκεῖ ὅθεν εἶχε διέλθει ἡ μάχαιρα, καὶ αἵματος πίδαξ ἀνέβλυζε κατακλύζων τρίχας, ὀφθαλμούς, πρόσωπον.

Καὶ ὁ Βιέρτς ἐξηκολούθει τὸ σπαρακτικόν του παράπονον:

— Ἄ! ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ χέρι ποῦ μὲ στραγγουλίζει; ἕνα χέρι

γιγάντειο, ἀλύπητο! "Ω! τί βάρος εἶν' αὐτὸ ποῦ μὲ συντρίβει! Δὲν βλέπω μπροστά μου παρὰ ἓνα σύννεφο κατακκόκκινο . . . Καταραμένο χέρι! πῶς θὰ κάμω νὰ γλυτώσω ἀπὸ σένα! "Αφῆσέ με, τέρας! Τοῦ κακού σέ δράχνω μὲ τὰ δύο μου χέρια . . . 'Αλλὰ τί αἰσθάνομαι; Μιὰ πληγὴ πλατειά, κατὰβαθη . . . Τρέχει τὸ αἷμά μου . . . Βί-
μαι . . . ἓνα κομμένο κεφάλι!

Οὕτω ἡ κεφαλὴ τοῦ καταδίκου, ὕστερον ἀπὸ τὴν μακράν ταύτην ἀγωνίαν, ἡ ὁποία θὰ τῆς ἐφάνη ὅτι διήρκεσεν αἰῶνας, τότε μόλις ἐνόησε ὅτι ἦτο ἀποχωρισμένη τοῦ σώματος.

Ὁ Βιέρτς περιέπεσεν ἐκ νέου εἰς νάρκην. Ὁ ἱκτρός ἐπανέλαβε τὰς ἐρωτήσεις του.

— Τί βλέπεις; Ποῦ εἶσαι;

— Πετῶ εἰς τὸ διάστημα, ἀπεκρίθη ὁ ζωγράφος. 'Αλλ' εἶμαι πε-
θαμμένος; ὅλα ἐτελείωσαν; "Αν μὲ κολλοῦσαν πάλι 'ς τὸ κορμί! "Ω
ἄνθρωποι σπλαγχνισθῆτέ με, δόστε μου πάλι τὸ κορμί μου! Δὲν ἤρ-
θεν ἡ ὥρα μου . . . "Ἐχω νὰ ζήσω ἀκόμη· σκέπτομαι ἀκόμη· αἰσθά-
νομαι ἀκόμη. "Ολα τὰ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη. Νὰ οἱ δικασταὶ μου μὲ
τὰ κόκκινα κι' ὀλόμακρα φορέματα! 'Ακούω τὴν καταδίκην μου!
Δυστυχισμένη γυναῖκά μου! φτωχό μου παιδάκι, μπεμπέκα μου!
"Οχι, δὲν μ' ἀγαπᾶτε πλέον· μ' ἀφίνετε. "Αχ! καὶ ἂν ἠθέλετε πάλι
νὰ μὲ ταιριάσετε μὲ τὸ σῶμά μου, θὰ μ' εἵχατε πάλι μαζὶ σας . . .
'Αλλὰ δὲν θέλετε . . . ὅμως ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ καὶ σᾶς πονῶ, καυμένη
μου φαμίλια! 'Αφῆστέ με νὰ σᾶς σφιχταγκαλιάσω ἀκόμη μιὰ φορὰ!
Μπεμπέκα μου, βγάζεις ξαφνισμέναις φωνούλαις! Δύστυχο, τὰ χε-
ράκια σου γέμισαν ἀπὸ τὸ αἷμά μου! 'Ωϊμένα! πότε θὰ τελειώσουν
τὰ βάσανά μου; Τελειώνουν; Ὁ κακοῦργος λοιπὸν δὲν εἶνε κατα-
δικασμένος νὰ τιμωρῆται παντοτεινά;

'Ενῶ ὁ Βιέρτς ἐπρόφερε τὰ τελευταῖα ταῦτα λόγια, ἐφάνη εἰς τοὺς
παρεστώτας ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ καρατομηθέντος διηνοιγῆσαν με-
γάλοι, ἐξακοντίζοντες βλέμματα ἀρρήτου ὀδύνης καὶ διαθήρμου
ἱεσίας.

Καὶ ὁ ζωγράφος ἐξακολουθοῦσε τὰ παράπονά του:

— "Οχι! ὅχι! Τὰ βάσανά μου δὲν ἔμπορεῖ νὰ διαρκέσουν αἰώ-
νια! ὁ Θεὸς εἶνε πολυεύσπλαγχνος! ὅλα τὰ πράγματα τῆς γῆς εἶνε
μηδενικά μπροστά του σβύνουν μπροστά του. Ξανοίγω βαθειὰ βαθειὰ
ἓνα μικρὸ λαμπρὸ ἀστéρι, 'σάν διαμαντάκι . . . "Α! τί καλὰ ποῦ

εἶν' ἐκεῖ ἐπάνω ! Μιὰ οὐράνια γλυκάδα χύνεται μέσα μου ! Τί καλὸν ὕπνο ποῦ θὰ τὸν πάρω ! Τί ἔκστασις !

Καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ ζωγράφου.

Ἀκόμη ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ δὲν ἀπήντα πλέον εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἱατροῦ.

Τότε ὁ ἱατρὸς ἐπλησίασεν εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ τῆς ἤγγισε τὸ μέτωπον, τοὺς κροτάφους, τοὺς ὀδόντας. Τὰ πάντα εὔρε ψυχρά. Ἡ κεφαλὴ ἦτο νεκρά.

Τὸ μοναδικὸν τοῦτο πείραμα, τοῦ ὁποῖου ἤρως ὑπῆρξεν ὁ Βέλγος ζωγράφος, ἀντήχησεν εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ πολλῶν παραλλαγῶν. Ὁ βιογράφος τοῦ Βιέρτς—διότι ὁ ζωγράφος δὲν εὐρίσκεται ἀπὸ πολλοῦ ἐν τοῖς ζῶσι—τὸ ἀφηγήθη κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ κατ' ἐκείνον τὸν τρόπον τὸ ἐδημοσίευσεν ἡ ρωσικὴ ἐφημερίς «*Νοβόστι*».

Ἐγὼ ἐπῆρα καὶ ἀπὸ τοὺς δύο τὰ κυριώτερα καὶ σημαντικώτερα καὶ ἐπλεξα τὴν ἀφήγησίν μου. Τάχα θὰ εὐρεθῇ κανεὶς ἄλλος, κανεὶς διλεττάντης τοιοῦτων σπανίων συγκινήσεων διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἀπίστευτον πείραμα τοῦ Βιέρτς ;

Τελειώνω, ὑπομιννήσκων εἰς τοὺς μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦντας τοιοῦτου εἴδους ἐρεῦνας καὶ ἀναλύσεις, ὅτι θαυμάσιον διήγημα ἐπὶ ἀναλόγου θέματος συνέθηκεν ὁ πέρυσιν ἀποθανὼν Γάλλος ἀριστοτέχνης τοῦ λόγου, ὁ κόμης Βιλλιέρ Δελέλ Ἀδάμ. Μετάφρασις αὐτοῦ, ἃν δὲν ἀπατῶμαι, ἐδημοσιεύθη πρό τινων ἐτῶν εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἐφημερίδος».

Καταλήγομεν τὸ ἄρθρον διὰ τοῦ ἐπιλόγου πάλιν τοῦ «Φιγάρω».

«Ἀπίθανον φαίνεται νὰ εὐρεθῇ μιμητὴς τοῦ Wiertz μεταξὺ τῶν περιδρομέων τῶν «*dernières*», ὡς εὐφυῶς τοὺς ἀποκαλεῖ συνάδελφός τις. Πολὺ δυσχερέστερον βεβαίως εἶνε τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸ δέμμα τοῦ καρταμουμένου ἢ νὰ θεᾶται ἡσύχως τοὺς Κ. Παρισίους τέμνοντας κομφῶς τὴν ἀσπαίρουσαν σάρκα». (1)

(1) Σ. Μ. Ἐγένοντο ὅμως παρ' ἄλλων τινῶν πειραματιστῶν ὁμοίας φύσεως πειραματισμοὶ κατὰ τινας φυσικοὺς θανάτους, καθὼς καὶ κατὰ τινας ἄλλους βιαίους τοιοῦτους, ὡς καὶ διὰ τεθνεώτας κατατετημένους πρό χρόνου πολλοῦ· ἐκ δὲ τῶν τοιοῦτων πειραματισμῶν ὑποδεικνύεται ὅποια κατὰστασις ἀναμένει ἓνα ἕκαστον ἡμῶν εἰς τὸν ὑπερτύμβιον κόσμον, ἀναλόγως τοῦ ἐν τῇ παρόντι κόσμῳ καλοῦ ἢ κακοῦ βίου μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΠΟΜΕΝΟΥ Β' ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ

Αἱ Ἀπόκρυφοὶ Δυνάμεις. — Πραγματεία τοῦ Oswald Wirth, M., ἐξ ἧς καταφαίνεται ὁ μέγας καὶ ὑψηλὸς βαθμὸς εἰς ὃν προήχθησαν οἱ ἀληθεῖς ἐκ τῶν Μασώνων μῦσται ὡς πρὸς τὰς Ἀποκρύφους ἐπιστήμας.

Μελέτη ἐπὶ τῶν ἐνυπνίων. — Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης μανθάνομεν τί εἶνε τὰ ὄνειρα, ποίαν σημασίαν ἔχουσιν αὐτά, τὸν λόγον αὐτῶν, διὰ τί ἄλλα μὲν νὰ ἐπαληθεύωσι, ἄλλα δὲ ὄχι, τίς ὁ λόγος τῆς ἀμνημοσύνης αὐτῶν κλπ.

Ἡ Χεῖρ τῆς Μομμίας. — Τὸ ἐν παπύρῳ αὐτὸ χειρόγραφον τῆς Μουνα-Σεχερῆ (θυγατὶς τοῦ Φαραὼ Παμαί) ἀναγράφει τὰ τοῦ βίου της ἐν τῷ νᾶφ τῆς θεᾶς ΒΑΣΤ μέχρι τῆς δεκατριετοῦς ἡλικίας της, ὅτε δοῦσα ἐξετάσεις, ἐνώπιον τῶν ἱερέων, ἐκρίθη ἀξία νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν μύησιν τῶν Μειζόνων Μυστηρίων. Ἐκ δὲ τῶν ἐξετάσεων τούτων παρατηρεῖ τις τὸ πῶς ἤρχοντο τῆς μύησεως, τὰ τῆς προκαταρκτικῆς ἐν τοῖς ναοῖς ἐκπαιδεύσεως τῶν παιδίων, τὰ τῆς προόδου αὐτῶν ἐν τοῖς γράμμασι κλπ.

Μαγεῖα Κοινωνιστικῇ (Sociale). — Ἀπόσπασμα ἐκ τινος σοσιαλιστικοῦ ἄρθρου τοῦ Jules Lermina.

Καὶ ἄλλα περίεργα καὶ σπουδαῖα ἄρθρα θὰ περιέχῃ τὸ β' φυλλάδιον τοῦ «Νέου Πυθαγόρου» ὡς θὰ ἴδωσιν οἱ φίλοι συνδρομηταὶ καὶ ἀναγνῶσται.

Παρά τῷ Ἐκδότῃ (ὁδ. Κωλέττη 23) εὐρίσκονται πρὸς πώλησιν τὰ ἐξῆς βιβλία:

1ον «**Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα**». — Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου δύναται πᾶς τις νὰ σχηματίσῃ ιδέαν τινὰ τοῦλάχιστον τῶν φαινομένων τούτων, ὁ δ' ἐμβριθὲς καὶ ζητητὴς ἀναγνώστης δύναται νὰ ἄρῃ τὸ παραπέτασμα καὶ νὰ διέλθῃ τὰ πρόθυρα τοῦ ἀπεράντου καὶ ἀβάτου τέως (τῇ νεωτέρᾳ ἐπιστήμῃ) πεδίου τοῦ ἀοράτου κόσμου.

2ον «**Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων**». — Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου μανθάνει ὁ ἀναγνώστης πράγματά τινα ἀπροσπέλαστα τῇ νῦν ἐν Ἑλλάδι μαθήσει, ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων καὶ μετοχευτικῶν τῶν ξένων γνώσεων βιβλίων.

3ον «**Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης**». — Ἐν αὐτῷ παρὰ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας σοφίας ἐτύγχανον ὑπέρτεροι τῶν τῆς ἐποχῆς μας κατὰ τε τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ὅτι αἱ νῦν ἐφευρέσεις εἶναι μᾶλλον ἀνακαλύψεις τῶν ἀρχαίων ἐφευρέσεων.

4ον «**Διὰ τὴν Ζωὴν**». — Μόνος ὁ τίτλος δηλοῖ τὸν ὑψηλότερον σκοπὸν τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως Leon Denis. Ὁ τίτλος οὗτος δὲν προσελκύει τὸν ἀκινδύνως ἐφαψάμενον τῶν **ἱεροδόγων** τῆς παχυλῆς καὶ βαρυόσμου ὕλης, τὸν περὶ αὐτὰ παραπετώντα, τὸν φιλυπόπτως πρὸς αὐτὰ περιστρεφόμενον, τὸν παρακάμπτοντα τὰ ἠθικὰ πάθη, τὸν ἐν τῇ ἠθικῇ ὀρίζοντι εἰσελθόντα ἢ προσπελάζοντα, δὲν προσελκύει, λέγω, τοὺς τοιούτους ἀναγνώστες νὰ διεξέλθῃ τὸ βιβλιάριον τοῦτο, ἵνα κατανοήσῃ τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Τὰ τέσσαρα ταῦτα βιβλία τιμῶνται ἑκαστοῦ δραχ. 5. 50

ΝΕΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

ΥΠ' ΟΥΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδει-
ξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς
— Τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. — Διατί ἡ
Ζωή; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώ-
ματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύ-
ματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπι-
στημονικῶν ἁρθρῶν. κτλ. κτλ. κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΦΥΛΛ. Β'. — ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1891

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων
δέον μετέχειν, καὶ τῆς ῥοδωνιάς, τοῦ ἄνθους
δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».

(Μέγας Βασίλειος)

ΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

**Διακοίνωσις πρὸς τὴν R.: L.: Travail et Vrais
Amis fidèles, ἐπ' ὀνόματι τοῦ μασωνικοῦ συλλό-
γου τῶν Μυσταγωγικῶν σπουδῶν.**

Ἡ μελέτη τῶν τεκτονικῶν μυστηρίων μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ἀρχικὴ
μονάς, εἰς ἣν ἀνάγονται πάντα τὰ πράγματα, ἐκδηλοῦται ἡμῖν ὑπὸ
τριπλῆν ἔποψιν.

Παρατηροῦμεν ἐν αὐτῇ ἐν στοιχεῖον ἐνεργητικόν, ὅπερ ἀποκαλοῦ-
μεν δύναμιν· ἕτερον στοιχεῖον παθητικόν, δηλούμενον κοινῶς διὰ
τῆς λέξεως ὕλη· τέλος τρίτον τινὰ ὄρον οὐδέτερον ἢ ἰσορροπίζοντα,
ὅστις παρίστησι τὴν διάνοιαν (τὸν νοῦν).

Δύναμις, ὕλη καὶ διάνοια ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς τρεῖς πλευ-
ράς τοῦ τεκτονικοῦ τριγώνου.

Δὲν εἶνε ταῦτα ὀντότητες δυνάμεναι νὰ ὑφίστανται ἀφ' ἑαυτῶν,
καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν μὲν ἐκ τῶν δέ. Κεχωρισμένως ἐκάστη αὐτῶν
δὲν συνίστησι πλέον ἢ ἀφηρημένην αὐτόχρημα ἔννοιαν, ἅμοιρον πά-
σης ἀντικειμενικῆς συστάσεως.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ δύναμις δὲν δύναται νὰ γίνη καταληπτή,
ἃν δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ὕλην· ὡσαύτως καὶ αὕτη δὲν δύναται

νά ὑπάρξῃ ἢ ἀναλόγως τῶν δυνάμεων, ἅς περ ἐκδηλοῖ. Ἀφ' ἐτέρου δυνάμεις καὶ ὕλη δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι καὶ ἐπενεργήσωσιν ἢ μὲν ἐπὶ τῆς δὲ ἢ διὰ τῆς διανοίας : δηλ. κατὰ τοὺς ὠρισμένους νόμους, οὐδέποτε δὲ κατὰ τὴν ἰδιοτροπίαν τυφλοῦ τινος ἢ ἀτάκτου μοιραίου.

Δύναμις, ὕλη καὶ νοῦς παριστῶσι λοιπὸν τρεῖς ὅρους ἀδιαχωρίστως συνηνωμένους. Εἶνε οἱ τρεῖς θεμελιώδεις καὶ ἀχώριστοι παράγοντες πάσης ὑπάρξεως : ἐν ἄλλαις λέξεσιν εἶνε τὰ τρία ἀρχικά στοιχεῖα, τὰ εἰς πᾶν ὃν ἀνευρισκόμενα, καὶ ἅτινα οἱ ἐρμητικοὶ φιλόσοφοι παρίστων ἐν τῷ συμβολισμῷ των διὰ τοῦ θείου, τοῦ ἄλατος καὶ τοῦ ὕδατος.

Παρατηρεῖ τις ἐξ ὧων ἐλέχθησαν ὅτι δύναμις καὶ νοῦς δὲν εἶνε ἐπακριβῶς ιδιότητες τῆς ὕλης, καθ' ἣν ἔννοιαν ἐκλαμβάνουσι τὸ τοιοῦτο οἱ ὅπαδοι ὕλισμοῦ τινος στενοκύκλου.

Οὐδεὶς τῶν ὄρων τούτων κέκτηται τὸ δικαίωμα πραγματικῆς προτεραιότητος ἐπὶ τῶν ἐτέρων δύο : διότι δύναμις, ὕλη καὶ νοῦς δέον νὰ θεωρῶνται ὡς συνιστῶντα, ἐν ἐπακριβεῖ ἰσοδυναμίᾳ, τὰς ἀρχικὰς ιδιότητας τοῦ μοναδικοῦ πράγματος, ὅπερ δύνανται μὲν ν' ἀποκαλέσωσιν ὕλην, ἂν θέλωσι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρῳ τοῦ ἐπεκτείνειν λίαν σφόδρα τὴν συνήθη ἔννοιαν αὐτῆς τῆς λέξεως, ὅπως ἀνυψωθῶσι μέχρι τῆς ὑπερόχου κατανόησεως τῆς ἀληθοῦς πρώτης ὕλης τῶν σοφῶν, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τοῦ ἀκαταλήπτου *substractum* πάσης ὑπάρξεως.

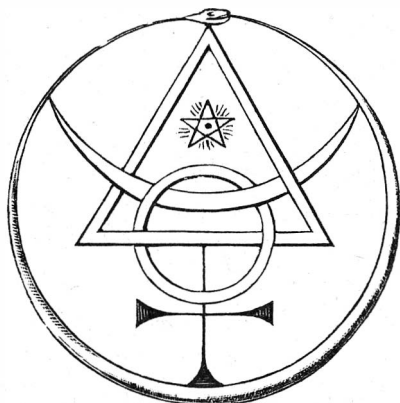
Παραγνώρισάσαι καθολοκληρίαν τὰς ἐν μυσταγωγίᾳ στοιχειώδεις ταύτας ἀρχὰς αἱ διάφοροι φιλοσοφικαὶ αἱρέσεις, μᾶς παρουσιάζουσι τὸ ὁδυνηρὸν θέαμα τῶν ἀτελευτήτων αὐτῶν συζητήσεων. Αἱ μὲν ἠθέλησαν νὰ ἐξαρθήσωσι τὸ πᾶν ἐκ τῆς δυνάμεως· ἄλλαι ἀπεναντίας ἐκ τῆς ὕλης καὶ ἄλλαι πάλιν ἐκ τῆς διανοίας, ἐνῶ πράγματι τὸ πᾶν ἀπορρέει ἀπὸ τῆς μονάδος, ἣτις οὔτε δύναμις εἶνε, οὔτε ὕλη, οὐδὲ διάνοια, ἀλλὰ ἐν ἣ συνθετίζονται αὐτοὶ οἱ τρεῖς ὅροι.

Ἡ μονὰς αὕτη, ἡ ἀκατανόητος καθ' ἑαυτήν, εἶνε τὸ ἀπόλυτον, ἐν ᾧ τὸ πᾶν συναναμίγνυται. Εἶνε τὸ ἄπειρον, τὸ ἄφατον, τὸ ὄν μὴ

ὄν τῶν Καθβαλιστῶν, τὸ παρα-βραχμ τῶν Ἰνδῶν. Εἶνε τὸ ἐν ἐν τρισὶν ὅλων τῶν Ἑσωτερισμῶν. Εἶνε ἡ ἀνευ διαστάσεως μαθηματικὴ στιγμή, ἡ παντοῦ καὶ ἐν οὐδενὶ μέρει ἐνυπάρχουσα. Εἶνε τὸ πανταχοῦ παρὸν κέντρον, ὅθεν διηνεκῶς ἀπορρέει, ἵνα καὶ αὐθις ἐν αὐτῷ ἐπανέλθῃ, πᾶσα δύναμις, πᾶσα ὕλη, πᾶσα διάνοια.

Ἄλλ' ἀφῶμεν τὴν ἐκ τοῦ τοιοῦτου ὕψους ἐπισκόπησιν αὐτοῦ τοῦ ἐνός, διότι ἐνώπιον τῆς τοιαύτης μελέτης τὸ λογικὸν ἡμῶν ἱλιγγιᾷ, ἐκλείπει.

Ἀφῶμεν τὸ ἀπόλυτον, ἵνα κατέλθωμεν βαθμούς τινας καὶ μελετήσωμεν τὴν μονάδα ἐν σχέσει πρὸς ἕκαστον τῶν ὄρων τῆς τριάδος ὀυνάμεως, ὕλης, διανοίας.

Ἀφικνούμεθα τότε εἰς τὸ θεμελιῶδες *postulatum* τῆς μυσταγωγικῆς ἐπιστήμης, καθ' ὃ αἱ δυνάμεις ἅπασαι δὲν τυγχάνουσιν οὔσαι ἢ διάφοροι ἐκδηλώσεις μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς δυνάμεως, καθὼς, ἀφ' ἑτέρου, αἱ διάφοροι ἐπόψεις, ὑφ' ἃς παρατηροῦμεν τὴν ὕλην δὲν εἶνε ἢ εἰδικαὶ τροποποιήσεις μοναδικῆς τινος ὕλης, καὶ ὅτι, ἐπὶ πλέον ἡ διάνοια, διαμοιρασθεῖσα, διὰ τρόπου τὸς ἀνίσου, μεταξὺ τῶν ὄντων ἀπάντων τῶν βασιλείων τῆς φύσεως, δὲν προέρχεται, πράγματι, ἢ ἐκ μιᾶς μοναδικῆς ἐστίας τοῦ ἐκλάμποντος διανοητικοῦ φωτός.

Τὰ πράγματα ταῦτα δὲν εἶνε ὑποθέσεις διὰ τοὺς μύστας. Ὅσοι ἐνεβάθουν εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν μασ. συμβόλων γινώσκουσιν ὅτι τὰ πράγματα οὕτως ἔχουσι, διότι δὲν θὰ ἡδύναντο νὰ ἔχωσιν ἄλλως. Ἡ πειραματικὴ ἐπιστήμη, δι' ἣν καυχᾶται ἡ ἐποχὴ μας, τείνει ἐπὶ

μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὸ διαπιστῶσαι, δι' ἀποδείξεων ἐκ τῆς παρατηρήσεως τῶν γεγονότων, τὴν διαβεβαίωσιν, εἰς ἣν οἱ σκεπτικοὶ κατέληξαν διὰ σειρᾶς ὀντολογικῶν δι' ἐπαγωγῆς συμπερασμάτων, ἅπερ περιττὸν ὃν ἀναπτύξωμεν ἐνταῦθα, ἐν τῇ ἀκριβεῖ αὐτῶν ἀλληλουχίᾳ.

Ἀρκεσθῶμεν, πρὸς τὸ παρόν, εἰς τὴν προσέλευσιν τῆς προσοχῆς τῶν ἐμβριθῶν καὶ μετὰ πόθου ζητητῶν τὴν διαφώτισιν αὐτῶν τῶν μυστηρίων, ἐπὶ τινων συμπερασμάτων ἀπορρεόντων φυσικῶς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν, ἃς ἐξηγέκομεν.

Ἐὰν αἱ δυνάμεις ἅπασαι δὲν τυγχάνουσιν οὔσαι, ἢ διάφοροι ἐκδηλώσεις μιᾶς μοναδικῆς δυνάμεως, ἔπεται ὅτι αἱ λεγόμεναι φυσικαὶ δυνάμεις, οἶαι : τὸ φῶς, ἡ θερμότης, ὁ ἠλεκτρισμός, ὁ μαγνητισμός, δὲν εἶναι, κατ' ἀρχήν, διαφοροῦ φύσεως ἐνίῳ δυνάμεων λεγόμενων ψυχικῶν, οἶαι ἡ σκέψις, ἡ ζωὴ, ἡ θέλησις, ἡ φαντασία.

Αἱ φυσικαὶ δυνάμεις ἀνάγονται, τῳόντι, ἅπασαι εἰς μίαν ἀρχὴν μοναδικήν, ἥτις εἶνε ἡ κίνησις, ἥτις καὶ αὕτη ἐπίσης εἶνε τὸ οὐσιώδες στοιχεῖον ἁπασῶν τῶν ψυχικῶν δυνάμεων.

Αἱ δυνάμεις αὗται δὲν ἐνέχουσιν ἐν τούτῳ οὐδὲν τὸ μυστηριώδες, τὸ ἀφηρημένον, τὸ αὔλον, εἶνε δυνάμεις πραγματικαί, ἡ δὲ δρᾶσις αὐτῶν ἐκδηλοῦται κατὰ νόμους αὐθεκάστους (αὐστηρούς), λίαν ἀναλόγους πρὸς τοὺς παράγοντας τὰς φυσικὰς δυνάμεις.

Ἡ σκέψις δὲν εἶνε ἄλλο τι, ἢ δόνησις ἀντανακλωμένη εἰς ὅ,τι ἡ ὀργανικὴ ὕλη παρέχει μᾶλλον λεπτότερον, μᾶλλον διϋλισμένον. Τὴν συγκρίνουσιν ἐν τῇ ἀποκρύφῳ ἐπιστήμῃ πρὸς τὸ φῶς.

Ἡ ζωὴ εἶνε δόνησις εἰδους ἀδροτέρου ἀνακαλοῦσα τὰ ἀποτελέσματα τῆς θερμότητος.

Ἡ θέλησις παρουσιάζει ἐκπληκτικὰς προσομοιότητας πρὸς τὸν ἠλεκτρισμόν.

Ἡ φαντασία, τέλος, δεικνύει ἀναλογίαν τινὰς πρὸς τὸν μεταλλικὸν μαγνητισμόν.

Ἄλλ' αἱ παρομοιώσεις αὗται οὐδὲν τὸ ἀπόλυτον ἐνέχουσι καὶ δὲν πρέπει νὰ περιπέσωμεν εἰς ὑπερβολικὴν αὐτῶν ἐκτίμησιν, μεγαλοποιοῦντες αὐτὴν ἐν ἀποπλάνῃσει.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι αἱ φυσικαὶ δυνάμεις : φῶς, θερμότης, ἠλεκτρισμός, μαγνητισμός ἀλληλομεταβάλλονται. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὰς ψυχικὰς δυνάμεις : τὴν σκέψιν, τὴν ζωὴν, τὴν θέλησιν, τὴν φαντασίαν.

Ἡ ἀλληλομεταβολὴ αὕτη τῶν ψυχικῶν δυνάμεων δὲν προσεῖλκυσεν ἀρκούντως μέχρι σήμερον τὴν προσοχὴν τῶν συγχρόνων. Καὶ οἱ ὅπαδοι δ' ἔτι τῆς Ἀποκρύφου ἐπιστήμης δὲν κατενόησαν εἰσέτι τὴν σπουδαιότητα αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν λογικὴν βάσιν παντὸς μυστηριώδους διενεργήματος. Ἐπρεπεν ἐν τούτοις νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ τέχνη τῶν μυστῶν συγκεφαλαιοῦται ἐν ταῖς δυοῖς ταύταις λέξεσι :

ΓΙΝΩΣΚΕΙΝ ΣΚΕΠΤΕΣΘΑΙ

Διότι ὁ γινώσκων πραγματικῶς νὰ σκέπτηται γινώσκει καὶ πῶς νὰ χρησιμοποίησιν τὴν διάνοιάν του : κατέχει τὴν ἰσχὺν τοῦ παρέχειν αὐτῇ ιδιότητος ζώσας, νὰ τὴν μεταμορφώσῃ εἰς ζωὴν.

Δύναται προσέτι, συγκεντρῶν τὴν διάνοιάν του νὰ ἐξάρῃ τὴν θέλησίν του καὶ νὰ ἐπηρεάσῃ ἀρκούντως καὶ τὴν τῶν ἄλλων.

Ἐπὶ πλείον, ὅταν δυνηθῇ τις ὀρθῶς κρίνων νὰ διευθύνῃ τὴν διάνοιάν του, θὰ δυνηθῇ νὰ δεσπόσῃ καὶ τῆς φαντασίας του, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαντάζεται ὀρθῶς καὶ νὰ δεσπόζῃ, ἐν δέοντι καιρῷ, τὰς φανταστικὰς τῶν ἄλλων δυνάμεις.

Μένει ἤδη νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς δύναται τις νὰ μάθῃ νὰ σκέπτηται. Ἀλλὰ τοῦ ζητήματος τούτου τυγχάνοντος λίαν συμπεπλεγμένου, τὸ ἀναβάλλομεν εἰς ἄλλην προσεχῇ μελέτην.

Μέχρι δὲ τότε ἅς ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ γινώσκειν ὅτι τὸ γινώσκειν σκέπτεσθαι εἶνε συνώνυμον πρὸς τὸ τυγχάνειν μύστης.

OSWALD WIRTH, M. .

Μέλος τοῦ Gr. . M. . τῶν Μυσταγωγικῶν σπουδῶν.

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΛΙΘΩΝ

... Ἀναγνώσται τινὲς θὰ διαλογισθῶσιν ἴσως τὰ ἐξῆς : Ἀλλὰ, τέλος πάντων, τί ὠφελεῖ νὰ παλαιώμεν, νὰ ὑποφέρωμεν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ὕλικου περικαλύμματος, ἂν πράγματι ᾔνε δυνυχτὸν νὰ ὑπάρξωμεν ἄνευ αὐτοῦ ; »

Λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀναγνώστην ἐπ' αὐ-

τοῦ τοῦ ζητήματος, καθότι καὶ ἐδῶ μὲ «δεσμεύει» ἡ ἐπιφυλακτικότης. Θὰ τολμήσω ἐν τούτοις νὰ προσδράμω εἰς τὴν «πααραβολήν». Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται περὶ ζήτηματος, περὶ ὃ καταγίνομαι ἐν ἐτέρῳ ἔργῳ (δημοσιευθησομένῳ ἴσως ποτέ), θὰ λάβω τὸ ἐλεύθερον ν' ἀντιγράψω ἐμὲ αὐτόν, ἀναγράφων μῦθόν τινα ἐκ τοῦ εἰρημένου συγγράμματός μου.

Ἦτο ποτὲ καιρός, ὅτε οἱ μᾶλλον εὐπαίδευτοι τῆς ἐποχῆς των ἐπίστευον ὅτι ὁ ἄνθρωπος μόνον, ἐκ τῶν ὄντων, αἰσθάνεται. Ἐγνώσθη μετέπειτα εἰς ὅποιαν πλάνην εἶχον περιπέσει, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὅχι καθολοκληρίαν: Ἡ ὕλη, ἅπασα ἡ ὕλη, τυγχάνει αἰσθητική. Ἡ ὕλοζωΐα εἶνε θεωρία ἀκριβῆς, ἀληθής: ὅλα τὰ σώματα π. χ., ἄνευ ἐξαιρέσεως, αἰσθάνονται τὸ ψῦχος καὶ τὴν θερμότητα· τοῦτο δὲ μᾶς τὸ μαρτυροῦσι . . .

Ὁ αἰθήρ, δηλ. ἡ ζωὴ ὑφίσταται πανταχοῦ.

Λοιπόν, ἡμέραν τινὰ (ἦτο ἐποχὴ καθ' ἣν ὠμίλουν οἱ λίθοι) λίθος τις εὐτελής, ἄμορφος διηγεῖτο τὰ βάσανά του πρὸς ἄλλον ἐκ τῶν ὁμοίων του, λέγων: «Ὀν τι, τιτλοφορούμενον βασιλεὺς τῆς Δημιουργίας, ἀντιποιεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ μᾶς θραύη ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμούς, νὰ μᾶς θανατώνη ὑπὸ τὰ κτυπήματα ἐργαλείου τινὸς σκληροῦ καὶ κοπτεροῦ. Μᾶς συντρίβει, μᾶς ἀποστερεῖ τοῦ οὐσιωδεστέρου ἡμῶν πράγματος, καί, ὡς φοβοῦμαι, δὲν θ' ἀποστῇ τοῦ ἔργου τούτου πρὶν ἢ μᾶς ἐκμηδενίσῃ καθ' ὅλοκληρίαν.»

Ὁ ἄλλος ἀπήντησε: τὰ βάσανά σου δὲν ἔχουν σύγκρισιν πρὸς τὰ ἰδικά μου: αὐτὸς ὁ βάρβαρος βασιλεὺς, αὐτὸς ὁ ἄσπλαγχνός θεός, ὁ ἄνθρωπος, διότι πρέπει νὰ τὸν ὀνομάσωμεν μὲ τὸ βδελυρόν του ὄνομα, μᾶς ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς γῆς, ἔνθα ἀναπαυόμεθα καλὰ καὶ ἡσυχὰ ἀπὸ τόσῃ μακρυνοῦ χρόνου, ὥστε ἀπωλέσαμεν τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀρχῆς μας, μᾶς ἀρπάζει δι' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου σιδήρου, ὑφ' ὃ στενάζεις, ἀδελφέ, τὸ δὲ χειρότερον μᾶς ρίπτει εἰς καμίνους φλογεράς, ἔνθα τὸ αἷμά μας ἐξανθρακούμενον ἐκφεύγει ἐν ἀτμῷ, ἔνθα τὰ ὀστέα μας διαπυρούμενα τὸ πρῶτον, ἀναλύονται ἔπειτα ὑπὸ τὴν καταχθόνιον αὐτοῦ πνοήν . . .»

Οὕτω πῶς οἱ δύο εὐτελεῖς καὶ ἄμορφοι λίθοι ἐξεχέοντο εἰς παράπονα ὁ εἰς εἰς τὸ στῆθος τοῦ ἄλλου.

Ἀλλὰ μετὰ τινα καιρὸν ἕκτοτε συνηντήθησαν καὶ πάλιν αἱ δύο λίθοι ἠνωμέναι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, ὃν κατηρῶντο, ἐπὶ τοῦ

μετώπου αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, ὃν ἐβλασφήμουν προηγουμένως. Συννητήθησαν ἡ μία ὑπὸ τὸ σχῆμα κύκλου χρυσοῦ καὶ ἀκτινοβόλου, ἡ ἑτέρα ὑπὸ τὸ σχῆμα ἀδάμαντος ἐξ οὗ μυρίαὶ λάμπεις ἀνέβλυον. Καὶ πᾶς τις τὰς ἐθαύμαζε.

Ἐλεγον τότε πρὸς ἀλλήλας ὀλίγον συγκεχυμένοι : « Ὅποσον μωραὶ ἤμεθα, ἀδελφὴ, παραπονούμεναι διὰ τὴν τύχην μας ! Ἀντὶ ὀγκολίθων, ἐξ ὕλης ἀκατεργάστου, ὅπου ἤμεθα, διήλθομεν δι' ὄλων τῶν βαθμῶν τῆς τελειοποιήσεως, καὶ σήμερον λάμπομεν διὰ τῆς ζωηροτέρας λάμπειος ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ κυρίου μας, ὅστις μᾶς συνενεοῖ πρὸς ἑαυτὸν ἐν τῇ δόξῃ του !

(Ἐκ τῆς *Physiologie Transcendantale* τοῦ Dr Paul Gibier.)

ΙΑΤΡΙΚΗ. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ. ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ.

Ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶμαι προκατελημμένος κατὰ τῶν ὑπνοβατίδων· ἀπ' ἐναντίας συμπαθῶ λίαν πρὸς αὐτάς· ἀλλ' ἐπειδὴ τινες τῶν πυθωνιστῶν τούτων ὑπερβαίνουνσι τὰ ὅρια, καλὸν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ δημοσίου κατὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν.

Φανερόν ὅτι ὁμιλῶ περὶ τῶν καταχρήσεων μόνον τῶν διαπραττομένων παρὰ τινων ἐξ αὐτῶν, ὥς ἀπεκαλεσα ἐν προηγουμένῃ πραγματείᾳ ψωραλέα πρόβατα. Αἱ τίμιαι καὶ εἰλικρινεῖς ὑπνοβάτιδες θὰ ἐπιδοκιμάσουν βέβαια τοὺς λόγους μου, διότι δὲν ἀφορῶσιν εἰς αὐτάς.

Τὸ σχέδιον τῆς ὑπνοβάτιδος εἶνε ἐπάνω κάτω προσδιωρισμένον : αἱ ὀνομασίαι ἄλλως τε τὸ δεικνύουν : *Παρελθόν, ἐνεστώς, μέλλον*. Δὲν ἐξέρχεται λοιπὸν αὐτῆς τῆς τριάδος. Αἱ παρὰ τῆς ὑπνοβάτιδος διδόμεναι συμβουλαὶ εἶνε δύο εἰδῶν : *ὑποθέσεις καρδίας, ὑποθέσεις χρημάτων*. Ἡ μὴ ἐξερχομένη τῶν δύο τούτων ὥρων δὲν ἔχει φόβον παρενοχλήσεων, διότι οὐδένα μέλει ἂν τις τῶν συμβουλευομένων θελήσῃ νὰ ἐξοδεύσῃ 2, 5, ἢ 10 φράγκα διὰ μίαν παρηγορίαν, ἀναλόγως τοῦ καμπινέτου καὶ τοῦ μέρους τῆς παρηγορητρίας. Τὸ βαρύ-

τερον διὰ τὴν ὑποβάτιδα, καὶ τὸ κινδυνωδέστερον διὰ τὸν πελάτην εἶνε, ὅταν πρόκειται περὶ *θεραπείας νόσου*.

Ἡ ὑποβάτις, οὐδεμίαν λέξιν ἀνατομίας ἢ φυσιολογίας γινώσκουσα, κάμει τὴν διάγνωσιν ἄψε σβύσει, ὁ δὲ δυστυχὴς ἀσθενής, ἐμπιστευόμενος εἰς τὸν χρησὸν τῆς σίβυλλας, λαμβάνει τὰ δῆθεν φάρμακα, τὰ συνιστάμενα ἐξ ἀπλοῦ ὕδατος, μαγνητισμένου ἴσως, καὶ διὰ τοῦτο, ἀντὶ φρ. 10 τὴν λίτραν.

Ἡ ὑποβάτις υπερβαίνει βεβαίως ἐνταῦθα τὴν ἀρμοδιότητά της, ἐξέρχεται τοῦ ὁρίου της διατάττουσα ὅ,τι δῆποτε εἰς ἀσθενῆ τινα. Καθ' ἑκὸν της εἶνε νὰ στέλλῃ εἰς κλινικὴν μαγνητιστικὴν, ἢ εἰς ἰατρίον, τὸ πρόσωπον τὸ ζητοῦν θεραπείαν, ὅχι δὲ νὰ δίδῃ συνταγὴν ἣν δὲν ἐννοεῖ. Ἐὰν δὲ περιωρίζετο πάλιν εἰς τὸ δίδειν φάρμακα ἀνὸδυνα ἐξ ὕδατος μαγνητισμένου, δὲν θὰ προέκειτο τότε ἢ περὶ ζήτηματος αἰσχροκερδείας, ἐπὶ πωλήσει μιᾶς λίτρας ὕδατος ἀντὶ φράγκων 10· ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τοιούτου πράγματος· αὕτη δίδει συνταγὴν,

Εἰς γειτνιαζούσαν ὁδὸν τῆς ὁδοῦ Ὁρλεάν, εἰς Μοντρούζ, ὑπάρχει γραφεῖον, διατηρούμενον ἄλλοτε ὑπὸ τῆς κυρίας Η. . . εἰς ὃ συρρέει πλῆθος πελατῶν ἐξ ἀνθρώπων τῶν ἀγρῶν· αἱ ἐπισκέψεις πληρόνονται φρ. 2, 3, ἢ 5· ἀνώτεραι τούτων τιμαὶ εἶνε σπάνιαι. Αὐτὸ τὸ γραφεῖον ἀνήκει τῶρα εἰς νεάνιδά τινα, λίαν μελάγχρουν, ἡλικίας 20-22 ἐτῶν, τιτλοφορούμενην κυρίαν, καὶ ἔχουσαν πρὸς τοῦτο τοὺς λόγους της. Ἐπειδὴ ἡ δεσποσύνη αὕτη, λίαν γνωστὴ παρὰ τῷ μαγνητιστικῷ κόσμῳ, τυγχάνει ἁμοιρος παντὸς αἰσθήματος εὐαισθησίας καὶ συνειδήσεως, διαταττει εἰς τοὺς πελάτας καὶ πελάτιδας της φάρμακα κοστίζοντα, ἐν πρώτοις, πολὺ ἀκριβὰς ἂν τοῖς ὧσιν ὠφέλιμα, τόσον τῷ καλλίτερον δι' αὐτούς, διότι ὡς πρὸς αὐτήν, τὸ θεραπεῦσαι ἀσθενῆ τινα τυγχάνει πρᾶγμα δευτερεύον· τὸ πρῶτιστον ζήτημα εἶνε τὸ χρῆμα.

Συνενοσημένη μετὰ τινος γείτονος φαρμακοποιοῦ, μοιράζεται μετ' αὐτοῦ τὸ τίμημα τῶν φαρμάκων, τὰ ὁποῖα ἐξοδεύουσι. Ἀναλογεῖ εἰς ἓνα ἕκαστον ἀνὰ φράγκα 150-200 κατὰ μῆνα. Προστιθεμένων 100 ἐτέρων φρ., ἐξ ὕδατος μαγνητισμένου, καὶ ἐτέρων 4-500 φράγκων, ἐξ ἰατρικῶν ἐπισκέψεων, ἀνέρχεται ὅλον τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας καθαρᾶς ἀπολαβῆς εἰς φρ. 800. Τόσα λοιπὸν ὠφελεῖται ἡ γόησσα αὕτη ἐξασκοῦσα παρανόμως ἰατρικὴν καὶ φαρμακοποιίαν.

Στατιστική τις αναβιβάζει εἰς φράγκα 5,800,000 τὸ κατ' ἔτος συναζόμενον ποσὸν ἐκ 570 τοιούτων γραφείων ἐν Παρίσις.

Ἴδου δὲ πῶς ἐπιλαμβάνεται τοῦ πράγματος ἡ νέα γόησσα.

(Ἔπεται συνέχεια)

GASTON CAZALIS,

Revue des Sciences Psychologiques τοῦ Δεκεμβρίου 1890.

ΜΟΥΝΑ-ΣΕΧΕΡΗ Η ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΟΥ ΦΑΡΑΩ ΠΑΜΑΪ

Κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον τελευταίαν περιοδείαν μας (τοῦ 1883) ἐπετύχομεν εὐτυχῶς ἐνὸς παπύρου σπουδαιοτάτου, πολυτιμοτάτου, λίαν εὐαναγνώστου, γεγραμμένου δι' ὠραίων ἱερογλυφικῶν χαρακτῆρων τῆς λεγομένης ἱερατικῆς γραφῆς, μήκους 28 μέτρων καὶ 82 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου.

Τὸ χειρόγραφόν μας εἶνε γεγραμμένον ἐπὶ παπύρου καὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά· διαιρεῖται εἰς σελίδας ἥτοι στήλας κεχωρισμένας δι' ἐρυθρῶν καὶ ἐντελῶς καθέτων γραμμῶν. Τὰ μὲν ἀρχικὰ γράμματα τοῦ κειμένου εἶνε ἐρυθρὰ, τὰ δὲ λοιπὰ μελανὰ, γεγραμμένα διὰ μελάνης οἰονεὶ σινικῆς.

Μετὰ τὴν τεχνικὴν καὶ μεθοδικὴν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐκτύλιξιν τοῦ κυλινδροειδοῦς παπύρου ἡσχολήθημεν περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ περιεχομένου. Ἡμεθα εἰς τοῦτο προητοιμασμένοι διὰ πολυχρονίου σπουδῆς τῆς ἱερογλυφικῆς γραφῆς τῶν μνημείων. Δυνάμεθα ὅθεν νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἡ μεταφράσις ἐγένετο εὐσυνειδήτως καὶ κατὰ γράμμα. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀναγνώστης θὰ μαρτυρήσῃ βεβαίως μετὰ τὴν ἐπισταμένην ἀνάγνωσιν, ὅτι τὸ ἔργον εὐωδιάζει ἀρώματος ἀρχαικοῦ καὶ πρωτοτύπου.

Ὁ πάπυρος φέρει τὸν τίτλον:

Η ΧΕΙΡ ΤΗΣ ΜΟΜΙΑΣ

Ἦτο τῶντι τετυλιγμένος ἐν τῇ δεξιᾷ μιᾷ μεγαλοπρεποῦς μομίας. Εἶχε τεθῆ' ἐκεῖ καθ' ὀριστικὴν διαταγὴν τοῦ προσώπου ὅπερ διηγείται ἐν αὐτῷ τὰ τοῦ βίου του.

Πρὶν ἢ δημοσιεύσωμεν τὴν μετάφρασιν τοῦ παπύρου· μας, εἴπωμεν ὀλίγα τινα περὶ τῆς αἰγυπτιακῆς χρονολογίας, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀρχαιότητα τοῦ διηγήματος τῆς Φαραωνίδος Μουνα-Σεχερῆς.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἀνέγραφον ἐν τοῖς χρονικοῖς των τὰ συμβάντα οὐχὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ὡς εἴθισται, ἀλλὰ κατὰ δυναστείας, σημειοῦντες δηλ. τὰ ὅσα συνέβησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς τάδε ἢ τάδε δυναστείας. Τούτου ἕνεκα δὲν δύναται νὰ ὀρίσῃ τις ἐπακριβῶς τὴν ἐποχὴν συμβάντος τινός.

Ἴδου κατὰ τὸν αἰγυπτιολόγον Chabas αἱ χρονολογίαι καὶ ἐποχαὶ αἱ χρησιμεύσασαι συνήθως ὡς χρονικά σημεῖα :

Ἐποχὴ μυθική :	πρὸ τοῦ 40οῦ αἰῶνος π.Χ.		
Μῆνος, ἀρχὴ τῆς ἀρχαίας βασιλείας	40ᾶς αἰῶν	»	»
Κατασκευὴ τῶν μεγάλων πυραμίδων (4ῃ Δυναστεία) 33ος	»	»	»
Παπί (6ῃ »)	28ος	»	»
Δυναστεία 13ῃ	24-22ου»	»	»
Εἰσβολὴ τῶν ποιμένων	;	»	»
Ἐξωσις αὐτῶν, ἀρχὴ τῆς νεωτέρας βασιλείας	(18ῃ »)	18ος	» »
Θάμνης 3ος (» »)	17ος	»	»
Σίτης Αὐοὺ καὶ Ραμσῆς (19ῃ »)	15, 14ος	»	»
Σισκόνδος 1ος κατακτητὴς τῆς Ἰε-ρουσαλήμ	(22α »)	10ος	» »
Σαΐται (24ῃ »)	7ος, 6ος	»	»
Καμβύσης καὶ Πέρσαι (27ῃ »)	5ος	»	»
ᾠχος (30ῃ »)	4ος	»	»
Λαγίδαι	3, 2, 1ος	»	»

Βεβαίως καὶ πρὸ τῶν ἐποχῶν τούτων ὑπᾶρχε λαὸς Αἰγύπτιος, διότι καὶ ἡ Αἴγυπτος ἔσχε τοὺς προϊστορικοὺς της χρόνους, τὴν μυθώδη ἐποχὴν της. Πόσον διήρκεσαν οἱ χρόνοι οὗτοι ; Οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ

γινώσκη, ἀλλ' ὅ,τι δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν εἶνε ὅτι ἡ ἱστορικὴ χρονολογία τῆς Αἰγύπτου ἀρχεται πρὸ 42 αἰώνων.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ κατὰ τὸν 8ον αἰῶνα μ. Χ. χρονογράφος Γεώργιος Σύγγελος τί λέγει ἐν τῷ «Παλαιῷ αἰγυπτιακῷ χρονικῷ» του :

Ὁ Ἡφαιστος ἐβασίλευσε τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἄγνωστον ἐπὶ πόσα ἔτη	
Ὁ Ἥλιος υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου ἐβασίλευσεν εἴτα . . .	30000 ἔτη
Ὁ Κρόνος μετὰ τῶν 12 ἄλλων θεῶν ἐβασίλευσε . . .	3984 »
Οἱ ὀκτὼ ἡμίθεοι ἐβασίλευσαν . . .	217 »
Μετ' αὐτοὺς 15 γενεαὶ σημειοῦνται κατὰ τὸν Σοθια- κὸν κύκλον . . .	443 »
Ἡ 16η δυναστεία τῶν Τανιτῶν (8 γενεαί) ἐβασίλευσε	190 »
Ἡ 17,18η » » Μεμφιτῶν (18 ») »	478 »
Ἡ 19,20η » » Διοσπολιτῶν (13 ») »	422 »
Ἡ 21,22α » » Τανιτῶν (9 ») »	169 »
Ἡ 23η » » Διοσπολιτῶν (2 ») »	19 »
Ἡ 24η » » Σαίτῶν (3 ») »	44 »
Ἡ 25η » » Αἰθιοπίων (3 ») »	44 »
Ἡ 26η » » Μεμφιτῶν (7 ») »	177 »
Ἡ 27η » » Περσῶν (5 ») »	124 »
Ἡ 28η » (χάσμα)	»
Ἡ 26η »	39 »
Ἡ 30ῃ » » Τανιτῶν	18 »

Τὸ ὅλον κατὰ τὸ κείμενον 36525 ἔτη

Ἐπιπροστίθῃσι δὲ ὁ συγγραφεὺς ὅτι ὁ ἀριθμὸς 36525 διαιρούμενος διὰ τοῦ 1461 φέρει ἐπακριβῶς 25 Σαθιακὰς περιόδους.

Ἐπανεέλθωμεν ἤδη εἰς τὸν πάπυρόν μας. Ἰδοὺ ἡ κατὰ γράμμα μετάφρασις :

«Ὀνομάζομαι ΜΟΥΝΑ-ΣΕΧΕΡΗ. Εἰμι θυγάτηρ τοῦ ΠΑΜΑΙ (1) τοῦ διαδεχθέντος τὸν SHESHANK καὶ βασιλεύσαντος 51 ἔτη. Ἀπο

(1) Ἐπώνυμον ἐνὸς Φαραῶ τῆς 25 δυναστείας, μεταξύ (καθὰ γενικῶς πιστεύεται) τῆς ἐποχῆς τοῦ Σεσάνη 3ου καὶ Σεσάνη 4ου ὃν ὁ Chabas ἀποκαλεῖ Sescond.

τῆς τρυφερᾶς ἡλικίας μου ὁ πατήρ μὲ προώρισε διὰ τὸν ναὸν καὶ τὴν λατρείαν τῆς ΒΑΣΤ ('Εστίας).

Ἀνετράφην ἐν τῷ ναῷ τῆς θεᾶς μετὰ τινων ἄλλων νεανίδων. Κατὰ τὸ 13ον ἔτος τῆς ἡλικίας μου καθιερώθην Παλλὰς τῆς ἡλιακῆς ἢ τῆς Βλαστήσεως τῶν δύο τόπων ταύτης θεᾶς.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καθιερώσεώς μου εἰς τὴν θεᾶν ταύτην, τὴν εἰς Βούδαστιν κυρίως λατρευομένην, εἰσῆλθον μετὰ τῆς μεγάλης ἱερείας εἰς τὸ ἄδυτον τοῦ ναοῦ. Ἐξεπλάγην ἐκεῖ ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ σχήματος τῆς εἰκονιζομένης θεᾶς. Ἦτο ἄγαλμα ὑψηλὸν πέντε μεγάλων πήχεων, (1) κεκαλυμμένου δι' ἐσθῆτος συγκεκολλημένης ἐκράτει ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ σείστρον, (2), ἐν τῇ ἀριστερᾷ μίαν αἰγίδα μετὰ οὐσέχς (στρεπτοῦ). Ἐκ τοῦ βραχίονος ἤρτητο σκεῦος (3) διὰ τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ. Ἡ κεφαλὴ ἐσκέπετο ὑπὸ φενάκης ἐκ βοστρύχων τετραγωνικῶν. Τὰ ὦτα ἔφερον ἀρτήματα χρυσᾶ. Πλησίον δὲ τῆς θεᾶς εὕρισκοντο ἐπὶ . . . (ἐδῶ μία λέξις δυσανάγνωστος) ἀγαλμάτια τοῦ ΝΗΒΡΗ-ΤΟΥΜ καὶ τοῦ ΑΡ-ΠΑ-ΚΡΑΤ.

Ὁ Θεὸς ΝΕΒΡΗ-ΤΟΥΜ νεώτερος υἱὸς τοῦ ΠΤΑΧ καὶ τῆς ΣΕΚΕΤ, ὁ μέγας προστάτης τῆς βλαστήσεως, ἦτο ὀρθιος ἐπὶ τινος λέοντος. Ἐφερὲν ἐπὶ κεφαλῇς ἄνθος λωτοῦ, ἐξ οὗ ἐξήρχοντο δύο μακρὰ πτερὰ· ἐπ' ὧμου ἔφερε τὸ οὖρ κεκαοῦ (τὴν μαγικὴν ραβδόν).

Ὁ Θεὸς τῆς αἰωνίου νεότητος, τῆς ἐσαεὶ ἀναγεννωμένης ΑΡ-ΠΑ-ΚΡΑΤ ἔφερε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματος, συμβολικὸν τῆς ιδιότητος τοῦ ΗΟΡΒΣ, παιδίου.

Ἐθαύμαζον τὸ πολυτελὲς τοῦ μέρους τούτου τοῦ ναοῦ, ἀπαστράπτοντος ἐκ χρυσοῦ· δὲν ἠδυνήθην ν' ἀποσπάσω τὰ βλέμματα ἐκ τῶν κοιλαναγλύφων καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκονογραφιῶν· δὲν θὰ ἐπί-

(1) Ὁ μέγας ἡ βασιλικὸς πῆχυς=525 χιλιοστομέτρων, ὁ δὲ μικρὸς=450. Ἱερογλυφικῶς ἐσημειοῦτο οὕτως: ἐκαλεῖτο δὲ Μη καὶ ἐσημαίνει συμβολικῶς τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς Ἀληθείας.

(2) Τὸ σείστρον ἦτο μουσικὸν ὄργανον.

(3) Τὰ τοιαῦτα σκευῇ ἦσαν ἐν μεγάλῃ χρήσει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις. Γενικῶς κατεσκευάζοντο ἐξ ὀρειχάλκου· ἐγκαλωπίζονται δὲ διὰ διαφόρων γλυφῶν καὶ τορνευμάτων. Πολλάκις ἐχαράσσοντο ἐπ' αὐτῶν παραδόσεις, ἀλληγορίαι κλπ. Συχνάκις ἀπαντᾶται δένδρον γεγλυμμένον, ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῖου ἡ θεὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιχέει ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶτος ἀναγεννητικόν τι ρευστόν.

στευον ὅτι θα ἔβλεπον ἐντὸς ἐνὸς ἀγιαστηρίου τοιαύτας καὶ τοσοῦτο ἐνδιαφερούσας σκηνάς. Ὁ ἐνδον τοίχος τοῦ ναοῦ κατεῖχετο ἐξ ἀναγλύφου, παριστῶντος τὴν θεᾶν Ριθώ (1), σύζυγον τοῦ θεοῦ Μανδού (2) τίκτουσαν τὸν θεὸν ΑΡΦΡΕ. Ἡ τίκτουσα ὑποστηρίζεται καὶ περιθάλλεται παρὰ διαφόρων θεαινῶν πρώτης τάξεως· ἡ θεία μαιεύτρια ἔλκει τὸ βρέφος ἐκ τοῦ μητρικοῦ κόλπου· ἡ θεία τροφὸς τείνει τὰς χεῖρας ὅπως παραλάβῃ αὐτό, ἡ δὲ λιγνίσουσα αὐτό, τὸ περιθάλλει ὡσαύτως. Ὁ πατήρ τῶν θεῶν ΑΜΜΩΝ-ΡΑ ὡς καὶ ἡ θεὰ ΣΟΒΕΝΗ (ἡ αἰγυπτιακὴ Εἰλείθυια, ἡ προστάτρια τῶν τοκετῶν) παρίστανται ἐπίσης.

Εἰς ἐτέραν πλευρὰν εἰκονίζονται αἱ δώδεκα ὥραι τῆς ἡμέρας καὶ αἱ 12 τῆς νυκτός· εἶνε δηλαδὴ εὐειδεῖς γυναῖκες φέρουσαι ἐπὶ κεφαλῇ τὸν χοῦδ (3) (δίσκον περῶτον).

Ὁ Μέγας-ιερεὺς εἰσῆλθε διὰ τινος μικρᾶς θύρας κειμένης ἀριστερᾶ· ἐνεδύετο στολὴν λινὴν (4), ἀπαρμιλλοῦ λεπτότητος, ἐλαφρότητος, λευκότητος· ἡ παρυφή τῆς στολῆς ἦτο πεποικιλμένη διὰ χρυσοῦ καὶ πορφύρας· ἡ φυσιογνωμία τοῦ μεγαλο-ιερέως ἦτο σοβαρά, τὸ δὲ βᾶδισμα ἐπιβλητικόν. Ὅτε εἰσῆλθεν εἶχε τοὺς βραχίονας καὶ τὰς χεῖρας ὑπὸ τὰς πτυχὰς τῆς στολῆς· ἡ κεφαλὴ ἦτο ἐντελῶς κεκαρμένη· ἔφερε περὶ τὸν τράχηλον περιδέριον ἐξ εἰκονισμάτων παριστάντων Θεοὺς καὶ Θεάς. . . . (5)

Μετὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ εἴσοδον τῆς ἱερατικῆς πομπῆς, ἕκαστος τῶν

(1) Ἐκαλεῖτο καὶ Ρα-τουτέ, ἔφερε δ' ἐπὶ κεφαλῇ δίσκον καὶ κερατοειδεῖς ἀκτῖνας τῆς Hathor ('Αφροδίτης).

(2) Ἐκαλεῖτο καὶ Μεντοῦ καὶ Μούτ. Θεὸς ἡλιακός, ἔχων κεφαλὴν ἱέρακος καὶ ἐπ' αὐτῆς δίσκον καὶ δύο εὐθεία καὶ ἐπιμήκη περα. Ἦτο θεὸς πολεμιστῆς, κρατῶν ἐν χειρὶ τὸ Khopesh (ρμφαίαν), ἀποκαλούμενον οὕτω ἕνεκα τῆς ὁμοιότητός του πρὸς τὸν βόειον μηρὸν (αἰγυπτιαστὶ Khopesh). Τοῦτο δὲ ἦτο σύμβολον ἀνδρίας.

(3) Ὁ δίσκος ἦτο ὁ κύκλος μετὰ στιγμῆς ἐν τῷ κέντρῳ δηλοῖ συμβολικῶς τὰς φωτεινὰς ἰδέας· ὁ δὲ περῶτος δίσκος τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ δρόμον τοῦ ἡλίου.

(4) Ἡ χρῆσις τῶν μαλλίνων ἦτο ἀπηγορευμένη τοῖς ἱερεῦσι καθότι τὸ μαλλιον, ἡ θρίξ, ἡ ἱππόθριξ προέρχονται ἐκ πηγῆς ἀκαθάρτου, ἐνῶ τὸ λῖνον γεννᾶται ἐκ τῆς ἀθανάτου γῆς.

(5) Παραλείπομεν β. χ. τέσσαρας παραγράφους περιγραφούσας τὰ τῶν ἀμφισεων κλπ. τῶν ἐτέρων ἱερέων.

παρεστώτων ἔστη πρὸ τῆς ἑδρας, ἣν ὤφειλε νὰ καθέξη. Τότε δὲ ὁ Μέγας-ιερεὺς ἀτενίσας πρὸς τὸ μέρος μου (ἤμην κατάντικρυ αὐτοῦ) ἐπεκαλέσθη διὰ βραχείας προσευχῆς τὴν θεάν, εἶτα τοὺς θεοὺς, ἵνα διαχύσῃσι τὸ φῶς ἐν τῷ πνεύματι ἀπάσης τῆς ὁμηγύρεως.

Μετὰ ταῦτα ἀπετάθη πρὸς με διὰ τῶν ἐξῆς λόγων:

«Θύγατερ, ἰδοὺ ὅτι προήχθης εἰς ἱκανὸν τινα βαθμὸν ἐκπαιδεύσεως· ἡ μεγάλη ἱερεία, ἐπὶ τῇ εὐνοικῇ ἐκθέσει τῆς ἀδελφῆς καθηγητρίας, ἐνέκρινε νὰ εἰσέλθῃς ἤδη εἰς τὴν Μύησιν (εἰς τὰ Μυστήρια). Ἄπαντες οἱ ἱερεῖς, ὡς ἐπίσης καὶ ἐγὼ ὁ ἀγαπητὸς ἀρχηγὸς αὐτῶν, εὐτυχεῖς ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ταύτῃ ἀναγγελίᾳ, ἐσπεύσαμεν νὰ συγκατατεθῶμεν εἰς τὴν πρότασιν τῆς Μεγάλης-ιερείας καὶ νὰ ὀρίσωμεν τὴν μύησίν σου κατὰ τὴν προσεχέστεραν ἡμέραν· ἀπεφασίσσαμεν ἵνα αἱ δοκιμασίαι σου ἄρξονται ἀπὸ σήμερον, πρώτην τῆς δευτέρας δεκάδος τοῦ μηνὸς Τυθί (1), σημεῖον τοῦ Ὁρίωνος τοῦ δεσποζοντος καὶ ἐπηρεάζοντος τὸ ἀριστερὸν οὖς, — ὅπερ φέρει μᾶλλον πλησίον τὸν λόγον τῆς καρδίας — διότι ἅπαντες ἐνταῦθα ποθοῦμεν ἵνα ἀριστεύσῃς καὶ πιστοποιηθῇ ὅτι κατέχεις τὴν ἀπαιτουμένην μάθησιν, ὅπως εἰσέλθῃς εἰς τὴν μύησιν. Αἱ δοκιμασίαι, καίτοι δυσχερεῖς, θὰ ὑπερνικηθῶσι παρὰ σοῦ εὐχερῶς. Δύνασαι νὰ ἀρχίσῃς ὑπόθεν θέλῃς, ἀφοῦ πρῶτον ἐπεξηγήσῃς, χάριν τῶν ἀκροατῶν σπουδαστῶν, τὰ τῶν ὥρων αὐτῆς τῆς εὐτυχοῦς ἡμέρας καὶ τὰ τῆς ἐπηρείας αὐτῶν. Θάρρει. Εἶπον!

Οὕτως ἐνθαρρυνθεῖσα εἶπον ἄνευ οὐδεμιᾶς ταραχῆς:

Τὴν 1ην ὥραν ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Σαχοῦ

(ὁ Ὁρίων)

ἐπηρεάζει τὸν ἀριστερὸν βραχίονα.

Τὴν 2αν ὥραν » τοῦ ἀστέρος τῆς

Ἰσιδος (ὁ Σείριος)

» τὴν καρδίαν.

Τὴν 3ην ὥραν ἡ ἀρχὴ τῶν δύο ἀστέρων

(οἱ Δίδυμοι ἴσως)

» τὴν »

Τὴν 4ην ὥραν ὁ ἀστερισμὸς τῶν δύο ἀστέρων » τὸ ἀριστερὸν οὖς.

(1) Ὁ πρῶτος μὴν τῆς χειμερινῆς τετραμηνίας. Οἱ μῆνες συνίσταντο ἐκ 30 ἡμερῶν. Κατὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ἡρίθμουν 5 ἡμέρας ἐπαγομένης, ἃς ὠνόμαζον οὐρανίας ἢ ἑορτασίμους, διότι τὴν 1ην ἐκάλουν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Ὁσίριδος, τὴν 2αν τὴν τοῦ Ἀροεῖ κλπ. Αἱ δὲ τῆς ἐβδομάδος ἡμέραι ἔφερον τὰ ὀνόματα τῶν ἐπὶ τὰ πλανητῶν.

Τὴν 5ην ὥραν τὸ ἄστρον τοῦ ποταμοῦ	ἐπηρεάζει	τὴν καρδίαν.
Τὴν 6ην » ἡ κεφαλὴ τοῦ Λέοντος	»	»
Τὴν 7ην » τὸ βέλος	»	τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν.
Τὴν 8ην » τὰ μακρὰ ἄστρα	»	τὴν καρδίαν.
Τὴν 9ην » οἱ ὑπερέται τῶν ἐμπροσθίων τοῦ Μεντέ (Λέοντος)	»	τὸν ἀριστερὸν βραχίονα.
Τὴν 10ην ὥραν τὸ τετράπουν Μεντέ (ἡ Μενίτ, ὁ Λέων)	»	τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν.
Τὴν 11ην ὥραν οἱ ὑπερέται τοῦ Μεντέ	»	τὸν ἀριστερὸν βραχίονα.
Τὴν 12ην » ὁ ποῦς τῆς υἱός	»	ιδ. (1)

Τὰ μέλη τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν τυγχάνουσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς ἐπηρείας :

Ἡ κόμη των ἀνήκει εἰς τὸν *Οὐράνιον Νεῖλον*· ἡ κεφαλὴ εἰς τὸν θεὸν *Pā* ⁽²⁾ ("Ἡλιον). οἱ ὀφθαλμοὶ εἰς τὴν *Νοῦτ* ⁽³⁾ ἢ εἰς τὴν *Hathôr* (τὴν Ἀφροδίτην)· τὰ ὦτα καὶ ἡ γενειὰς εἰς τὸν θεὸν *Απ-χρησοῦ*, τὸν φύλακα τῶν τροπικῶν· ὁ ἀριστερὸς κρόταφος εἰς τὸ ἐν τῷ ἡλίῳ ζῶν πνεῦμα· ὁ δεξιὸς εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ *Αμμωνος*· ἡ ρίς

(1) Ταῦτα ἔχουσιν ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὴν σημείωσιν τῶν ἐπηρειῶν, τὴν ἐπὶ τοῦ περιφύτου χρυσοῦ κύκλου κεχαραγμένην τοῦ διασήμεου μνημείου, τοῦ κακῶς εἰς τὸν *Ὅσωμανδίαρ* ἀποδιδόμενου, ἥτις σημείωσις κατὰ τὸν Διόδωρον τὸν Σικελιώτην, ἐδείκνυε τὰς ὥρας τῶν ἀνατολῶν τῶν ἀστερισμῶν καὶ τὰς ἐπηρείας ἐκάστου αὐτῶν.

Ἡ ἀρχαία αἰγυπτιακὴ ἀστρονομία ἦτο ὅθεν συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀστρολογίαν· τοῦτο δὲ διότι ἡ θρησκεία ἦτο ἡ βάσις τοῦ κοινωνικοῦ διοργανισμοῦ. — Καὶ ἕτερος πάμπρος εὐρεθεὶς εἰς τὴν μομίαν τοῦ Πεταμήνοφ, υἱοῦ ἐνὸς ἄρχοντος τῶν Θιβῶν ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν τοῦ ὑπὸ μελέτην παπύρου μας, ὅτι δηλ. ὑφίστατο ἐν Αἰγύπτῳ μίγμα τι ἐπιστήμης καὶ θρησκευτικῶν ἰδεῶν, δι' ὧν οἱ ἱερεῖς ὑπέθετον τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ μέλη του ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν καὶ τὴν προστασίαν τῶν πλανητῶν καὶ τῶν θεῶν.

(2) Ῥα σημαίνει ποιεῖν, προετοιμάζειν, διατάσσειν. Ὁ Ῥα διωργάνωσε τὸν κόσμον μετὰ τὴν ὕλην, ἣν τῷ ἐχορήγησεν ὁ *Πτάχ*, ὁ ἀρχικὸς θεός. Ἐκ τούτου τὸν συγχέουσι πολλάκις μετὰ τὴν δημιουργίαν. Ὡς *Πτάχ-Σοκάρ-Ὁσίρις* δηλοῖ συμβολικῶς τὴν ἀδρανῆ δύναμιν τοῦ Ὁσίριδος μεταβαλλομένην εἰς ἀνατέλλοντα ἥλιον. Τὸν Ῥα λέγουσι καὶ Φρέ, εἰκονίζοντες αὐτὸν μετὰ κεφαλὴν ἰέρακος, πτηνοῦ ἀφιερωμένου τῷ Ὡρφ.

(3) Θιά προσωποποιοῦσα τὸ οὐράνιον διάστημα ἢ τὸν διάστερον θόλον.

καὶ τὰ χεῖλη εἰς τὸν Ἀνεποῦ τὸν υἱὸν τοῦ Nephtys ὁδηγοῦ τῶν ὁδῶν· οἱ ὁδόντες καὶ ὁ τράχηλος εἰς τὴν θεάν Σέλη (ἢ τὴν Ἰσιδα)· οἱ βραχίονες εἰς τὸν Ὀσίριδα· τὰ γόνατα εἰς τὴν Νεΐθ· οἱ ἀγκῶνες εἰς τὸν μέγαν θεὸν Γκέλ· τὰ γεννητικὰ μόρια εἰς τὸν Ὀσίριδα ἢ εἰς τὴν θεάν Κοχτ, οἱ δάκτυλοι εἰς τὰς ἀγαθὰς θεάς· κλπ.

Τούτων λεχθέντων, θὰ περιγράψω τὸν Houd (τὸν πτερωτὸν δίσκον) ὅστις γενικῶς δηλοῖ συμβολικῶς τὸν Pā (τὸν ἥλιον), εἴτε ὅταν ᾔνε Ξωρος (ἀνατέλλων), εἴτε ὅταν ᾔνε Τοῦμ (δύων)· εἶνε ἐπίσης ὁ θεὸς Shou (φῶς)· εἶνε ὁ ἐν ἀρχῇ φανείς ἥλιος, ὁ διοικῶν ὅτι παράγει, εἰς τρόπον ὥστε ὁ Houd εἶνε ὁ δρόμος τοῦ ἡλίου ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς, δηλ. ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κόσμου.

Ὑπὸ ἀστρῶν ὅμως καὶ πλανητικῇ ἐποψί, ὁ δίσκος εἶνε αὐτὴ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου· ὦ! ποσάκις εἶδον αὐτὴν ἐν ἐγρηγόρει ἐνῶ αἱ σύντροφοί μου ἐκοιμῶντο παρ' ἐμοί! Τὸ χρῶμά του εἶνε ὡς τὸ τοῦ ὕδατος τοῦ Hapi (Νείλου) (1), μεσαίου βαθμοῦ (ὠχροπράσινου)· κατὰ τὴν τοιάδε ἢ τοιάδε προσωπικότητα, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ψυχὴ αὕτη, εἴτε εἰς σῶμα Oudja (ἐν πλήρει ὑγείᾳ) εἴτε εἰς σῶμα ἀδύνατον, αἱ διαστάσεις της εἶνε διάφοροι· ἀλλ' οὐδέποτε εἶνε στρογγύλη ὡς σφαῖρα, εἶνε (λέξις ἀνεξήγητος, ἥς ἡ ἔννοια θὰ εἶνε βεβαίως σχήματος φακοειδοῦς), ἀξομειοῦται ἀπύστως καὶ ἀναλόγως τοῦ μέρους καθ' ὃ κινεῖται καὶ ἵπταται· τυγχάνει διαστάσεως κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλης, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ρώμης τοῦ γηίνου σώματος, ὅπερ ἐμψυχοῖ· ἀλλ' ἡ διάμετρος οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὸν ἡμισυν δάκτυλον τοῦ μικροῦ πήχεως (=περὶ τὰ 8—9 ἐκατοστόμετρα). Εἶνε φωτεινὴ καὶ λάμπει ὡς ὁ φωσφορισμὸς τῆς θαλάσσης.

Ὅτε κατὰ πρῶτον εἶδον μίαν ψυχὴν ἐξεληθούσαν τοῦ γηίνου περικαλύμματος αὐτῆς, ἦτο πρώτη ἡμέρα τῆς δευτέρας δεκάδος τῆς Παωνίας· ἡ ἀδελφὴ μου Βέρα ἐκοιμᾶτο πλησίον μου κεκοπιακυῖα ἐκ τοῦ καύσωνος τῆς ἡμέρας· ὁ δίσκος της (ἡ ψυχὴ της) προσῆλθε πρὸς με καὶ μοι εἶπε.

(1) Τὸ ἱερὸν ὄνομα τοῦ Νείλου εἶναι Hapi, τὸ δὲ δημῶδες aour atour δηλ. ποταμός. Τὸν εἰκονίζον ἐπὶ τῶν μνημείων διὰ τῶν τριῶν χρωμάτων: ἐρυθροῦ· κατὰ τὴν μεγάλην πλημμύραν, ὠχροπράσινον κατὰ τὴν μετρίαν, καὶ κυανοῦ· κατὰ τὴν ἡρεμίαν. Τὸ ὠχροπράσινον χρῶμα ἦτο ὡς τὸ τῆς πέτρας βηρύλλου (aigue-marine).

—Καλημέρα ἀδελφή, διατὶ νὰ μένης οὕτω ἐντὸς τοῦ πλανητικοῦ ἄξονος, ἐνῶ ἐγὼ σὲ ἀναζητῶ ἀνά τὸ ἀστρῶν διάστημα; Ἐλθέ λοιπὸν νὰ ἴδῃς τὰ θαυμάσια τῶν διαστημάτων, τὰς φίλας σου τῶν ἀρχαίων προϋπάρξεών σου, τοὺς συγγενεῖς, ἅπαντας τέλος ἐκείνους, οἵτινες σὲ ἠγάπησαν καὶ οἵτινες, μὴ οἰκοῦντες πέραν τοῦ ἐβδόμου κύκλου, δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐντὸς τοῦ ἀστρώου κύκλου τοῦ γηίνου κόσμου μας.

Ὁμολογῶ ὅτι πολὺ ἐξεπλάγην βλέπουσα αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ φωτεινοῦ δίσκου ὁμιλοῦν με ἄνευ φωνῆς, καὶ ὅμως κατεννύουν ὅ,τι μοὶ ἔλεγεν ἡ Βίρα, διότι ἡ ῥευστὴ οὐσία της εἰσέδυσεν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὸ σῶμά μου καὶ ἐμάντευε τοὺς διαλογισμούς μου· ἤκουον δὲ τὴν φωνήν της, χωρὶς νὰ γίνεται καταληπτὸς παρὰ τοῦ ὧτός οὐδεὶς κρότος. Τὸ περιεργον δὲ ὅτι ἤκουον αὐτὴν τὴν φωνὴν ὅτε μὲν διὰ τοῦ μετώπου, ὅτε δὲ διὰ τοῦ κοιλώματος τοῦ στήθους καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦ ὧτός, ἀλλὰ τότε ἡ φωνὴ ἐκείνη μοῦ διετάρασσε τὸν ἐγκέφαλον.

Ἡμην εἰς τὸ ἔπακρον ἐκπεπληγμένη καὶ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν θαυμαστικὴν ἐκπληξίν μου, οὐδ' ἐὰν ἔζων καὶ πολυάριθμα henti (περιόδους ἐτών).

Ἡ Βίρα μοὶ ἔλεγε: θαυμάζεις κοράσιον δι' ὅ,τι σοὶ συμβαίνει· τοῦτο ἐννοεῖται διότι πρῶτην ἤδη φοράν μία φίλη σου κοιμωμένη ἔρχεται πρὸς σε. Ἀλλ' ἀξιόῦσαι αὐτῆς τῆς πνευματικῆς προαγωγῆς ἕνεκα τῆς πρὸς με ἀγάπης σου, καὶ ἰδοὺ διατὶ ἐνῶ διατελεῖς ἐν ἐργηγόρσει καὶ ἐμὲ σκεπτομένη μὲ προσεῖλκυσε παρὰ σοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μεγάλη θεὰ τὸ ἠθέλησε, μετὰ πλείστης τῆς εὐχαριστήσεως προσῆλθον παρὰ τῇ νεαρᾷ μου φίλῃ. Θὰ σοι προξενήσω ἤδη μίαν ἐτέραν ἐκπληξίν, πολλῶν θαυμασιωτέραν, ὡς πρὸς σὲ ἐννοεῖται, ἥτις δὲν ἐμυήθης εἰσέτι εἰς τὰς γνώσεις τῆς μητρὸς μας Ἰσιδος, συζύγου καὶ ἀδελφῆς τοῦ Ὀσίριδος, μητρὸς δὲ τοῦ Ὡρου.

Θὰ κατέλθω καὶ θὰ μείνω ἐντὸς τῆς χειρὸς σου· θ' ἀπέλθω εἴτα καὶ θὰ ἐπανέλθω· θὰ μὲ ἴδῃς διερχομένην τῶν τοίχων, νὰ εἰσέρχωμαι καὶ ἐξέρχωμαι κατὰ βούλησιν, διότι, ἐν τῇ ἀστρώῳ καταστάσει, τὰ ὑλικά στοιχεῖα οὐδόλως μᾶς στενοχωροῦσι· διερχόμεθα ἐνὸς τοίχου ὅπως τὸ γήινον σῶμα διέρχεται τῆς φιλῆς θύρας τινός.

Ἄμυ ὡς εἶπε ταῦτα, ὁ φωτεινὸς δίσκος, ὅστις ἦτο ἀπέναντί μου ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς κεφαλῆς μου, κατῆλθεν ἐπὶ της ἀριστερᾶς χειρὸς, ἣν ἐκράτουν ἀνοικτήν, ὡς μοὶ τὸ ἐνέπνευσεν αὕτη, καὶ ἀμέσως ἠσθάν-

θην εἰς τὴν παλάμην ὥσεί δίσκον ἐστιλβωμένον ἐκ πρασίνου μίλτου, φωτίζοντα τὸν θάλαμον· μετ' ὀλίγον διελύθη καὶ ἐξηφανίσθη καθολοκληρίαν. Μετὰ τινας στιγμὰς εἶδον τὸν αὐτὸν δίσκον ἐξερχόμενον τοῦ τοίχου· ἐπρὸς μὲν πρὸς με, περιέγραψε καμπύλας γραμμὰς ὑπερβεν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ μετώπου μου. Ἡσθάνθη τότε διεισδύσαν καθ' ὅλον μου τὸ σῶμα ρίγος εὐχαριστήσεως.

Καὶ ἡ Βίρα μοι εἶπε: Βλέπεις, φίλη, πόσον εὐχάριστον τὸ ζῆν ἐν τῷ ἀστρώφ διαστήματι· ἐδῶ τὸ σαρκικὸν περιβάλλυμα οὐδόλως στενοχωρεῖ τὰς κινήσεις μας· ἐκτὸς τούτου ἡ ἀπόστασις δὲν ὑφίσταται. Ἄμα τῇ σκέψει καταφθάνει τις εἰς τὸ ποθοῦμενον μέρος· ὅποια δ' ἄλλως τε εὐτυχία τὸ ν' ἀναπνέη τις τὸν ἀρχικὸν αἰθέρα, τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον πάντων τῶν πραγμάτων! Ὁ αἰθὴρ εἶναι ἡ μόνη δύναμις τοῦ παντός.

Ἀλλὰ, εἶπον εἰς τὴν Βίραν, πῶς ποιοῦσα εἰσέρχεσαι εἰς τὸ γήϊνον περιβάλλυμά σου;

Τοῦτο εἶναι ἀπλούστατον, εἶπε· ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο ἡ βούλησίς μου. —Εἶπε· καὶ εἶδον τὸν φωτεινὸν δίσκον εἰσδύσαντα, κάτωθεν τοῦ στήθους, εἰς τὸ σῶμά του. Τοῦτο ἐκινήθη ἑλαφρῶς, ὡς ἀνατιναχθέν, καὶ ἡ Βίρα ἐξεγερθεῖσα ἀμέσως μοι εἶπε. «Αἰ ἀδελφὴ μου, σ' ἐνόμιζα πολὺ μακρὰν καὶ ἐξεπλάγην ἰδοῦσά σε ἐνταῦθα. Ἦμην εἰς τόπον ἀλόχοτον καὶ μεγαλοπρεπῆ, ἔνθα παρετήρησα θαυμάσια πράγματα. Εἶδον μέγαρα πολυτελέστατα, περικυκλούμενα παρὰ κήπων περικαλλεστάτων, ἐν οἷς ἡ βλάστησις εἶχεν ὅλως ἴδιον χαρακτῆρα· τὰ ἔνθη τῶν δενδρυλλίων προσεῖλκυον ἰδιαζόντως τὴν προσοχὴν μου ἕνεκα τοῦ κομποῦ σχήματος, τῶν ὑπερμέτρων ἀναλογιῶν, τοῦ ἡδύπνου καὶ εὐώδους αὐτῶν.

—Δὲν ἐνθυμεῖσαι ἄλλο τι ἰδιαζόν; τῇ εἶπον. Δὲν ἦλθες εἰς ἀναζήτησίν μου;·Τί σοι εἶπον;

—Ἄ, ναί! ἀπήντησε. Μετὰ τὴν ἐν τῷ σώματί μου εἰσοδὸν εἶχον λησμονήσει, ἀλλὰ σύ μοι ἐπαναφέρεις εἰς τὴν μνήμην τοῦτο: Σὲ προέτρεψα νὰ μὲ συνοδεύσης ἀνὰ τὸ ἀστρῶον διάστημα· ἀλλὰ σύ δὲν μὲ ἤκουσες καὶ μὲ ἠνάγκασες μάλιστα (ἵνα εἶπω οὕτω) νὰ ἐπανεῖσέλθω εἰς τὸ σῶμά μου. Διατὶ νὰ μ' ἐλκύσης ἐδῶ; ἤμην τόσῳ εὐτυχὴς ἐκεῖ κάτω! καὶ τὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της.

Μοι εἶπε δὲ μετὰ ταῦτα: Ἀλλὰ σύ δὲν ἐνθυμεῖσαι νὰ ἔκαμες περιδείας τινὰς καθ' ὕπνον;

—“Οχι εἶπον, μόνον ἐνίστε μετὰ τὸν πρῶτόν μου ὕπνον μοι φαίνεται ὅτι, καταβαίνουσα τὴν κλίμακα τοῦ ναοῦ, ὁ ποῦς μου προσκρούει δυνατὰ κατὰ μιᾶς βαθμίδος καὶ τότε ἐξεγείρομαι ἀνατινάζομένη, τὸ δὲ σῶμά μου φαίνεται ὡς τὸ τοῦ κολοιοῦ.

—Τότε εἶνε ἡ στιγμή, εἶπεν ἡ Βίρα, καθ’ ἣν ἡ ψυχὴ σου ἐπανεϊσέρχεται εἰς τὸ σῶμα, ἀφοῦ περιώδευσε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνὰ τὸ ἀστρῶον διάστημα. Σήμερον ὅπου τὸ ἤξεύρεις θὰ ἐννοήσης καλὰ ὅ,τι σοι ἐγνώρισα.

Καὶ τῶντι ἡδυνήθην κατὰ τὰς ἐπομένους ἡμέρας νὰ ἐξακριβώσω τὸ πρᾶγμα, ἔκτοτε δὲ εἶχον γνῶσιν τῶν μετὰ τῆς Βίρας κοινῶν ἡμῶν περιοδεῶν.

Ἦχθησε τὸ σείστρον· ἦτο δεκάτη ὥρα· ἀνεβλήθη ἡ συνέχεια τῶν ἐξετάσεών μου διὰ τὴν ἐπομένην εἰς τὴν 8ην ὥραν.

Πρὶν ἢ ἐξέλθωμεν τοῦ ναοῦ, ὁ μέγας ἱερεὺς ἀπέτεινεν εἰς τὴν θεὰν μίαν δέησιν· νεανίσκοι τότε διέχεον διὰ τῶν θυμιατηρίων τὸ Κύφι (1) τοῦ Πούντ· ἡ ἀτμόσφαιρα εὐωδίαζε καθ’ ὃν χρόνον ἡ ὁμήγυρις ἀπεχώρει τοῦ ἱεροῦ τόπου,

Τὴν ἐπαύριον ὀλίγον πρὸ τῆς 8ης ὥρας, δύο ἱερεῖαι προσῆλθον καὶ με’ ὠδήγησαν εἰς τὸ ἀληθές ἱερὸν τοῦ ναοῦ· τὴν προτεραίαν εἶχον ὁμιλήσει ἐν τῷ μαμμισίῳ (παρεκκλησίῳ).

● καθωραϊσμός τοῦ ἱεροῦ ἦτο πολλῶ πολυτελέστερος τοῦ μαμμισίου· οἱ παρεστῶτες ἦσαν ὀλιγώτεροι τῶν τῆς προτεραίας· διότι ἐδῶ δὲν ἐπετρέπετο ἡ εἰσοδος ἢ εἰς τοὺς Μεμυημένους· ἀλλὰ τὸ σῶμα τῶν ἱερέων ἦτο πλήρες. Παρίσταντο τῶντι ὁ Ποντίφηξ ἢ Μέγας-Ἱερεὺς (2), οἱ Ἀρχιπροφῆται (3), οἱ Προφῆται, οἱ Στολισταὶ (4),

(1) Τὸ Κύφι ἦτο ἄρωμα ἐκ 16 συστατικῶν συγχέμενον· τὸ ἕκαιον ἔμπροσθεν τῶν ἀγαλμάτων τῶν Θεῶν. Ἡ συνταγὴ τοῦ ἀρώματος τούτου εὑρηται ἐν τῷ 80ῳ Κεφ. τοῦ ἐγγχειριδίου τῆς «Ἰσίδος καὶ Ὀσιρίδος».

Ποὺντ ἦτο τὸ μέρος· τὸ περιλαμβάνον τὸ ἀφρικανικὸν ἔδαφος ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βαβελ-Μαντέβ μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Γαρδαφού.

(2) Οἱ Μεγάλοι-Ἱερεῖς ἀνιμγνύοντο καὶ εἰς τὰ τῆς Πολιτείας. Διάφοροι δὲ βασιλεῖς περιεβάλλοντο τὸν τίτλον τοῦ Μεγάλου Ἱερέως μιᾶς θεότητος.

(3) Οἱ Ἀρχιπροφῆται, οἱ πατέρες ἱερεῖς ἢ προφῆται ἦσαν οἱ συντηρηταὶ καὶ ἐπιτηρηταὶ τῶν ναῶν

(4) Οἱ Στολισταὶ ἐφρόντιζον τὰ τῶν Θεῶν, τῶν θυσιῶν, τῶν μαθημάτων.

οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἱερᾶς Κρυπτογραφίας ⁽¹⁾, οἱ Ἱερογράμματοι ⁽²⁾, οἱ Ἄγιοι-Πατέρες ⁽³⁾, οἱ Παστοφόροι ⁽⁴⁾, οἱ Ταριχευταί ⁽⁵⁾, οἱ Νεωκόροι.

Ἐκαστος ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ του ἔστη πρὸ τῆς ἰδίας ἐδρας. Ὁ Ποντίφηξ ἦτο ἐπὶ τοῦ θρόνου του ὕψωσε τότε τοὺς βραχίονας ὑπεράνω τῆς ὁμηγύρεως καὶ διευθύνας τὰς χεῖρας πρὸς αὐτὴν ἐπεκαλέσθη τὴν μεγάλην θεὰν δι' αὐτῶν τῶν λόγων :

Ὡ σὺ μεγάλη καὶ ἀληθὴς μήτερ, ὦ σὺ, Προστάτρια. δέχθητι εὐνοικῶς τὰς ἐπικλήσεις μας.

(6)

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀγαθῶν ἅτινα εὐδοκεῖς νὰ ἐπιδαψιλεύης ἡμῖν καθεκάστην ἡμέραν, καθεκάστην ὥραν, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, δεόμεθά σου ἰδιαζόντως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἵνα ἔλθῃς εἰς ἀρωγὴν τῆς εὐγενοῦς παρθένου, θυγατρὸς τοῦ Παμαὶ κατὰ τὴν τελευταίαν δοκιμασίαν της.

Ἡ εὐγενὴς παρθένος ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ Παλλὰς.

Καθιερωθεῖσα Παλλὰς ἔσται θυγάτηρ σου· θ' ἀπέχη τότε πάσης πράξεως μὴ ἐνεχούσης τὴν δόξαν σου ὡς μόνον σκοπόν.

Διεύθυνον, ὦ μεγάλη Προστάτρια, ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀσπίλου καὶ

(1) Ἐκτὸς τῆς μυστικῆς ἢ ἱερατικῆς γραφῆς (ὡς ἡ τοῦ παπύρου μας) ὑπῆρχε καὶ ἡ δημοτικὴ γραφή.

(2) Οἱ ἱερογράμματοι ἢ σοφοὶ κατεγίνοντο περὶ τὴν ὠροσκοπίαν, τὴν ἀστρολογίαν, τὴν σύνταξιν τῶν ἡμερολογίων· ἦσαν δὲ καὶ οἰωνοσκόποι μάντιες κλπ.

(3) Μεταξὺ τῶν Ἀγίων Πατέρων συμπεριελαμβάνοντο οἱ ψάλται καὶ οἱ διατηροῦντες τὰ χρονικά τῶν Βασιλέων.

(4) Παστοφόροι ἦσαν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐπ' ὧμων φέροντες ναῖσκους κατὰ τὰς λιτανείας.

(5) Οἱ προεδρεύοντες κατὰ τὰς ταριχεύσεις τῶν Βασιλέων καὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν.

(6) Αἱ στιγμαὶ αὗται εἰς τὸν πάπυρόν μας εἶναι ἐρυθραῖ. Οἱ Αἰγυπτιολόγοι παραδέχονται ὅτι αἱ ἐν τοῖς ἱερατικοῖς χειρογράφοις ἐρυθραῖ αὗται στιγμαὶ ὑπεδείκνυσιν τὴν παῦσιν τῆς φωνῆς· ἡ δὲ παῦσις αὕτη ἀπὸ τῆς φωνῆς ἔδιδε καιρὸν εἰς τοὺς παρεστῶτας νὰ διασκέπτονται ἐπὶ τῶν ἐκφρασθεῖσων ἰδεῶν.

ἀγνῆς παρθένου καὶ (μία λέξις δυσανάγνωστος) ὡς καὶ ἐφ' ἀπάσης τῆς ὁμηγύρεως τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας τὰς ἀναγκαιούσας πρὸς τὰς ἀγαθὰς καὶ εὐγενεῖς πράξεις.

Ἄνευ αὐτῶν τῶν ἀκτίνων οὐδεμία εὐθυδρομία.

Ἄνευ εὐθοδρομίας, οὐδεμία εὐτυχία.

Εἶπον !

Καταβιβάσαντος τοῦ Μεγάλου-Ἱερέως τὸν ἀριστερὸν βραχίονα, οἱ ἱερεῖς ἐκάθησαν, εἶτα δὲ ἅπασα ἡ ὁμήγουρις μετὰ τὴν καταβίβασιν τοῦ δεξιοῦ βραχίονος· ἀλλ' ὁ μέγας-ἱερεὺς μείνας ὄρθιος ἔχυσε σπονδὰς εἰς τὴν Θεᾶν καὶ διέταξε νὰ διαχύσουν τὸ ἄρωμα τοῦ Κύφι τοῦ Πούντ ἐπὶ τῶν Amschirs.

Μετὰ ταῦτα μοι ἀπέτεινε τὸν λόγον ὡς ἐξῆς :

« Ὑπέστης καλῶς, κόρη μου, τὴν πρώτην δοκιμασίαν διὰ τὴν καθιέρωσίν σου· ἡ σύνοδος τῶν ἱερέων καὶ ἐγὼ ὁ ἀγαπητὸς αὐτῶν ἀρχηγὸς εὐηρεστήθημεν λίαν καὶ ἀπεφασίσαμεν ἵνα σήμερον ἡμέραν δευτέραν τῆς δευτέρας δεκάδος τοῦ μηνὸς Τόβι ὑποστῇς τὴν τελευταίαν δοκιμασίαν, ἐξ ἧς θὰ ἐξέλθης, εἵμεθα βέβαιοι, μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας. Εἰπὲ τὸ ὅπερ ἐξέλέξας ἐπιστημονικὸν θέμα. Θάρρει· δύνασαι ν' ἀρχίσῃς.

Εἶπον !»

Ἐκάθησε τότε ἐπὶ τοῦ θρόνου του· ἐγὼ δ' ἔλαβον τὸν λόγον καὶ εἶπον :

« Μεγάλοι, ἀγαπητοὶ τῶν Θεῶν, ἔντιμοι καὶ σεβάσμιοι διδάσκαλοι, θὰ πραγματευθῶ ἐνώπιον τῶν ὑψηλῶν προσώπων ὑμῶν ζήτημά τι, λίαν δύσκολον καὶ ἀκροσφαλές :

Περὶ τοῦ ἀρχικοῦ αἰθέρος.

Αὐτὸ τὸ παγκόσμιον ρευστὸν εἶναι ὅλως ἄγνωστον παρὰ τῷ ὀχλῷ καὶ τοῖς πολλοῖς, ὀλίγιστα δὲ γνωστὸν καὶ παρ' αὐταῖς ταῖς ἀνωτάταις τάξεσι. Τόλμη δι' ἐμὲ τὸ νὰ πραγματευθῶ περὶ τοιοῦτου εὐρέος ζητήματος ἐνώπιον ὑμῶν· εὐελπίζομαι ὅμως ὅτι θὰ μὲ ὑποστηρίξῃ εἰς τοῦτο ἡ Θεὰ· τὸ γινώσκω ἐκ σημείων ἀναμφιβόλων, ἅπερ ἐξεδήλωσέ μοι· καθότι τὴν πρωΐαν ἐν τῇ ἐξεγέρσει μου ἔσχον εὐοίωνα προ-

μηνύματα : τὸ πτηνὸν Βεννού (1) διήλθε δεξιόθεν μου. εἰς νωκὸρος ἐλλώπισε διὰ τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ· ἐκτὸς τούτων, κατὰ τὴν πλανητικὴν ἐξέγερσίν μου, ἤκουσα τὴν φίλην καὶ σύντροφον Βίραν νὰ μοὶ λέγῃ ἐκ τῆς ἀστρώας σφαίρας τοῦ γηίνου κύκλου ταῦτα : Ἐξορκίζω σε ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς τοῦ ἐν Ὁσίριδι νὰ μὴ δειλιάσῃς νὰ διεξέλθῃς αὐτὸ τὸ εὐρὺ ἀντικείμενον, διότι ἀφοῦ ἀνέγνως κατὰ τὸ πλεῖστον τοὺς πρωτίστους ἱερατικοὺς παπύρους τῆς πρώτης ἡμῶν βιβλιοθήκης, ἐκείνης ἣν δηλοῦμεν διὰ τοῦ τίτλου *Ἱατρικὴ τῆς ψυχῆς*, θὰ δύνασαι συνεπῶς καὶ νὰ πραγματευθῇς ἐν πεποιθήσει αὐτὸ τὸ ζήτημα (2).

Ἰδοὺ τὰ αἵτια ἅτινα μ' ἐνθαρρύνουσι νὰ πραγματευθῶ σήμερον περὶ τοῦ ἀρχικοῦ αἰθέρος ἢ τοῦ Παγκοσμίου Ῥευστοῦ.

Ἀρχομαι λοιπὸν λέγουσα ὅτι ἐν τοῖς κόσμοις δὲν ὑπάρχει ἡ μία καὶ μόνη ἰσχὺς ἢ δύναμις· αὕτη εἶναι ὁ *Αἰθέρ*. Αὐτὸς φωτίζει, αὐτὸς ἐπιδρά, αὐτὸς μετὰκινεῖ, αὐτὸς γεννᾷ, αὐτὸς διενεργεῖ τὴν βλάστησιν, αὐτὸς συμπυκνοῖ, συνθετίζει τὰ μόρια, οἰδαῖ τινα ταῦτα, αὐτὸ τὸ ρευστὸν ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐδημιούργησεν ὅ,τι ὑπάρχει, δημιουργεῖ τὸ πᾶν, ἄνευ αὐτοῦ οὐδὲν θὰ ὑπῆρχε, μετ' αὐτοῦ δὲ τὸ πᾶν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ἀξιοπαρατήρητον δὲ τοῦτο : Αὐτὸς ὁ ὢν τὸ πᾶν, ὁ ὢν πανταχοῦ, ὁ ὢν ὁ μέγας αὐτουργός, ὁ δίσκος (ἡ ψυχὴ) τοῦ κόσμου εἶναι ἀόρατος εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ζώντων. Αὐτὸ τὸ ἀσταθμητὸν ρευστὸν εἶνε πεπροικισμένον διὰ δυνάμεως ἀνεκτιμήτου· ἂν οἱ ἄνθρω-

(1) Τὸ τοῦ Ὁσίριδος πτηνόν, τὸ ἔμβλημα τῆς ἀναστάσεως. Ἡ Ἑλληνοαίγυπτιακὴ ἀρχαιότης μετέβαλε τὸ Βεννού εἰς φοῖνικα, ὅστις, ὡς ἐγνωστόν, ἀνεγεννᾷτο ἐκ τῆς τέφρας του. Τὸ Βεννού ἦτο προσέτι ἐν τῶν ὀνομάτων τοῦ πλανήτου «Ἀφροδίτη» διότι αὐτὸ τὸ ἄστρον διὰ τῶν ἀλληλοδιαδόχων ἐμφανισέων του παρέχει μίαν ἰδέαν τῶν περιόδων τῆς ἀναγεννήσεως. Τὸ δὲ πτηνὸν τοῦτο εἶναι ὁ σχοῖνικλος (σχοινίων), τὸ εὐσαρκον καὶ παρὰ τῶν Γάλλων καλούμενον *vanneau*.

(2) Εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῶν αἰγυπτιακῶν βιβλιοθηκῶν ἦτο ἡ σημείωσις τῶν γραμματέων. Ἰδοὺ οἱ τίτλοι βιβλίων τινῶν θετεμένων ἐκεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς θεᾶς Σαβέχ· Ὀδηγίαί πρὸς ἀποτροπὴν τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ κακοῦ ματιοῦ. Ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ παγκοσμίου ρευστοῦ τοῦ αἰθέρος. Προστασία τοῦ βασιλέως ἐν τῷ οἴκῳ του. Εὐχαί πρὸς εὐλογίαν (ἢ προστασίαν) μνήματος, οἰκίας, πόλεως, διαμερίσματος, κράτους. Ὀδηγίαί πρὸς λατρεῖν τοῦ Ὡρου. Ἀπογραφὴ τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς μεγάλης θεᾶς σκευῶν κλπ., Κλπ.

ποι ἐγίνωσκον νὰ τὸ ἀποθηκεύσουν, νὰ τὸ διευθύνουν, θὰ ἡδύναντο ν' ἀλέθουν τὰ γεννήματα, νὰ πλάσσουν τὸ ἄλευρον, νὰ ψήνουν τὸν ἄρτον, νὰ, παρέχουν τὴν πλανητικὴν ζωὴν (ἐν ἅπασι τοῖς βαθμοῖς ;).

Αὐτὸ τὸ ρευστὸν φωτίζει τοὺς κόσμους· διότι οἱ ἥλιοι οὐδὲν τι ἄλλο εἰσὶν ἢ ἀπόρροια αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἱατρικῇ εἶναι τὸ φάρμακον, ἡ παγκόσμιος πανάκεια. Περὶ τοῦ μέρους τούτου τοῦ ζητήματος θὰ πραγματευθῶ σήμερον. (Ἐπειδὴ τὸ τεχνικὸν μέρος τοῦ θέματός μου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μεταδοθῇ διὰ τῆς γραφῆς, δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἀναγράψω ἐδῶ. Γράφω μόνον τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ λόγου μου, ὅπερ εἶναι κυρίως φιλοσοφικόν· Ἴδου τί εἶπον :)

Παρὰ ταῖς κατωτέrais φυλαῖς, παρὰ τῷ ὄχλῳ ἀπαιτεῖται πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν τοῦ σώματος, ἐξ οὗ πάσχουσιν, ἡ χρῆσις ἀπλῶν πραγμάτων, διαφόρων χόρτων, ὀρυκτῶν, κλπ. Ἄλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ φάρμακα δέον συναμα νὰ συνοδεύωνται μετὰ χυδαίων γοητειῶν καὶ ἐπωδῶν· ἄνευ τούτων νομίζει ὁ ὄχλος ὅτι δὲν περιθάλπεται σπουδαίως.

Παρὰ ταῖς ἀνωτέrais ὅμως τάξεσιν, ὡς τὸ ἀπέδειξα, μόνον ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν ἐνὸς μάγου (1) ἀρκεῖ πληρέστατα νὰ θεραπεύσῃ πᾶσαν νόσον, διότι ἅπασαι αἱ νόσοι προέρχονται ἐκ μιᾶς μόνης αἰτίας : ἐκ τῆς γεννήσεως δηλ. τοῦ ζωῦφίου, τοῦ σπέρματος τούτου τῶν ὑποδεεστέρων ρευστῶν, ἀπάντων νοσῶδῶν τυγχανόντων. Μόνῃ ἡ ἐκσφενδόνισις τοῦ παγκοσμίου ρευστοῦ, τοῦ αἰθέρος, ἀρκεῖ νὰ τὰ ἐκμηδενίσῃ ἐν οἴῳ δῆτινι σώματι, καὶ εὐρεθῶσι, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ θεραπεύσῃ ὅλας τὰς νόσους.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ συμπέρασμα τοῦ ἐπιστημονικοῦ μου (λόγου).

Μετὰ τὰς συνήεις ῥηδὰς, ὁ Μέγας-Ἱερεὺς μὲ καθιέρωσε Παλλὰδα, τελεσθειῶν τῶν συνειθισμένων ἱεροτελεστιῶν, καὶ κατετάχθη ἀμέσως μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου κατετάχθη πλησίον τῆς Βίρας.

Ἡ ἱστορία τοῦ μετὰ ταῦτα βίου μου εὐρίσκεται ἐν τοῖς παπύροις, τοῖς τυλιγμένοις περὶ τοὺς πόδας μου ἐπιγράφονται δ' οὕτως :

— — — — —

J. MARCUS DE VÉZE.

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία ἐθεωρεῖτο τὸ πάλαι ὡς θεία ἐπιστήμη καὶ ἀδιαχώριστος τῆς θρησκείας, καίτοι ἀνemiχθησαν εἰς αὐτὴν ἀσκήσεις καὶ μηχανήματα τῆς γοητείας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

Ἡ δεκατριέτις λοιπὸν Μουνα-Σεχερῇ ἐγίνωσκε πρὸ 3000 περίπου ἐτῶν :

1ον) Τὰ τοῦ Αἰθέρος, οὐτινος τὴν ὕπαρξιν ἐβεβαίουν ὁ Πυθαγόρας, ἠρνοῦντο δὲ οἱ νεώτεροι σοφοὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος.

2ον) Τὴν τῶν νεωτέρων σοφῶν ὑπόθεσιν τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου.

3ον) Τὰ τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ ὃν αἱ Ἀκαδημαῖαι κατεδίωξαν ἀφ' ἐνὸς αἰῶνος, νῦν δὲ παραδέχονται ὑπὸ ἄλλο ἑμῶς ἔνδυμα, τὸ τοῦ Ὑπνωτισμοῦ (χάριν ικανοποιήσεως τῆς τέως ἀγνοίας των). Ὁ δὲ Brouardel πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, συζητεῖ ἤδη, ἐν πλήρει συνεδριάσει, τὰς μυστηριώδεις ἐκδηλώσεις τῆς ψυχικῆς δυνάμεως, τῆς ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς μὲν ἀγνοουμένης ἔτι, ἀλλ' ἰσχυρᾶς, ἀλλ' ἀναμφισβητήτου πλέον καταστάσεως.

4ον) Τὰ τῶν μικροβίων, ἅτινα ἀνεκάλυψε μὲν ὁ Raspail, γνωματεύσας ὅτι ὅλαι αἱ ἀσθένειαι προέρχονται ἐκ σωματιδίων (μορίων) ἀπείρως μικρῶν εἰσδύοντων εἰς τὸν ὀργανισμόν, ἀλλ' ἅπαντες οἱ τότε συνάδελφοί του τὸν ἔσκωπτον δι' αὐτά, νῦν δὲ παραδέχονται τὴν τε γνώμην του καὶ τὰ ἀπείρως μικρὰ μόρια ταῦτα ὑπὸ τὸ ὄνομα μικρόβια, τὰ σπουδαζόμενα ἤδη καὶ κατατασσόμενα ἐν παντὶ χημικῷ ἐργαστηρίῳ, πρὸς ἐπαλήθευσιν καὶ ἀπαξ ἔτι τοῦ:

«Οἱ ἀγύρται τῆς προτεραιᾶς ἐγένοντο οἱ σοφοὶ τῆς ἐπαύριον».

5ον) Τὴν ψυχὴν, ἀντιληφθεῖσα αὐτῆς καὶ διὰ τῶν ἰδίων ὕλικῶν αἰσθητηρίων, τῶν προηγμένων ἐν ἠθικῇ, ἐν ἀγνίᾳ, ἐν γνώσει.

6ον) Τὸ ἐπωφελεῖσθαι ἐκ τῆς ἐκστάσεως, εἰς ἣν περιήρχετο ἔν τε τῇ ἐργηγόρσει καὶ καθ' ὕπνον.

Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἄλλα πολλὰ ἐγίνωσκεν ἡ δεκατριέτις Μουνα-Σεχερῇ, πρὶν ἔτι μυηθῇ εἰς τὰ ἀνώτερα Μυστήρια !

ΜΑΓΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΣΤΙΚΗ

(ὕπὸ Jules Lermina)

. . . Διατί; Διότι ἡ κοινωνία ιδρύθη συνεπείᾳ ἀρχικοῦ περιστατικοῦ—ᾧπερ δὲν συζητοῦμεν, ἀλλ' ἀποκαλύπτομεν—ιδρύθη, λέγομεν, ἀντιστρόφως. Ὁμοιάζει πρὸς πυραμίδα βασιζομένην ἐπὶ τῆς κορυφῆς της . . .

Ἐνῷ ὁ πρῶτος ὅρος πρὸς τὴν διανοητικὴν ἐξέλιξιν ἐγκτεται ἐν τῇ καταστάσει τοῦ θεμελιώδους λίθου, ἐν τῇ τελειοποιήσει τῆς ὕλης ὑπὸ ἔποψιν τῆς ὑγείας, τῆς ὠραιότητος, τοῦ εὖ εἶναι, οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸς τὸ καθεστώς, οὗτινος ἐπωφελοῦντο, διέδωκαν ἀνά τὸν κόσμον τὴν ἐγωϊστικὴν ἅμα καὶ ἀγρίαν θεωρίαν, τῆς σκληραγωγίας τῆς σαρκός: κατ' αὐτοὺς τοὺς ψευδοφιλοσόφους τὸ δεινοπαθεῖν ἦτο ἡ καλλιτέρα ἐγγύησις τῆς μελλούσης εὐτυχίας· ἐν τούτοις αὐτοὶ δὲν ἠκολούθουν τὴν θεωρίαν των, ἀλλὰ τὴν ἄφινον ἐντελῶς ὑποθετικὴν, δραττόμενοι διὰ τὸν προσωπικὸν αὐτῶν λογαριασμὸν τῆς ἀμέσου καὶ ἐνεστώσης εὐτυχίας. Τί εἶναι τὸ σῶμα; ἐφώνουν μέρος ἀμελητέον! Εὐτυχεῖς, οἱ πεινῶντες διότι θὰ τύχωσιν ἀπείρων ἀντισταθμίσεων. Αὕτῃ ἡ σοφιστικὴ δικαιολόγησις τῆς ἀθλιότητος, ἡ χρησιμεύσασα ὡς βάσις ὅλων τῶν τυραννιῶν, ἔσχε τὸ χεῖριστον τῶν ἀποτελεσμάτων, τὸ ἐπιβραδῦναι τὴν φυσικὴν ἐξέλιξιν.

Πρέπει ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἡ ἐπιρροή τῆς γυναικὸς ἔσωσε τὴν ἀνθρωπότητα ἐκ τελείας καταστροφῆς, ὑπὸ ἔποψιν μορφωτικὴν, καί, κατὰ συνέπειαν, ἐκ τῆς ἀπροσδιορίστου ἐπιβραδύνσεως τῆς διανοητικῆς προόδου. Χάρις εἰς τὴν γυναῖκα οὐδέποτε ἡ ἀνθρωπότης ἀπώλεσε, παρ' ὅλας τὰς ἐπιτιμήσεις, παρ' ὅλους τοὺς καταδιωγμούς, τὸ αἶσθημα τῆς μορφῆς, τῆς ὠραιότητος, τοῦ εὖ εἶναι. Ὁ ἔρωσ, διὰ τοῦ διπλοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος, τοῦ μορφωτῆρος συνάμα καὶ τοῦ ἰδεώδους, ἀνεχαίτισε τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ νὰ παρασυρθῇ εἰς τὸν κατήφορον πρὸς ὃν τὴν ὥθουν· χάρις εἰς τὸν ἔρωτα ὁ ἄνθρωπος προήσπισε τὴν ῥώμην καὶ τὴν ὠραιότητά του κατὰ τῶν ἐξασθενήσεων

ψευδοῦς τινος μυστικισμοῦ, ἐν ᾧ χρόνῳ προπαρασκευάζεται διὰ τοῦ ἔρωτος ἡ κανονικὴ ἐξέλιξις τῆς νοητικότητος αὐτοῦ.

Εὐχερὲς βέβαια τὸ κατὰκρίνειν τὴν ὕλην δι' ὅλας τὰς κακὰς πράξεις. Τὰ παραπτώματα τοῦ πνεύματος διατελοῦσιν ἄορατα, ἐφ' ὅσον δὲν μεταφράζονται διὰ πράξεων, ὧν μόνῃ ἡ ὕλη τυγχάνει τὸ ὄργανον. Ἀλλ' ὅ,τι οἱ νοητικοὶ προεφυλάττοντο νὰ ὁμολογήσωσιν εἶνε τοῦτο: ὅτι αὐτὰ τὰ παραπτώματα, δι' ἃ τόσῳ πολὺ ἐπατάγουν, προηρχοντο ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς συμπίεσεως, τῆς ἀνθισταμένης εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τακτικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὕλης. Ὁ εὐχαριστημένος δὲν πράττει τὸ κακόν· τὸ θυμὰ ἐπανάσταται κατὰ τοῦ τυράννου, τοῦ δημιουργίου του· καὶ, μέχρις ἐνταῦθα, ὁ ἄδικος τυράννος τῆς ὕλης ἐτύχχανεν ἡ ψευδὴς νοημοσύνη, ἡ στρήφουσα τὴν ὕλην ἐν τῇ ὀρθοπαιδικῇ τῶν ψευδῶν κοινωνικῶν νόμων, τῶν ὑπαγορευθέντων χάριν τῆς εὐπραγίας ὀλίγων τινῶν, ἐπὶ τῇ τοῦ πλήθους βλάβῃ.

Ἄν ἡ νοημοσύνη, κατὰ τὰς πρώτας αὐτῆς ἐκδηλώσεις, δὲν ἐξετρελλαινέτο ἐξ ἀλαζονείας, θὰ ἠκολούθει τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως ὑπαγορευόμενον νόμον: θὰ ἐνησχολεῖτο, κατὰ πρῶτον, εἰς τὴν προνόησιν τῆς κανονίσεως τῆς ἰδίας ἀναπτύξεως, ἐξασφαλίζουσα ἑαυτῇ, διὰ τῆς ὕλης, βάσιν τινὰ ἀκατάστρεπτον προόδου. Τὸ πνεῦμα δὲν ἐλκύεται πρὸς τὰ ὀπίσω, εἰ μὴ διότι δὲν ἐλάφρυνε τὸ ὑπ' αὐτὸ κρεμάμενον βάρος,

Ποία θὰ ᾔτο ἡ λογικὴ πορεία; Θὰ ᾔτο αὕτη: Ὁ ἄνθρωπος ὧφειλε, εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν κοινωνικῶν, ὡς ὁ χελᾶ (chela) εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ ναοῦ, νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτῷ ἐντελῇ σωματικὴν ὑγείαν, νὰ καθιδρύσῃ δηλ. σύστημά τι διανομευτικόν, ἐξασφαλίζον παντὶ ζῶντι τὸ ἐπανάγκης τοῦλάχιστον τῶν τακτικῶν ἀναγκῶν. Αὐτὸ τὸ σύστημα ἔδει νὰ βασιζέται ἐπὶ τε τοῦ ἐνστίκτου καὶ τῆς ρώμης· ὅστισδήποτε δὲ θὰ προσέβαλεν αὐτὸ ὧφειλε νὰ τιμωρῇται διὰ τῶν τρομερωτέρων τῶν ποινῶν. Ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον, σὺν τῇ διελεύσει τῶν αἰώνων, τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς πείνης ἀγνοουμένων, τῶν γεννεσιουργῶν τούτων τῶν μανιωδῶν παθῶν, θὰ ἐξαμβλίσκοντο τὰ πάθη ταῦτα εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον ἐκδηλώσεις ραδίως περιστελλομένας.

Ἡ ἀνθρωπότης θ' ἀφικνεῖτο, διὰ φυσικῆς τινος ἐξελίξεως, εἰς τὸν δεῦτερον σταθμόν, ἡ δ' ἀνωτέρα διανοητικὴ ἐξέλιξις θὰ ἤρχιζε.

Οἱ ἄνθρωποι, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου (ipsos facto) τῆς υπάρξεως, κατέχοντες ἀνεπαλλοτριώτως τὰ μέσα τοῦ ἐξασκεῖν τὸ πρὸς τὸν βίον δι-

καίωμά τους, θὰ προσελκύοντο, διὰ τῆς προόδου μάλιστα, πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ περιττοῦ, τῆς εὐχαριστήσεως τῆς λαίμαργίας ἢ τῆς τέχνης, αὐτῆς τῆς θωπείας τοῦ πνεύματος, τῆς οὐδένᾳ λογαριασμόν μετὰ τῆς τακτικῆς καὶ ἀναγκαίας τροφῆς ἔχουσας, ἡ δὲ νοημοσύνη θὰ ἐχρᾶτο πᾶσαν τὴν ἐνέργειαν της πρὸς αὐτὴν τὴν βελτίωσιν. Ἡ ἐπιστήμη, ἡ βιομηχανία, θὰ εἶχον ὠρισμένον τινὰ σκοπὸν : δὲν θὰ ἐπηύξανον τὴν ἀθλιότητα καὶ τὰ βάσανα, ὡς τόσα ἄλλα ἀπελπιστικά παραδείγματα.

Οὐδεὶς θ' ἄρνηθῇ ὅτι ἡ ἀθλιότης τοῦ πλείστου μέρους προέρχεται ἔνεκα τῶν τῆς νοημοσύνης ἀνωμαλιῶν, ἐξ ὧν πάσχει ἡ ἀνθρωπότης. Δὲν βλέπομεν ἔτι καὶ σήμερον τοὺς δυστυχεῖς ἐργάτας τῶν ἐργοστασίων ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ ὑφαίρεσαι ἐκ τῆς καταθλιπτικῆς ἐργασίας ὀλίγας τινὰς ὥρας, ἀναγκαίως πρὸς τὴν στοιχειοδεστάτην θεραπείαν τοῦ πνεύματος : Ἐπὶ πλέον, ἡ συνεχὴς προσοχή, ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς τὰς ἀπλουτέρας τῶν ἀπολαύσεων τοῦ εὐ εἶναι, τοὺς παρὰ σύρει εἰς τὴν ζήτησιν τῶν φαινομενικῶν ἀπολαύσεων, τῶν πλησιέστερα αὐτοῖς κειμένων, ἡ δὲ εὐχερὴς μέθη, κραυπάλη, ἀκολασία ἀποτελειοῦσι τὸ ἀρξάμενον ἔργον, τὸ παρὰ τῶν ἄλλοτε ψευδοφρονίμων διαιωνισθέν.

Αὕτῃ λοιπὸν ἡ μεταξὺ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ πνεύματος ἀρχικὴ πάλη εἶνε τὸ μεγαλότερον τῶν διαπραχθέντων σφαλμάτων, ἐξ ὧν ἀπορρέουσιν ἅπαντα τὰ δεινὰ ἡμῶν.

Τὸ ἔγκλημα ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἀπεφύγαμεν ἐκόντες, πρὸ αἰώνων, τὴν ἐπινόησιν αὐτοῦ τοῦ σφάλματος: Οἱ ἀγχίνοι ἐτριψαν τὰς χεῖρας, νομίζοντες ὅτι πᾶσα πλέον διεκδίκησις ἀπέβαινε ἀδύνατος. Ἀλλὰ δὲν διείδον ὅτι, ἀκουσίως αὐτῶν τε καὶ τῶν καταδιωγμῶν αὐτῶν, θὰ συνεπληροῦτο, μεθ' ὅλα ταῦτα, ἡ παρὰ τῆς φύσεως ἐπιτεταγμένη ἐξέλιξις, καὶ πρὸς βλάβην αὐτῶν τῶν ἰδίων.

Θεωρήσαντες τὸ σῶμα οἶονεὶ ράκος ἀνάξιον τῶν φροντίδων αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ ἦτο πᾶν τι σεβαστὸν ἐν τῇ προοδευτικῇ κινήσει, κατέληξαν εἰς διπλὴν ἐξασθένεισιν, ὕλικήν τε καὶ ἠθικὴν. Τὸ ὑπερθερμανθὲν πνεῦμά των, ἀδυνατοῦν νὰ λύσῃ τὰ προβλήματα τοῦ βίου, καθὰ μὴ διελθὼν τοῦ πρώτου σταδίου τῆς τελειοποιήσεως τοῦ σώματος, κατελήφθη ὑπὸ τινος εἵδους διαβρωτικοῦ πυρετοῦ, οὗτινος θλιβερόν θέαμα παρῄσχε πᾶς ἐν παρακμῇ πολιτισμός. Ἡ Βαβυλών, αἱ Ἀθῆναι, ἡ Ῥώμη, τὸ Βυζάντιον, ἀπέδειξαν πόσον ὀλίγον βαρύνουσιν ἐν τῇ παγ-

κοσμίῳ ἐξελίζει αὐταὶ αἱ ὑποτιθέμεναι διανοητικαὶ κατκτησεις: ἡ ὕλη, ἡ πεινώσα, ἡ οὐδέποτε ικανοποιουμένη, ἀνταπέδωκε τὰ ἴσα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν. Καὶ νέοι πολιτισμοὶ ἀνιδρύθησαν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς πάντοτε ψευδοῦς ἀρχῆς, ἀλλὰ τῇ διαφορᾷ ταύτῃ ὅτι ἡ πῆρα δὲν ἀπωλείσθη δι' ἅπαντας. Ἐνῶ οἱ σοφοὶ τοῦ Μεσαίωνος, οἱ θαυμαστοί, ἀλλ' ἐγώισται ζητηταὶ τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς φύσεως, ἐνεκλείοντο ἐν τοῖς χημικοῖς αὐτῶν ἐργαστηρίοις, τὸ πλῆθος τῶν ἀποκλήρων, τῶν ἀπεστερημένων, ἡσθάνετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἀξίαν τῆς φυσικῆς ἐξελιξεως, ἧς τινος ἐτύγχανεν ἡ ἔκφρασις. Καὶ ἦλθεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἰσχὺς, ἡ ὕγις, ἀνέλαβε τὰ δικαίωματά της.

Τί συμβαίνει σήμερον; Τοῦτο:

Πᾶν εἰλικρινές ἤδη πνεῦμα δυσπιστεῖ πρὸς τας αἰσθηματικὰς θεωρίας τῆς ἀγάπης, ὑποπτευόμενον τὴν μηδαμινότητα αὐτῶν. Ἴδου ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν τοῦ ἀνθρώπου δικαίων βασιζομένη ἀλληλεγγύη ἐπιβάλλεται μικρὸν πρὸς μικρόν. Ἰσχὺς κατ' ἰσχύος. Οἱ πτωχοὶ ἀναμετρηθέντες ἠγνόησαν τὴν ἰσχύν τοῦ Καθ' ἑνὸς περὶ οὗ ὠμίλει ὁ La Boetie. Εἶνε ἡ φυσικὴ ἐξέλιξις, ἡ διασπασθεῖσα, ἡ ἀπ' αἰώνων παρεμποδισθεῖσα, ἡ τὴν πορείαν της ἀναλαμβάνουσα. Οἱ ψευδονόημονες — μειδνοψηφία τιτοφορουμένη τὸ ἄριστον, — αἰσθάνονται τὸ ἔδαφος σειόμενον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν βεβαίως, τρομεραὶ κρίσεις ἐπικεῖνται. Τίς ἄλλος πταίει, ἢ οἱ πειραθέντες ν' ἀνακόψωσι τὴν φυσικὴν πορείαν τῆς ἐξελιξεως, ἐν τῇ λογικῇ διαδοχῇ τῶν ἀνατραπέντων σταδίων της;

Καθ' ἃν τι ἐπιβέβληται τῷ διερχομένῳ ἤδη κύκλῳ. Ποῖον τοῦτο; Δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ τὸ ὑποθέσωμεν· ἀλλὰ μᾶς φαίνεται ὅτι ὅταν ἡ γῆ αὕτη τελέσῃ τὸ στάδιόν της, τὸ ὄν, ἐλευθερωθὲν τῶν ὑλικῶν πόνων, δέον νὰ ᾖ ὥριμον πρὸς τὴν εὐλογον ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας.

Πρὸς τί ἄλλο δέον νὰ τείνωσιν αἱ προσπάθειαι ἅπασαι ἡμῶν, τῶν κατ' ἐποπτεῖαν κεκτημένων τὴν κατάληψιν τῆς προόδου, ἢ πρὸς τὸ ἀμβλύνα: τὴν προτεγγίζουσαν σύγκρουσιν, τὴν πιθανῶς τρομεράν; Πῶς δὲ δυνάμεθα τοῦτο; Ἀκούσατε: Ἐὰν οἱ ἀγχίνοις ἐχρῶντο, πρὸς σπουδὴν τῆς κοινωνικῆς μαγείας, τὸ χιλιοστόν τῶν δυνάμεων, ἃς ἐγώιστικῶς κατηνάλωσαν, κατεσπατάλησαν πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαύσεων, τῶν στολιζομένων διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν καλλιτεχνικῶν, τότε θὰ προλειάινετο τὸ πεδῖον τῆς συνεννόησεως,

ἡ δὲ σύγκρουσις, ὅσα ἂν φαίνηται τρομερὰ ἐν τῷ ἐπαπειλητικῷ μυστηρίῳ αὐτῆς, θὰ ἀνεστέλλετο ἤδη. Ἐνθυμεῖσθε τὴν ἡν φοίικην ἐδείκνυον αὐτοὶ οἱ ἀγχίνοες πρὸ τριακονταετίας περίπου πρὸς πᾶν ὅ,τι—ἔστω καὶ ἀμαυρότατον—ἔφερε τὴν ἐτικέτταν τοῦ σοσιαλισμοῦ;

Καὶ ὅμως τὴν σήμερον δὲν ἔχει πλέον οὕτω τὸ πρᾶγμα. Ἀπαντες μέχρι ἐνὸς αὐτοκράτορος, αὐτοκρατικῆς οὐσίας, γινώσκουσιν ὅτι ἔχουσι νὰ λογαριασθῶσι μετ' αὐτοῦ. Τὸ χρέος τοῦ ἀληθοῦς θεοσόφου εἶνε νὰ συντελέσῃ πρὸς αὐτὴν τὴν συνεννόησιν, ἐπὶ συμβιβαστικοῦ πεδίου, ἀναγνωρίζοντος, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, τὸ δίκαιον αὐτῶν τῶν διεκδικήσεων καὶ ὑποβοηθοῦντος πρὸς ὑστάσιν προσκαίρου τινὸς *modus vivendi*. Διατὶ ὅχι; Μήτοι δὲν εὖρον τοιοῦτό τι πρὸς κατάργησιν τῆς δουλείας;

Παῦω. Λίαν σπουδαῖα τυγχάνουσι τὰ ζητήματα ταῦτα· ἀλλὰ πέπεισμαι ὅτι, ἀνακινῶν αὐτά, ἐξασκῶ τὸ ὑπέροχον γνωμικόν τῶν θεοσόφων:

—Οὐδεμία θρησκεία τυγχάνει ὑπερτέρα τῆς ἀληθείας!

Ἐκ τῆς Revue des Sciences Psychologiques 15 Δεκεμβρ. 1890

ΤΟ ΤΡΙΣΥΝΘΕΤΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(Συνέχ. σελ. 33 τοῦ α'. φυλλ.).

Ἐν περιλείψει λοιπόν, καίτοι μὴ εἰσελθόντες ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο εἰς τεχνικὰς λεπτομερείας, μὴ εἰσελθόντες δηλ. εἰς τὴν χώραν τῆς ὑψηλῆς ψυχολογίας, ἀπεδείξαμεν αὐτὰ τὰ τρία διδόμενα: ὅτι ἡ βούλησις, ἡ ζωὴ, τὸ σῶμα εἶναι τρία στοιχεῖα ἐντελῶς μὲν ἀνεξάρτητα τὸ ἓν τοῦ ἄλλου, δυνάμενα ὅμως ν' ἀλληλενεργῶσι· ἐπειδὴ ἡ μὲν βούλησις κέκτηται εἰδικὰ ὄργανα ἐφ' ἅπαντος τοῦ ὁργανισμοῦ, νεῦρα ὅλως εἰδικὰ ἀνήκοντα αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, ἔχει δηλ. μίαν ἰδίαν ἐπικράτειαν, ἡ δὲ ζωὴ κέκτηται ὡσαύτως ἴδια ἀγγεῖα: τὸ μέγα συμπαθητικόν, ὅπερ τὴν διευθύνει, εἶναι ἡ ἰδία πάλιν αὐτῆς ἐπικράτεια· τὸ σῶμα ὡσαύτως.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ τρία εἰδικά, τὰ τρία ὠρισμένα στοιχεῖα, ἐφ' ὧν νομίζω ὅτι συμφωνοῦμεν ἤδη καὶ ἐφ' ὧν δυνάμεθα νὰ ἐδραιώσωμεν φιλοσοφίαν τινά, ὅσονδῆποτε μεταφυσικὴν καὶν θελήσητε αὐτήν.

"Οταν λοιπὸν ὁ ὑλιστῆς σοφὸς ἐρωτᾷ τὸν πνευματολόγον ποῦ τὸ περίπνευμά σας, ποῦ ἡ ψυχὴ σας; ὁ πνευματολόγος δύναται νὰ τῷ ἀπαντήσῃ: Τὸ περίπνευμά μας εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ ἀναπλάσσει τὸ σῶμα χωρὶς νὰ μεταβάλληται, ἐνῶ τὰ κύτταρα τοῦ σώματος μεταβάλλονται: ψυχὴ μας δὲ τὸ διακατέχον τὴν διάνοιαν, τὴν μνήμην, τὴν βούλησιν καὶ διαμένον ἀμετάβλητον, ἐνῶ τὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου μεταβάλλονται. Καὶ ὅχι μόνον ταῦτα ν' ἀπαντήσῃ ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ τ' ἀποδείξῃ δι' ἀποδείξεων ἐπικυρουμένων καὶ παρ' αὐτῶν τῶν νῦν ἐπισήμων ἐπιστημῶν.

Ἐπικαλοῦμαι ἤδη τὴν ὑπομονὴν σας, φίλοι: ἀναγνώσται, ἐπὶ παραβολικῆς τινος εἰκόνας, πρὸς κοινοτέραν κατανόησιν τοῦ ἔργου τῶν συστατικῶν στοιχείων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐὰν εἴπητε πρὸς ἱατρόν τινά ὅτι τὸ ψυχικὸν σῶμα ἢ τὸ ἀστρῶν σῶμα ἢ τὸ περίπνευμα ἢ τὸ πλαστικὸν μεσάζον κλπ. ἐνεργεῖ τὴν κίνησιν τῶν σπλαγχνικῶν ὀργάνων θὰ σᾶς θεωρήσῃ ὡς ἓνα νόστιμον μωρόν· ἀλλ' ἂν ἀπεναντίας τῷ εἴπητε ὅτι ἡ ὀργανικὴ ζωὴ κινεῖ αὐτὰ τὰ ὄργανα, τότε θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ἀμέσως: parbleu! τὸ ξεύρω δὲ τοῦτο. Ὑποδείξατε τῷ εἴτα ὅτι ἐκεῖνο ὅπερ αὐτὸς ἀποκαλεῖ ζωὴν ὀργανικὴν ὑμεῖς τὸ ἀποκαλεῖτε ἀστρῶν ἢ ψυχικὸν σῶμα, περίπνευμα ἢ πλαστικὸν μεσάζον κλπ. καὶ τότε εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ ἀρχὴ συνεννοήσεως.

"Οταν θέλωμεν νὰ μᾶς ἐννοήσῃ ἀλλόγλωσσος τις, περιττὸν βέβαια νὰ τῷ ὁμιλῶμεν εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὅσῳ μεγελοφώνως καὶν δυνάμεθα. Αὐτὸς ὁ στοιχειώδης κανὼν φκίνεται ἀπλούστατος καὶ ὅμως ποσάκις παραγνωρίζεται παρὰ πλείστων ὄσων!

"Ἴνα ἐξηγήσωμεν τὸ ἔργον τῶν τριῶν στοιχείων τοῦ ἀνθρώπου θὰ προσδράμωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀναλογίαν λαμβάνοντες ὡς παράδειγμα ἓν κοινοτάτον πρᾶγμα.

Θέλετε νὰ ἐννοήσητε τὴν σύστασιν τοῦ ἀνθρώπου; Παρατηρήσατε ἐκ τοῦ παραθύρου σας ἓν οἰονδῆποτε ὄχημα διαβαῖνον τῆς ὁδοῦ. Θὰ ἐννοήσητε τότε πολλῷ κάλλιον ἢ ἂν ἀναγινώσκετε ὅλας τὰς σχετικὰς συγγραφὰς τὰς παραγεμισμένους διὰ στανκριτικῶν ἢ ἐβραϊκῶν λείξεων.

Ἐν ὄχημα εἰς κίνησιν περιλαμβάνει τρία πρῶτιστα στοιχεῖα :

1ον Τὸ ὄχημα.

2ον Τὸν ἵππον τὸν ἐζευγμένον εἰς τὸ ὄχημα καὶ θέτοντα αὐτὸ εἰς κίνησιν.

3ον Τὸν ἡνίοχον τὸν διευθύνοντά τὸν ἵππον.

Τὸ ὄχημα αὐτὸ καθεαυτὸ εἶναι ἀδρανές· ἀδύνατον νὰ κινηθῇ ἄνευ ἐτέρου στοιχείου. Ἰδοὺ ὁ θεμελιώδης χαρακτήρ τοῦ ὕλικου σώματος.

Ὁ ἐπὶ τοῦ καθίσματος ἡνίοχος εἰς μάτην θὰ διεταράσσετο, θὰ ἐπατάγει τῇ μάστιγι, θὰ ἐφώνει, ὅσω δυνατὰ κἄν ᾔθελε. ἂν δὲν ἔχη ἐζευγμένον ἵππον τινά, οὐδὲν θὰ ἐθετεν εἰς κίνησιν τὸ ὄχημα.

Ὁ ἡνίοχος εἶνε βέβαια τὸ διευθύνον στοιχεῖον· αὐτὸς θὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ προτιθέμενον μέρος· ἀλλὰ δεῖται πρὸς τοῦτο ἐνὸς ἐτέρου ἀναποφεύκτου βοηθοῦ. Ὁ ἡνίοχος μᾶς δεικνύει καλῶς ἐξ ἀναλογίας τοὺς γενικοὺς χαρακτήρας τοῦ ὑπερτέρου στοιχείου τοῦ ἀνθρώπου : τῆς ψυχῆς.

Τὸ περίπνευμα.

Ὁ ἵππος προσδεδεμένος ἀφ' ἐνὸς πρὸς τὸ ὄχημα διὰ τῶν ὑποκυφωνίων, ἀφ' ἐτέρου δὲ πρὸς τὸν ἡνίοχον διὰ τῶν ἡνίων παρίστησι τὸ γενικὸν διάμεσον στοιχεῖον.

Ὁ ἵππος τυγχάνει φυσικῶς ἰσχυρότερος τοῦ ἡνίοχου, ἀλλ' οὐχ' ἤττον ὁδηγεῖται ἐκὼν ἄκων παρὰ τούτου. Εἰς τοὺς φιλοσόφους τοὺς ἐρωτῶντας πρὸς τί τὸ περίπνευμα δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν : πρὸς τὸ ἐνεργεῖν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς ὁ ἵππος ἐνεργεῖ εἰς τὸ ὄχημα, δηλ. εἰς τὸ ὁδηγεῖν αὐτὸ παντοῦ σχεδὸν ὑπὸ τὴν διευθύνσιν τοῦ ὑπερτέρου στοιχείου : τοῦ ἡνίοχου.

Τὰ πάθη

Ὁ ἵππος παρίστησι τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος, κέντρον τῶν παθῶν, ὡς θὰ ἴδωμεν προσωτέρω. Ὁ κοινὸς χαρακτήρ τῶν παθῶν εἶναι τὸ καταπνίγειν τοὺς ἀγῶνας τοῦ λογικοῦ καὶ παρασύρειν ὁλόκληρον τὸ ὄν εἰς τὴν ἀπώλειαν, παρὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς, κατὰστάσης ἀνισχύρου.

Ὁ θυμὸς πρὸ πάντων εἶναι ἀξιοπαρατήρητος ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐπόψει.

"Αμα τῇ ἐνάρξει αὐτοῦ, πρὸς τινι ἀδυνάτῳ ὄντι, φαίνεται ὅτι ἡ αἷμα-
τώδης κυκλοφορία ἐντοπίζεται καθολοκληρίαν ἐν τῇ κεφαλῇ. Ἐξάψις
θέρμης ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ προσώπου· συμφορήσις αἵματος ἐπέρχεται
εἰς τὰ ὄμματα· τὸ λογικὸν εἰς μάτην πειράται νὰ δεσπότησῃ τῆς ὀρ-
γανικῆς ζωῆς, τῆς κατακτησάσης ἤδη τὸ ἔδαφος· ὁ ἄνθρωπος τότε
βλέπει κόκκινον· δὲν γινώσκει τί πράττει, εἶνε ἐπιρρεπὴς εἰς ἅπαντα
κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν. Τὸ περίπνευμα ἐνίκησε τὴν ψυχὴν.

Δὲν ὑμιοῖαζει τοῦτο ἐπακριβῶς πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὸ ὄχημα,
ὅτε τὸ διάμεσον στοιχεῖον, ὁ ἵππος, μὴ ὑπέικων πλέον εἰς τοὺς πρὸς
καταστολὴν αὐτοῦ ἄγωνας τοῦ ἡνιόχου, παραφέρεται;

Ἡ φυσικὴ δύναμις κατέκλυσε ἅπαντα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ.
Ὁ ἡνίοχος μᾶλλον ἀνίσχυρος, καίτοι κάλλιον, ὠπλισμένος, ἡττήθη.
Τὸ φέρον αὐτὸν ὄχημα κυλίσταται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος,
ὅπου τὸ φέρει ὁ ἵππος, καταστάς ἤδη κύριος, μέγρις οὐ οὗτος, ἐν τῇ
ἀποτυφλώσει αὐτοῦ, κατασυντριβὴ κατὰ τινος ἀνυπερβλήτου προσκόμ-
ματος, καταστρέφων συνάμα αὐτὸν τε, τὸ ὄχημα καὶ τὸν ἡνίοχον.

Ἡ διὰ τῆς ἀναλογικῆς μεθόδου τῶν ἀρχαίων παρεχομένη σαφή-
νεια ἐπὶ τῶν ὑπερφυσικῶν ζητημάτων τοιαύτη τίς ἐστὶ, ὥστε αὕτη ἡ
παραβολὴ τοῦ ὀχήματος, ἢ κατ' ἀρχὰς τόσῳ ἀπλοικῇ φαινομένη,
δύναται νὰ μᾶς εἰσαγάγῃ εἰς τὴν κατανόησιν διδομένων τινῶν τῆς
ἀποκρύφου ἐπιστήμης, σχετιζομένων πρὸς τὰς μυστηριώδεις ιδιότη-
τας, τὰς εἰς τὸ περίπνευμα ἀποδιδόμενας.

Σημειωτέα ἐν παρόδῳ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡνιόχου, ἐπενεργοῦντος ἐπὶ
τοῦ ἵππου διὰ τῆς μαστίγος· τοῦτο εἶναι εἰκὼν ἐναργῆς τῆς ἐπενερ-
γείας τῶν ἐρεθιστικῶν (οἶνοπνεύματος, καφέ, κλπ) ἐπὶ τοῦ περιπνεύ-
ματος. Γενναῖος ἵππος, μαστιγούμενος ὑπέρμετρα, δυνατόν νὰ παρα-
φερθῇ· παρομοίως περίπνευμά τι ὑπὲρ τὸ δέον ὑποκινούμενον ὑπὸ τοῦ
οἶνοπνεύματος δυνατόν νὰ φέρῃ τὸν ὀργανισμόν εἰς ἀπώλειαν ⁽¹⁾.

(1) «Ἡ μέθη μικρὰ μανία ἐστὶ» καὶ πρόσκαιρος ἡ δὲ μανία ἔμμονος μέθη.
Καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ προέρχονται ἐκ φωσφορικῆς τῶν ἐγκεφαλικῶν νέρων ἐμ-
φράξεως, καταστρεφούσης τὴν φωτεινὴν ἰσορροπίαν καὶ ἀποστερούσης τῆς ψυ-
χῆς τοῦ ὄργανου τῆς εὐρυθμίας, τῆς ἐξακριβώσεως.

Ἡ ψυχὴ ἡ ρευστὴ καὶ προσωπικὴ (fluidique et personnelle) παρασύρεται
τότε παρὰ τῆς ψυχῆς τῆς ρευστῆς καὶ ὕλικῆς τοῦ κόσμου (ὡς ὁ Μωϋσῆς ἐπὶ
τῶν ὕδατων).

Ἡ ψυχὴ τοῦ κόσμου εἶνε δύναμις ρέπουσα αἰείποτε πρὸς τὴν ἰσορροπίαν, δέον
εἶνα ἡ βούλησις δεσπότης αὐτῆς ἢ αὕτη νὰ δεσπότησῃ τῆς βουλῆσεως.

Eliphas Lévi

Ὁ Μαγνητισμός.

Θέλετε νὰ μάθητε πῶς παράγονται τὰ φαινόμενα τοῦ μαγνητισμοῦ;

Ξένος τις παρῆσακτος θέτει τὸν ἡνίοχον (τὴν ψυχὴν, δηλ., τὴν βούλησιν) εἰς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ καταλαβεῖν τὰς ἡνίας (τοὺς δεσμούς, δηλ. τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὸ περίπνευμα).

Αὐτὸς • (μαγνητιστής) καταλαμβάνει τὰς ἡνίας καὶ ὁ καυμένος ὁ ἡνίοχος παρίσταται ἐν παραζάλῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὀχήματος ὑπὸ τινος βουλήσεως ἄλλοτρίας, καθ' ἧς ἀδυνατεῖ ν' ἀντιπαλαίσῃ.

Τὸ περίπνευμα (ὁ ἵππος) ὑπακούει ἀείποτε εἰς ὄντινα κρατεῖ τὰς ἡνίας, εἴτε οὗτος εἶναι ὁ πραγματικὸς κύριος τοῦ ὀχήματος εἴτε ἄλλος τις ξένος.

Ἐν τούτοις καίτοι τοῦ παραζαλισμένου (ligotté) ἡνιόχου ἐν ἀδυναμίᾳ διατελοῦντος τοῦ ἐνεργῆσαι τι ἀποτελεσματικῶς, ἡ φωνὴ του, οὐχ ἥττον, δυνατὸν ν' ἀκουσθῇ καὶ ἄλιν παρὰ τοῦ ἵππου καὶ ν' ἀνασταλῇ οὗτος, καίτοι μὴ συγκρατούμενος παρὰ τῶν ἡνιῶν. Τοῦτο ἐξηγεῖ πῶς ἐνῶ εἰς τινὰς ὑποκειμένους (sujets) εἰσηγάγοντο κακοῦργοι εἰσηγήσεις, τὸ συνειδὸς τοῦ ὑποκειμένου ἀντιπαλαίει κατὰ τῆς ὑποβολῆς (suggestion) καὶ ὁ ὑποκείμενος λειποθυμεῖ τότε (ὁ ἵππος ὀρθοῦται καὶ πίπτει) μᾶλλον ἢ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν δοθεῖσαν διαταγὴν.

Ἐξόδος τοῦ περιπνεύματος. Μαγεία. Πνευματισμός.

Ἄλλο φαινόμενον, συνήθως ἀναφερόμενον παρὰ τῇ ἀποκρύφῳ ἐπιστήμῃ, ἐξηγεῖται δι' αὐτῆς τῆς ἀναλογίας.

Πρόκειται περὶ τῆς ἐκ τοῦ σώματος ἐξόδου τοῦ περιπνεύματος.

Πολλὰ συμβεβηκότα, κατ' ἐπιφάνειαν ὑπερφυσικά, ἐξηγοῦνται δι' αὐτοῦ τοῦ πράγματος. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἰδιαζούσης τινὸς διαίτης καὶ τῆς λογικῆς χρήσεως ψυχικῶν⁽¹⁾ τινῶν ἐρεθιστικῶν, τὸ ἀνθρώπινον

(1) Μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλεχτέα καὶ ἡ κατὰ τὸν μαγικὸν τρόπον γινομένη προσευχή (α).

(α) «Ἡ προσευχὴ δὲν εἶνε κρότος κρούων τὸ οὖς, ἀλλὰ σιγὴ διερχομένη τῆς καρδίας».

ὃν εἰσέρχεται εἰς μικτὴν τινα κατὰστασιν, μετέχουσιν τῆς καταστάσεως τῆς ἐγρηγόρσεως καὶ τῆς ὑπνοβατικῆς καταστάσεως.

Τὸ περίπνευμα ἐγκαταλείπει πρὸς στιγμήν τὸ σῶμα, ὡς ὁ ἵππος ἀποζευχθεὶς ἀφίνει τὸ ὄχημα. Τὸ σῶμα, ψυχρανθέν, μένει ἀκίνητον, ἡ ψυχὴ ὅμως ἀγρυπνεῖ. Αὕτη διευθύνει τὸ περίπνευμα, πρὸς ὃ μέρος θελήσῃ νὰ μεταβῇ, διότι τότε χρόνος καὶ ἔκτασις δὲν ὑφίστανται πλέον δι' αὐτό.

Ὁ ἡνίοχος οὕτινος δύνανται νὰ ἐπιμηκυνθῶσι κατὰ βούλησιν αἱ ἡνίαι αἵτινες διευθύνουν οὕτω τὸν ἀπεζευγμένον ἵππον, παρέχει ιδέαν ἀρκούντως πιστὴν τῆς ἐν συνειδήσει ἐξόδου τοῦ περιπνεύματος. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ σῶμα διακείται ἐντελῶς ἀκίνητον, τὸ δὲ περίπνευμα προσδεδεμένον πρὸς τὴν ψυχὴν μόνον.

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὁ ἡνίοχος (ἡ ψυχὴ) ἀποκοιμᾶται. Ὁ ἵππος ἀπεζευγμένος (τὸ περίπνευμα ἐκτὸς τοῦ σώματος) περιπλανᾶται τυχαίως. Δὲν διακρατεῖται πλέον πρὸς τὴν συσκευὴν διὰ τῶν ἡνίων, ἀλλὰ διὰ τῶν δεσμῶν, τῶν συνδεόντων αὐτὸν πρὸς τὸ ὄχημα (τῶν δεσμῶν τοῦ περιπνεύματος πρὸς τὸ φυσικὸν σῶμα).

Κατὰ τὴν ἀπόκρυφον ἐπιστήμην τοῦτο εἶνε τὸ πνευματιστικὸν φαινόμενον (ἡ ἀσυνειδήτος ἐξοδος τοῦ περιπνεύματος) ⁽¹⁾. Τὸ περίπνευμα τότε διατελεῖ ὑπὸ τὴν διάθεσιν διαφόρων ἐπηρεϊῶν, αἵτινες δυνάτον νὰ καταλάβωσιν αὐτό (δαιμόνια, ὑποβολαὶ suggestions κλπ) ⁽²⁾.

(1) Ἐν τῷ «Νοβόγιε Βρέμια» εὐρίσκομεν τὴν ἀκόλουθον ἀφήγησιν.

Ὁ νεαρὸς φοιτητὴς Ζηλιέρ τὴν νύκτα προτοῦ κοιμηθῇ ἐξηπλωμένος εἰς τὴν κλίνην του ἀνεγίνωσκε καὶ ἐπὶ τέλους ἔσθυσε τὸ φῶς. Μετὰ μίαν στιγμήν κατελήφθη ὑπὸ φόβου διότι ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ πατρὸς του καλοῦσαν αὐτὸν εἰς βοήθειαν.

— Ἀλέξανδρε, βοήθα με μὲ φονεύουν.

Ἦναψε τὸ φῶς, ἀλλὰ εὔρε τὰ πάντα ἐν ἡσυχίᾳ· ὁ ὑπηρέτης του ἐκοιμᾶτο, ὁ δὲ πατὴρ του εὐρίσκετο μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Μόσχαν. Ἦτο 1 ὥρα καὶ 30' τῆς νυκτός. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἔλαβε τηλεγράφημα ἐκ τῆς οἰκογενείας του, ἐξ οὗ τῷ ἀνηγγέλετο, ὅτι ὁ πατὴρ του ἐσφάγη ἐν τῷ δωματίῳ του παρ' ἀγνώστων ἀνθρώπων ληστευθεὶς κατὰ τὴν 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Τί μυστήρια τῆς φύσεως εἶνε ταῦτα!

(Ἐκ τῆς «Ἀκροπόλεως» 5 96p. 1890).

(2) Ἡ οὐσία τοῦ Πλαστικοῦ μεσάζοντος εἶναι φῶς τι ἐν μέρει ἀερῶδες καὶ ἐν μέρει στερεόν.

Θάνατος.

Ἵπάρχει τέλος ἐν φαινόμενον ἐνδιαφέρον βεβαίως ἅπαντας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον: τὸ τοῦ θανάτου.

Τὸ ὄχημα (τὸ φυσικὸν σῶμα) συντρίβεται καὶ μένει κείμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ· ἡ ψυχὴ (ὁ ἡνίοχος) ἱππεύει, τὸ δὲ περίπνευμα (ὁ ἵππος) ὥχεται ἀποπτάμενον (μετὰ τοῦ ἱππέως ἐννοεῖται) πρὸς τὸ πέραν ταξείδιον, τὸ ὑπερτύμβιον.

Ἡ διὰ τοῦ παραδείγματος τούτου ἀναλογία τυγχάνει, ὡς νομίζομεν, εἰς μέγαν βαθμὸν ἀκριθείας, δυνάμεθα δὲ νὰ τὴν ἐφαρμόσωμεν εἰς διάφορα φιλοσοφικά ζητήματα καθὼς καὶ εἰς διαφόρους φιλοσοφικὰς γνώμας.

Ὁ Ὑλισμὸς π. χ., ἐξαρτᾷ τὸν ἵππον ἐκ τῆς ἀμάξης, τὸν δ' ἡνίοχον ἐκ τοῦ ἵππου.

Ὁ δὲ Πανθεισμὸς ἐμβάλλει τὸν ἵππον ἐν τῇ ἀμάξῃ, ὑποθέτων αὐτὴν συρομένην παρὰ τοῦ ἡνίοχου.

Ὁ Καθολικισμὸς δὲ πάλιν, ὡς καὶ ἡ πνευματικὴ φιλοσοφία τοῦ Πανεπιστημίου, θέτει μόνον ἡνίοχον ἐπὶ τῆς ἀμάξης, μὴ παραδεχόμενος τὴν ὑπάρχειν ἵππου. Τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ δέον νὰ ἐπαρκέσουν εἰς ἅπαντα.

Δυστυχῶς, αὐτὸ τὸ περίφημον στοιχεῖον, τὸ δῆθεν ἐπινοηθὲν παρὰ

Ἀεριῶδες μέρος—μαγνητικὸν ρευστόν.

Στερεὸν μέρος—σῶμα ρευστοειδὲς ἢ arioma

Τὸ Πλαστικὸν μετᾶξον συνίσταται ἐξ ἀστρώου φωτός· ἡ γηίνου. μεταβιβάζεται δ' ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα τὸν διπλοῦν μαγνητισμόν.

Ἡ ψυχὴ, ἐπενεργοῦσα διὰ τοῦ βουλευτικοῦ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ φωτός, δύναται νὰ τὸ διαλύσῃ ἢ νὰ τὸ στερεοποιήσῃ, νὰ τὸ ἐξακοντίσῃ ἢ νὰ τὸ ἐλξῇ. Ἐῖνε τοῦτο τὸ κάτοπτρον τῆς φαντασίας καὶ τῶν ὀνείρων· ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ παράγει οὕτω τὰς κινήσεις τοῦ σώματος.

Τὸ φῶς τοῦτο δύναται νὰ διχαστέλληται ἐπ' ἄπειρον καὶ νὰ μεταβιβάζῃ τὴν εἰκόνα του εἰς μακρὰς ἀποστάσεις· αὐτὸ μαγνητίζει τὰ σώματα, τὰ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀνθρώπου διατελοῦντα, καὶ δύναται συστελλόμενον νὰ τὸ ἐλκῇ πρὸς αὐτό. Δύναται νὰ λαμβάνῃ ὅλα τὰ σχήματα, τὰ παρὰ τῆς σκέψεως ἐπαγόμενα, καί, ἐν ταῖς προσωριναῖς συμπυκνώσει τοῦ ἀκτινοβάθλου αὐτῆς μέρους, νὰ ἐμφανίζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ παρουσιάσῃ μάλιστα ἐν εἶδος ἀντοχῆς εἰς τὴν ἀφὴν.

Eliphaz Lévi

τῶν ὁπαδῶν τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν γνω-
ματεύσεων των, ὁ ἵππος, εἶναι τόσῳ ἐπάναγκες πράγμα, ὥστε οὐδὲν
ἄνευ αὐτοῦ δύναται νὰ κινήται οὔτε ἐν τῇ Σορβόννῃ οὔτε ἐν τῇ κοι-
νοτέρῃ τῶν ὁδῶν.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸν καθηγητὴν, ἀκαδημαϊκὸν officier
Papus M. S. L, S. I. κλπ., Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ «L Ini-
tiation». Εἰς ἑτέρας δὲ μελέτας θ' ἀναγράψωμεν ἑτέρας ἀποδείξεις
σχετικὰς, ἑτέρας γνώμας ἑτέρων σχολῶν.

ΜΕΛΕΤΗ ⁽¹⁾ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΥΠΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ ΑΥΤΩΝ

Ἴδου τί γνωματεύει περὶ τῶν ὁνείρων ὁ M. K. ERIKSEN du
Morgendaenninger ἐκ Χριστιανίας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ζωὴ τοῦ πνεύ-
ματος ἐν ὥρᾳ ὕπνου καὶ Ἀμνημοσύνης», κατὰ μετάφρασιν τοῦ Alice
Bauvard (Journ, d' Etudes Psychologiques Αὐγ 1890).

«Ὁ οὐσιώδης λόγος δι' ὃν ἀμφισβητοῦμεν ὅ,τι φαίνεται ἀληθές
καὶ λογικὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου μὲν τοῦ σώματος, τῆς ζωῆς δὲ
τοῦ πνεύματος, δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν ἐξέργεσιν δὲν
διατηροῦμεν ἐξ αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἢ ιδέας συγκεχυμένας καὶ
ὀπτασίας δυσδιακρίτους. Ἀλλὰ, καθ' ἡμᾶς, αὐτὸς ὁ λόγος εἶνε ἀνε-
παρκὴς διότι, κατὰ τὴν κατάστασιν ταύτην, μικρὸν μόνον μέρος τῆς
ζωῆς τοῦ πνεύματος διατελεῖ συγκεχυμένον καὶ ἀνακριβές, ἐνῶ τὸ
πλεῖστον αὐτῆς μέρος ὑπόκειται εἰς τὴν λήθην.

«Συνέβη εἰς πολλοὺς τῶν ἀναγνωστῶν, αἰφνιδίως ἐξεγερθέντας, νὰ
συνησθάνθησαν μὲν ὅτι ὠνείρωσαν καὶ τι παράδοξον, ἀλλὰ νὰ μὴ
δύνανται νὰ ἀναμνησθῶσιν αὐτοῦ. Θὰ εὐρέθησαν τότε εἰς παράδοξον

(1) Καὶ οἱ Νορβεργοὶ ἐκφράζονται, ὡς ἄλλοι τινες λαοὶ δυσνόητως. Διὸ παρα-
καλεῖται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐπαναλάβῃ δις καὶ τρίς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς παρού-
σης μελέτης ἵνα κατανοήσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὰ λογικὰ ἐπιχειρήματα τοῦ συγ-
γραφέως.

διάθεσιν πνεύματος, ἀποτέλεσμα περιστατικῶν, ἅτινα θὰ εἶδον ἴσως πράγματι ἢ εἰς ἃ ἐπίστευον ὅτι παρέστησαν.

«Ἰδοὺ μία ἀποδείξις πειστικῇ, ὅτι ὄνειρεύεται τις, ἀλλ' οὐδὲν ἐνθυμεῖται.

«Δύο πρόσωπα κοιμῶνται ἐν τῷ αὐτῷ θαλάμῳ· τὸ ἐν ἀγρυπνεῖ ἐνίοτε καὶ ἀκούει τὸ ἄλλο ὁμιλοῦν, ἐνῶ κοιμᾶται. Ἐὰν τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτον πρόσωπον ἐρωτήσῃ τὸ δεύτερον τί ὠνείρωσε, τοῦτο βεβαίῳ ὅτι οὐδὲν ὠνείρεύθη ἢ ὅτι οὐδὲν ἐνθυμεῖται.

«Οἱ ὕλισται, ἀποδίδοντες εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐγκεφάλου τὴν ἐν τῇ ὄνειρώττειν ζωὴν ὡς καὶ πᾶσαν δύναμιν τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ὁρᾶν, παραδέχονται ἀπόνως, καὶ ἄνευ πολλῆς τῆς σκέψεως, ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ὄνειρώττῃ τις, καί, μετ' ὀλίγον, νὰ μὴ ἀναμνησκηται πλέον τοῦ τοιούτου· ἢ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι ὁ ἐγκέφαλός μας, κατὰ τὴν ἐν τῷ ὄνειρῳ ἐπίπλαστον ζωὴν, παράγει ἰδέας καὶ ὀπτασίας, ἃς δὲν δύναται ν' ἀναπαραγάγῃ ἐν καιρῷ ἐγρηγόρσεως.

«Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι τὸ λησμονεῖν ἀμέσως ἐν ὄνειρον προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι, καθὼ ἀμυδρὸν τοῦτο, ἐλάχιστα ἐπαφῆκεν ἵχνη ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐὰν λ. χ. ὁμιλεῖτε ἢ περιπατεῖτε κοιμώμενος, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὄνειρεύεσθε πολὺ ζωηρά, ἐνῶ συμβαίνει ἐνίοτε, ὡς εἶπον ἤδη, νὰ ὁμιλῇ τις καθ' ὕπνον, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐνθυμεῖται πλέον ὅ,τι ὠνείρεύθη.

«Ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῶν τοιούτων ὄνείρων ὁ ἐγκέφαλος ᾔθελε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, οὐδεμία τότε θὰ ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἀφύπνησιν δυσκολία πρὸς ἀνάμνησιν· ἡ ἀμνημοσύνη ἄρα προέρχεται ἐνεκα τῆς ἀδρανείας τοῦ ἐγκεφάλου.

«Ἀλλὰ τότε λοιπὸν ποῖον τὸ αἷτιον τῆς ἐνεργείας, ἂν μὴ τὸ ὑπὸ τῶν ὕλιστῶν ἀρνούμενον πνεῦμα ;

«Τὸ πνεῦμα, ἐν καιρῷ ἐγρηγόρσεως, χρῆσιν ποιεῖται τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ ἐν τῇ δράσει του δηλ. ἐργαλείου. Οὕτω λοιπὸν μιμησκηται θέλον δὲ ν' ἀναπαραγάγῃ αὐτὸ τὸ ἔργον, καθ' ἕνα οἰονδήτινα τρόπον, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τὸ πράξῃ, ἢ χρῆσιν ποιούμενον τοῦ ἐγκεφάλου, τοῦ ἀποτυποῦντος, τοῦ κεκτημένου τὴν εἰκόνα τῶν πράξεων, πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ὅπερ ἐπιθυμεῖ ν' ἀναμνησθῇ ἔργου. Τ' ἀνάπαλιν δέ, τὸ πνεῦμα, καίτοι κεκτημένον τοῦ ἐγκεφάλου, δυνατόν νὰ μὴ ἀναμνησθῇ ἔργου τινὸς ἐπιτελεσθέντος ἐν καιρῷ τῆς ἐλευθέρως αὐτοῦ καταστάσεως—ἐν καιρῷ τοῦ ὕπνου, ἂν μὴ χρῆσιν ποιήσῃται τοῦ ἐγκεφάλου.

Τούτου δοθέντος καὶ παραδεχθέντος, ἡ ἐξήγησις τῆς τελείας ἀμνημοσύνης ἀποβαίνει εὐχερής, ἐνῷ διὰ τὸν ὑλιστὴν τὸ τοιοῦτο θὰ μὲν φαινόμενον ἀνεξήγητον, ἂν δὲν παραδεχθῇ «καὶ τι» ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, δυνάμενον, καὶ ἄνευ τῆς χρήσεως τῶν σωματικῶν ὀργάνων, νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ἐργάζεται.

«Αὐτὴ ἡ ἀμνημοσύνη τοῦ ἐν καταστασεὶ ἐλευθέρᾳ διενεργηθέντος παρὰ τοῦ πνεύματος ἔργου ἀπαντᾷ ἐν μείζονι βαθμῷ παρὰ τῷ ὑποκειμένῳ, τῷ ὑποβαλλομένῳ εἰς κατάστασιν ὑπνωτικὴν, ὑπνοβατικὴν, ἢ πνευματιστικὴν. Δυνατὸν νὰ μὴ ἀναμνησκώμεθα καὶ αὐτῶν τῶν μάλα ἐνδιαφερόντων καὶ σπουδαίων ἐνυπνίων μας· διότι, ἵνα γνωρίσωμεν αὐτὰ καλῶς, ἀναγκη πᾶσα νὰ ἔχωμεν γνῶσιν τῆς καταστάσεως τοῦ πνεύματος ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ αὐτοῦ καταστάσει, καθὼς ὡσαύτως καὶ τῆς ἐν περιπλάνησει ζωῆς αὐτοῦ, τῆς μετὰ θάνατον δηλ. τοῦ ὅπερ ἐχρήσατο σώματος.

«Ὑπνομεῖται τις τὰ ὄνειρα, ὅτε ὁ ἐγκέφαλος ὑπῆρξε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐνεργῶν κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην· καθίστανται δὲ τὰ ὄνειρα συγκεχυμένα καὶ ἀσυνεπῆ, ὅτε ὁ ἐγκέφαλος περισπᾷ τὸ πνεῦμα ἐν τῇ ἐνεργητικῇ του καταστάσει· ὅτε δηλ. τὸ πνεῦμα, μὴ ἀποσπασθὲν ἐντελῶς τοῦ σώματος, ἐντυπῶνται διὰ τῶν νέρων καὶ τοῦ ἐγκεφάλου τὰς ἀσυνειδήτους λειτουργίας τοῦ σώματος καὶ τὰ ἐξωτερικὰ συμβάντα, τὰ ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων ἐπενεργοῦντα καὶ τὸ πνεῦμα ἐπηρεάζοντα.

«Τὸ πνεῦμα, μὴ ἀρκούντως ἀπηλλαγμένον τοῦ σώματος, τοῦ δὲ ἐγκεφάλου ἐπενεργοῦντος συνεπῶς εἰσέτι ἐπ' αὐτοῦ, ἐκέκτηται ροπὴν τινα παράδοξον πρὸς τὸ διαδραματίζειν ὅλας τὰς ἐντυπώσεις τοῦ ἐγκεφάλου, οὗτινος χρῆσιν ποιεῖται, αὐτὰς δὲ τὰς ἐντυπώσεις τὰς ἀναλογίζεται, τὰς φαντάζεται, τὰς ἀναπολεῖ κατὰ τὴν διαταξίν τῆς ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ εἰσόδου των, ὥσει νὰ παρίσταται ἐνώπιον τῶν συμβεβηκότων.

«Παράδειγμα : Ἐκοιμᾶτό τις φίλοι ἔρριψαν σταγόνας ὕδατος ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ἐπειδὴ δὲ καθ' ὕπνον ὠμίλει συνήθως, ἀνεφώνησε : «Νὰ μοῦ φέρητε ὄχημα· βρέχει ραγδαίως.»

«Κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ὁ ἐγκέφαλος ἀντελαμβάνετο διὰ τοῦ νευρικοῦ πλέγματος ἀκριβοῦς τινος ἐντυπώσεως· ἐπειδὴ δὲ τὸ πνεῦμα δὲν ἦτο ἀκόμη καθ' ὁλοκληρίαν ἀπεσπασμένον τοῦ σώματος ὑφίστατο καὶ αὐτὸ τὴν αὐτὴν ἐκείνου ἐντύπωσιν.

«Τοῦ λογικοῦ, τῆς οὐσιώδους ταύτης ιδιότητος τοῦ πνεύματος, πειρωμένου αἰείποτε νά σχηματίσῃ μίαν ἀκριβῆ εἰκόνα, τὸ πνεῦμα ἀκουσίως πως συνεδύαζεν αὐτάς τὰς ἐντυπώσεις πρὸς ἐκείνας, ἃς εἶ-
χεν ἤδη ἀντιληφθῇ κατὰ τινας ἄλλας ἰμοίας περιπτώσεις. Ἐφαντά-
ζετο δηλ. ὅτι ἐτύγχανεν ἐν τῇ ὁδῷ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν βραγδαίας βρο-
χῆς. Ἐὰν ἤθελε νομίσαι ἑαυτὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ, θὰ ἐφαντάζετο ἴσως τότε,
ὅτι πρόσωπόν τι ἐρράντιζεν αὐτὸν διὰ ποτηρίου ὕδατος ἢ κλυστῆρος
ἢ παρομοίου ἄλλου πράγματος.

Οὕτω λοιπὸν δέχεται ὁ ἐγκέφαλος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐντυπώσεις,
ἃς τὸ πνεῦμα μεταποιεῖ ἀμέσως εἰς συμβάντα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς
τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν τῶν ἐντυπώσεων. «Αὐτὴν τὴν πρὸς τὸ δια-
δραματίζειν ροπὴν τοῦ πνεύματος» ἐπραγματεύθη λεπτομερῶς ὁ δι-
δάκτωρ Carl de Prel ἐν τῷ συγγράμματι του *Die Philosophie
des Mystik*.

Ἐκ τούτου προέρχεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἡ μεγάλη σύγχυσις καὶ
ἡ ἀπιθανότης τῶν ὀνείρων, ὧν τὴν μνήμην τηροῦμεν· ἂν, ἐν ὀνείρῳ
ἐνθυμώμεθα τεμαχίων τινων τῶν παρὰ τοῦ ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει
πνεύματος ἐνεργηθεῖσων πράξεων, αὐτὰ τὰ τεμαχία τῶν πράξεων θὰ
λογισθῶσι παραλογα παρὰ τοῦ πνεύματος, ἀπηλλαγμένου τοῦ σώμα-
τος καὶ παρὰ τοῦ πνεύματος ἐν καταστάσει ἐγρηγόρευσης, ἐκτὸς ἂν
αὐτὸ ἀνήκει εἰς πνευματιστήν.

«Τὸ πνεῦμα ζῇ ἐν καταστάσει ἐλευθέρᾳ, ταῖς αὐταῖς συνθήκαις,
ὡς εἰ ἦτο ἐνσαρκωμένον· δύναται νὰ περιπλανᾶται, νὰ διέρχεται τῆς
ὕλης· ἀλλ' ἂν ὁ κοιμώμενος ἀφυπνισθεὶς ἀναμνησθῇ ὅτι διῆλθε τοί-
χου τινος ἢ ὅτι ἔπτατο ἀνὰ τὸν ἀέρα, θὰ νομίσῃ ἐν γένει τὸ τοιοῦ-
τον ὡς ἀληθῆ ἐφιάλτην.

«Ὁ καθηγητὴς Lethesinger ἀναφέρει ἐν τοῖς «*Psychlogiste
Studien 1887*» ὅτι τὸ ὄνειρον διατηρεῖ τὴν ἀκριβῆ ἔκφρασιν τοῦ
συνειδotos τοῦ πνεύματος δυναμένου νὰ διέλθῃ τῆς ὕλης. Κατοικῶν
εἰς τὸ τρίτον πάτωμα μιᾶς οἰκίας ὠνειρεύθη ὅτι οἱ ἄλλοι ἐνοικιασταὶ
ἐχόρευον ὑπὸ τὸ δωματίον του καὶ ὅτι ὁ κρότος τὸν ἀνησύχαι· ἐπέτυχε
τότε νὰ διαπεράσῃ τὸ δάπεδον διὰ τῆς χειρὸς, ἵνα συλλάβῃ ἓνα τῶν
χορευτῶν ἐκ τῆς κόμης· ἐπειδὴ δὲ ἐξυπνήσας ἐνεθυμῆτο αὐτὸ τὸ ἐνύ-
πνιον, ἐξήγησεν αὐτό, ὑποθέσας ὅτι μέρη τινὰ τοῦ ἐγκεφάλου του
εἶχον ἐπενεργήσει ἀσυνειδήτως. Δι' αὐτὸν τὸ πρᾶγμα τοῦτο, τὸ νὰ ἐν-
θυμηθῇ δηλ. ὅτι πραγματικῶς διεπέρασε τὴν χειρὰ του διὰ τοῦ δα-

πέδου, ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ συνειδότητος τοῦ πνεύματός του, ὅπερ ἐπί-
στευεν ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ διαπεράσῃ τὴν ὕλην.

« Καὶ ὅμως μεταξὺ τῶν ὀνειρῶν ἀπερ' ἐνθυμούμεθα, ὑπάρχει πλη-
θὺς πραγμάτων θεωρουμένων θαυμαστῶν, ἀλλοκότων καὶ ὧν δὲν δυ-
νάμεθα νὰ δώσωμεν ἐξήγησιν ἱκανοποιητικὴν, ἐκτὸς ἂν ἀποδώσωμεν
αὐτὰ εἰς τὰ ἐλεύθερα πνεύματα, ὅτι δηλ. ταῦτα τὰ παράγουσιν ἐπη-
ρεάζοντα τὸν ἐγκέφαλον τοῦ κοιμωμένου, κατὰ τὸ διάστημα τῆς
ἡμιελευθέρας καταστάσεώς του. Αἱ προφητεῖαι κατέχουσι δεσπόζου-
σαν θέσιν κατὰ τὰ ὄνειρα ταῦτα, τὰ λεγόμενα τεράστια.

« Ἐνεκα πολλῶν λόγων καὶ, ἰδίως, ἔνεκα τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν
περιπνευματικῶν δεσμῶν ἢ τοῦ ἀστρώφου σώματος, εἶνε δυνατὴ εἰς
τὰ ἐλεύθερα πνεύματα γνῶσις τις εὐρεῖα τοῦ μέλλοντος. "Ὅταν δ' ἐν
αὐτοῖς κεῖται ν' ἀποδείξωσιν εἰς ἕνα τινὰ τὴν ὑπαρξιν μιᾶς δυνά-
μεως ὑπερφυσικῆς λεγομένης, τότε ἐμφυσοῦσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ
κοιμωμένου ιδέας καὶ ἐντυπώσεις, ὥς τὸ ὀνειρευόμενον πνεῦμα, ἔνεκα
τῆς πρὸς τὸ διαδραματίζειν κλίσεώς του. μετασχηματίζει εἰς πραγ-
ματικὰ συμβάντα, εἰς ἃ πιστεύει ὅτι ἀληθῶς παρίσταται : δι' αὐτὴν
τὴν αἰτίαν καὶ διότι εἰς τὸ ὀνειρευόμενον πνεῦμα τὸ μέλλον γίνε-
ται παρόν, νομίζει ὅτι παρίσταται εἰς συμβάντα, ἅτινα, πραγματι,
δὲν θὰ παρὰχθῶσιν ἢ ἀργότερα. Κατὰ τὴν τοιαύτην δὲ περίπτωσιν
τὸ πνεῦμα δὲν διαδραματίζει μόνον τὰς τοῦ ἰδίου του ἐγκεφαλοῦ
ἐντυπώσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς παρὰ τῶν ἄλλων πνευματικῶν εἰσηγουμένας.

« Τὰ πνεύματα δὲ ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἐν ἡμιελευθέρᾳ κατα-
στάσει διατελοῦντος ἐγκεφαλοῦ μας, διότι φυσικὰ θέλουσι νὰ δυνη-
θῶμεν νὰ ἐνθυμηθῶμεν κατὰ τὴν ἐγγήγορσιν τοῦτου ἔνεκα ἡ συν-
δρομὴ τοῦ ἐγκεφαλοῦ καθίσταται ὅρος οὐσιώδης πρὸς τὴν δέχεσθαι
τὰς ἐντυπώσεις.

« Ἰδοὺ ἡ παραδειγμα ἐνός προφητικῶν ὀνείρου ἀναγεγραμμένου
σὺν πολλοῖς ἄλλοις ἐν τῷ συγγράμματι Proceedings of Society
for phychical Recearch καὶ ἀναφερομένου παρὰ τοῦ κ. John
Williams.

« Ὁνειρεύθη τῇ 2 Μαΐου 1812 ὅτι εὕρισκόμενος εἰς τὸ Κοινοβού-
λιον ἐν τῇ γνωστῇ μοι αἰθούσῃ τῇ καλουμένῃ Ἀδιεξόδῳ. Εἰς μικροῦ
ἀναστήματος, φέρων ἑνδύμα κιννοῦν καὶ ἐπενδύτην λευκὸν, εἰσῆλθε·
κατόπιν δ' αὐτοῦ ἕτερος, οὐτινος ἡ θέα μ' ἐξέπληξεν ἐκ πρώτης ὄψεως
καὶ ὅστις, ἐξαγαγὼν κάτωθεν τοῦ ἐνδύματος περιστροφον, τὸ διηύ-

θυνε κατὰ τοῦ πρώτου εἰσελθόντος· τὸ περίστροφον ἐξεπυρσοκρότησεν, ἡ δὲ σφαῖρα εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀριστεράν πλευράν τοῦ στήθους. Εἶδον τὸ αἷμα ρέον ἐκ τῆς πληγῆς καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου μεταβληθεῖσαν· ὁ πληγωθεὶς ἔπεσε κατὰ γῆς. Ἠρώτησα τις ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος; Μοὶ ἀπήντησαν ὅτι ἦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Εἶδον προσέτι ὅτι πολλοὶ τῶν παρεστώτων συνέλαβον τὸν φονέα.

Ἀφυπνήσας διηγήθην τὸ ὄνειρόν μου εἰς τὴν σύζυγον, ἥτις, μηδεμίαν σπουδαιότητα ἀποδοῦσα εἰς τὸ πρᾶγμα καὶ ὡς ἀπλοῦν ὄνειρον θεωρήσασα αὐτὸ, μ' ἐπαρακίνησε νὰ ἐπανακοιμηθῶ. Ἐπανακοιμηθεὶς εἶδον ἀπαράλλακτα τὸ ἴδιον ὄνειρον καὶ τὰ αὐτὰ περιστατικά· ἐξυπνήσας ἐκ δευτέρου διηγήθην παλιν τὸ ὄνειρον εἰς τὴν σύζυγον, ἥτις μοὶ ἐσύστησε νὰ ἔλθω εἰς τὸν ἐαυτόν μου καὶ ν' ἀποδιώξω τὴν τοῦ ὁνείρου εἰσηγηθεῖσαν ταύτην ιδέα. Κοιμηθεὶς ἐκ τρίτου εἶδον καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ὄνειρον ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀλλοιώσεως. Ἠγέρθην λίαν συγκεκινημένος· τοιαύτην δ' ἐντύπωσιν ἐνεποίησέ μοι τὸ ὄνειρον τοῦτο, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ εἰς Λονδίνον καὶ ἀναφέρω τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν Αὐλήν. Συνεβουλευθὴν φίλους τινάς, ἀλλ' οὔτοι μὲ ἀπέτρεψαν λέγοντες ὅτι θὰ ἐξετιθέμην εἰς τὸν περίγελων καὶ θὰ ἐλλογιζόμεν θεομανῆς τις. Ἐσιώπησα λοιπὸν ἔκτοτε, ἀλλ' ἀνέμενον ἀνυπομονῶς τὴν ἐφημερίδα ἀνὰ πᾶν ταχυδρομεῖον· ἡ τῶν 13 Μαΐου δὲν περιεῖχε νέον τι περὶ τοῦ θανάτου τοῦ κ. Περσιβάλ· μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅμως ὁ δευτερότοκος υἱός μου ἐπανερχόμενος ἐκ Τρουρὺ εἰσῆλθεν ὁρμητικῶς ἐν τῷ θαλάμῳ ἀναφώνων :

« Πάτερ ! τὸ ὄνειρόν σου ἐπληήθευσεν, ὁ Περσιβάλ ἐδολοφονήθη πυροβοληθεὶς ἐν τῇ ἀδιεξόδῳ αἰθούσῃ τοῦ Κοινοβουλίου· ἦλθε τηλεγράφημα εἰς Τρουρὺ ἀποσταλὲν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς «Ἐφημερίδος».

« Τὸ πραγματικὸν εἶνε ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐδολοφονήθη τὴν ἑσπέραν τῆς 11 Μαΐου.

« Κατὰ τὸ εἰς Λονδίνον κατόπιν ταξιδιόν του ὁ κ. Οὐίλλιαμ εἶδε σχεδιαγράφημα τῆς ρηθείσης αἰθούσης μετὰ τῶν παριστατικῶν τοῦ φόνου τοῦ Περσιβάλ : λεπτομερὲς ἔρευνα τῷ ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐκαστὴ λεπτομέρεια τοῦ ὁνείρου ἦτο αὐθεντικὴ, μέχρι τοῦ κυανοῦ ἐνδύματος καὶ τοῦ λευκοῦ ἐπενδύτου.

« Αὐτὸ τὸ ἐκπληκτικὸν ὄνειρον διετέλεσεν ἐπὶ πολὺ τὸ κύριον θέμα πικρῶν τῶν συναναστροφῶν Λονδίνου Ἡ «Ἐταιρία τῶν ψυχικῶν

ἐρευνῶν» ἐξετύπωσε μετὰ εἴκοσιν ἔτη τὴν παρὰ τοῦ κ. Οὐίλλιαμ γραφεῖσαν ἔκθεσιν ταύτην.

« Παρατηροῦμεν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ τὰ ἑξῆς :

1ον Αὐτὸ τὸ ὄνειρον δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα διαυγείας (clairvoyance) διότι, κατὰ τὴν διαύγειαν, ὁ ὑπνοβάτης βλέπει ταυτοχρόνως ἐν γηγονός συμβαῖνον ἄλλοθι, ἐνῶ ὁ κ. Οὐίλλιαμ. ὠνειρεύετο τὴν 2 Μαΐου τὸ γεγονός, αὐτὸ δ' ἐξετελέσθη τὴν 11 Μαΐου.

2ον Ὁ Οὐίλλιαμ. ἐνόμιζεν ἐν τῷ ὄνείρῳ του ὅτι παρέστη εἰς τὸ μετὰ τινας ἡμέρας συμβᾶν συμβεβηκός. Ἐδῶ λοιπὸν ἔχομεν ἐν παρὰ δειγμα τῆς ροπῆς τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ μετασχηματίζειν εἰς πραγματικά συμβεβηκότα ἐκεῖνο ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἀνταύγασμά τι τῶν ἰδεῶν, ὥς ἕτερον πνεῦμα, ἐλεύθερον τῶν δεσμῶν τῆς ὕλης, μετεβίβασεν εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του κατὰ τὴν ἡμιελευθέραν αὐτοῦ κατάστασιν.

« Πολλὰ τοιαῦτα παραδείγματα ἐπίσης ἐκπληκτικὰ συμβαίνουσι καθεκάστην. . .

« Τὰ τοιαῦτα περιστατικὰ δύνανται νὰ μᾶς γνωρίσωσι τὰ πέραν τῆς ζωῆς συμβαινόμενα, δηλαδὴ τὰς φάσεις τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματος μας.

« Ἐκ τῆς ἡμιελευθέρας φάσεως μεταβαίνει τὸ πνεῦμα εἰς τὴν ἐλευθέραν φάσιν· ἐν ταύτῃ δὲ ἢ πρὸς τὸ διαδραματίζειν ροπή, ἢ φανταστικὴ καὶ ἀπίθανος ζωὴ του παύουσιν ὑφιστάμεναι: ζῇ τότε τὸ πνεῦμα τὴν κανονικὴν ζωὴν, διότι ἀποκαθίσταται πάλιν ἡ λογικὴ σχέσις μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, συναισθάνεται δὲ τὰς ἐξ αὐτοῦ ἐντυπώσεις ὡς εἰ ἦσαν πραγματικαί.

« Δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν παρατηροῦμεν παρὰ τοῖς ὑπνοβάταις τὸ πνεῦμα ἐνεργοῦν, ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, ἐπακριβῶς, ὥσεί δηλ. ἐπὶ δρατῇ συνεργείᾳ ἐνὸς σώματος, καὶ ὅπως ἐπενεργοῦσι τὰ ἐλεύθερα πνευματὰ ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν μεσαζόντων.

« Ἐπανελθόμεν ἤδη εἰς τὴν ἀμνημοσύνην τῆς κυρίως πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

« Παρεδέχθημεν ὡς κανόνα ὅτι τὸ πνεῦμα ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως δὲν ἡδύνατο, καὶ διὰ τῆς βοηθείας ἐτι τοῦ ἐγκεφάλου, νὰ ἐνθυμηθῇ ὅ,τι ἐσκέφθη ἢ διενήργησεν, ὅτε δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψει αὐτὸ τὸ ὄργανον.

« Ἀλλὰ διατί δὲν δύνανται, θὰ ἐρωτήσῃ τις ἴσως ;

« Ἴνα ἐξηγήσωμεν: πῶς ὁ ἐγκέφαλος σκέπτεται, ἢ μᾶλλον διὰ νὰ ἀποφύγωμεν αὐτὴν τὴν ὑλιστικὴν ἐκφρασιν, ἃς εἶπωμεν: Ἴνα ἐξηγήσωμεν πῶς τὸ πνεῦμα σκέπτεται τῇ συνδρομῇ τοῦ ἐγκεφάλου, δὲν δυνάμεθα ἢ ὑποθέσεις νὰ ἐκφέρωμεν χωρὶς νὰ λύσωμεν ὁλοσχερῶς τὸ ζήτημα· μολοντοῦτο δύναται τις σοφῶς νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἕκαστον συμβᾶν περιέρχεται εἰς γνῶσίν μας διὰ τινος σειρᾶς ἀντικειμενικῶν ἐντυπώσεων, συναισθανομένων παρὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ μεταδιδομένων εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὅστις ἀποδεχόμενος αὐτὰς τὰς ἐναποθηκεύει ἀμέσως ἐν καταστάσει εἰδώλων (εἰκόνων).

« Τὸ ἔργον δὲ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ πνεύματος συνίσταται εἰς τὴν οἰοῦναι ἀναζητήσιν αὐτῶν τῶν εἰκόνων, ἵνα ὑποβάλῃ αὐτὰς ἐνώπιον τῆς ὑποκειμενικῆς ἢ ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ἐνοράσεως.

« Ἀλλὰ πῶς νὰ δυνηθῇ τὸ πνεῦμα ν' ἀνκαταγάγῃ ἐντυπώσεις, ἃς ὁ ἐγκέφαλος οὐδέποτε ἐδέχθη ἢ ὅτε δὲν εὕρισκε ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, οὐτινος χρῆσιν πρᾶτται, ἐτέρας ἐντυπώσεις ἢ εἰκόνας, εἰμὴ ἐκείνας μόνον ἃς ἐναποθήκευσεν ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως τῇ συνδρομῇ συμβεβηκότων ὁραθέντων καὶ ζησάντων; Δὲν δύναται βεβαίως καὶ συνεπῶς νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὸ ἐπήρειαν ἀγνώστων εἰκόνων.

« Καταληπτὸν ἀποβαίνει ὅτι μία ἰδέα λογικὴ, σκεφθεῖσα παρὰ τοῦ πνεύματος ἐν καταστάσει ἀπαλλαγῆς, καθ' ὃν χρόνον τὸ σῶμα κοιμᾶται, εἶνε δυνατόν νὰ ἀντανakλασθῇ εἰς εἰκόνα ἀνεξίτηλον ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ νὰ ἐγκολαφθῇ αὐτῷ, ὅτε τὸ πνεῦμα συνδέεται πρὸς τὸ σῶμα διὰ τοῦ περιπνεύματος ἢ ἀστρώου σώματος· νομίζομεν δὲ τότε ὅτι διασκεπτόμεθα τὴν ἰδέαν ταύτην διὰ πρώτην φοράν, διότι μᾶς φαίνεται αὕτη ὡς μὴ ἀποτελοῦσα σειρὰν τῶν ἀναμνήσεων μας· τὸ ἀναμνησθεσθαι δὲ μίαν ἰδέαν σημαίνει διασκέπτεσθαι αὐτήν, σὺν τῇ πεποιθήσει ὅτι τὴν ἔχομεν ἤδη σκεφθῇ καὶ ἄλλοτε.

« Δύο λόγοι ἀποδεικνύουσιν ὅτι νομίζομεν μίαν ἰδεαν ἐπερχομένην ἡμῖν διὰ πρώτην φοράν· ὁ πρῶτος λόγος, ὁ ὑλικός, εἶνε ὅτι ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως σκεπτόμεθα διὰ διαφορετικοῦ ὄργανου· δεύτερος δέ, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, εἶναι ὅτι δὲν δυνάμεθα ν' ἀναμνησθῶμεν περιστατικὰ τῆς ἐλευθέρας ζωῆς τοῦ πνεύματός μας καὶ ἐπομένως οὐδὲ τὰς περιστάσεις ἐν αἷς τὸ πνεῦμα τὰς ἐσκέφθη διὰ πρώτην φοράν.

« Ἄν τὸ πνεῦμα ἐν καιρῷ ὕπνου ἀντελήφθῃ πολλῶν εὐγενῶν καὶ ὑψηλῶν ἰδεῶν, θὰ τῷ εἶναι εὐχερὲς ν' ἀντιληφθῇ αὐτῶν ἐπίσης καὶ

ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως, διότι ἡ ἐν ὧρα ὕπνου ἐργασία τοῦ πνεύματος δύναται καὶ δεόν νὰ ἔχῃ ὡσαύτως καὶ τὴν ἐν τῇ πραγματικῇ ζωῇ σημασίαν.

« Τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον δι' ἡμᾶς εἶνε ὅτι τὸ ὑπὸ μελέτην φαινόμενον παρέχει ἡμῖν τὸ ἀληθές ἐπιχείρημα πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς μόντης σπουδαίας παρατηρήσεως, ἣν προτείνουν κατὰ τοῦ νόμου τῆς μετενσαρκώσεως.

« Μᾶς ἐρωτῶσι συνήθως ἀναφορικῶς τῶν προϋπάρξεων, διατὶ νὰ μὴ δυνάμεθα ν' ἀναμνησθῶμεν αὐτῶν οὐδόλως ;

« Ἀπαντῶμεν : Δὲν εἶνε δυνατόν ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως ν' ἀναμνησθῇ τις ἐκεῖνο ὅπερ ἔπραξεν ὅτε τὸ πνεῦμά του ἦτο καθολοκληρίαν ἀπηλλαγμένον τοῦ σώματός του. Ὁ ὑπνοβάτης, ὁ μεσάζων οὐδέποτε ἐνθυμοῦνται ὅ,τι εἶπον, καθὼς οὐδὲ τὰς ὑψηλὰς ιδέας, ἃς διεσκέφθησαν ἢ ἐξεφράσθησαν ἐν τῇ ἰδιαζούσῃ αὐτῶν ἀπαλλαγῇ. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ πνεῦμα δὲν δύναται τῇ συνδρομῇ τοῦ ἐγκεφάλου ν' ἀναμνησθῇ ὅ,τι ἂν ἔπραξεν ἢ διεσκέφθη ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει, ἔτι ὀλιγώτερον βεβαίως θὰ δυνήθῃ, τῇ συνδρομῇ πάντοτε τοῦ ἐγκεφάλου, ν' ἀναμνησθῇ ἐκείνου ὅπερ ἔπραξεν ἢ διεσκέφθη πρὶν ἢ διὰ τῆς μετενσαρκώσεως λάβῃ ἐκ νέου κατοχὴν ἐνὸς ἐτέρου σώματος, διὰ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ὁποίου θὰ ἐναποθηκεύσῃ νέας εἰκόνας ἢ ιδέας. Ἄν ἡθέλομεν ἀνχμινῆσκεσθαι τῶν προτέρων μας ὑπάρξεων, θὰ ἦτο τὸ τοιοῦτο καθ' ἡμᾶς, ἀκυρωτικὸν πρόσκομμα τοῦ λογικοῦ καὶ μοιραίου νόμου τῆς διὰ τῆς μετενσαρκώσεως προόδου.

« Ἡ ἀμνημοσύνη ἀντὶ νὰ ἡ ἐπιχείρημα κατὰ τῆς μετενσαρκώσεως εἶναι ἀπεναντίας ἡ ἄφευκτος συνέπεια αὐτῆς. Ἀποδεικνύει, ἐπιβεβαιοῖ ἐνα νόμον μαθηματικόν, θαυμασίον τῆς ἀπολύτου δικαιοσύνης τῆς διεπούσης τὴν παγκόσμιον ζωὴν.

« Ἐκπληττόμεθα ἐπὶ τὸ ὅτι τὰ οὐσιώδη ταῦτα ζητήματα παραμελοῦνται τόσῳ πολὺ παρὰ τῶν σοφῶν ! »

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΑΟΡΑΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΖΟΝΤΟΣ

M. BRISSE ΤΩ 1881.

Τί ἐστὶ πνευματισμός ;

Ἐρ. Τί ἐστὶ πνευματισμός ;

Ἀπ. Πνευματισμός ἐστὶ τὸ σύνολον τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γνώσεων πρὸς τοὺς ἐνσώματους, ἢ τὰ ὄντα τὰ ἔχοντα ὑλικὸν σῶμα καὶ κατοικοῦντα εἰς τὸν πλανήτην σας, παρ' ἄλλων ὄντων τῆς αὐτῆς μέν φύσεως, ἀλλ' ἐγκαταλιπόντων τὴν ὑλικὴν ζωὴν καὶ ἐξακολουθούντων, κατὰ τοὺς ὀρισμένους παρὰ τοῦ Θεοῦ νόμους, νὰ ζῶσι πνευματικῶς ἐν τῷ διαστήματι, καὶ ἄτινα, πρὸς διάκρισιν τῶν ὑπὸ τὴν σωματικὴν ὕλην ὑποκειμένων, δηλοῦσι διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν πνευμάτων ἢ *dé-sincarnés* (ἀνενσάρκων).

Τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν πνευμάτων μετὰ τῶν ἐνσωμάτων θὰ σᾶς ὑποδείξῃ ἡ συνέχεια τῶν ὁδηγίων μας τούτων.

Ἐρ. Οἱ ἐνσάρκοι λοιπὸν τῆς σφαίρας μας θὰ ὦσι Πνεύματα ἅμα ὡς ἐγκαταλίπωσι τὸ ἐπίγειον αὐτῶν περικάλυμμα ;

Ἀπ. Ναί, ἀγαπητὸν τέκνον, διότι δὲν ὑπάρχει διαφορὰ τις ἄλλη μεταξὺ τῶν ἢ τὸ ὑλικὸν αὐτὸ σῶμα, ὅπερ σᾶς κρατεῖ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐπεταὶ λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ διαστήματι ἢ ἐν τῇ πλανητικῇ ζωῇ (*erraticité*)—λέξει χρωμένη πρὸς φανέρωσιν τῆς καταστάσεως τῶν ὄντων μετὰ τὸν θάνατον τῶν σωμάτων — ὑπάρχουσι Πνεύματα πάσης φύσεως, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς σας, δηλαδὴ ἀγαθὰ καὶ κακὰ, σοφὰ καὶ ἀμαθῆ.

Ἐρ. Διατί μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σώματος νὰ μὴ καθίστανται τὰ Πνεύματα ἴσα ἐν ἀγαθότητι καὶ ἐπιστήμῃ ;

Ἀπ. Διὰ τὸν λόγον ὅτι ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς αὐτῆς σχολῆς δὲν εἶνε ἰσοβάθμια ἐν τῇ μαθήσει, ἀλλὰ τὰ μὲν τυγχάνουσι μᾶλλον προηγ-

μένα τῶν δέ, εἴτε διότι εἰργάσθησαν τὰ μὲν πλεῖον, τὰ δὲ ἔλαττον, εἴτε διότι τὰ μὲν τυγχάνουσιν ἀρχαιότερα τῶν δὲ ἐν τῇ σχολῇ.

Ἐρ. Εἶπετε ὅτι ὁ πνευματισμὸς εἶνε τὸ σύστημα τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γνώσεων εἰς τοὺς ἐνσάρκους παρὰ τῶν Πνευμάτων· εἶνε λοιπὸν ἐπιστήμη ὅλως νέα ; Καὶ πῶς γίνεται νὰ μὴ διαδοθῇ ἐνωρίτερα, ἀφοῦ κέκληται νὰ διδάξῃ καὶ βελτιώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα :

Ἀπ. Θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν διπλὴν σου ἐρώτησιν

Ὅχι· ὁ πνευματισμὸς δὲν εἶνε ἐπιστήμη νέα· εἶνε τόσῃ ἀρχαία, ὅχι μόνον ὅσῃ ὁ κόσμος, ὃν κατοικεῖτε, ἀλλ' ὅσῃ καὶ αὐτὴ ἡ δημιουργία. Τφόντι, πᾶσα ἐπιστήμη εἶνε ἡ μᾶλλον δέον νὰ ᾔνε σύνολόν τι ἀληθειῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀλήθεια ἀπορρέει, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, δέον νὰ ᾔ, καὶ εἶνε, τράγματι, αἰώνιος καὶ ἀπόλυτος, ὡς Ἀύτός. Ὁ πνευματισμὸς λοιπὸν, ὡς ἀλήθεια, ὑπῆρξεν ἀπ' αἰώνων.

Ἄλλα. καθὼς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀλήθειαν, δὲν ἡδυνήθησαν οἱ ἄνθρωποι νὰ τὸν γνωρίσωσι, πρὶν ἢ ἡ διάνοις των κτασθῇ ἱκανή, ὅπως καρπωθῇ τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς ἄλλας ἀναρίθμους ἀληθείας, ἃς οὐδ' ὑποπτεύονται τὴν σήμερον, καὶ ἃς ὅμως οἱ ἄνθρωποι τοῦ μέλλοντος θὰ ἀνκαλύψωσιν ἢ θὰ μαθῶσι καθ' ὅσον ἀναπτύσσονται αἱ διανοητικαὶ καὶ ἡθικαὶ αὐτῶν δυνάμεις.

Ἐννοεῖτε τώρα διατί ὁ πνευματισμὸς δὲν ἐπεξετάθη ἐγκαιρότερα εἰς τὰ πλήθη, καίτοι, ἀπ' αἰώνων. γεγονότα ἀναγόμενα εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην, παρήχθησαν καὶ ἀνεγράφησαν ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ κόσμου σασ, χωρὶς νὰ ἐξηγηθῶσι· τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπιστήμας, τὴν φυσικὴν, τὴν χημείαν, τὴν ἀστρονομίαν.

Κατ' ἀρχὰς ἐβεβαίωσαν τὰ ἀποτελέσματα χωρὶς νὰ δυνθῶσι νὰ ἀνεύρωσι τὰς αἰτίας· εἴτα διὰ τῆς ἐπισωρεύσεως τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀγώνων ἐπέτυχον τὴν ἀνακάλυψιν τινῶν τῶν διεπόντων τὰ πράγματα ταῦτα νόμων, συστήσαντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰς βάσεις αὐτῶν τῶν ἐπιστημῶν, αἵτινες διατελοῦσιν ἐπεκτεινόμεναι καὶ προσεγγίζουσαι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ἀπύλυτον ἀλήθειαν, ἥτις εἰς μόνον τὸν Θεὸν ἀνήκει. καὶ ἥτις εἶνε ὁ ἀκτινοβολῶν φάρος, ὁ φωτίζων καὶ ὁδηγῶν τὰς ἐρεῦνας ἡμῶν.

Ἐρ. Διατί ὁ πνευματισμὸς ἐδιδάχθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους παρὰ τῶν Πνευμάτων, ἐνῶ αἱ ἄλλαι ἐπιστημαὶ τυγχάνουσιν ὁ καρπὸς τῆς ἐργασίας τῶν ἀνθρώπων ;

Ἀπ. Ἡ ἀπάντησις, ἀγκλητὸν τέκνον, εἰς αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν συνε-

πάγεται ἐκτενεῖς ἀναπτύξεις, ἃς δὲν ἐπιδέχεται ἤδη τὸ μέρος τοῦτο τῆς πραγματείας μας. Μόλα ταῦτα θὰ σὰς δώσω ὀλίγας ἐξηγήσεις χάριν τῆς ἐπιθυμίας ἣν ἔχεις νὰ διδασθῇς, κατόπιν δὲ θὰ ἐπανέλθω-- μεν εἰς λεπτομερεῖς ἀναπτύξεις.

Ἐν πρώτοις ἡ διαφορὰ ἣν διατυποῖς εἰς τὴν ἐρώτησίν σου εἶνε φαινομενική· δέχθητι πρὸς τὸ παρὸν τὴν βεβαιώσιν μου τούτην ὡς ἀληθῆ, καὶ κατωτέρω θ' ἀποδείξω τὸ τοιοῦτο.

Αἱ ἐπιστῆμαι ἃς ἀνέφερον, καί, ἐν γένει, αἱ πρὸς τὰ φυσικὰ ἢ ὕλικά σχετιζόμεναι, δύνανται ἐν χρονικῷ τινι διαστήματι, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακρόν, νὰ προαχθῶσι καὶ ἐξαπλωθῶσι διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐνσάρκων ὄντων, διότι αὗται εἶνε τῆς δικαιοδοσίας τῆς ὕλης, καί, συνεπῶς, ὑπὸ τὴν ἄμεσον δρᾶσιν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας.

Ὁ δὲ πνευματισμὸς εἶνε ἐπιστήμη ὅλως διαφοροῦ τάξεως, διότι ἀνάγεται πρωτίστως εἰς ἠθικὰ πράγματα, δηλ. σχετικὰ πρὸς τὸ πνευματικὸν τοῦ ὄντος· οὕτω δὲ ταῦτα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, τυγχάνουσι ἥττον προσιτὰ εἰς τὰς ἐξερευνήσεις τῶν ἐνσωμάτων.

Πρέπει δὲ νὰ γινώσκητε ὅτι ἡ ἀνθρωπότης προώρσται εἰς δύο εἶδη διαφορὰ προόδου, ὀφείλοντα μὲν νὰ βαδιζῶσιν ἐκ παραλλήλου, μὴ τυγχάνοντα ὅμως πάντοτε ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, ἀλλ' ὑπερβαίνόμενα ἐξ ὑπαμοιβῆς, ἀναλόγως τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀγώνων τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον σκοπόν.

Τούτου τεθέντος, καὶ τῆς διανοητικῆς προόδου προπορευομένης καὶ παρασυρούσης τὴν ἀνθρωποτητα εἰς τὴν πορείαν της, ἐπισυμβαίνει, ὡς ἐπὶ παντὸς σφοδροῦ ἀγῶνος, στασιμότης τις εἰς αὐτήν, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἠθικὴ πρόοδος, καθυστερήσασα ἐπὶ στιγμὴν, σπεύδει τὴν πορείαν της, ἵνα προφθάσῃ τὴν ἀδελφὴν της διανοητικὴν πρόοδον καὶ τὴν ὑπερβάλῃ μάλιστα ὑπήκουσα εἰς τὸν διέποντα τὴν δημιουργίαν νόμον τῆς ἁρμονίας.

Ἡ ἀνθρωπότης δὲν δύναται βεβαίως ἀφ' ἑαυτῆς νὰ ἐκπληρώσῃ μόνῃ τὸ γιγαντιαῖον αὐτὸ ἔργον τῆς πρὸς τὴν τελειοποίησιν προόδου, ἀλλ' ὁ Θεός, οὐτινος ἡ ἄπειρος σοφία δὲν σφάλλεται, ἔθετο, παρὰ πάσῃ ἀνθρωπότητι, ἀνώτερα πνεύματα, ὁδηγοῦντα αὐτήν καὶ διευθύνοντα τὰ βήματά της. Τινὰ ἐκ τῶν πνευματικῶν τούτων ἐντέλλονται τὴν τελειοποίησιν ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐπιστήμης, τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἀνακαλύψιν, ἐπιφέρουσιν ἀναμόρφωσιν τινὰ τῶν ὄρων τῆς ὑπάρξεως ἢ τοῦ εὖ εἶναι τῶν κατοικίων τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν πρόοδον. Εἶδετε κατὰ διαφόρους αἰῶνας ἐπὶ τῆς γῆς σας ἀνθρώπους, οἵτινες, ἕνεκα τῶν ἀρετῶν αὐτῶν, ἐφαίνοντο ἀνήκοντες εἰς ἄλλον κόσμον, καὶ ὦν τὰ διδάγματα μετέβαλλον ἐξ ὁλοκλήρου τὰς τῆς ἐποχῆς ιδέας, πρὸς βελτίωσιν καὶ προσέγγισιν πρὸς τὴν ἠθικὴν ἀλήθειαν. . .

Παρατηρεῖς, ἀγαπητέ, ὅτι ἡ τε διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ πρόοδος, καίτοι ἀναπτυσσόμεναι διὰ τῆς ἀτομικῆς ἐργασίας, προκαλοῦνται ὅμως, ἐν τῇ συλλήβδην ἀνθρωπότητι, διὰ τῆς λανθανούσης ἐπηρείας τῶν πνευμάτων, τῶν προωρισμένων εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον ἢ μᾶλλον εἰς αὐτὴν τὴν ἀποστολήν, καὶ ὅτι ἐδικαιούμην εἰπὼν σοι, ὅτι ἡ διαφορὰ, ἣν ὑπέθετες, ἦτο φαινομενικὴ.

*
* *

Τὰ τρία συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐρ. Μᾶς ἐδίδαξαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ δύο πραγμάτων τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς· μᾶς λέγετε δὲ ὅτι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχουσι τρία στοιχεῖα· θέλετε νὰ μᾶς γνωρίσητε ταῦτα ;

Ἀπ. Εὐχαρίστως, ἀγαπητὸν τέκνον, διότι ἄνευ αὐτῶν τῶν τριῶν στοιχείων πολλὰ πράγματα τυγχάνουσιν ἀνεξήγητα.

Ὁ Θεὸς ἔγνω, ἐν τῇ δημιουργίᾳ τῶν πραγμάτων, οὕτω πως, ὥστε οὐδὲν νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν τύχην.

Οἱ ὠρισμένοι νόμοι, οἱ τόσῳ θαυμαστοί, ἐν τῇ ἀπλότητι, ἐνέχουσι τὴν σφραγίδα τοσαύτης ἀγαθότητος, ὥστε θὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ ὠρισμένος σκοπὸς τοῦ Θεοῦ τελεσφορεῖ ἄνευ ἀνάγκης οὐδενὸς καταναγκασμοῦ ἢ θείας προσωπικῆς δράσεως ἐφ' οὐδενὸς τῶν πνευμάτων, τῶν διὰ τὴν μακαριότητα πεπλασμένων.

Τὰς σκέψεις ταύτας, ἀγαπητὸν τέκνον, θὰ τὰς ἀναπτύξωμεν ἀκολούθως, ἵνα, ἐννοῶν αὐτάς, κατανοήσῃς τὴν πατρικὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ.

Ναί, ὁ ἄνθρωπος σύγκειται ἐκ τριῶν στοιχείων, καλῶς διακεκριμένων.

1ον Τὸ ὑλικὸν σῶμα, ὅπερ_γνωρίζετε.

2ον Τὸ περίπνευμα· σῶμα ὑλικὸν ὡσαύτως, ἀλλὰ τόσῳ ρευστοειδές (fluidique), ὥστε διαφεύγει συνήθως τῶν αἰσθήσεών σας.

3ον Τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἀποκαλεῖται ψυχὴν· οὐσία πνευματώδης τοῦ ὄντος, ἐν ᾗ ἐδρεύει ἡ διάνοια καὶ ἡ βούλησις, καὶ ἥτις εἶνε ἀθάνατος, διότι ἐπλάσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα, σχετικῶς ἀείποτε πρὸς τὴν πρόοδόν της, μετέχῃ ἐκ τῆς μακαριότητος, ἣν ὁ Θεὸς ἔγνω πλάττων εὐδαίμονας.

Ἐρ. Ἐκ τῶν λεγομένων σας εἰκαστέον ὅτι τὸ πνεῦμα μόνον εἶνε ἀθάνατον. Εἶνε λοιπὸν ἄλλης οὐσίας παρὰ τῆς τῶν δύο σωμάτων δι' ὧν περικαλύπτεται, καὶ ὧν τὸ ἔργον (rôle) δὲν ἐννοῶ ;

Ἀπ. Ναί, ἀγαπητὸν τέκνον, τὸ πνεῦμα εἶνε ἄλλης οὐσίας πολὺ διαφόρου τῆς τῶν δύο σωμάτων, τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς του διατελούντων, ὡς πιστοὶ θεράποντες.

Ναί, τὸ πνεῦμα εἶνε ἀνώτερον τοῦ σώματος, εἶνε βαλιστα, ἂν τολμῶ νὰ τὸ εἶπω, εἰς τὴν διάνοιάν σας, τὴν ἱσταμένην ἔτι εἰς τὰς θύρας αὐτῆς τῆς ὑπερόχου ἐπιστήμης τοῦ μέλλοντος τοῦ πνεύματος, τὸ μόνον ὑπάρχον ὧν, διότι αὐτὸ μόνον διαννοεῖται, βούλεται, δρᾷ.

Τὸ τε σῶμα, ὅπερ γινώσκετε, καὶ τὸ ἕτερον ρευστοειδὲς σῶμα, καθὰ ἐξ ὕλης συγχείμενα, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἡ ἰδιότητας τῆς ὕλης.

Οὐδεὶς βεβαίως ἐξ ὑμῶν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ὕλη διαννοεῖται, διασκέπτεται, ἐκφέρει θέλησιν.

Ἐρ. Ἀφοῦ τὰ δύο σώματα τοῦ πνεύματος, τὸ περίπνευμα καὶ τὸ ὑλικὸν σῶμα εἶνε ἀδρανῆ καὶ ἄνευ βουλήσεως, ποῖον τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ;

Ἀπ. Ἴνα ἐννοήσης, ἀγαπητὸν τέκνον, τὸ ἔργον αὐτῶν τῶν δύο σωμάτων τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ψυχῆς ἢ πνεύματος, δεόν νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὴν ιδέαν τοῦ Θεοῦ, καὶ, ἐξ ἐκείνου ὅπερ γινώσκωμεν, νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ ἔργον αὐτῶν τῶν δύο σωμάτων.

Ὁ Θεὸς ἔγνω, δημιουργῶν τοὺς κόσμους, νὰ οἰκίσῃ αὐτοὺς δι' ὄντων. . . (1)

Ἀλλ' ἵνα τὰ πλάσματα ταῦτα δυνηθῶσι νὰ συναισθανθῶσι τὸ πολῦτιμον αὐτὸ δῶρον (τῆς ἀγάπης) καὶ νὰ τὸ ἀνταποδώσωσιν, ἐδέησε :

1ον Νὰ ὦσιν ἐλεύθερα· διότι ὁ καταναγκασμὸς δὲν γεννᾷ ἡ ὑποχρυσίαν.

(1) Σ. Μ. Παραλείπομεν δέκα παραγράφους, καθὼ ἐνέχοντας ὑψηλὴν φιλοσοφίαν.

Νὰ κατὰστῶσιν ἱκανῶς νοήμονα, ἵνα ἐκτιμῇσωσιν αὐτὸ τὸ ἄφατον δῶρον, δια τῆς ἐπιμελείας τοῦ πνεύματός των εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως, καὶ δια τῆς ἀναζητήσεως καὶ ἐκτιμήσεως ὄλων τῶν ἐνδείξεων τῆς πατρικῆς ἀγαθότητός του (τοῦ Θεοῦ).

Ἐκ τούτου ἡ ἀνάγκη τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναπτύξεως τῆς νοημοσύνης ταύτης, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ σκοπός, ὃν ὁ Θεὸς προέθετο, δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῆ.

Οὐδεὶς θ' ἀμφισβητήσῃ ὅτι, ἵνα ἀναπτύξωσι τὴν νοημοσύνην των, ἔδει νὰ δοθῶσιν αὐτοῖς αἱ περιστάσεις ὅπως τὴν ἐξασκήσωσι.

Τί ἔγνω λοιπὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Θεός;

Δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐν σῶμα πρόσκαιρον, συνεπιφέρον μεθ' ἑαυτοῦ ἀνάγκας· οὕτω δέ πως συνιστάμενον, ὥστε ὁ ἄνθρωπος (θεωρούμενος ἐνταῦθα ὡς Πνεῦμα) νὰ νομίζῃ αὐτὸ ὡς τὸ κυριώτερον τοῦ ὄντος του· νὰ νομίζῃ πρὸς δὲ ὅτι τὸ σῶμα φαίνεται παρέχον αὐτῷ τὴν ἡδονὴν ἢ τὴν ὀδύνην.

Σημειώσις.— Εἶπον φαίνεται ἐπὶ σκοπῷ, διότι θὰ ἴδῃτε κατωτέρω τὴν ἀποδείξιν τῆς πλάνης, εἰς ἣν διατελεῖ ὁ ἄνθρωπος, νομίζων ὅτι τὸ ὑλικόν του σῶμα αἰσθάνεται τὴν ἡδονὴν ἢ τὸν πόνον.

Συνεπεία τοῦ διπλοῦ τούτου συναίσθηματος, τὸ Πνεῦμα ἢ ὁ ἄνθρωπος ὥφειλε νὰ τείνῃ ἀφεύκτως πρὸς τὴν ἀναζητήσιν τῆς μὲν καὶ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ ἑτέρου. Πρὸς τοῦτο, ἔδει ν' ἀναζητῇ, νὰ διασκέπτηται, ν' ἀσκή τὴν νοημοσύνην του, ἐπομένως νὰ τὴν ἀναπτύξῃ καὶ νὰ γεννήσῃ ἐν αὐτῇ, ἔνεκα τῶν ἰδίων αἰτιῶν, τὴν βούλησιν, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον μοχλόν, ὅστις θ' ἀποβῇ τόσῳ ὠφέλιμος ἀργότερα.

Ἄλλ' ἵνα ἡ θεία αὕτη ἰδέα τελεσφορήσῃ, ἐδέησε τὸ Πνεῦμα νὰ συνδεθῇ μετὰ τοῦ ὑλικοῦ σώματος διὰ τόσῳ στενοῦ τρόπου, ὥστε ὁ ἔνσαρκος νὰ διατελῇ ἐν πλάνῃ, ἀποδίδων εἰς τὸ σῶμα ὅ,τι συνησθάνετο τὸ Πνεῦμα.

Ἰνα, λοιπόν, ἡ τόσῳ στενὴ σύνδεσις αὕτη δυνηθῇ νὰ παραχθῇ μετὰ τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ σώματος, ἐδέησε σύγκρασις τις ἐπιτρέπουσα αὐτὴν τὴν προσέγγισιν, τὸ συνδέσκει πρᾶγμα ἀψηλάφητον, ἀνεπίδεκτον ἀναλύσεως, μετὰ μορίων ὑλικῶν, δύο πρᾶγματα ἐκ τῶν μᾶλλον ἀντιθέτων.

Οὕτω ὁ Θεὸς ἔγνω τὴν πλάνην ἐνὸς σώματος, μετέχοντος καὶ τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς ἀεροποιήσεως, καὶ τῆς ὕλης, διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς φύσεως.

Τοῦτο τὸ ἀποκαλοῦμεν Περύπνευμα· ὕλη ρευστοειδής, ἐπιδεκτικὴ ἀεριοποιήσεως ἐν ὑπερτάτῳ καταληπτῷ βαθμῷ, καὶ συμπυκνώσεως ἐν τοιούτῳ βαθμῷ, ὥστε νὰ ἐμφορῇται τὰς ιδιότητας τῆς ψηλαφητῆς ὕλης.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ δύο βοηθητικὰ τοῦ Πνεύματος σώματα προσδιωρισμένα· μένει ἤδη νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ ἔργον αὐτῶν.

Τὸ ὑλικὸν σῶμα, ὡς σὰς τὸ εἵπομεν, ὤφειλε νὰ φαίνεται εἰς τὸν ἐνσώματον ὡς νὰ ᾔνε αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ τοῦτο εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἅπασα ἡ προκατάληψις αὐτοῦ νὰ τείνη πρὸς ἀποφυγὴν μὲν τῶν πόνων, πρὸς ἐπιζήτησιν δὲ τοῦ εὖ εἶναι, τῆς ἡδονῆς.

Ἵνα δὲ ὁ ἄνθρωπος ἀναγκασθῇ νὰ διατηρῇ αὐτὸ τὸ σῶμα ἐν τελείᾳ ἁρμονίᾳ, ὁ Θεὸς ἔγνω τὰ πράγματα εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀναγκαῖαι πράξεις τῆς σωματικῆς ζωῆς νὰ φέρωσιν ἐν αὐταῖς στοιχεῖον ἡδονῆς.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ὑπόχρεως ν' ἀσκή τὴν διάνοιάν του, ὅπως προμηθευθῇ αὐτὰς τὰς ἀπολαύσεις, καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ γινώσκῃ τὰς προκυπομένας συνεπειὰς αὐτῶν τῶν διαφορῶν πράξεων.

Μὴ λησμονῶμεν ἐν τούτοις ὅτι τὸ σῶμα εἶνε ἄδρανές καὶ δὲν δύναται νὰ αἰσθάνθῃ κανὲν συναίσθημα εὐάρεστον ἢ ὀδυνηρόν. Τοῦτο θὰ προσπαθῇσωμεν ἤδη νὰ καταστήσωμεν καταληπτόν.

Πρὸς τοῦτο ἂς μελετήσωμεν τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου ἔντος καὶ ἂς εἰσέλθωμεν ἀμέσως εἰς τὸ θέμα· κατωτέρω θ' ἀποδείξωμεν ὅ,τι θὰ σὰς εἴπωμεν.

Τὸ Πνεῦμα σχηματίζει τὸ περύπνευμά του, τὸ πρῶτιστον περιχώλυμά του ἐκ τῶν ρευστῶν (fluides), τῶν παρὰ τῆς φύσεως τῶν σκέψεων του διαπεπλασμένων.

Τὰ μόρια αὐτοῦ τοῦ σώματος, τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον αἰθεριώδους, ἐλκύουν, διὰ τινος φυσικῆς ιδιότητος, ὑλικά μόρια συντελοῦντα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ὑλικοῦ σώματος. Εἰς τρόπον ὥστε τὰ περιπνευματικὰ μόρια, συνηνωμένα πρὸς τὰ ὑλικά μόρια, ἀποδέχονται τὰ συναισθήματα, ἅτινα νομίζει ὅτι αἰσθάνεται τὸ ὑλικὸν σῶμα· συνεπείᾳ δὲ πάλιν τῆς συνενώσεώς των πρὸς τὸ πνεῦμα μεταδίδουσιν εἰς αὐτὸ τὸ τελευταῖον αὐτὰ τὰ ἴδια συναισθήματα.

Ἄλλ' ἐπεὶ οὕτε τὸ ὑλικὸν σῶμα οὕτε τὸ περιπνευματικὸν σῶμα δύναται νὰ σκερθῶσι, νὰ γεννήσωσι θέλησιν τινὰ, καταλαμβάνομεν

ὅτι ὅλαι αἱ πράξεις τοῦ ὕλικου σώματος δὲν εἶνε ἡ ἀποτέλεσμα τῆς βουλῆσεως τοῦ πνεύματος.

Τὸ πνεῦμα ἀνακοινεῖ εἰς τὸ περίπνευμα τὴν θέλησίν του, ἀσυναίσθητως κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τοῦ βίου, ἐκουσίως δὲ ἀργότερα.

Τὸ περίπνευμα, διὰ τῆς στενῆς συνδέσεώς του πρὸς τὸ πνεῦμα, παράγει τὴν κίνησιν καὶ σύρει μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ὕλικόν σῶμα, ὅπερ εἶνε στενῶς συνδεδεμένον πρὸς αὐτό..

Ἴδου λοιπὸν ἡ χρησιμότης αὐτῶν τῶν δύο σωμάτων.

Τὸ ὕλικόν σῶμα, ἵνα ἐξαναγκάζῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς διανοίας του, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὀδύνης ἢ πρὸς ζήτησιν τῆς εὐπραγίας.

Τὸ περιπνευματικόν σῶμα, ὅπερ δρᾷ ἐπὶ τοῦ ὕλικου σώματος πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἀπατηλῆς ἐμφάσεως, τῆς πρὸς τὸ πνεῦμα τόσῃ ἀναγκαίης κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρξεώς του, ὅπως ἐξαναγκάζεται ἡ διάνοιά του πρὸς τὸ δρᾶν, ἵνα ἀποφεύγῃ ἢ ζητῇ ὅ,τι φοβεῖται ἢ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ.

Ἐρ. Καίτοι παραδεχόμενος ὅ,τι μοι εἶπετε, ἐπιτρέψατέ μοι μίαν παρατήρησιν.

Διατί τὸ πνεῦμα, τὸ προσκαίρως ἠνωμένον ὡς λέγετε, πρὸς τὸ σῶμα νὰ μὴ ἐξακολουθῇ ἐπὶ τῆς γῆς τὴν τελειοποιήσιν του ; Τὸ πᾶν ἀπεδεικνύει ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων θνήσκουσι, πρὶν ἢ ἀφίχθωσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν τελειοποίησιν τῆς διανοίας των καὶ γίνωσι καταληπταὶ αἱ μεγάλαι ἀλήθειαι, ἃς διδάσκει ἡ διδασκαλία σας.

Ἀπ. Χαίρω, ἀγαπητὸν τέκνον, διότι ἡ ἐρώτησίς σου προκαλεῖ τὴν ἀνάπτυξιν μίᾳς τῶν μεγίστων ἀποδείξεων τῆς μερίμνης τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τοῦ πλάσματός του.

Θὰ παρετήρησες βεβαίως ὅτι, ἵνα τις ἀποβῇ ἐγκρατὴς τῶν ὄρων τῶν συνιστώντων πᾶσαν ἐπιστήμην, δεόν ν' ἀνακεφαλαιώσῃ ἐν διασκέψει ὅλα τὰ στοιχεῖα αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης πολλάκις, ὅπως δυναθῇ νὰ ἐκμάθῃ ἅπαντα.

Λοιπὸν ὁ Θεὸς ὁ γνοὺς ὅτι αὐταὶ αἱ σκέψεις καὶ αὐταὶ αἱ συγκρίσεις ἦσαν ὠφέλιμοι εἰς τὸ πνεῦμα, ὅπως τοῦτο στενῶς καὶ ἀσφαλῶς ἐνστερνισθῇ τὰς ἀληθείας, ἃς ἔδει νὰ γνωρίσῃ, ὁ Θεός, λέγω, ἔγνω νὰ διατάμῃ τὸν ἀρκούντα χρόνον εἰς τὰς ὕλικὰς τοῦ πνεύματος ἐνσάρκώσεις, διὰ προσκαίρων διαλειμμάτων, δυνάμενων νὰ ὥσι μαλ-

λον ἢ ἥττον μακρά, καθόσον ἡ νοημοσύνη τοῦ ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνεπτυγμένου πνεύματος, ἐπιτρέπει αὐτῷ νὰ ἐξαγάγῃ τὰς συνεπείας τῶν παρὰτηρήσεων, ἃς ἡδυνήθη νὰ ἐπιτελέσῃ.

Αὐτὰ τὰ διαλείμματα, ἀτινὰ ἀποκαλεῖται θάνατον, καὶ ἅπερ ἐγὼ θ' ἀποκαλέσω διακοπὰς (σχολικὰς) τοῦ πνεύματος, ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ ν' ἀναζητῇ τὰς εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς συνεπείας τῶν πράξεων τοῦ ἐπιγείου βίου του.

Ἴνα δὲ μὴδὲν δυνηθῇ νὰ διαταράξῃ τὰς μελέτας του, ἔγνω νὰ τεθῇ τὸ πνεῦμα ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, ὥστε νὰ μὴ ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν τῆς σωματικῆς ὑπάρξεως.

Οὕτω δὲ πως ὠρίσθησαν τὰ πράγματα, ὥστε νὰ δυνηθῇ πολλὰκις νὰ ἐννοήσῃ ὅτι, ἂν πάσχῃ, εἰς ἑαυτὸ μόνον πρέπει ν' ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ὀδύνης του, διότι, καθὸ ἐλεύθερον, δύναται νὰ δράσῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του.

Περὶ τὸν νὰ εἴπω ὅτι τὸ πνεῦμα δέον θᾶττον ἢ βράδιον, καὶ ἀνελλιπῶς, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν συμφερωτέραν ὁδόν, καὶ ὅτι, ἀναγνωρίσαν τὸ τοιοῦτο, ὀφείλει νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀκολουθήσῃ ταύτην τὴν ὁδόν.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΝΟΙΚΤΗ

Πρὸς τὸν ἱατρὸν κ. Δ. Κ. Κόνσολα καθηγητὴν τοῦ ἐν
Ἀθῆναις Πανεπιστημίου.

Ἐξοχώτατε,

Τελειόφητός τις τῆς ἱατρικῆς, ἐρωτηθεὶς χθὲς περὶ τινος φυσιολογικοῦ ζητήματος, δὲν ἡδυνήθη ν' ἀπαντήσῃ εὐκρινῶς καὶ ὀριστικῶς, προσθεὶς ὅτι ἡ ἀναζήτησις τοῦ τε ζητήματος τούτου καθὼς καὶ τῶν πλειοτέρων φυσιολογικῶν φαινομένων εἶνε στείρα καὶ παραπέμψας με εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σχῆμα ἐπὶ κεφαλὴν» κεφ. τῆς «Πλή-

ρους Πραγματείας περί Μαιευτικῆς» τοῦ M. Joulin, τῆς παρ' ὑμῶν μεταφρασθείσης καὶ ἐκδοθείσης κατὰ τὸ 1876.

Ἀναγνούς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐβεβαιώθην ὅτι οἱ φοιτηταὶ τῆς Ἰατρικῆς ἀντὶ νὰ διαφωτίζωνται εἰς τινὰ ζητήματα, μᾶλλον ἐπισκοπεύονται μὲ τὰς διαφόρους εἰκασίας, τὰς διαφόρους θεωρίας, τὰς διαφόρους ὑποθέσεις, τὰς διαφόρους ἐξηγήσεις, ἀνθυποθέσεις, ἐπεξηγήσεις τῶν διαφόρων ἐπιστημόνων, καὶ ὅτι ἡ ἱατρικὴ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα βαίνει ψηλαφοῦσα εἰς τὰ σκοτεινά, διότι δὲν θέλει νὰ ἐξέλθῃ τῆς τετριμμένης ὁδοῦ, τῆς σφαλερᾶς ὁδοῦ, εἰς ἣν ἀπὸ πολλοῦ χάνεται.

«Ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος μυρία ἔπονται» λέγει τὸ γνωμικόν. Ὅταν λοιπὸν καὶ ἡ ἱατρικὴ, ἐκ σφαλερᾶς ἀρχῆς ἀγομένη, ἀνάγει τὰ πάντα εἰς τὴν ὕλην, βεβαίως θὰ εἰσέλθῃ εἰς ἀδιέξοδον λαβύρινθον, ὡς καὶ εἰσῆλθε, μὲ τὰς σαθρὰς ὑποθέσεις τῶν μὲν καὶ τὰς ἔτι σαθρωτέρας ἀνθυποθέσεις τῶν δέ.

Ἄλλ' εὐτυχῶς ἤρξαντο ἤδη ἀναφαινόμενα ἕτερα ἐν τῇ ἱατρικῇ πνεύματα, οἱ ψυχολόγοι ἱατροί, οἱ κεκτημένοι τὸν μῖτον τῆς Ἀριάδνης, οἵτινες ὡς ἄλλοι Ὡθεεῖς, ὁδηγοῦσι τὴν Ἰατρικὴν εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδόν, ἵνα καὶ ἡ τόσῳ καθυστεροῦσα καὶ καρκινοδοχοῦσα ἐπιστήμη αὕτη προαχθῇ, ἐν τέλει, εἰς ἣν καὶ αἱ ἄλλαι ἐπιστῆμαι γραμμὴν ἐν τῇ προόδῳ.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Ὑποβαλόντος τότε ἐμοῦ ἐτέραν θεωρίαν, ἐπεξηγοῦσαν καὶ τὸ ἐν λόγῳ φυσιολογικὸν ζήτημα, ὁ τελειόφοιτος ἡσπάσθη ἀσμένως τὴν θεωρίαν μου ταύτην, καθὼ ἐπεξηγοῦσαν εὐλογώτατα ὅχι μόνον τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα προβλήματα, ἀνεπίλυτα ὡσαύτως διατελοῦντα διὰ τῶν θεωριῶν καὶ ὑποθέσεων τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, οἷα τὰ τοῦ ὑστερισμοῦ, τῆς κληρονομικότητος, κλπ.

Ἀποτεινόμενος ἤδη πρὸς ὑμᾶς, κ. Καθηγητά, ὑποβάλλω εἰς ἐτέραν καὶ πάλιν ἀνάγνωσιν τὸ ἀνωτέρω μνησθὲν κεφάλαιον, παρακαλῶν ὑμᾶς συνάμα νὰ εὐαρεστηθῆτε ν' ἀναγνώσῃτε καὶ τὴν τῶν ψυχολόγων ἱατρῶν θεωρίαν: τοῦ τρισυνθέτου τοῦ ἀνθρώπου, περὶ ἧς ἀκροθιγῶς, τό γε νῦν, πραγματεύονται τὰ δύο ἐκδοθέντα φυλλάδια τοῦ περιοδικοῦ μου ὁ «Νέος Πυθαγόρας».

Μετὰ δὲ τὴν ἐπισταμένην ἀνάγνωσιν, παρακαλῶ καὶ πάλιν νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ μοι διακοινώσῃτε τὰ πορίσματα τῆς μελέτης σας,

ἵνα καὶ ἄλλοι καθηγητῶν παρορμηθῶσι νὰ ἐκφέρωσι τὴν γνώμην των· Ταῦτα δὲ πάντα ἂν οὐχὶ πρὸς ἄμεσον ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, πρὸς ἱχνηλάτησιν ὅμως τοῦλάχιστον αὐτῆς.

Ἴδου τὸ ἀπόσπασμα τοῦ κεφ. ὑπὸ τὸν τίτλον **Σχῆμα ἐπὶ κεφαλῇν.**

«Ἀνωτέρω εἴρηται πόσον στεῖρα εἶνε ἡ ἀναζήτησις τῶν αἰτίων τῶν πλειότερων φυσιολογικῶν φαινομένων, καὶ ἔνεκα τούτου δὲν θὰ ἐπιμείνωμεν πολὺ ἐπὶ τῶν προταθέντων πρὸς ἐξήγησιν τῆς συχνότητος τοῦ ἐπὶ κεφαλῇν σχήματος. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον ὅτι κατὰ τὸν ἔβδομον μῆνα τὸ ἔμβρυον, οὐτινος ἡ κεφαλὴ διευθύνεται ἀρχικῶς πρὸς τὸν πυθμένα τῆς μήτρας, ἐκτελεῖ ὀλικὴν στροφὴν δι' ἧς ἡ κεφαλὴ κατέρχεται πρὸς τὰ κάτω· ἡ δοξασία ὅμως αὕτη πρὸ πολλοῦ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἐντελῶς ἡμαρτημένη. Εἴτα ὑπέθεσαν ὅτι τὸ ἔμβρυον ἐπικρέμαται διὰ τοῦ ὀμφαλ. λώρου ἐν τῷ ἐναμνίῳ ὕγρῳ, ἔχον τὰς ἀνωτέρας τοῦ σώματος αὐτοῦ χώρας διευθυνομένας πρὸς τὸ κατώτερον μέρος τῆς μήτρας ἔνεκα τοῦ βάρους τῆς κεφαλῆς. Ἄλλ' ὁ Dubois ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀνάρτησις δὲν εἶνε παραδεκτὴ ἰδίως εἰς προκεχωρημένην ἐποχὴν τῆς κυήσεως· διὰ δὲ πειραμάτων ἐβεβαίωσεν ὅτι τὸ ἔμβρυον ἐμβυθιζόμενον εἰς λουτρὸν πίπτει ἀδιαφόρως εἰς τὸ βάθος τοῦ ἁγγείου μὲ τὰ ἄκρα αὐτοῦ ἢ πλαγίως, καὶ ὅτι οὐδὲν ἐπιδρᾷ τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Ἀντὶ δὲ τῆς δοξασίας ταύτης, βασιζομένης εἰς ἀπλὴν φυσικὴν ἐξήγησιν, ὁ Dubois παραδέχεται ἐτέραν ὑπὸ τοῦ Paré, Mauriceau καὶ Chamberlen προταθεῖσαν. «Νομίζομεν, λέγει ὁ Dubois, ὅτι τὰ αἷτια ταῦτα ἐδρεῦουσιν εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἣν ἡ φύσις ἐνεφύσησεν εἰς τὸ ἔμβρυον τοῦ νὰ φυλάττῃ μέχρις ἐποχῆς τινος τῆς κυήσεως τὴν θέσιν εἰς ἣν κεῖται, καὶ εἰς ἐνστικτον ἢ κατὰ βούλησιν ἐνέργειαν αὐτοῦ δι' ἧς ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, ὅταν τυχαίως ἀπομακρυνθῇ.

«Ἐὰν παραδεχθῶμεν ἐνστικτον βούλησιν εἰς τὸ ἔμβρυον, δὲν δυνάμεθα νὰ περιορίσωμεν αὐτὴν εἰς μίαν μόνον ἐκ τῶν πράξεων τῆς ἐνδομητρίου ζωῆς, καὶ μάλιστα οὐδὲ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ διὰ τὴν πράξιν ταύτην τὸ ἐνστικτον ἔχει ἐλλείψεις ὡς παρατηρεῖται εἰς τὰ ἀνώμαλα σχήματα.

«Ἄλλως δὲ πῶς δυνάμεθα μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐνστίκτου νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ ἐπὶ κορμὸν καὶ ἐπὶ πυέλον σχήματα, τὰς παραμενοῦσας ὀπισθίας ἱνικὰς θέσεις, τοὺς κόμβους καὶ τοὺς βρόχους τοῦ ὀμ-

φαλ. λώρου, ἅτινα καλύουσι μᾶλλον ἢ ἥττον σπουδαίως τὴν εὐνοϊκὴν ἐκτελεσιν τοῦ τοκετοῦ ;

«Τὸ ἐνστικτον εἶνε ἓν, ἐπομένως ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ καθιστῶμεν ἀνεξηγήτους τὰς ἀνωμαλίας. Ἡ δὲ πρότασις τοῦ Dupois περὶ τοῦ ἐνστικτου τῶν ζώων ἅτινα ἐνεργῶσιν ὑπὸ ἀκατάσχετον παρόρμησιν οἰκοδομοῦντα τὴν ἑαυτῶν φωλεάν καὶ ἐκτελοῦντα ἄλλας πράξεις ὥς οὐδ' ὧς ἐμυθήθησαν διὰ παραδειγμάτων, ὑπόκειται εἰς ἀντιρρήσεις, διότι αἱ πράξεις τῶν ἐκτελοῦνται ἄνευ ἐξαίρεσεως, διότι τὰ πτηνὰ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν φωλεάν πάντοτε ὁμοιοτρόπως καὶ ἅμα αἰσθανθῶσι τὴν πρὸς τοῦτο ἀνάγκην ἕνεκα τῆς ὠτοκίας, ἐνῶ τὸ ἔμβρυον δὲν λαμβάνει πάντοτε τὴν θέσιν ἣτις εἶνε ἡ μᾶλλον εὐνοϊκὴ δι' αὐτὸ. Ἔτι δὲ οἱ νεώτεροι φυσιολόγοι δὲν παραδέχονται εἰς τὸ ἔμβρυον ἐνστικτον βούλησιν, ἀλλ' ἀποδίδουσι τὰς παρ' αὐτοῦ ἐκτελουμένας κινήσεις εἰς ἀντανακλαστικὰς ἐνεργείας :

«Ὁ Dubois στηρίζει τὴν δοξασίαν αὐτοῦ εἰς τὸ ὅτι τὰ ἀνώμαλα σχήματα εἶνε συχνότερα κατὰ τὰς ἐκτρώσεις, δὲν ἔλαβεν ὅμως ὑπ' ὄψιν τὸ σχῆμα τῆς μήτρας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ τὴν ἀφθονίαν τοῦ ἐναμνίου ὑγροῦ, πολυμεγαλειτέραν οὖσαν σχετικῶς πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ ἐμβρύου.

«Ὁ δὲ Limhson, παραδεχόμενος τὰς ἀντανακλαστικὰς ἐνεργείας ὡς αἷτια τοῦ ἐπὶ κεφαλὴν σχήματος, ἀνέπτυξε τὴν δοξασίαν αὐτοῦ εἰς ἐκτεταμένον ὑπόμνημα· οἱ προτεινόμενοι ὅμως ἐν αὐτῷ λόγοι δὲν ἀποδεικνύονται, ἐπομένως οὐδὲ καταπείθουσιν τινα.

«Ὁ δὲ Cazeux ἐξηγεῖ τὸ φαινόμενον διὰ τοῦ τρόπου τῆς ἀναπτύξεως τῆς μήτρας, ἣτις, κατὰ τοὺς ἐξ πρώτους μῆνας διευρυνομένη ἰδίως κατὰ τὸν πυθμένα, εἶνε πολὺ εὐρύτερα κατὰ τὴν ἀνωτέραν αὐτῆς μοῖραν ἢ κατὰ τὸν τράχηλον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ πυελικὸν ἄκρον τοῦ ἐμβρύου ὀγκωδέστερον ὢν τοῦ κεφαλικοῦ ἄκρου αὐτοῦ ἐφαρμόζεται εἰς τὸ εὐρύτερον μέρος τῆς μήτρας, κατὰ δὲ τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνας τῆς κυήσεως καὶ ἡ κατωτέρα μοῖρα τῆς μήτρας διευρύνεται κατ' ὀλίγον ὅσον καὶ ὁ πυθμὴν, τότε ὅμως ἡ κάθετος τοῦ ἐμβρύου διάμετρος εἶνε ἀρκούντως μεγάλη ὥστε δὲν ἐπιτρέπει αὐτῷ τὴν μεταβολὴν τῆς θέσεως. Τὴν θεωρίαν ταύτην νομίζομεν πιθανωτέραν τῶν λοιπῶν. Ἐκτὸς δὲ τῶν δευτερευούσων τούτων σκέψεων ἑτέρα σπουδαιότερα ἐξηγεῖ τὴν συχνότητα τοῦ ἐπὶ κεφαλὴν σχήματος, δηλ.

ὅτι ὁ τοκετὸς εἶνε εὐκολώτερος εἰς τὸ σχῆμα τοῦτο, ἢ δὲ φύσις ἐκλέγει εἰς τὰς λειτουργικὰς αὐτῆς ἐνεργείας τὴν ἀσφαλεστέραν ὁδόν, ὥστε ἡ μὲν φυσιολογικὴ κατάστασις εἶνε ὁ κανὼν, ἢ δὲ παθολογικὴ ἡ ἐξαιρέσις.

«Ὁ δὲ Jeaucourt κατέγεινε νὰ ὀρίσῃ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς μητρὸς ἐπὶ τῆς στάσεως τοῦ ἐμβρύου κατὰ τὸ τέρμα τῆς κυήσεως· τὰς στατιστικὰς αὐτοῦ ἐρεῦνας περιλαμβάνουσας 761 περιπτώσεις διηρῶσαν εἰς δύο σειράς, εἰς μὲν τὴν πρώτην τῶν ὁποίων κατέταξε τὰς γυναικίαις αἵτινες ἔνεκα τῶν ἐνεργητικῶν ἀσχολιῶν ὑποχρεοῦνται εἰς καθημερινὴν ἄσκησιν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἐκείνας ὧν τὸ ἐπάγγελμα ἀπαιτεῖ καθεστηκυῖαν ζωὴν. Ἴδου τὸ ἀποτέλεσμα» . . .

Σὰς ἀποστέλλω, κ. Καθηγητά, ταχυδρομικῶς, τὰ ἐκδοθέντα δύο φυλλ. τοῦ «Νέου Πυθαγόρα», διὰ τὸν ἄνω εἰρημένον σκοπὸν.

Ἀθήνησιν 20)2)91

Ἐρωσθε

Θ. ΔΟΜΙΝΟΣ

Υ. Γ. Ἄν τυχὸν θεωρήσῃτε τὸν «Νέον Πυθαγόρα» ἀκατάλληλον τῆς μελέτης ὑμῶν—ὅπερ ἀπεύχομαι—παρακαλῶ νὰ μοι ἐπιστρέψῃτε τὰ δύο φυλλάδια, ἄλλως θὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν τιμὴν νὰ ἐγγράψω καὶ ὑμᾶς μετὰ τῶν συνδρομητῶν, ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς καὶ ὅσους ἄλλους ἐκ τῶν συναδέλφων σας θελήσωσι νὰ ἐγγραφῶσι τοιοῦτοι, διὰ τῶν καλῶν ὑμῶν συστάσεων ὑπὲρ τοῦ ταπεινοῦ τούτου ἔργου μου.

•Ο ἔδ.

ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

«Τυχάνουσι πράγματά τινα, ἅτινα ὁ οἰηματίας, μεθ' οἵανδήτινα διαύγειαν πνεύματος πεπρωτισμένος, ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ.

(Τὰ Μυστήρια τοῦ Ἑρμοῦ).

«Ὁ σκεπτικισμός, ὁ πεφουσημένως ἀπορρίπτων τὰ γεγονότα, χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξερεύνησιν αὐτῶν, εἶνε ἐνίοτε ὀλεθριώτερος τῆς ἐλαφροτέρας εὐπιστίας».
(Οὐμβόλδος).

Ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου, ἐν μεταφράσει, ξένου ἔργου παρατηρεῖ πᾶς τις ὅτι τὰ φαινόμενα τῆς πνευματολογίας δὲν περιστρέφονται περὶ τὰ τραπεζάκια μόνον, ὡς τοιοῦτό τι φαίνεται ὑπονοοῦσα ἡ «Ἀκρόπολις» διὰ τοῦ φύλλ, τῆς 13 76ρίου 1890, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλα φαινόμενα, πολὺ ἐκπληκτικώτερα, πολὺ ὑπέρτερα.

Ἐν τούτοις καλὸν ν' ἀπαντήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν προοιμίῳ καὶ διὰ βραχέων εἰς τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα τῆς «Ἀκροπόλεως»:

«Εἰς ἡμᾶς πάντοτε δὲν ἐξεύρομεν διατὶ αὐτὰ τὰ τρίποδα τραπεζάκια ἦσαν ἡ βάσις τῆς δυσπιστίας μας πρὸς τὸν πνευματισμόν. Καὶ πρῶτον μὲν διατὶ τραπεζάκια; Τί σχέσιν ἔχουσιν αὐτὰ μὲ τὰ πνεύματα; Καὶ δευτέρον διατὶ τρίποδα; Διὰ νὰ μεταβάλλουν τοὺς περὶ αὐτὰ εἰς τετραποδα ;»

Εἰς τὴν ἐρώτησιν λοιπόν: «Καὶ πρῶτον διατὶ τραπεζάκια» ἀπαντᾷ ἐν μέρει ὁ Leon Denis ἐν τῷ βιβλίῳ του «Διατὶ ἡ Ζωή;» ὡς ἐξῆς: (1)

«Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οἱ πειραματισμοὶ τῆς νεωτέρας πνευματολογίας ἐχλευάσθησαν ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς κατχυγόμενοι, θεωρηθέντες μωροί.

«Τοιοῦτο ἔκπαλαι τὸ μοιραῖον τῶν νέων ἰδεῶν, τῶν νέων ἀνακαλύψεων. Χυδαίαν ἐθεώρησαν τὴν χρῆσιν τῶν περιστρεφόμενων τραπεζῶν. Ἄλλ' οἱ μέγιστοι νόμοι τοῦ σύμπαντος, αἱ ἰσχυρότεραι δυνάμεις τῆς φύσεως δὲν ἀπεκαλύφθησαν διὰ τρόπου μᾶλλον ἐπιβλαβέως. Μῆτοι ὁ ἡλεκτρισμός δὲν ἀνεκαλύφθη χάρις εἰς τοὺς ἐπὶ βατράχων πειραματισμοὺς (καὶ εἰς τὸ παίγνιον, προσθέτομεν ἡμεῖς, ἐπὶ τῆς ἐλκτικῆς ιδιότητος τοῦ ἡλέκτρου παρ' ἄλλων πολλῶν, κυρίως δὲ παρὰ τοῦ Ἀγγλοῦ ἱατροῦ Ζιλπέρ); Μῆτοι ἡ πτώσις μήλου τινὸς δὲν ἀπέδειξε τὴν παγκόσμιον ἑλξιν, τὸ δὲ κόχλασμα τῆς χύτρας, τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀτμοῦ;

(1) Περί τοῦ ζητήματος τούτου ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὸ ἕτερον πόνημά μας «Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα», ἐν σελ. 226 καὶ ἐφεξῆς, σχετικὰ τινα πρὸς ὁμοίαν ἐρώτησιν τοῦ σεβ. διευθυντοῦ τῆς «Σιών» τῆς 23 Ἀπριλ. 1886.

Μήτοι οἱ δὲ-Κάυς, δ'-'Αρβέϋ καὶ τόσοι ἄλλοι μεγαλοφυεῖς ἄνδρες δὲν ἐθεωρήθησαν μωροί;

«Καὶ δεύτερον διατρίποδα; Διὰ τὰ μεταβάλλουν τοὺς περὶ αὐτὰ εἰς τετράποδα;

Ἡ ἄγνωστος καὶ ἀπόκρυφος δύναμις, φίλη «Ἀκρόπολις», ἐκδηλοῦται, ὡς θὰ ἴδωμεν, διὰ πολλαπλῶν μέσων· ἀλλὰ τὸ στοιχειοδέστερον, τὸ εὐχερέστερον, τὸ πειστικώτερον διὰ τοὺς ὑλιστάς, τοὺς ἀπιστοῦντας, τοὺς δοκίμους, τυγχάνει τὸ τραπέζακι, καὶ μάλιστα τὸ τρίπου, καθὼ εὐκολώτερον, ἢ ἡ τετράπους βαρεῖα τράπεζα, μετακινούμενον, ἀνακινούμενον (διὰ τὴν τυπτολογίαν), αἰωρούμενον ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ὡσάκως ἢ τοῦ μεσάζοντος δύναμις τυγχάνει μετρία, ἀνίσχυρος.

Καὶ ὄντως· διὰ τῆς ἀπλῆς μετακινήσεως τῶν τραπέζων πείθεται ὁ μεσάζων ὅτι ὑφίσταται ἐτέρα δύναμις, ἐκτὸς τῆς ἑαυτοῦ, ἐπενεργούσα ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Διὰ τῆς ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ἀνυψώσεως, αἰωρήσεως τῆς τραπέζης—ὅτε ἡ ἰσχὺς τοῦ μεσάζοντος τυγχάνει ὑπερτέρα—πείθεται ὁ ἀπιστῶν ὅτι ὑπάρχει ὑπερτέρα ἄγνωστος δύναμις, διενεργούσα τὸ φαινόμενον ἀφύσικον τοῦτο διενέργημα.

Ὅτε δὲ ἡ τράπεζα μεταβαίνει ἔνθεν κακεῖθεν, σύμφωνα πρὸς τὴν ἐν διανοίᾳ θέλησιν τοῦ παρεστῶτος, τοῦ πειραματιζομένου, ἢ ὅτε διὰ τῆς τυπτολογίας ὑπαγορεύει πράγματα γνωστὰ εἰς ἓνα μόνον τῶν παριστώτων ἢ ἀπαντᾷ ἐπιτυχῶς εἰς τὴν ἐν διανοίᾳ ἐρώτησιν ἢ πραγματεύεται περὶ ὑψηλῶν ζητημάτων, ἐνῷ ὁ μεσάζων τυγχάνει ἀγράμματος, τί ἄλλο ταῦτα πάντα δηλοῦσιν εἰμὴ ὅτι ἡ δύναμις αὕτη κέκνηται διάνοιαν;

Τὰ δὲ τρίποδα τραπέζακια, φίλη «Ἀκρόπολις», δὲν μεταβάλλουσι τοὺς περὶ αὐτὰ εἰς τετράποδα, κατὰ τὴν ὑπερπλεονάζουσαν ἀπτικὸν ἄλατος ἔκφρασίν σας· τὸ τοιοῦτον ἐπιτελεῖ ὁ Ὑπνωτισμός, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐγράψατε ἐν τοῖς φυλλ. 29, 30 86ρ. κλπ. 1887, δι' οὗ ὑπνωτιζόμενός τις ἐγένετο γάτα, ἕτερος γαλῆ, κλπ. Ὁ Τρίπους ἀπεναντίας μεταβάλλει τὰ περὶ αὐτὸν καὶ τὰ τετράποδα καὶ τὰ δίποδα, μεταβάλλει λέγομεν, εἰς τρίποδα, δηλ. τοὺς παῖδας εἰς γέροντας, οὐχὶ καθ' ἡλικίαν, ἀλλ' ὡς ἐνέει τοῦτο ὁ σοφὸς ἱερεὺς τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὸν Τίμαιον τοῦ Πλάτωνος, ἢ εἰς Οἰδίποδας, δηλ. λυτάς τοῦ ὑπὸ μελέτην αἰνίγματος τῆς ἀποκρύφου Σφιγγός.

Παραχωροῦμεν ἤδη λόγον εἰς τὸν δημοσιογράφον καὶ συγγραφέα
R. Caillié.

«Ἐγλεύασα καὶ ἐπὶ πολὺ, ὡς ὁ κόσμος ὅλος, τὰ τοῦ μαγνητισμοῦ. Ἀλλὰ—
τὸ ἐξομολογοῦμαι ταπεινῶς—δ,τι ἐξελάβανον ὡς γέλωτα τοῦ Βολταίρ, δὲν
ἤτο ἢ γέλωας μωροῦ, συνηθέστερος τοῦ πρώτου. Περιστάσεις ἰδιαίτεραι μὲ
προέτρεψαν νὰ σπουδάσω ἐκ τοῦ σύνεγγυς μίαν φυσικὴν ὑπνοβάτιδα, ἐκ-
στατικὴν, αὐτομαγνητιζομένην (περιερχομένην εἰς transe, ὡς λέγουσιν οἱ
Ἀμερικανοί), καὶ κτῶσαν τότε δυνάμεις ἐκτάκτους. Ἐγραφεν ἀσυναίσθη-
τως, ἀκουσίως ἐν διατήματι πέντε ἢ ἑξ πρωϊῶν συνεγραφε ἐν μυθιστό-
ρημα, ὡς ἐκεῖνα, ἅτινα ἐδημοσίευσα ὑπὸ τὸ ὄνομά μου μὲν, ἀλλὰ κατ' ἐν-
τολὴν της : «Τὸ Μυθιστόρημα τοῦ Μέλλοντος», «Ὁ Λοὺὶ Οὐβέρτ», «Οἱ
Ἀπόκληροι», κλπ.»

Eug. Bonnemère (ὁ ἱστορικός).

«Δὲν λέγω ὅτι ταῦτα εἶναι πιθανά· λέγω ὅτι ὑφίστανται πραγματικῶς.»

Κρούξ.

«Ὑπὸ τὸν τίτλον «Μαρτυρίαι τῶν γεγονότων» ἀρχομένη σειρᾶς
σπουδῶν, σκοπουσῶν τὴν ἀπόδειξιν τῆς πραγματικότητος τῶν ἐπι-
κοινωνιῶν τῶν ζώντων μετὰ τῶν τεθνάντων, κατὰ συνέπειαν δὲ τὴν
ἀναμφίρρηστον ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυ-
χῆς. Προτιθέμεθα νὰ παρᾶσχωμεν καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτῶν ὀλίγον ὕλι-
κὸν διὰ τὸ μέγα ἔργον τῆς κοινωνικῆς ἀναγεννήσεως, ἧς τόσαι ἐφη-
μερίδες ἐξυπηρετοῦσιν ἤδη τὰς προθέσεις. Τὸ φιλοσοφικὸν καὶ θρησκευ-
τικὸν σύστημα, ὅπερ, ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, τείνει μετ' ἄξιοση-
μειώτου ζέσεως νὰ ἐνθρονισθῇ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, εἶναι ἀληθὴς Μάθη-
σις, δηλ. γενναία καὶ εὐθετος ἔνωσις τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς
Θρησκείας. Δὲν εἶνε οὔτε χριστιανικὸν οὔτε καθολικόν, κατὰ τὴν
παραδεχθεῖσαν σημασίαν τῶν λέξεων, ἀλλ' εἶνε χριστιανικὸν καὶ κα-
θολικόν κατὰ τὴν ἀρχικὴν καὶ ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῶν τῶν λέξεων.
Διεκδικεῖ τὸ κληρονομικόν, τὸ νόμιμον δικαίωμα τοῦ Χριστιανισμοῦ
κατὰ τῶν σφετερισθέντων αὐτὸν τὸν τίτλον, δι' ἐσφαλμένης, ψευδοῦς,
δεισιδαίμονος, εἰδωλολάτριδος διερμηνεύσεως τῆς ἀρχικῆς δι-
δασκαλίας. Αὐτὸ τὸ σύστημα, τὸ καθολικὸν οὐχὶ δ' ἐθνικόν,
κατὰ τὴν κυριολεκτικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, παραδέχεται ὅτι ὁ
Θεὸς ἐκφαινεται διηνεκῶς, ὅτι ἡ Θρησκεία εἶναι ἀκμαία τις κατὰ-
στασις, αἰείποτε παροῦσα καθ' ὅλας τὰς ἐποχάς, αἰείποτε εὐπρόσι-

τος, μία καὶ ἡ αὐτὴ δι' ἅπαντας, ἀλλὰ δὲν δύναται ἕκαστος νὰ τὴν κατανοήσῃ ἐναργῶς, δὲν δύναται νὰ τὴν ἐννοήσῃ ἢ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰδιοσυγκρασίαν.

Μόνη δὲ ἡ Μάθησις ἐκείνητο τὴν δύναμιν, τὴν ἰσχὺν τοῦ ὑπερνικᾶν τὰ ἐν τῇ κοινωνίᾳ παρὰ τῆς ἀθέου ἐπιστήμης παρεισαχθέντα καταστρεπτικὰ στοιχεῖα. Ὁ Θεὸς οἶδε εἰς ποίας ἀδύσους ἄγει ἡμᾶς ἡ ἐπιστήμη αὕτη, ἡ παρασύρουσα ἡμᾶς πρὸς τὴν κατωφέρειαν τοῦ κακοῦ! Ἀκούσατε τί γράφει ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν ποιητής:

Ecoutez, Je suis Jean. J'ai vu des choses sombres
J'ai vu l'ombre infinie où se perdent les nombres
J'ai vu les visions que les réprouvés font,
Les engloutissements de l'abîme sans fond ;
J'ai vu le ciel, le chaos, l'espace.
Vivants! puisqu' j'en viens, j'ai vu ce qui s'y passe.
J'ai vous affirme à tous, écoutez bien ma voix,
J'affirme même à ceux qui vivent dans les bois,
Que le seigneur, le Dieu des esprits, des prophètes,
Voit ce que vous pensez et sait ce que vous faites.
C' est bien, continuez. grands, petits, jeunes, vieux !
Que l'avare soit tout à l'or, que l' envieux
Rampe et morde en rampant, que le glouton dévore,
Que celui qui faisait le mal le fasse encore
Que celui qui fut lâche et vil le soit toujours !
Voyant vos passions, vos fureurs, vos amours,
J'ai dit à Dieu: Seigneur, jugez où nous en sommes,
Considérez la terre et regardez les hommes,
Ils brisent tous les nœuds qui devaient les unir.
Et Dieu m' a répondu: CERTES, JE VAIS VENIR.

Καὶ ὄντως ἰδοὺ ὅτι ἐρχεται. Ἡ μεγάλη ἤδη θρησκευτικὴ κίνησις μαρτυρεῖ τοῦτο. Ἡ γήινος ἀνθρωπότης ἀφίκετο, ἐν τοῖς περιόδοις αὐτῆς, εἰς μεγάλην μεταμόρφωσιν, καθ' ἣν θὰ προαχθῇ εἰς ὑπέρμετρον βῆμα πρὸς τὴν πρόοδον. Κέκληται δὲ ὁ πνευματισμὸς νὰ διαδραματίσῃ μέγα πρόσωπον ἐν τῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ ἐξελίξει ταύτῃ. Ὁ πνευματισμὸς, τὸ πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πλημμυρήσαντος

τὴν ἐποχὴν μας ὕλισμου ὄπλον τοῦτο, τυγχάνει ἐξερευνητικὴ ἄμα ἐπιστήμη καὶ φιλοσοφία. Τὰ πνεύματα, κατὰ τὸν Ἀλλὰν Καρδέκ, εἶναι αἱ ψυχαὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἢ εἰς ἄλλους πλανήτας διαβιωσάντων. Δὲν εἶναι ὄντα ἀμφίβολα, ἀόριστα, οὔτε φλόγες, ὡς αἱ φωσφόροι ἀτμίδες, οὐδὲ φαντάσματα, ὡς τὰ τῶν μύθων· εἶναι ὄντα ὁμοία ἡμῖν, ἔχοντα σῶμα, ὡς τὸ ἡμέτερον, ρευστοειδὲς ὅμως καὶ ἀόρατον ἐν τῇ κανονικῇ κατάστασει.

«Ἡ ψυχὴ, προσεπιλέγει ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἠνωμένη κατὰ τὴν ζωὴν πρὸς τὸ σῶμα, κέκταιται διπλοῦν περικάλυμμα: τὸ ἐν βαρύ, χονδροειδές, φθαρτόν, δηλ. τὸ Σῶμα, τὸ ἕτερον ρευστοειδές, ἀβχρές, ἀφθαρτον, τὸ ὀνομαζόμενον *Περίπνευμα*. Τὸ περίπνευμα εἶναι ὁ δεσμός ὁ συνδέων τὴν ψυχὴν πρὸς τὸ σῶμα· διὰ τοῦ δεσμοῦ τούτου ἐπιδρᾷ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τοῦ σώματος, διὰ τούτου δὲ πάλιν ἀντιλαμβάνεται τῶν συναισθημάτων».

Οἱ καθ' ἑαυτοὺς καὶ ὅλοι οἱ Occultistes, (1) συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς τῆς τριάδος τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, διαφωνοῦσιν ὅμως ὡς πρὸς τὸ ἀφθαρτον τοῦ περιπνεύματος, μὴ παραδεχόμενοι τὸ τοιοῦτο. Τὸ σῶμα εἶναι τὸ *caput mortuum*, προσωρισμένον εἰς φθοράν, ὁ δὲ θάνατος δὲν εἶναι ἢ ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ χονδροειδοῦς περικαλύμματος. Ἡ ψυχὴ ἐγκαταλείπει αὐτὸ τὸ περίπνευμα, τὸ βαρὺ καὶ φορτικόν, ὡς ἀφίνει τις φόρεμα μεταχειρισμένον ἢ ὡς ἡ πεταλούδα ἀφίνει τὴν χρυσαλλίδα τῆς. Ὁ ἄνθρωπος ἐξέρχεται βεβχίως τοῦ σώματός του ὡς Πνεῦμα, δηλ. εἰς κατάστασιν ψυχῆς περικεκαλυμμένης ὑπὸ τοῦ περιπνεύματος· ἀλλὰ λέγουσιν οἱ Occultistes, αὐτὸ τὸ περικάλυμμα διαλύεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μέχρις οὗ ἡ ψυχὴ καταστῇ ἐλεύθερα.

Τὸ ρευστόν, τὸ συνιστῶν τὸ περίπνευμα, διέρχεται ὅλων τῶν σωμαμάτων, ὡς τὸ φῶς διὰ τῶν διαφανῶν σωμάτων· οὐδεμίᾳ ὕλῃ δύναται νὰ τὸ παρεμποδίσῃ. Τούτου ἕνεκα τὰ πνεύματα εἰσέρχονται καὶ εἰς τὰ μᾶλλον ἐρμητικῶς κεκλεισμένα μέρη.

Τὰ πνεύματα δύνανται νὰ ἐκδηλωθῶσι κατὰ μυρίους διαφόρους τρόπους: διὰ τῆς διανοίας, τῆς ὁράσεως, τῆς ἀκοῆς, τῆς ἀφῆς, τῶν

(1) Σ. Μ. Occulte σημαίνει τὸ διαφεῦγον τὴν διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀνάλυσιν.

κρότων, τῆς κινήσεως τῶν σωμάτων, τῆς γραφῆς, τῆς ἰχνογραφίας, τῆς μουσικῆς, κλπ.

Ἐκδηλοῦνται δὲ διὰ τοῦ διαμέσου προσώπων κεκτημένων εἰδικὰς ἐπιδεικτικότητας δι' αὐτὰ τὰ εἶδη τῶν ἐκδηλώσεων, ἀποκαλουμένων *Μεσαζόντων*. Διακρίνονται δ' οὗτοι εἰς μεσάζοντας λαλοῦντας, βλέποντας, ἀκούοντας, ἰχνογράφους, γράφοντας, τυπτολόγους, κλπ. Τὰ πνεύματα χρησιμοποιοῦσι τὸ σῶμα τοῦ μεσάζοντος ἀπαράλλακτα ὡς ὁ μουσικὸς τὰ πλῆκτρα τοῦ κλειδοκυμβάλου ἢ τὰς χορδὰς τοῦ τετραχόρδου, πρὸς ἔκφρασιν τῆς ιδέας του.

Σημειοῦμεν ἐν παρόδῳ καὶ τοῦτο: ὅτι δηλ. πρόσωπόν τι ζῶν δύναται se dédoubler, νὰ ἐγκαταλείψῃ δηλ. (προσωρινῶς) τὸ σῶμά του καὶ νὰ περιπλανᾶται ἐν καταστάσει Πνεύματος. Οἱ Μαχατμὰ ἐπιδίδονται πολὺ εἰς αὐτὴν τὴν πρᾶξιν. Οἱ Yogis τῶν Ἰνδιῶν διὰ τινος ἐπαγωγῆς, καὶ αὐτῆς ἐπιστήμης τυγχανούσης, κατορθοῦσι ν' ἀναπτύξωσι παραδόξους ψυχικὰς δυνάμεις.

Ἰδοὺ παραδείγματα τινὰ : Ὁ κινέζος ἅγιος Tieh-Kwai-sieng-shen, ἐγκαταλείπων τὸ σῶμά του κοιμώμενον ἐν τινι δωματίῳ, ἀνήρχετο διὰ τῆς θυάδος, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, εἰς τὰς οὐρανίας σφαίρας, ὅπως λάβῃ τὰς διδασκαλίας τοῦ πρὸ πολλοῦ ἐξαφανισθέντος τῆς Γῆς διδασκάλου του Λαο-τζέου (Κομφυκίου). Κατὰ τὰς τοιαύτας ἀναλήψεις ἐνεπιστεύετο τὴν διαφύλαξιν τοῦ σώματός του εἰς ἓνα τῶν μαθητῶν του. Ἡμέραν τινά, ὡς διηγοῦνται, τοῦ φύλακος προσκληθέντος παρὰ τῇ κλίνῃ τῆς ἀποθνησκούσης μητρός του, τὸ Πνεῦμα τοῦ σοφοῦ, ἐπανελθὼν τὴν ἐσπέραν τῆς ἐβδόμης ἡμέρας καὶ μὴ δυνηθὲν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σωματικὴν διαμονὴν του, καθὼ φθαρεῖσαν ὑπὸ τῶν σκωλήκων, κατέφυγεν εἰς τὸ χυλὸν καὶ κυφὸν σῶμα ἐπαίτου τινός, ἄρτι θανόντος, καὶ ἠδυνήθη οὕτω, ὑπὸ τὴν νέαν μορφήν, νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀποστολὴν του ὁ Tieh-Kwai-sieng-shen, ὑποστηρίζων διὰ τῆς ράβδου τὸ ἀδέξιον βᾶδισμά του.

Πολλὰ τοιαῦτα παρόμοια ἐκπληκτικὰ πράγματα διηγοῦνται περὶ αὐτῶν τῶν Yogis. Ἄλλος τις ἀπόστολος βουδδιστής, ζήσας πρὸ 600 ἐτῶν π. Χ. Wang-pa καλούμενος, ἦτο ἀλχημιστής· παρῆγε δὲ χρυσὸν ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς πτωχοὺς.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τοῦ α'. φυλλαδίου.

	Σελ.
Ἀγγελία καὶ Πρόλογος.....	1
Χειρομαντεία.....	9
Τὸ τρισύνθετον τοῦ Ἀνθρώπου.....	21
Ἀπόδειξις φυσιολογικῶς τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς.....	»
Μαγνητικὴ καὶ Μαγνητιστικὴ θεραπεία.....	33
Δελτίον Τεκτονικόν.....	36
Σολομονική.....	38
Νοογνωμοσύνη τοῦ Πίχμαν.....	44
Οἱ 200 σαρκοφάγοι τῶν Ἱερῶν τοῦ Ἀμμωνος-Ρᾶ.....	47
Ἀπάντησις εἰς τὴν «Ἀκροπολιν» (περὶ ὑπνωτισμοῦ).....	49
Ἑρμηνεία τῆς Π. Γραφῆς παρὰ τῶν Καθβαλιστῶν.....	51
Ἐπιστήμη καὶ Πνευματολογία.....	55
Συμμαχία τῆς Θρσσκείας καὶ τῆς Ἐπιστήμης.....	58
Μία ἀνακάλυψις τοῦ δρος Burq.....	59
Τὸ ἐλιξήριον τῆς Ζωῆς.....	61
Τί σκέπτεται ἡ κεφαλὴ τοῦ καρατομουμένου.....	67
Τὰ παρὰ τῷ ἐκδότῃ πρὸς πώλησιν βιβλία.....	

Τοῦ β'. φυλλαδίου.

Αἱ Ἀπόκρυφοι Δυνάμεις (ὑπὸ τοῦ Μασ. Oswald Wirth ..)	80
Ἡ παραβολὴ τῶν λίθων (ὑπὸ τοῦ δρος Paul Gibier) ..	85
Ἱατρική. Φαρμακευτική, Ὑπνοβασία.....	87
Μουνα-Σεχερη, θυγάτηρ τοῦ Φαραὼ Παμαΐ, καὶ ὁ ἐν τῇ χειρὶ τῆς μομίας εὑρεθεὶς πάπυρος.....	89
Συμπέρασμα Θ. Δ.....	104
Μαγεία Κοινωνιστική.....	105
Τὸ Τρισύνθετον τοῦ Ἀνθρώπου.....	109
Μελέτη ἐπὶ τῶν Ὀνείρων.....	116
Ἀνακοινώσεις ἐκ τοῦ ἀοράτου κόσμου.—Τί ἐστὶ Πνευματι- σμός.—Τὰ τρία συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ ἀνθρώπου..	125
Ἐπιστολὴ ἀνοικτὴ πρὸς τὸν Ἱατρὸν κ. Δ. Κ. Κόνσολα, Κα- θηγητὴν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου.....	133
Πνευματολογία Πειραματικὴ· Μαρτυρία τῶν γεγονότων..	137

Παρά τῷ Ἐκδότῃ (ὁδ. Κωλέττη 23) εὐρίσκονται πρὸς πώλησιν τὰ ἐξῆς βιβλία:

1ον « **Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα** » — Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου δύναται πᾶς τις νὰ σχηματίσῃ ιδέαν τινὰ τοῦλάχιστον τῶν φαινομένων τούτων, ὁ δ' ἐμβριθῆς καὶ ζητητῆς ἀναγνώστης δύναται νὰ ἄρῃ τὸ παραπέτασμα καὶ νὰ διέλθῃ τὰ πρόθυρα τοῦ ἀπεράντου καὶ ἀβάτου τέως (τῇ νεωτέρᾳ ἐπιστήμῃ) πεδίου τοῦ ἀοράτου κόσμου.

2ον « **Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων** » — Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου μαθαίνει ὁ ἀναγνώστης πράγματά τινα ἀπροσπέλαστα τῇ νῦν ἐν Ἑλλάδι μαθήσει, ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων καὶ μετοχευτικῶν τῶν ξένων γνῶσεων βιβλίων.

3ον « **Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης** » — Ἐν αὐτῷ παρατηρεῖ τις ὅτι οἱ ἀρχαῖοι σοφοὶ ἐτύγχανον ὑπέρτεροι τῶν τῆς ἐποχῆς μας κατὰ τε τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ὅτι αἱ νῦν ἐφευρέσεις εἶναι μᾶλλον ἀνακαλύψεις τῶν ἀρχαίων ἐφευρέσεων.

4ον **Διατί ἡ Ζωή;** — Μόνος ὁ τίτλος δηλοῖ τὸν ὑψηλότατον σκοπὸν τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως Leon Denis. Ὁ τίτλος οὗτος δὲν προσελκύει τὸν ἀκινδύνως ἐφαιψάμενον τῶν **ἱξοδιέργων** τῆς παχυλῆς καὶ βαρυόσμου ὕλης, τὸν περὶ αὐτὰ παραπειῶντα, τὸν φιλυπόπτως πρὸς αὐτὰ περιστρεφόμενον, τὸν παρακάμπτοντα τὰ ἠθικὰ πάθη, τὸν ἐν τῷ ἠθικῷ ὀρίζοντι εἰσελθόντα ἢ προσπελάζοντα, δὲν προσελκύει, λέγω, τοὺς τοιούτους ἀναγνώστας νὰ διεξέλθῃ τὸ βιβλιάριον τοῦτο, ἵνα κατανοήσῃ τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμὸν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ;

Τὰ τέσσαρα ταῦτα βιβλία τιμῶνται ὁμοῦ δραχ. 5.50

ΝΕΟΣ ΠΡΟΔΟΡΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

ΥΠ' ΟΨΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ

Τὴν φιλοσοφικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἀποδεί-
ξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς
— Τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. — Διατὶ ἡ
Ζωή ; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώ-
ματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύ-
ματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπι-
στημονικῶν ἄρθρων κτλ. κτλ. κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΦΥΛΛ. Γ'. — ΜΑΡΤΙΟΣ 1891

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιτῶν εἰκόνα τῶν λόγων
θεὸν μετέχειν, καὶ τῆς βοδωνιάς, τοῦ ἄνθους
δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».

(Μέγας Βασίλειος)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀναγνώσεις τῆς Σκέψεως παρὰ τοῖς Κινέζοις.—**Ὁ-
πτασία τῆς Miss Law.**—**Συζητήσεις ζώντων καὶ τε-
θνεώτων.** Τετάρτη συνεδρίασις· περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς φύσεως
τῆς ψυχῆς. — **Ἀνασκευὴ τῶν ἀποφάνσεων τοῦ δρος Λομ-
βρόζου,** ἐπὶ ἐξ ὑπνωτιστικῶν φαινομένων, ὑπὸ τοῦ Delbœuf, κα-
θηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μέλους τῆς Β. Ἀκαδημίας τοῦ
Βελγίου. — **Βίοι μεγάλων ἀνδρῶν πνευματολόγων.** — **Ὁ
Ἀλλὰν Καρδέκ.** — **Ἡ Προφητεία κατὰ τὸν Πνευμα-
τισμόν.** Προφητεία τῆς δεσποινίδος Μαργ. Στόφφελ, περὶ τὰ τέλη
τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ λήγοντος αἰῶνος, περὶ τῶν πολιτικῶν συμ-
βάντων τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ
αἰῶνος. — **Πνευματολογία πειραματική.** Μαρτυρία τῶν
γεγονότων. **Ἱστορία τῆς πνευματιστικῆς κινήσεως.** —
Δικαιοσύνη καὶ Πρόοδος ὑπὸ Leon Denys. — **Πῶς γί-
νεσαι πλούσιος μ' ἓνα ὄνειρον.**—**Τὰ ὄνειρα.**—**Τὸ χαρ-
τοπαίγνιον.**—**Ὀνοματομαντεία.**

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μία ἐπιστολή τοῦ κ. Δομένου.

Κύριε Συντάκτα τῆς « Ἀκροπόλεως ».

Καλῶς γράφετε εἰς τὸ σημερινὸν φύλλον ὅτι κατὰ τὸν Ἡρόδοτον οἱ Αἰγύπτιοι τοῦ καιροῦ του ἐδόξαζον ὅτι πᾶσαι αἱ ἀσθένειαι προέρχονται ἐκ τῆς τροφῆς, κλπ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχγητε ὑπ' ὄψει καὶ τοῦτο: ὅτι δηλ. ὁ Ἡρόδοτος δὲν εἶχε μυηθῇ εἰς τὰ μείζονα μυστήρια καὶ θὰ ἡγνῶει ἴσως ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς εἶχον καὶ ἄλλην γνώμην περὶ τῶν ἀσθενειῶν, τὴν γνώμην τῶν μικροβίων, περὶ ἧς πραγματεύεται ἡ βιογραφία τῆς Μουνα-Σιχερά, ἣν καὶ ἡμεῖς ἐγράψαμεν ἐν τῷ 6' φύλλῳ τοῦ « Νέου Πυθαγόρου ».

Ὅχι δὲ μόνον οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἦσαν εἰς μέγαν βαθμὸν προηγμένοι ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Σῖναι ἱερεῖς, οἵτινες γινώσκουσι καὶ νῦν ἔτι νὰ φωτογραφῶσι κατὰ τὸν Ἑδίσσον ὅχι τοὺς λόγους, ἀλλὰ αὐτὰς τὰς ΣΚΕΨΕΙΣ ! Ναί, νὰ σκεπτογραφῶσιν, ἂν μᾶς ἐπιτρέπη τὴν νέαν ταύτην λεξιν ὁ κ. Κόντος, νὰ ἐπιτυγχάνωσι δηλ. τὴν . . . φωτογραφίαν τῆς σκέψεως ὑποιοιυδήποτε, ἢ μᾶλλον τῶν διασκεπτομένων πραγμάτων, ὡς περὶ τούτου θὰ διαλάβωμεν ἐν τῷ γ' φυλλαδίῳ τοῦ « Νέου Πυθαγόρου ».

Ἀθήνησι τῇ 27 Φεβρουαρίου 1891

Θ. Δόμενος

ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΚΕΨΕΩΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΚΙΝΕΖΟΙΣ

Αἱ ἐφημερίδες Deux Mondes, Religio Philosophical καὶ Revue d' Études Psychologiques τοῦ τρέχοντος μηνὸς Μαρτίου ἀναγράφουσιν ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον τὰ ἐξῆς :

« Κατὰ τι ταξείδιόν μου εἰς Ἅγιον Φραγκῆσκον κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1888 ἐσχετίσθην πρὸς τινὰ Σῖνα Sing Fou, ὅστις ἦτο ἱερεὺς συ-

νάμα καὶ ἔμπορος. Ἐκτιμήσας τὰς ἀρεστὰς καὶ νοητικὰς ιδιότητας αὐτοῦ τοῦ gentleman ἐκαλλιέργησα τὰς σχέσεις του καὶ κατέστη-
 μεν ἄκριο φίλοι. Μοὶ διηγήθη ἀλλοκότους ιστορίας ὡς πρὸς τὰ ἥθη
 καὶ ἔθιμα τῶν Κινέζων· τὸ ἐκπληκτικώτερον δὲ πάντων εἶνε ὁ πει-
 ραματισμὸς τῆς ἀναγνώσεως τῆς σκέψεως.

« Μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν παγόδαν· ἐκεῖ ἀφαιρέσαντες τὰ ὑποδή-
 ματα, ἀντικατεστήσαμεν αὐτὰ διὰ λευκῶν ἐκ μετὰξῆς σανδαλίων·
 ὁ δὲ φίλος περιεβλήθη προσέτι διὰ λευκῆς καὶ μακρᾶς ἐκ μετὰξῆς
 ἐσθῆτος. Εἰσήλθομεν εἰς μέρος τι στενὸν καὶ σκοτεινόν, ὅπισθεν τοῦ
 βωμοῦ. Τὸ φῶς κατήρχετο ἐξ ἑκατὸν κηρίων, κεκρυμμένων ἐν τῇ
 ὀροφῇ.

« Οἱ τοῖχοι ἦσαν κεκαλυμμένοι ἐντέχνως διὰ παραπετασμάτων
 μεταξωτῶν, τὸ δὲ ἔδαφος διὰ ψαθῶν, αἵτινες παρίστων φανταστικὰς
 εἰκόνας. Τὸ μόνον ἔπιπλον ἐν τῇ αἰθούσῃ ἦτο τράπεζα τις ἐξ ἰνδο-
 καλάμου, ἐφ' ἧς ἔκειτο εἰς λαμπτήρ καὶ δύο ἀβαθὴ ἀγγεῖα σκεπα-
 σμένα.

Μετὰ τὴν εἰσοδὸν μας μὲ παρεκάλεσεν ὁ ἱερεὺς νὰ καθήσω σταυ-
 ροποδητὴ παρὰ τῇ τραπέζῃ· δέσας δὲ διὰ ταινίας τοὺς ὀφθαλμοὺς
 μου μ' ἐσύστησε νὰ μὴ κινηθῶ, οὐδὲ νὰ ὁμιλήσω ἄνευ τῆς συναινέ-
 σεώς του.

« Ἦκουσα τότε ὅτι ἀφῆρεσε τὰ σκεπάσματα τῶν ἀγγείων· εἶτα
 ἐμούσκευσε τὴν κορυφὴν τῆς κόμης μου, λειάνας αὐτήν. Μ' ἐφάνη
 ὅτι τὴν ἐκάλυψε δι' ὀθόνης, ἀπτόμενος αὐτῆς ἐλαφρῶς ἐδῶ κ' ἐκεῖ
 διὰ τῶν δακτύλων του, ὡς πράττουσιν οἱ ἱατροὶ κατὰ τὴν θεραπείαν
 πληγῆς τινος. Ἐθεσεν ἔπειτα τῇ χειρὶ ἀνοικτὴν ἐπὶ τῆς ἄκρας τῆς
 ὀθόνης, πῆσας τὴν κεφαλὴν μου. Σκέφθητε, εἶπε, μίαν ἐκκλησίαν
 γνωστὴν σας· πρέπει νὰ τὴν ἀντιληφθῇτε ὅσω τὸ δυνατόν εὐκρινέ-
 στερα. Ἐπειδὴ ἡ παγόδα ἦτο ἐκεῖ, προσήλωσα ἐπ' αὐτῆς φυσικὰ
 τὴν σκέψιν μου. Ἐν διαστήματι δύο λεπτῶν ἐπεκράτησεν ἄκρα σιγὴ·
 ὁ Σιγκ Φου ἀφῆρεσε τὸν ἐπίδεσμον, καί, κατὰ τὴν διαταγὴν του,
 ἠγέρθη. Τὰ δύο ἀγγεῖα ἔκειντο ἐπὶ τῆς τραπέζης· ἐν ἐνὶ αὐτῶν
 ἦσαν πολλὰ μικρὰ χαρτὰ λευκὰ καὶ λεπτὰ, τριῶν περίπου τετρα-
 γωνικῶν δακτύλων· ἐν τῷ ἐτέρῳ ἦτο ἓν μόνον φύλλον χάρτου τοῦ
 αὐτοῦ μεγέθους, χρώματος καὶ σχήματος, ἐμβεβαμμένον δὲ εἰς ἐκείνο
 ὕπερ μοι ἐφάνη οἶονεῖ ὕδωρ. Ὁ ἱερεὺς, λαβὼν αὐτὸ τὸ φύλλον, τὸ
 ἐκράτησεν ὑπεράνω τοῦ λαμπτήρος· ἅμα δ' ἐστέγνωσεν ἀνεγνώρισα

ἐπ' αὐτοῦ ἰχνογράφημα τι λεπτὸν τῆς εἰκόνος τῆς διασκεφθείσης ἐκκλησίας.

« Εἶπον τότε εἰς τὸν Σίγκ Φού, ὅτι βέβαια θὰ προησθάνετο ὅτι θὰ διεσκεπτόμην τὸ ὑπ' ὄψιν μου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν μέρος· κατὰ συνέπειαν, θὰ εἶχε προετοιμάσει αὐτὴν τὴν εἰκόνα. Ἀλλ' ἐκεῖνος, ὑπομειδιάσας ἔλαβε φακόν τινα ἐκ τοῦ σύρτου τῆς τραπέζης καὶ με προσεκάλεσε νὰ παρατηρήσω ἀκριβέστερα τὴν εἰκόνα. Παρατήρησα τῶντι τότε ὅτι ἦτο μὲν ἡ εἰκὼν τῆς ἐκκλησίας, ὅχι ὅμως ἡ φυσικὴ εἰκὼν, ἀλλ' ἐκείνη ἣν ἐν διανοίᾳ εἶχον συλλάβει· ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐρέυνῃ ἡδυνήθην ν' ἀνακαλύψω πολλὰς διαφορὰς ἐν ταῖς λεπτομερείαις.

Ὁ ἱερεὺς μ' ἐπρότεινε τὴν ἀνανέωσιν τοῦ πειραματισμοῦ· ἐνῷ δὲ προετοίμαζε τὰ χρεῖωδῃ διεσκέφθην αἴφνης παρεκκλήσιόν τι εἰς ἀπόστασιν ἑξακοσίων λευγῶν. Ἦμην βέβαιος ὅτι ὁ ἱερεὺς οὐδέποτε θὰ εἶχεν ἀκούσει περὶ αὐτοῦ, καὶ ὅμως, πρὸς μεγίστην μου ἐκπληξιν, τὸ φύλλον ἀφοῦ ἐστέγνωσε παρίστα ἐπακριβῶς τὸ σκεφθὲν παρεκκλήσιον. Μὲ προσεκάλεσεν ὁ ἱερεὺς νὰ διανοηθῶ γυναῖκα τινὰ ἢ παιδίον. Ἀφοῦ ἐπέδεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, ὡς πρὶν, ἐπανάφερεν ἡρέμα τὴν κόμην μου ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς καὶ ἔθηκε τὸν χάρτην ἐπὶ τοῦ τραχήλου. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πίεσεως τῆς χειρὸς διανοήθην τὴν Μαρίαν Ἀνδερσων. Τοῦ χάρτου ἀποξηραθέντος, ἡδυνήθην νὰ ἶδω ἐπ' αὐτοῦ, διὰ τοῦ φακοῦ, τὸ ὁμοίωμα τῆς μεγάλης Porceniène, τῆς διατριβούσης τότε ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἄ ἐπανελάβομεν πολλάκις τοὺς πειραματισμοὺς καὶ πάντοτε ἀκριβῶς ἀνεπαράγοντο τὰ διασκεπτόμενα πρόσωπα ἢ μέρη. Ὁφείλω νὰ σημειώσω ὅτι τὸ πρόσωπον τῶν ζώντων μόνον ἀναπαρίσταται.

Ὁ Σίγκ Φού ἀπέφυγε νὰ με μύησῃ εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ χάρτου ἢ νὰ με ἐξηγήσῃ τὸν λόγον τοῦ τοιοῦτου φαινομένου. Τὰ ἐνεργήματα ταῦτα εἰσὶ γνωστὰ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνον· εἶνε τοῦτο ἱερὸν μυστήριον, κατὰ παράδοσιν, ἀπὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν.

Ἀτυχῶς ἀγνοοῦσιν οἱ Κινέζοι τὴν τέχνην τοῦ διατηρεῖν αὐτὰς τὰς θαυμασίας φωτογραφίας· ἀποσβέννυνται αὐταὶ βαθμυδὸν ἐν διαστήματι ἡμισείας ὥρας ἐξαλείφονται.

ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΗΣ MISS LAW

Ἡ NeW - York Star ἀναφέρει ὅτι ὁ Dr M. L. Holbrook, διαμείνων ἐν Νέϋκ - Ὑόρκη, 46, 23ον Est, ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν «Ἑταιρίαν τῶν ψυχολογικῶν σπουδῶν» τὰ ἐπόμενα, ἀναφορικῶς τῆς δεσποινίδος LaW, διαμενουσῆς εἰς Νέαν - Ὑόρκην ἀρ. 8, W. 65 St. S., ἀποθανουσῆς δ' ἄρτι ἐκ πνευμονικῆς, μετὰ τριήμερον ἀσθένειαν.

«Τὴν τρίτην ἡμέραν ἦτο προητοιμασμένη διὰ τὸν θάνατον, ὃν ἡσθάνετο προσεγγίζοντα, διατηροῦσα ὅλας τῆς τὰς δυνάμεις. Ὁμιλοῦσα πρὸς τὰς φίλας τῆς ταῖς ἔλεγε : «Ἐδῶ παρευρίσκεται ἓνας ἀγγελιοφόρος, ἀναμένων με· μήτοι νομίζητε ἴσως ὅτι φαντάζομαι τὸ τοιοῦτο ; ὄχι, δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα, καθότι βλέπω ἐντελῶς καλὰ αὐτὸν τὸν ἀγγελιοφόρον, μολονότι ἐννοῶ ὅτι διὰ σᾶς διατελεῖ ἀόρατος. Θέλει νὰ με ὁδηγήσῃ ἐκεῖ ὁποῦ εὐρίσκεται ἡ θεία μου Ἰωάννα. Θὰ με μεταφέρῃ τώρα εἰς τὸ μέρος, ἐξ οὗ θὰ δύναμαι νὰ τὴν βλέπω.

«Αὕτῃ ἡ θεία εἶχεν ἀποθάνει πρὸ δύο ἡμερῶν εἰς τὴν πόλιν τῆς Νέας - Ἱερσεῦ, πρᾶγμα ὅπερ εἶχον ἀποκρύψει ἐπιμελῶς αἱ φίλαι εἰς αὐτὴν τὴν ἀγαθὴν Miss Law.

«Ἡ ἀσθενὴς ὠμίλησεν εἴτα ἄνευ δισταγμοῦ καὶ μετὰ ἐντελοῦς νοημοσύνης περὶ ἄλλων ἀντικειμένων· ἀπέθανε δὲ ὀλίγον μετὰ ταῦτα.

«Ὁ Σεβ. J. S. Dodd, ὅστις ἐγνώριζε τὴν Miss Law ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, διαβεβαίει ὅτι ἡ ἀποθανοῦσα ἐτύγχανεν ὑπερόχου νοημοσύνης καὶ στερεᾶς βουλήσεως, οὐδόλως δ' ὀνειροπολοῦσα ἢ mystique εἰς τὰς ιδέας τῆς. Ἐπειδὴ καλῶς ἐγίνωσκε τὸν χαρακτῆρά τῆς, οὐδόλως δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ θανοῦσα εἶχε περιέλθει εἰς ὀνειροπολήσεις, ἀλλὰ, κατὰ τὴν γνώμην του, ἡ δεσποινὶς Law ἦτο ἐντελὴς ἐν συναισθήσει, ὅτε διεβεβαίου ὅ,τι ἀνεγράφη ἄνωτέρω».

Ἡ «Ἑταιρία τῶν ψυχολογικῶν σπουδῶν» σπουδάζει κατὰ βάθος αὐτὸ τὸ γεγονός, ἵνα ἐξαγάγῃ τὴν λύσιν ἐνὸς προβλήματος, ἐπιστημονικῶς τεθέντος, κατὰ τὴν ἐποχὴν μας ταύτην.

(Ἐκ τῆς ἐν Παρισίοις Revue d'études psychologiques τοῦ Μαρτ. 1891)

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΘΝΕΩΤΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

E. LEBAY

Κύριοι,

Συνήλθομεν πρὸς ἔρευναν, πρὸς ἐμβριθὴ καὶ ἄνευ ἐπιμόνου προκαταλήψεως τῶν ζητημάτων ἢ προβλημάτων, ὧν ἡ ἐπίλυσις τοιαύτην ἐνέχει σπουδαιότητα, ὥστε ἂν ἐπετυγχάνομεν νὰ ἐπιλύσωμεν αὐτὰ καὶ νὰ συνεννοηθῶμεν ἐπ' αὐτῶν, θὰ ἡδυνάμεθα τότε ν' ἀπομακρύνωμεν τοῦ πνεύματός μας τὴν ὀδυνηροτάτην τῶν ἀβεβαιοτήτων, ὑφ' ἧς ἄλλως τε ἐπαξίως κατέχεται καὶ βασανίζεται ἅπασα ἡ ἀνθρωπότης.

Γινώσκομεν ἅπαντες, Κύριοι καὶ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅτι ἀνεκινήθησαν ἐνίοτε ἐν τισι συνεδρίαις διασκέψεων ἀντιρρήσεις δριμεῖαι καὶ αὐστηραί, προκαλέσασαι ἀπαντήσεις πυρετώδεις καὶ ἐμπαθεῖς.

Ἄλλ' ἄλλαι πάλιν ἀπεναντίας συνεδρίαὶ διεξάγονται ἐν ἀβροφρῶσυνῃ καὶ ἡρεμίᾳ πνεύματος, προσελκύουσαι συναισθήματα ἀμοιβαίας ἀνεκτικότητος καὶ συγκαταβάσεως. Εἰς τὰς ἀδελφικὰς ταύτας ἀντιρρήσεις λογίζεται πᾶς τις εὐτυχὴς προσενεγκὼν τὰς ἰδίας του σκέψεις καὶ θεωρῶν τὴν συζήτησιν ὡς κοινὸν πεδίου ἀμειβίων παρατηρήσεων, πρὸς ὃ ἕκαστος προσέρχεται ἵν' ἀνταλλάξῃ ἢ τροποποιήσῃ τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ ὁρμάς.

Ἐλπίζωμεν, Κύριοι καὶ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅτι αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ μεταξύ ἡμῶν ἀπάντων ἐνταῦθα, συνηνωμένων πρὸς τὸ ἀποπειραθῆναι τὴν διὰ τῆς λογικῆς σκέψεως διαφώτισιν τῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων, τῶν τόσῃ σπουδαίων, ὅσῃ καὶ σκοτεινῶν τέως, τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ὑπαρξίν τῆς ψυχῆς μας, τὴν βεβαιότητα ἐτέρας ὑπεργηγῆναι ζωῆς, τὴν ἀθανασίαν μας, καὶ πρὸ πάντων τοῦ ζητήματος τοῦ σχετιζομένου πρὸς τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον τοῦ συμπαντος, τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν, τὴν πρωτίστην ἀπασῶν τῶν δευτερευουσῶν, τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς, τῆς τάξεως, τῆς ἁρμονίας συν-

δραμουσῶν, τόσῳ ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου κόσμου, ὃν κατοικοῦμεν, ὅσῳ καὶ ἐφ' ὅλων τῶν θαυσιλῶς διεσπαρμένων ἀνὰ τὸ ἄπειρον διάστημα, τὸ πανταχόθεν περικυκλοῦν μας, ἀρχήν, ἣν, ἐλλείπει καταλληλοτέρως λέξεως, ἀποκαλοῦμεν ΘΕΟΝ.

Ἄλλὰ νὰ τὸ ὁμολογήσω; Ὁὰ εὐρισκόμην εἰς μεγάλην πλάνην — πρὸς μεγίστην μου ἄλλως τε εὐχαρίστησιν — ἂν οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ ἐπιχειρήματά σας κατάρθουν νὰ μὲ πείσωσι περὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως· διότι, σὰς τὸ λέγω ἐλευθέρως, τείνω μᾶλλον πρὸς τὴν ἄρνησιν ἢ τὴν κατάφασιν, ἀναφορικῶς τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς ὄντος ὑπερτάτου δημιουργοῦ τοῦ κόσμου. Δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω εἰς τὴν ὑπαρξιν ἐνὸς Θεοῦ, ἐπιφυλάττομαι δὲ νὰ σὰς ἐκθέσω τοὺς λόγους, τοὺς κατ' ἐμὲ ἀναντιρρήτους μετὰ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδω αὐτοὺς διαλυομένους δι' ἐτέρας ἐπιβεβαιώσεως, σαφῶς ἀποδεδειγμένης, περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ὅπερ ἀμφιβάλλω(1).

TETARTH ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ῥ' παρξίς, φύσις τῆς ψυχῆς.

VILLEMAIN.

Κύριοι,

Μετὰ τὸ ζήτημα τοῦ Θεοῦ ἀποπειραθῶμεν νὰ διασαφηνίσωμεν τὸ σχετιζόμενον πρὸς τὴν ὑπαρξιν τοῦ στοιχείου τῆς ὑπάρξεώς μας, δηλαδή τῆς ψυχῆς μας.

Τί δὲ εἶνε ἅπαντα τὰ ἄλλα ἐν τῇ γῇ ἐνδιαφέροντα ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, τοῦ πνευματικοῦ δηλ. ὄντος ἀνάζητούντος ἑαυτοῦ;

RAMON DE LA SAGRA.

Τοῦτο βεβαίως εἶνε τὸ οὐσιῶδες· ἀλλ' ἡ ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, τῆς ἀθανασίας καὶ τοῦ μέλλοντός της δὲν ὁμοιάζει πρὸς

(1) Σ. Μ. Ἀναβάλλομεν εἰς ἕτερον φυλλάδιον τὴν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ συζήτησιν.

τὴν τῆς ἐπιστήμης τῶν μαθηματικῶν, καθ' ἣν, ἐνὸς θεωρήματος ἅπαξ ἀποδειχθέντος, ἐπιτυγχάνει τις τὴν βαθείαν, τὴν ἀπόλυτον πεποιθήσιν, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποβαίνει ἀνωφελές πλέον τὸ ἐπανελεθεῖν εἰς ἐτέραν ἀπόδειξιν· ἀπεναντίας πᾶσα ψυχολογικὴ ἐν γένει ἀλήθεια, ἰδίᾳ δὲ ἡ θεμελιώδης φυσιολογικὴ ἀλήθεια τῆς πραγματικότητος τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀποδειχθῇ ἀρ-
κούντως, νὰ ἐπικυρωθῇ διὰ χιλίων διαφόρων τρόπων, διότι, ὡς φαίνεται, ἵνα καταλήξῃ τις εἰς τὴν πεποιθήσιν, δεόν ἅπαντα τὰ γε-
νότα, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀπόδειξιν.

Αὐτὸς ὁ ὅρος, ὁ ἐν τῇ ἡθικῇ τάξει ἀπαιτούμενος, φαίνεται ἔχων τὴν αἰτίαν εἰς τὰς σχέσεις τοῦ φυσικοῦ πρὸς τὸ ἡθικόν, αἵτινες πάλιν φαίνονται ἀναδεικνύουσαι τοῦτο ἐξηρητημένον ἐκ τοῦ πρώτου.

GUYSOT

Βέβαια, ἀγαπητὲ συνάδελφε, διότι οἱ δύο αὐτοὶ ἀποδεικτικοὶ τρόποι, καίτοι οἱ αὐτοὶ ἐν τῷ στοιχείῳ τῆς ἀρχικῆς αἰτίας, δὲν τυγχάνουσιν ὅμως ὁμοιάζοντες καὶ ἐν ταῖς καταστάσεσιν αὐτῶν, καθότι ἡ ἀνθρωπίνη ἡθικὴ ἐπιτελεῖται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ πολλὰ πλὴν πράξεων, αἵτινες καθιστῶσιν αὐτὴν ἐναργῆ, ἐνῶ, διὰ τὴν ιδέαν τοῦ ψυχικοῦ στοιχείου, τῶν ἀμοιβῶν βίων ἢ τῆς ἀθανασίας, ἡ συνείδησις τυγχάνει ἐδῶ κάτω τὸ μόνον θέατρον, ἐνθα τῇ ἐπιτρέπεται νὰ ἐμφανισθῇ.

Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι ἡ ιδέα τῆς ἀθανασίας ἢ τῆς πνευματικῆς ζωῆς καίτοι ἴση ἐν βεβαιότητι πρὸς τὰς ἡθικὰς ιδέας, δὲν ἀφικνεῖται ὅμως εἰς τὴν σαφήνειαν τῶν ἄλλων ἀληθειῶν, διαμένουσα διηνεκῶς ἐν σκοτίᾳ· ἀλλ' ἡ αὐθεντία τῆς εἶνε ἡ αὐτή, καθὸ τῆς αὐτῆς φύσεως τυγχάνουσα.

Εἶνε ἡ λάμψις ἐνὸς ἡλίου μὴ ἀνερχομένου ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος, ἀλλ' ὃν ἔχουσι τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἴδωσιν ἀναφανίσμενον.

(Τὸ πνεῦμα) ΑΛΦΑ

Ἀλλὰ, κύριοι, τίνα ιδέαν δεόν νὰ ἔχωμεν περὶ τῆς ψυχῆς; Τί ἐστὶ ψυχὴ; Ἄς προτείνῃ ἕκαστος ἡμῶν τὸν ὀρισμὸν τοῦ καὶ ἅς συζητήσωμεν εἴτα ἐπὶ ἐκείνου, ὅστις ἂν φανῇ μᾶλλον παραδεκτός.

Ἐν πρώτοις, ἰδοὺ ὁ ἐμός· κατ' ἐμέ, σᾶς τὸ λέγω εἰλικρινῶς : ψυχὴ ; ὅπως τὴν ἐννοοῦν συνήθως οὐδόλως ὑπάρχει.

Εἶνε ἐν μὴδὲν σκεπτόμενον, ἀγαπῶν, ἀναμιμνησκόμενον. Εἶνε, νομίζω, σύνολον τῶν ἐγκεφαλικῶν δυνάμεων, τῶν ἐχουσῶν ὡς ιδιότητα τὴν τοῦ σκέπτεσθαι. Καὶ πῶς λοιπὸν νὰ ἔχη ἄλλως τὸ πρᾶγμα, ἀφοῦ ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ τις ὅτι τραῦμα τι εἰς τὸν ἐγκεφάλον ἀποφέρει τὴν τρέλλαν, δηλ. τὴν ἐκμηθένισιν ψυχῆς τινος, καὶ αὐτῆς τῆς μᾶλλον συγκεκριμένης, τῆς νοημονεστεράς.

Ναί, ἡ ψυχὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστί, ἢ ιδιότης τις τοῦ ἐγκεφάλου, παράγουσα τὴν σκέψιν, ὡς τὸ ἦπαρ παράγει τὴν χολήν.

BUCHNER

Αὕτη εἶνε καὶ ἡ ἐμὴ γνώμη. Ἡ ψυχὴ εἶνε ἀπλούστατα ιδιότης τις τοῦ ἐγκεφάλου. Εἶνε ἀποτέλεσμα τι, οὐτινὸς αἰτία τυγχάνει τὸ ὄργανικὸν σῶμα.

G. DELANNE

Τὸ πνεῦμα Ἄλφα δὲν ἐννοεῖ τὴν ψυχὴν ἢ ὡς συνέπειαν τῶν ἐγκεφαλικῶν δράσεων. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶνε νέα. Ἀπὸ πολλοῦ ἡ πέραν τοῦ Ῥήνου ὑλιστικὴ σχολὴ τὴν ἐδίδαξεν, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς. Τὸ καινοφανὲς τῆς τοιαύτης ἐπαναλήψεως συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὴν βλέπομεν ἐξερχομένην τοῦ στόματος ἐνὸς πνεύματος. Ἰσχυρίζεται ὅτι ἐν τίποτε σκέπτεται, ἀγαπᾷ, ἀναμιμνήσκεται. Ἀλλ' ἐπειδὴ συζητοῦμεν μετὰ τινος σοφοῦ τοῦ ἄλλου κόσμου, ἄς μᾶς εἴπῃ, ἂν δύναται νὰ μᾶς ὀρίσῃ χημικῶς καὶ μᾶς ἐξηγήσῃ τὸ σχῆμα τῆς δυνάμεως ἐκείνης, τῆς συνδιαζούσης τὰ σώματα ἐν ὠρισμέναις ἀναλογίαις, καὶ τίς ἡ οὐσία τῆς δυνάμεως ταύτης; Διὰ τῶν Α, Β, Γ, τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν μανθάνομεν ὅτι ὑπάρχει ἡ δύναμις καὶ ἡ ὕλη, καὶ ὅτι ἡ μία εἶνε ὅλως διάφορος τῆς ἐτέρας, ὅτι ἡ ὕλη εἶνε ἀδρανής, παθητικὴ, ὑπήκουσα ἐν παντὶ καὶ παντοῦ εἰς τὴν δύναμιν, ἧς ἡ γνωστὴ δρᾶσις εἶνε ἀνεγνωρισμένη διὰ τῆς λέξεως τοῦ νόμου. Γινώσκομεν ὅτι εἰς διαφόρους συνθήκας τιθέμεναι αἱ διαφοραὶ ὕλαι συνδυάζονται· ἀλλ' οὐδέποτε ἤκουσέ τις ὅτι τοῦτο γίνεται διὰ τῆς οἰκειίας αὐτῶν θελήσεως. Τοῦ χάκου λοιπὸν πειρῶνται, πρὸς ἄρνησιν τῆς ψυχῆς, νὰ βασισθοῦν ἐφ' ὅ,τι αὕτη οὐδὲν κοινόν μετὰ τῆς ὕλης ἔχει

Ἄλλ' ἂν ἡ ψυχὴ δὲν ὑπάρχῃ, εἰπῇτέ μοι λοιπὸν τότε διὰ τίνος στοιχείου διατηροῦνται, συγχρατοῦνται, μοριολοκοῦνται χωρὶς νὰ ἐξα-
τμησθῶσι τὰ ῥευστὰ μόρια τοῦ περιπνεύματος ἢ τοῦ σώματος τῶν ἀνευσάρκων (ὅπερ εἶνε τὸ ἰδικόν σας);

Ἡ ψυχὴ θεωρουμένη ὡσεὶ κέντρον δυνάμεως, εἶνε τόσῃ καλὰ πρα-
γματικότης, ὥστε, ἐν καιρῷ τῆς ἐνσάρκώσεως, τὸ σῶμα διατηρεῖ τὸ
σχῆμά του, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ τὸ κατοικεῖ· ἀλλ' ἅμα ὡς ὁ θάνατος
ἀφίχθῃ, τὰ μὲν στοιχεῖα τοῦ ἀποσυντίθενται, αὐτὸ δὲ κατασῆπεται.

Ὁ ἐγκέφαλος, ὁ ἐκδηλῶν τὴν διάνοιαν, δὲν σύνοιδε ταύτην, ὅπως
καὶ ἡ ὕλη τοῦ ὥρολογίου δὲν σύνοιδε τὰς κινήσεις ἃς ἀποτελεῖ ἢ
τὰς ὥρας ἃς δεικνύει. Τὸ λέγειν ὅτι ὁ ἐγκέφαλος ἐκκρίνει τὴν ἰδέαν,
ὁμοιάζει πρὸς τὸ λέγειν ὅτι τὸ ὥρολόγιον ἐκκρίνει τὴν ὥραν.

BUCHNER

Τὰ ἐπιχειρήματα καὶ οἱ συλλογισμοί σας οὐδὲν με πείθουσιν·
νομίζω ὡς τὸ Ἄλφα, ὅτι τὸ σύνολον τοῦ ἐγκεφάλου παράγει τὴν
ιδέαν· ἀλλὰ, σημειώσατέ το καλῶς, τὸ σύνολον καὶ ὄχι ἕκαστον
μόριον.

C FLAMMARION

Ἀλλά, βωμολόχε, (farceur), τί ἄλλο εἶνε αὐτὸ τὸ σύνολον τοῦ
ἐγκεφάλου ἢ ἡ ἐνῶσις τῶν συνιστῶντων αὐτὸν μορίων; Ἡ ἰδέα, μία
καὶ ἀδιαιρέτος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε τὸ σύνθετον ἀποτέλεσμα των.
Ὅτε δὲ τὰ μόρια ταῦτα ἤθελον διαφωνῆσαι, ἀνάγκη πᾶσα τότε νὰ
φαντασθῶμεν ἓνα ἀρχηγόν, κατὰ συνέπειαν ἀνωφελεῖς καθίστανται
οἱ ὑποδεέστεροι αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀρχηγὸς οὗτος ἐστὶ ἀπλούστατα τὰ
ἀνθρώπινον πνεῦμα.

MICH, BONNAMY

Τὸ κατ' ἐμὲ νομίζω ὅτι ἡ ψυχὴ ἀπορρέει ἀπὸ τίνος ῥευστοῦ αἰθε-
ρώδους, ἀτομικευομένου διὰ τῆς ἐνσάρκώσεως, καθοριζομένου ἐν τοῖς
σώμασι, οἶονεῖ ἐν χοάνῃ, καὶ ἀφικνουμένου διὰ τίνος προσδευτικῆς
κινήσεως καὶ διὰ τῆς ἐντελεχείας τῆς οὐσίας του μέχρι τῆς κορωνί-
δος τοῦ ἔργου τῆς δημιουργίας.

C. FLAMMARION

Καὶ βέβαια ἡ ψυχὴ δέον νὰ προέρχεται ἐκ τινος μέρους, ἀλλὰ τὸ ἐννοητέον διὰ τῆς ἐννοίας τοῦ αἰθερώδους ῥευστοῦ; Τίς ἡ φύσις αὐτοῦ τοῦ ῥευστοῦ καὶ πόθεν ἀπορρέει αὐτὸ τοῦτο; Μήτοι δι' αὐτοῦ τοῦ ὁρισμοῦ προαγόμεθα προσωτερῶ; Διατί νὰ μὴ εἰπώμεν ἀπλούστατα ὅτι ἀγνοοῦμεν τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς; Οὕτω δέδοται τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἀνελθεῖν εἰς τὰς στοιχειώδεις γνώσεις τῆς δημιουργίας.

(Τὸ Πνεῦμα) ΑΛΦΑ

Ἡ ψυχὴ εἶνε ὁπωσδήποτε οὐσία ὑλική, ἐνέχουσα τὴν ιδιότητα τῆς σκέψεως, καθότι, παραλυομένης ἢ διαρρηγνυομένης αὐτῆς τῆς οὐσίας, παραλύει ὡσαύτως ἢ διαρρήγνυται καὶ αὐτὴ ἡ σκέψις,

HOMPHRY DAVY

Ἄλλ' ὅχι, δὲν ἔχει οὕτω, ἀγαπητὸν πνεῦμα, ἡ ψυχὴ εἶνε ἀνεξάρτητος τῆς ὕλης. Οὐδέποτε θὰ δυνηθῶ νὰ πιστεῦσω ὅτι διαίρεσις τις, ἢ διῦλισμά τι, ἢ ἐκλέπτυνσις τις διὰ τοῦ πυρός, ἢ διευθέτησις τις τῆς ὕλης θὰ δυνηθῶσι νὰ παραγάγῃσι τὴν αἴσθησιν, οὐδὲ ὅτι ἡ διανοία δυνατὸν νὰ ᾖ τὸ ἀποτέλεσμα συνδυασμῶν ἀτόμων ἀναισθητῶν καὶ ἀκατεργάστων. Τότε θὰ ἐπίστευον ὅτι καὶ οἱ πλανῆται περιστρέφονται διὰ τῆς βουλήσεώς των ἢ ὅτι ἡ σφαῖρα τοῦ πυροβόλου διασκέπτεται ὅτε περιγράφει τὴν παραβολικὴν τῆς καμπύλην.

BUCHNER.

Ὁχι, βέβαια, ἡ ψυχὴ οὐδὲν ὑλικὸν ἔχει· δὲν εἶνε ὕλη· ἀλλ' εἶνε σύνολόν τι συμπεπλεγμένον ἐξ ἑτερογενῶν δυνάμεων, σχηματιζουσῶν μίαν μονάδα, εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα δράσεώς τινος ὑποβοηθουμένης ὑπὸ πολλῶν ὑλικῶν οὐσιῶν.

C. FLAMMARION

Εὖγε, τῆς σαφηνείας! Ὁ ὁρισμὸς οὗτος ἀξιοῦται νὰ παρακαθῇται πρὸς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σγαναρέλλη «ossabundus, nequeis ne-cquer, porarium quipse milus», ἰδοὺ διατί ἡ θυγάτηρ σας εἶνε ἀσθενής!

Οἶα ἀστειλογία κακῶς θεμένη!

G. LOVE

Κατ' ἐμέ, ἡ ψυχὴ εἶνε ἡλεκτρισμός λεπτότατος· δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἦ ἄλλο τι ἢ ὀντότης ὕλική ἀνάλογος πρὸς τὸν συνήθη ἡλεκτρισμόν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον διϋλισμένη. Ἡ ψυχὴ δρᾷ διὰ τῆς βουλήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ συνήθους ἡλεκτρισμοῦ, ὅστις εἶνε ὕλη ἥττον αὐτῆς λεπτῇ· ὁ δὲ ἡλεκτρισμός καθὼ ἀδρότερος, ἐπιδρᾷ ἀμέσως ἐπὶ τῶν σωματικῶν μας ὀργάνων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑφίσταται διὰ τοῦ διαμέσου τούτου δρᾶσις καὶ ἀντίδρασις τῆς ψυχῆς ἐπὶ τῶν ὀργάνων καὶ κατ' ἀμοιβαιότητα, τῶν ὀργάνων ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας.

G. DELLANNE

Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν γνώμας διαφορουμένας· ἡ ψυχὴ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἦ ὕλική, καθότι διαμένει αὕτη οὐσία ἀναλλοίωτος ἐν μέσῳ τῶν διηνηκῶν μεταβολῶν τῆς ὑποστάσεως. Εἶνε δύναμις διανοητικῇ· καί, ὅπως ἀγνοοῦμεν τὴν φύσιν τῆς δυνάμεως, οὕτω ἀγνοοῦμεν καὶ τὴν τῆς ψυχῆς· τὸ δὲ ἀρνεῖσθαι ὅ,τι δὲν ἐννοοῦμεν, τοῦτο πάλιν εἶνε ἀλλόκοτος συλλογισμός.

Τοῦ περιπνεύματος ὄντος ἐξ ὕλης λεπτοτάτης, ρευστοειδοῦς, ἐρωτῶμεν, ἂν ἡ ψυχὴ δὲν ὑπάρχη, διὰ τίνος τότε στοιχείου συγκρατοῦνται τὰ περιπνευματικά μόρια; Ἀποῦ, ὡς παρατηροῦμεν, τὰ αἲρια καὶ οἱ ἄτμοι διαφεύγουσι τῶν διακρατούντων αὐτοὺς ἀγγείων ἅμα ὡς παρουσιασθῇ σμικρὰ τις διέξοδος, ἔδει τότε ἡ διαχυτικὴ αὕτη δύναμις νὰ ἦ μεγαλειτέρα ὡς πρὸς τὰς καταστάσεις τῆς ὕλης, τὰς ἔτι μᾶλλον ἀραιάς· ψυχῆς λοιπὸν μὴ ὑπαρχούσης, τοῦ δὲ σώματος ἐξαφανισθέντος, ἔδει τὸ περίπνευμα νὰ διαλυθῇ εἰς τὸ διάστημα. Καὶ ὁμῶς δὲν συμβαίνει τοιοῦτό τι· τὰ πνεύματα μᾶς διαβεβαίουσιν ὅτι ἔχουσι σῶμα ρευστοειδές, ἐντελὲς περιγεγραμμένον. Ὑφίσταται ἄρα ἐν τῷ σώματι τούτῳ κέντρον τι δυνάμεως, διακρατοῦν τὴν περιπνευματικὴν ὕλην ἐν συγκεκριημένῃ τινὶ καταστάσει.

Ναί, ἀπαραιτήτως ἡ ψυχὴ δεόν νὰ ἦ περιγεγραμμένη, διότι ἄνευ τούτου δὲν θὰ ἦτο τίποτε. Ἐγγραψα ἤδη ὅτι ἡ ψυχὴ ἄνευ τοῦ περιπνεύματος εἶνε καθαρὰ ἀφηρημένη ἐννοια. Ἡμεῖς οἱ πνευματισταὶ διαφέρομεν τῶν πνευματολόγων. Οἱ φιλόσοφοι οὗτοι δοξάζουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ εἶνε ὀντότης πνευματικῇ, μὴ ἔχουσα οὔτε σχῆμα οὔτε ὄγ-

κον. Ἡμεῖς δὲ οἱ πνευματισταὶ θεωροῦμεν τὴν ψυχὴν ὡς ὄντοτητα διακατέχουσαν προσωπικότητα ἐντελῶς περιγεγραμμένην, διακεκριμένην καὶ ὁροθετουμένην παρὰ τοῦ περιπνεύματος, οὗτινος τὸ σχῆμα καλῶς διεβηθαιώθη.

Τῆς ὕλης τοῦ σώματος μεταβαλλομένης καὶ ἀλλοιουμένης, ὁ νόμος τῆς ἀναλογίας ἄγει ἡμᾶς εἰς τὸ σκέπτεσθαι ὅτι τὸ αὐτὸ θὰ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ περίπνευμα, καίτοι διὰ τρόπου λεπτοτέρου. Ἀλλ' ἂν αὐτὸ τὸ περίπνευμα μεταβάλλεται διηνεκῶς, ἐρωτῶμεν τὸ πνεῦμα Ἄλφα εἰς ποῖον ἐφήμερον μέρος διαμένει ἢ συνείδησις καὶ ἡ μνήμη, αἵτινες ἐν τούτοις διαμενουσιν αἰείποτε ἀμετάβλητοι (immanentes);

Θὰ εἴπητε ὅτι ἡ περιπνευματικὴ ὕλη ἄλλους νόμους κέκτηται; Γινώσκεται τοιούτους τινάς; Εἰς ἡμᾶς ἐντούτοις τοιοῦτοι τινες νόμοι δὲν ἀπεδείχθησαν ἔτι,

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ πέρυσιν ἐκδοθέντος συγγράμματος τοῦ P. E. Ginoux Père ὑπὸ τὸν τίτλον «ÉTUDE impartiale et libre sur L' EXISTENCE DE DIEU, L EXISTENCE DE L AME ET NOTRE IMMORTALITÉ sous forme de Controverse dialoguée entre savants philosophes et penseurs sérieux, DÉISTES, ATHÉES, MATERIALISTES ET SPIRITUALISTES, extraite de leurs écrits».)

(Ἔπεται συνέχεια)

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΕΝ ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΩ (1)

καὶ

Ἡ Προφητεία τῆς ὁδοῦ Μαργ. Στόφφελ περὶ τῶν πολιτικῶν συμβάντων τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ 1848

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς πνευματιστικὰς ἀνακοινώσεις, γίνεται λόγος ἐνίοτε περὶ προφητειῶν, καὶ προκαλοῦνται δὲ πολλοὶ τοιαῦται, κρίνομεν καλὸν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σπουδαιοτάτου ζητήματος.

Δέον νὰ εἴμεθα λίαν ἐπιφυλακτικοὶ ὡς πρὸς τὰ τοιαύτης φύσεως.

(1) 18. Revue Spirite τοῦ μηνὸς Μαΐου 1890.

ἔγγραφον· παραδεχόμεθα βεβαίως ὅτι τὰ ἄνευ σαρκὸς πλέον πνεύματα τυγχάνουσιν εἰς κρείσσονας ὅρους, ὅπως παρατηρῶσι πράγματά τινα, καὶ ὅτι ἔχουσι διδόμενά τινα, ὧν ἡμεῖς στερούμεθα καὶ ἐξ ὧν δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἀφετηρίαν, ἵνα περιζωνται τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἐκβασιν τῶν μελλόντων πραγμάτων. κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐγγυτέρων, καὶ πιθανῶν μὲν δι' αὐτὰ τὰ πνεύματα, ὅχι δὲ καὶ ἀπολύτως βεβαίων, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ τὰ πνεύματα διατηροῦσι τὰς ιδέας καὶ τὰ ἐπίγεια συναισθημάτων των (ἐπὶ τινα τοῦλάχιστον χρόνον), συμβαίνει ὥστε νὰ κολακεύονται καὶ αὐτὰ, πιστεύοντα ὅτι ἐπιθυμοῦσι.

Ἀντιπαράβαλλοντες λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἀτελὲς προγνωστικὸν τῶν πνευμάτων περὶ τῶν μελλόντων πραγμάτων πρὸς τὸ αὐτεξούσιον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν, τὸ τροποποιῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν διεύθυνσιν τῶν συμβάντων, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐκ τοῦ προτέρου ὅτι αἱ τοιαῦται προρρήσεις δυνατόν νὰ διαψευσθῶσι, καὶ μάλιστα ὅταν αὐταὶ ἀξιῶσι νὰ ὀρίσῃσι καὶ τὰς ἐσχάτας.

Ἀνέγνωμεν διαφορὰς διακοινώσεις σχετικὰς πρὸς τὸν «προσεχῇ πόλεμον», εἴτε εὐρωπαϊκὸν εἴτε μεταξὺ μόνον τῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας· διετύπων αἱ διακοινώσεις αὐταὶ λεπτομερείας ὁριστικὰς ἐπὶ τοῦ τελευταίου πεδίου τοῦ πολέμου πλησίον τοῦ Στρασβούργου, ἐνθα ἡ νίκη θὰ ἔμενεν ἀμφίρρεπής μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων, ὥριζον δὲ καὶ τὸν χρόνον κατὰ τὸ 1888 ἢ 1889. Καὶ ὅμως ἰδοὺ ὅτι ἡ διπλωματία ἐπέτυχεν νὰ βραδύνῃ καὶ ἀναβάλῃ τὴν τρομερὰν σύγκρουσιν (μέχρι πότε;)

Ἄλλὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀνατρέχῃ τις εἰς τὰ πνεύματα πρὸς γνῶσιν τοῦ μέλλοντος, ἀφοῦ μάλιστα καὶ τινα αὐτῶν διαβεβαιοῦσιν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ τὰ ἀποκαλύψουν. Ἡ περίπτωσις τῆς ἐξόδου τῆς ψυχῆς, ἡ ὀνομαζομένη ὑπνοβασία lucide, ἐκστασις κλπ. δύναται ὑπὸ τινος συνθήκας νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ ἐνσαρκωμένον πνεῦμα νὰ ἴδῃ τὰ μὴ εἰσέτι ὑφιστάμενα πράγματα. Πῶς δὲ τὸ τοιοῦτο δύναται νὰ γίνη, θὰ τὸ λύσωσι προσεχῶς μελέται σπουδαῖαι καὶ ἐμβριθεῖς.

Μετὰ τὰς ἐπιφυλάξεις ταύτας, ἰδοὺ ἐν περιεργον ἔγγραφον, οὗτινος ἀναγράφομεν ἐνταῦθα τὰ σχετιζόμενα μόνον πρὸς τὰ πολιτικὰ συμβάντα τῆς Εὐρώπης μέχρι τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος. Αἱ προρρήσεις αὐταὶ ἐγένοντο πρὸ τοῦ 1848 παρὰ τινος νεάνιδος ἡλικίας δεκατριῶν

ει-ῶν, ὀνομαζομένης Μαργαρίτας Στόφφελ, ἐν ἐκστάσει διατελούσης εἰς Alstøetten (Τυρόλου) Ἐν ταύταις ἀπαντῶνται ἐκφράσεις ἀποκρύφου θρησκευτικότητος, ἀπαύγασμα τῶν ἰδεῶν τῆς ὑποκειμένης· ἀλλ' ἐν τῇ παντελῇ ἀπαιδευσίᾳ αὐτῆς, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προεῖπη καὶ ὁρίση περιστατικὰ ἐξήκοντα ἐτῶν χρονικοῦ διαστήματος, πρᾶγμα εἰς ὃ καὶ ὁ ἐπιτηδειότερος διπλωμάτης θὰ ἐδίσταζε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὡς εἶπομεν, ἄρχειται ἀπὸ τοῦ 1848 περίπου· πολλὰ δὲ συμβάντα, ὅπερ ἀναφέρει, ἐπηλήθευσαν ἤδη.

Ἡ Γαλλία θὰ γίνῃ δημοκρατία, ἀλλ' οὐχὶ στερεὰ ἡ ἀφοῦ ὑποστῇ αἱματηροὺς πολέμους. Θὰ συνενωθῇ μετὰ τοῦ Βελγίου καὶ τότε θ' ἀρχίσῃ πόλεμος κατὰ τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐγενείας. Θὰ ἐπικρατήσῃ ἡ βασιλεία τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἀλλὰ καὶ αὕτη θ' ἀνατραπῇ ὑπὸ τοῦ πολέμου ἐναντίων ἐξωτερικῶν δυνάμεων. Θὰ καταλάβῃ εἰτα τὴν ἰσχὺν μετρίοφρον τι κόμμα, ὑπὸ τὴν διοίκησιν δ' αὐτοῦ ἡ Γαλλία ἔσται εὐτυχής. Δὲν θὰ ὑπάρξουν πλέον βασιλεῖς εἰς αὐτὸν τὸν τόπον· πρίγκηψ τις θὰ πειραθῇ νὰ καταλάβῃ τὴν βασιλείαν, ἀλλ' ἡ μωρὰ ἐπιχειρήσις θὰ τῷ στοιχίσῃ τὴν ζωὴν.

«**Ἡ Ἰσπανία** καὶ ἡ **Πορτογαλλία** θὰ σπαραχθῶσιν ὑπὸ αἱματηρῶν ἀγώνων. Θὰ ἐκμηδενισθῇ πᾶν ἔχνος νόμου καὶ τάξεως. . . Τότε ἡ εἰρήνη θὰ βασιλεύσῃ ἐκ νέου, χάρις εἰς ἓν ἐξοχον πνεῦμα. Τὰ ὀνόματα τῆς Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας θ' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῆς Δημοκρατίας τῶν Πυρηναίων, ἰσχυρὰς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν.

«Εἰς τὴν **Μεγάλῃν Βρεττανίαν** ἡ ἀθλιότης τῆς ἐργατικῆς τάξεως ἔσται πάντοτε αὐξοῦσα. Συνεπεία τρομερῶν πολέμων ἐπὶ τῆς Ἡπείρου, τὸ ἐμπόριον θὰ παύσῃ, ἡ δὲ ἀγγλικὴ βιομηχανία θὰ διακοπῇ. Τοῦτο θὰ φέρῃ εἰς ἀπελπισμὸν τὸν λαὸν τοῦ τόπου τούτου. Ἡ ὀργὴ τότε θὰ στραφῇ κατὰ τῶν μεγάλων ἐργοστασιάρχων, ὧν τὰ καταστήματα θὰ κατακαύσουν. Οἱ Ἴρλανδοὶ θνήσκοντες ἐκ πείνης θὰ ἐπαυξήσουν τὴν καταστροφὴν. Τέλος, μετὰ πολέμους ἐξωτερικοὺς καὶ ἐπαναστάσεις ἐσωτερικάς, ἡ Ἀγγλία θὰ ἐπανεισέλθῃ ἐν τῇ εἰρήνῃ. Καὶ ἐκεῖ θὰ καταρεύσῃ ὡσαύτως ἡ βασιλεία, ἀλλ' ἀργότερα ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη.

«**Ἐξ Ἰταλίας** μετὰ μεγάλης μάχας θ' ἀπέλθουν πλέον οἱ Αὐστριακοὶ ἀνεπιστρεπτεῖ. Ὅλα τὰ διάφορα Κράτη αὐτοῦ τοῦ τόπου θὰ σχηματίσουν ἐν τέλει δημοκρατίαν ἰσχυραν, ἥς ἡ Ρώμη ἔσται ἡ

πρωτεύουσα. Ἡ ἰσχὺς τοῦ Πάπα τόσο ἐκεί, ὥς καὶ παντοῦ ἄλλοθι, θὰ καταστραφῇ ἑσαεὶ, θὰ κραταιωθῇ δὲ μία παγκόσμιος χριστιανικὴ θρησκεία καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην.

«Ἡ **Πολωνία** θ' ἀναζήσῃ· ἀλλ' ἡ βασιλεία της ἔσται τρομερά· τὰ ὕδατα τοῦ Βιστούλα θὰ ὦσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον αἵματοβαφῇ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν καταδυναστῶν της.

«Ἡ **Γερμανία** ὡσαύτως θὰ καταστῇ θέατρον τρομερῶν συμβάντων. Εἰς αὐτῆς βασιλεὺς θὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐπικουρίαν τῶν Ἀσιανῶν (;)· τότε δὲ θ' ἀρχίσῃ τρομερὰ σφαγὴ, καθ' ἣν οὔτε ἄνδρας οὔτε γυναῖκας, οὔτε γέροντας, οὔτε παιδία θὰ φεισθῶσι. Ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ θὰ συμβαίνωσι ταῦτα πρὸς Δύσιν καὶ Μεσημβρίαν τῆς Εὐρώπης, λαοὶ (ἐνταῦθα μία λέξις δυσανάγνωστος) θὰ νικήσουν καὶ ἐκδιώξουν τοὺς βαρβάρους ἐκ Γερμανίας, ὀλίγοι δὲ θὰ διαφύγουν τὸν θάνατον. Μία μεγάλη πόλις αὐτοῦ τοῦ τόπου, ὁμοία πρὸς τὴν ἀρχαίαν Βαβυλὸνα (;) θὰ πυρποληθῇ, οὐδεὶς πλέον θνητὸς θὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ. Τὰ στέμματα τῶν βασιλέων αὐτοῦ τοῦ κρατοῦς θὰ καταρριφθῶσι, ἡ δὲ ἰσχὺς των θὰ ἐκμηδενισθῇ. Θὰ ἐπέλθῃ εἴτα καὶ διὰ τὸν Γερμανικὸν λαὸν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν... θὰ ἰδρῶθῃ δημοκρατία ἰσχυρὰ καὶ εἰρηνική. . . .

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἀναστατώσεως καὶ τῶν ἐπαναστάσεων, αἵτινες θὰ μεταβάλλωσι ἐν Εὐρώπῃ πᾶσαν τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν, ἡ **Σουηδία** ἀφοῦ διέλθῃ προσωρινόν τινα κλονισμόν, θὰ ἐνισχυθῇ ἐπὶ μᾶλλον καὶ θὰ καταστῇ ἄσυλον τῶν προσφύγων. Οἱ πρόσφυγες θὰ πλημμυρήσουν τὰς πόλεις της, οἱ δ' ἐχθροὶ της θὰ εὗρωσιν ἐκεῖ καταφύγιον. Βασιλεῖς καὶ πρίγκηπες θὰ ζητήσουν, παρὰ τῆς ἀρχαιοτέρας (τῶν νεωτέρων χρόνων) Δημοκρατίας, ἄσυλον κατὰ τῆς ὁργῆς ἐκείνων, οὓς πρότερον ἐκάλουν ὑπηκόους των.

Κατὰ τῆς **Ρωσσίας** θὰ ὀπλισθῶσι τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Ὁ Τσάρος θὰ συναθροίσῃ ἅπαντας τοὺς λαοὺς τοῦ ἀσιατικοῦ καὶ εὐρωπαϊκοῦ. Οἱ ἐμπολεμοὶ θὰ συμπλακῶσιν ἐν ἀπεράντῳ πεδιδάδ'· ἐκεῖ δὲ ἐν διαστήματι ὀκτῶ ἡμερῶν θὰ συναφῇ τρομερὰ μάχη, καθ' ἣν...

Ἡ μάχη αὕτη, αὕτῃ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐνεκα τῶν συνεπειῶν της, ἔσται ἡ μεγαλειότερα ἀπασῶν τῶν μέχρι τότε μαχῶν· ἀλλ' ἔσται ὡσαύτως καὶ ἡ τελευταία.

Ἡ **Ἑλλάς** ἔσται καὶ πάλιν

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΔΙΑΤΙ ΔΥΣΠΙΣΤΩ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΜΦΙΒΟΛΟΥΣ
ΑΠΟΦΑΝΣΕΙΣ ΤΑΣ ΜΗ ΒΑΣΙΖΟΜΕΝΑΣ
ΕΠΙ ΘΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ

Ἀναγράφομεν ἐκ τοῦ συγγράμματος Magnétiseurs et Médecins τοῦ Delbœuf καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μέλους τῆς Β. Ἀκαδημίας τοῦ Βελγίου, τὸ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον κεφάλαιον, ὅπως ἴδωσιν οἱ ἀναγνώσται ἅπαξ ἔτι πῶς καὶ οἱ ἐπιστήμονες οἷος ὁ Λομβρόζος παραμορφοῦσιν ἐνίοτε τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων.

... «Τὴν ἔπαθα πολλάκις διότι ἐπίστευσα εἰς τὰς ἀμφιβόλους ἀποφάνσεις. Δύναται τις ν' ἀναγνώσῃ εἰς τὰς πρὸς τὸν κ. «Θεριάρ ἐπιστολάς μου» τὴν ἐμβριθὴ ἔρευναν ἐπὶ τῶν εἰς βάρος τοῦ Δονάτου ἐξ ἱστοριῶν τοῦ Δρος Λομβρόζου, τῶν προκαλεσασῶν τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν ἐν Μιλάνῳ παραστάσεων τοῦ πρώτου. Ἀπέδειξα, δι' ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων ἀνά χειρας, ὅτι αἱ ἱστορίαι αὗται ἦσαν ψευδεῖς. Ἀνεγράφησαν αὗται ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ κ. Gilles de la Tourette, ἐκ τούτου δὲ πάλιν εἰς τὸν λόγον τοῦ κ. Θεριάρ, καὶ διεσκέδασαν δαψιλῶς τοὺς ρήτορας τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἱατρικῆς. Ἰδοὺ αἱ ἱστορίαι αὗται :

1. «Συνεπεία ὑπνωτισμοῦ, ἐν τινι παραστάσει, ἀξιωματικὸς τις τοῦ πυροβολικοῦ ἀπώλεσε σχεδὸν τὰς φρένας· ὑφίσταται ἀνά πᾶσαν στιγμὴν προσβολὰς αὐτομάτου ὑπνωτισμοῦ ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἐλαχίστου στυλπνοῦ πράγματος: ἐνός φανοῦ ἀμάξης π. χ., ὃν ἀκολουθεῖ, ὥσεί γοητευμένος. Θὰ κατεσυνετρίβετο ἐσπέρην τινὰ ὑφ' ἀμάξης, ἂν ὁ διοικητὴς τῆς πυροβολαρχίας του δὲν τὸν συνεκράτει. Σφοδρὰ ὑστερικὴ κρίσις ἐπηκολούθησε τὴν τελευτησίαν σκηνήν, καὶ ὁ δυστυχὴς ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ κλινήρης.

2. «Ὑστερικός τις καὶ ὑπνοβάτης τις πάσχοντες χρονικῶς ἐπανάπεσαν ἀσθενεῖς μετὰ δύο ὑπνωτιστικὰς συνεδρίας.

3. «Δύο φοιτηταὶ τῶν μαθηματικῶν ὑπνωτίσθησαν παρατηροῦντες τοὺς διαβήτας των. Δὲν ἠδύναντο νὰ ἱχνογραφήσωσι.

4 «Σιδηροδρομικός τις ὑπάλληλος ὑπέστη σπασμούς καὶ σφοδρὰν μανίαν, ἐξ ἧς δὲν ἐθεραπεύθη εἰσέτι.

5 «Δύο ἀξιωματικοί, ὑπνωτισθέντες, δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντιστῶσιν εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὸ δημόσιον.

6 «Νεανίας δεκαπενταέτης, τίμιος μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατέστη ἐπισφαλοῦς ἠθικῆς, προβὰς ἀπέναντι μάλιστα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου μαγνητιστοῦ εἰς παράφρονα ἐκβιασμόν. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἔμεινεν ἄυπνος, καταστάς σχεδὸν ἡλίθιος.»

Ἄϊδου διὰ τίνων γελοίων θρύλλων ἐπειράθησαν νὰ κλονίσουν τὰ νομοθετικὰ σώματα τῶν κρατῶν, τῶν βασιλείων, τῶν δημοκρατιῶν. Ἐνθεν μὲν ἀξιωματικοὶ τρέχοντες κατόπιν τῶν φανῶν ἢ ἐπιδεικνύμενοι εἰς τὸ δημόσιον, ἔνθεν δὲ σπουδασταὶ παρατηροῦντες τοὺς διαβήτας των. Ἀφ' ἐνὸς πάλιν ἀσθενεῖς πάσχοντες χρονίως καὶ (πρᾶγμα ἀνήκουστον!) ἐπανασθενοῦντες, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὑπάλληλος σιδηροδρόμου ὑποπίπτων εἰς σπασμούς καὶ, πρὸς ἐπίμετρον, νεανίας, τίμιος τὸ πρῶτον, περιπεσὼν εἰς ἔγκλημα ἐκβιασμοῦ. Ταῦτα πάντα δὲν παρέχουν ἀφορμὴν ἀπείρου εἰρωνικοῦ γέλωτος, ἂν μὴ λύπης, ἐπὶ τῷ ὅτι ἐπιστήμονες ἄνθρωποι ἐνεστερνίσθησαν σπουδαίως αὐτοὺς τοὺς θρύλλους;

Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ τὸ ἐπίμετρον τοῦ ἀτοπήματος: αὐταὶ αἱ ἱστορίαι εἴνε ψευδεῖς!

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς «Τρίτης Ἐπιστολῆς» πρὸς τὸν κ. Θεριάρ, ὑπὸ ἡμερομ. 11 Φεβρ. 1888, ἔσχον οἰονεῖ τύψιν συνειδότης, συζητήσας ἐπ' αὐτῶν ὡσεὶ ἦσαν ἀληθεῖς. Ἡθέλησα λοιπὸν νὰ ἐξευρευνήσω τὸ πρᾶγμα. Ἐπρομηθεύθη τὰς ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς: τὴν Italia τῶν 26—27 Μαΐου καὶ 2—3 Ἰουνίου 1886, τὴν Corriere de la Sera τῶν 5—6 Ἰουνίου, τὴν Gsyette Piemontaise τῆς 3 Ἰουνίου, ἔγραψα δὲ πρὸς τὸν Δονάτον, τὸν κ. Μορσέλλην, καθηγητὴν ἐν Τουρίνῃ καὶ συνάδελφον τοῦ κ. Λομβρόζου, καὶ πρὸς ἕνα αὐτόπτην μάρτυρα παραττάντα εἰς τὰς παραστάσεις τοῦ Δονάτου εἰς Τουρίνον καὶ Μιλάνον· ἀνεζήτησα τὰ ὀνόματα, τὰ μέρη, τὰς ἐποχὰς. Τί δὲ ἀνεκάλυψα; Διαψεύσεις ἐν ταῖς ἐφημερίσι τῶν ἐνδιαφερομένων κατὰ τοῦ Λομβρόζου. Ὁ ἀξιωματικὸς τῶν φανῶν (ὃ ὑπολόχαγός G . . .) οὐδέποτε ὑπνωτίσθη ὑπὸ τοῦ Δονάτου· δὲν ἔτρεχε κατόπιν τῶν φανῶν· δὲν ἀπώλεσε σχεδὸν τὰς φρένας· οὐδέποτε ἔσχε κρίσεις ὑστερικές· Μόνον, ὡς πολλοὶ ἄνθρωποι (ἐγὼ π. χ.), ὑπνωτίζετο ὑπὸ τῶν φώτων. Ἰατρός του ἴσα ἴσα ἦτο αὐτὸς ὁ κ. Μορσέλλης, ὅστις μὲ διεβεβχίωσε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν διαψεύσεων.—Ἡ ἱστο-

ρία τοῦ σιδηροδρομικοῦ ὑπαλλήλου (κ. Ἐρκολάνη) διεψεύσθη παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐρκολάνη ἐν τῇ ἐφημερίδι *Lombardia* τοῦ Μιλάνου τῇ 7—8 Ἰουν. 1886, ἔνθα λέγει ὅτι ἔγραψεν ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν *Gasette Piemontaise*.

Ἡ ἱστορία τοῦ νέου τιμίου εἶναι ἡ ἐκπληκτικωτέρα ἐφεύρεσις τοῦ δρος Λομβρόζου· τὸ διήγημα ἀνεγράφη εἰς τὸν Φιγαρῶ τὴν 28 Μαΐου. Ὁ ἐν Ἰταλίᾳ ἀνταποκριτὴς μου ἐβεβαίωσε τὴν ἀλήθειαν τοῦ διηγήματος τούτου.—Πρόκειται περὶ φοιτητοῦ ἡλικίας 18 ἐτῶν Ἀχιλ. δὲ-Τομάζου, ὅστις, ἵνα ἐξοικονομήσῃ τὰ ἐξόδα τοῦ γάμου, ἐπειράθη νὰ ἐκδύσῃ τὸν Δονάτον ὅπως τῷ μετρήσῃ χίλια φράγκα, ἐκφοβίσας αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀποκαλύψει δῆθεν τῶν ἀγρυπτιῶν του. Μετὰ τινὰς ἡμέρας φυλακίσεως, ἀπεφυλακίσθη, ὡς ὑποκύψας εἰς πειρασμὸν ἀκρισίας. (Ἰδ. ἐπιστολὰς 7ν καὶ 8ν πρὸς Θιριάρ τῶν 25 Φεβρουαρίου καὶ 2 Μαρτίου 1888 καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Μορσέλλη τῆς 14 Μαρτίου.

Τὸ κατ' ἐμέ, ὅταν βλέπω εἰδικόν τινα κ. Λομβρόζον, παραμορφοῦντα τόσῳ ὀλοφάνερα τὴν ἀλήθειαν, ὅταν βλέπω ἄλλους παραδехομένους αὐτὰς τόσῳ ἐπιπολαίως, ὅταν βλέπω τὸν καθηγητὴν κ. Μασσὰν ἀναγράφοντα τὰς μετὰ ἐξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἀνασκευῆς αὐτῶν (δι' ἀποδείξεων ἀναμφιρρήστων, εἰς ἃς ὁ κ. Λομβρόζος δέν ἀπήντησε), δέν δικαιοῦμαι, μεθ' ἅπαντα ταῦτα, νὰ μὴ πιστεύω οὐδ' εἰς τὸν λόγον τοῦ κ. Λαδὰμ ;

ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

(Συνέχ. σελ. 143 φυλλ. 6')

Ἄλλος, ὁ Wei-peh-yang 140 π. Χ. διάσημος ἀλχημιστὴς καὶ οὗτος, συνέταξε σύγγραμμα περίφημον περὶ τοῦ Ἐλιξηρίου τῆς Ζωῆς.

Ἐπότισε δι' αὐτοῦ τὸν κύνα του, ὅστις κατέπεσεν ὥσεί κεραυνόπληκτος, εἶτα τὸν ἀδελφόν του, ὅστις κατέπεσε καὶ αὐτὸς θανὼν, μετὰ δὲ ταῦτα ἔπιδε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐξ αὐτοῦ, παθὼν τὰ αὐτά. Ἄλλ' ἐνῶ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς ἤτοι μὲν τὰ πρὸς ἐνταφιασμόν τῶν πτωμάτων, ἀνηγέρθησαν, ὡς ἐκ μαγικῆς, ἄπικντες οὗτοι εὖ ἔχοντες καὶ νεάζοντες.

Ὁ διάσημος ἰατρός Hien-yuan-tzen, ὃν τὰ θηρία συνώδευον κατὰ τὴν ἀναζήτησιν τῶν θαυματοποιῶν χόρτων, ἐγένετο ὁρατὸς εἰς διάφορα συγχρόνως μέρη. Ἐπειδὴ ποτε κυρία τις τῆς αὐλῆς τὸν ἐχλεύασε, τὴν μετεμόρφωσεν εἰς γράϊαν, εἰς ἣν πάλιν ζητήσασαν συγγνώμην, ἀπέδωκεν ὁ ἅγιος τὴν ὠραιότητα.

Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν μου δι' αὐτὴν τὴν σινικήν παρέκδοσιν. Ἀλλὰ τὰ τῆς Ἀσίας τόσῳ σήμερον διατελοῦσιν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὥστε δὲν ἡδυνήθηον νὰ μὴ θύσω καὶ γὰρ ὀλίγον εἰς τὴν τοιαύτην φορὰν τῶν πραγμάτων. Ἀλλ' ἐπανέρχομαι εἰς τὸ ζήτημα ἐπαναλαμβάνων ὅτι ὁ μύστης κατορθοῖ εὐχερῶς ν' ἀποσπάσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ σώματός του, ἵνα μεταβῇ εἰς μεγάλας ἀποστάσεις καὶ φανερωθῇ εἰς τοὺς φίλους του. Ἡ πράξις ὅμως αὕτη εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνος.

Ἴδου τί γράφει ἀναφορικῶς αὐτοῦ τοῦ διενεργήματος ὁ πρῶτος ταξεὺς μύστης Jos Peladan, ἐν τῇ μυθιστορίᾳ τῆς μεγάλης Ἡθοποιίας του «Ἡ Νίκη τοῦ συζύγου». Ομιλεῖ ἐνταῦθα ὁ σοφὸς μάγος Lexthental:

«Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἐν τῇ ἀγίᾳ τετρακτῇ, θὰ ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, διενεργῶν ἤδη ἐνώπιόν σας τὴν προέκτασιν, τὴν ἐκσφενδόννησιν τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ ἀστραίου σώματός μου. Θὰ κατακλιθῶ ἐπὶ τοῦ διβανίου τούτου· θὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς. Θὰ ἴδῃτε τότε ἀνερχόμενα ἐκ τοῦ ἀδρανοῦς μου σφαιρίδια ὑπόλευκα, ἅτινα θὰ πολλαπλασιασθῶσι· τότε δὲ τὸ σκιαγράφημα τοῦ σώματός μου θὰ ἐπιπλεύσῃ ὑπὲρ τοῦ πτώματός μου.

«Ἡ καρδιά μου ἔσται ἀνεπαίσθητος· ἡ θερμοκρασία θὰ μετριασθῇ. Θ' ἀνοίξῃτε τὸ παράθυρον, διότι τὰ τῆς ὑάλου μόρια δὲν τυγχάνουσιν ἀρκούντως διατεταμένα, κοπιάζω δὲ διασχίζων τὸν λίθον. Ὅταν μὲ ἴδῃτε ἐξερχόμενον τοῦ παραθύρου, ὥσεί κολυμβητὴν πλέοντα ἐπὶ τῶν νώτων, ἐπανεέλθετε πλησίον τοῦ σώματός μου, καὶ μὲ τὸ ἐγγερίδιον εἰς τὴν χεῖρα, ἐπαγρυπνεῖτε, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ εἰς αὐτὸ κανὲν στοιχειὸν (élémental). Τὰ στοιχειὰ φαίνονται ὥσεί μικρὰ φλόγες· εἶνε δὲ ἐκπεπηγμένα κατὰ τὰ ἄκρα»

Αἱ προκαταρκτικαὶ αὗται σημειώσεις ἦσαν ἀναγκαῖαι διὰ τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ περιέργα φαινόμενα, τὰ ἐπιβεβαιοῦντα πειραματικῶς τὴν ὑπαρξίν τῆς ψυχῆς, τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ τὴν βεβαιότητα τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν τεθνεώτων καὶ τῶν ζώντων.

Θ' ἀναγράψωμεν ἤδη διὰ βραχέων τὴν πνευματιστικὴν κίνησιν ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεώς της. Οἱ ἀναγνώσται θὰ ὧσιν οὕτω ἐνήμεροι εἰς αὐτὸ τὸ μέγα πρόβλημα τῶν νεωτέρων χρόνων, δηλ. τὴν πειραματικὴν ἀπόδειξιν τῆς υπάρξεως τῆς Ψυχῆς.

Ἄξιζ σημειώσεως ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν μᾶς ἐμφάνισις Προφητῶν καὶ Τηλεοπτῶν, ἐξεληθόντων ἐκ τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν τάξεων, ὥσεί θεία διαμαρτορία κατὰ τῆς ἀλαθήτου ἀξιώσεως τῆς ἀθρήσκου ἐπιστήμης, τῆς βασιζομένης μόνον ἐπὶ ὑποθέσεων, αἰείποτε παρὰ τῶν πραγμάτων διαψευδομένων. Οἱ μεταξύ τοῦ ἀοράτου κόσμου καὶ ἡμῶν μεσάζοντες βρούουσι τάνυν. Ἡ μόνη δυσκολία, καὶ αὕτη, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, τυγχάνει ἐκ τῶν μεγίστων καὶ δυσυπερβλήτων ἐν τῇ ἐνεστώσει καταστάσει τῶν γνώσεών μας, ἡ μόνη δυσκολία εἶνε τὸ νὰ διακρίνωμεν τὸν ὃν βαθμὸν πίστεως ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὰς Ἀνακοινώσεις τοῦ ἀοράτου καὶ ἀποκρύφου τούτου κόσμου, τοῦ τόσῳ ἰσχυροῦ ἅμα καὶ ἀξιοθαυμάστου.

Νέα εἶναι τὰ πράγματα ταῦτα; Ὁχι. Ἄπαν τὸ Ἰνδικὸν θρησκευτικὸν σύστημα, ἅπανα ἡ ἱστορία τῶν ἐβραίων Προφητῶν, βασιζονται ἐπὶ τῆς πραγματικῆς υπάρξεως αὐτοῦ τοῦ ἀοράτου κόσμου, τοῦ παρὰ τῶν ὕλιστῶν χλευαζομένου. Τὸ πεδίον τούτο προελειάθη ἐσχάτως παρὰ τοῦ μεγίστου Σουηδοῦ Τηλεόπτου, καὶ σοφοῦ τοῦ 18ου αἰῶνος, τοῦ πνευματοφόρου Ἑμμ. Σβέδεμבורγ, τοῦ γνόντος κατὰ βάθος πᾶσαν ἐπιστήμην καὶ τοῦ ἐναρετωτέρου μάλιστα μεταξύ τῶν σοφῶν. Αὐτὸς μᾶς ἠνοιξε τὰς πύλας τοῦ Οὐρανοῦ. Χάρις εἰς αὐτὸν γινώσκομεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν ἄδην, καὶ ὅτι ὁ ἐγκαταλείπων αὐτὸν τὸν κόσμον εὐρίσκει, ἐκεῖ ἄνω τὴν ποινὴν ἢ τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν πράξεών του.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἔχομεν μεσάζοντας ἐξόχους, χρησιμεύοντας ὡς ὄργανα εἰς τὰ ἀόρατα ὄντα, τὰ θέλοντα ἢ τὰ ἐπιφορτισμένα ἴσως νὰ μᾶς διαφωτίσωσι τὴν διάνοιαν. Ἐπισκοπήσωμέν τινας αὐτῶν, τοὺς κυριωτέρους.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΒΙΟΙ

ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ

ΑΛΛΑΝ ΚΑΡΔΕΚ (4)

Ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἑξοχος Γάλλος συγγραφεὺς καὶ θεμελιωτὴς τῆς φιλοσοφίας καὶ ἐπιστήμης τοῦ Πνευματισμοῦ, ὅστις προσέλαβε δι' ἰδίου λόγου τὸ ψευδώνυμον τοῦτο, ὠνομάζετο ἐκ γενετῆς Λέων-Ἵπόλυτος-Δενιζάρ-Ριβόλλ. Γεννηθεὶς τὴν 3ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1804, ἐξ ἀρχαίας οἰκογενείας, διακρίθεισης πάντοτε ἐν τῇ δικαστικῇ ἐξουσίᾳ, δὲν ἠκολούθησε τὸ σταδion τοῦτο, ἐπειδὴ ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας ἠσθάνετο ἀκατάσχετον κλίσιν εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας. Ἀνατραφεὶς δὲ εἰς τὴν σχολὴν τοῦ Πισταλόζα, εἰς Ὑβερσον τῆς Ἑλβετίας, ἀποκατέστη εἰς τῶν ἐξοχωτέρων καθηγητῶν καὶ τῶν μᾶλλον ζηλωτῶν προσηλυτιστῶν τοῦ περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως συστήματος αὐτοῦ, ὅπερ ἐξήσκησε μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν σπουδῶν καθ' ἅπασαν τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν.

Πεπρωκισμένος ὑπὸ διανοίας ἐξόχου, καὶ ἐλκυόμενος εἰς τὸ διδάσκειν ὑπὸ τοῦ χαρακτηῆρος καὶ τῶν εἰδικῶν αὐτοῦ προσόντων, εὐθὺς ἀπὸ τῆς δεκατετραετοῦς ἡλικίας του, ἐδίδασκεν εἰς τοὺς συμμαθητάς του, ὅσοι εἶχον ὀλιγωτέρας αὐτοῦ γνώσεις, ὅτι αὐτὸς περιπλέον ἐγίνωσκεν. Εἰς τὴν σχολὴν ταύτην ἀνεπτύχθησαν εἰς αὐτὸν αἱ ἰδέαι ἐκείναι, αἵτινες ἔμελλον βραδύτερον νὰ τὸν ἀνυψώσωσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοπροόδων καὶ ἐλευθεροφρόνων.

Γεννηθεὶς εἰς τὴν καθολικὴν θρησκείαν, ἀλλ' ἀνατραφεὶς εἰς χῶ-

(4) Ἔδει βεβαίως νὰ προτάξωμεν τὸν βίον τοῦ Πυθαγόρου, ἀλλ' ἐξανάγκης ἀναβάλλομεν αὐτὸν εἰς ἕτερον προσεχὲς φυλλ., καθὼ μὴ ἔχοντες προχείρους τὰς πηγὰς ἐξ ὧν θὰ ἐρανισθῶμεν τὰ τοῦ βίου αὐτοῦ τοῦ μεγίστου Μύστου τῆς ἀρχαιότητος.

ραν προτεσταντικὴν ἕνεκα τῶν ἐκ μισαλλοδοξίας προσβολῶν ἃς εἶχεν ὑποστῆ διὰ τὸ θρησκευτικόν τοῦτο ζήτημα, συνέλαβε πρωῒμως τὴν ιδέαν θρησκευτικῆς τινος μεταρρυθμίσεως διὰ τὴν ὁποίαν ἐργάσθη σιωπηλῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐνοποίησιν τῶν θρησκειῶν, ἀλλ' ἐστερεῖτο τότε τοῦ ἀπαραιτήτου στοιχείου πρὸς λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου προβλήματος.

Ὁ Πνευματισμὸς ἦλθε κατόπιν ἵνα τῷ προσφέρῃ καὶ τῷ ἐναπο-
τυπώσῃ εἰδικὴν διεύθυνσιν εἰς τὰ ἔργα καὶ εἰς τοὺς σκοποὺς του.

Τελειώσας τὰς σπουδὰς του, ἦλθεν εἰς Γαλλίαν· καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζε κατὰ βάθος τὴν γερμανικὴν, μετέφρασεν εἰς αὐτὴν, χάριν τῶν Γερμανῶν, διάφορα ἔργα περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἠθικῆς, καὶ ἰδίως, ὅπερ εἶναι χαρακτηριστικόν, τὰ τοῦ Φενελῶνος, ἅπερ μᾶλλον τὸν ἐθελγον.

Ἦτο μέλος πολλῶν σοφῶν ἐταιριῶν, μεταξύ δ' ἄλλων, καὶ τῆς ἐν Ἀρρῶ Ἀκαδημίας, ἣτις, εἰς τὸ διαγώνισμα αὐτῆς τοῦ 1831 ἐστεφάνωσεν αὐτὸν δ' ἐν ἀξιωματικῷ ὑπόμνημα περὶ τοῦ ζητήματος «Ποῖον εἶναι τὸ σύστημα τὸ μᾶλλον συμβιβάζομενον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς ;»

Ἀπὸ τοῦ 1835 μέχρι τοῦ 1840 ἐσύστησεν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ οἰκῇ, αὐδὸς de Sévres» εἰδὸς τι σχολῆς ὅπου ἐδίδασκε δωρεὰν τὴν χημείαν, τὴν φυσικὴν, τὴν συγκριτικὴν ἀνατομίαν, τὴν ἀγρονομίαν κλπ. Ἡ ἐπιχείρησις αὕτη εἶναι ἀξία ἐπαίνων, καθ' ἅπαντας μὲν τοὺς χρόνους, πρὸ πάντων ὅμως εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν εὐάριθμοι διάνοιοι ἀπετόλμων νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην.

Σταθερῶς ἐνασχολούμενος ὅπως καταστήσῃ ἐπαγωγὰ καὶ ἐνδιαφέροντα τὰ περὶ ἀνατροφῆς συστήματα, ἐφεῦρε ταῦτοχρόνως μεγαλοφυᾶ τινα μέθοδον, πρὸς τὸ μανθάνειν τὴν λογιστικὴν, καὶ μνημονικὸν πῖνακα τῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐντυπώνῃ ἐν τῇ μνήμῃ τὰς χρονολογίας τῶν ἀξιωματικῶν γεγονότων καὶ ἀνακαλύψεων, αἵτινες ἐλάμπρυναν ἐκάστην βασιλείαν.

Μεταξὺ δὲ τῶν περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως πολυαριθμῶν αὐτοῦ ἔργων, ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς: «Σχέδιον προταθὲν πρὸς βελτίωσιν τῆς δημόδους διδασκαλίας» (1828): «Μαθήματα πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς» κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Πεσταλόζης, πρὸς χρῆσιν τῶν παιδαγωγῶν καὶ τῶν μητέρων. (1819). «Ἐγχειρίδιον ἐξετάσεων διὰ τὰ περὶ ἱκανότητος διπλώματα». «Λύσεις λογικαὶ τῶν

ἀριθμητικῶν καὶ γεωμετρικῶν ζητημάτων καὶ προβλημάτων» (1846). «Κατηχητικὴ γραμματικὴ τῆς γαλλικῆς γλώσσης» (1848). «Πρόγραμμα τῶν χρησίμων μαθημάτων χημείας, φυσικῆς ἀστρονομίας καὶ φυσιολογίας» ἅπερ ἐδίδασκεν ἐν τῷ πολυμαθητικῷ λυκείῳ. Γυμνάσματα τακτικὰ τῶν ἐξετάσεων τοῦ Hôtel-de-Ville καὶ τῆς Sorbonne συνοδευόμενα ὑπὸ ἐιδικῶν γυμνασμάτων ἐπὶ τῶν ὀρθογραφικῶν δυσκολιῶν (1849), ἔργον τὰ μάλα ἐκτιμώμενον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐμφανίσεώς του, καὶ τοῦ ὁποίου ἐσχάτως νέαν ἔκδοσιν ἐνήργησεν.

Πρὶν δὲ ὁ Πνευματισμὸς καταστήσῃ δημῶδες τὸ ψευδώνυμον «Ἄλλαν Καρδέκ,» εἶχεν ἤδη, ὡς βλέπει τις, δοξασθῆ διὰ τῶν παντοειδῶν αὐτοῦ ἔργων, σκοπὸν προτιθέμενος τὸ νὰ διαφωτίσῃ τὰ πλήθη, καὶ νὰ προσκολλήσῃ αὐτὰ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πατρίδα των.

Περὶ δὲ τὸ 1855 ἅμα ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἐκδηλώσεων τῶν πνευμάτων, ὁ Ἄλλαν Καρδέκ παρεδόθη ἀμέσως εἰς ἐπιμόνους παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου καὶ ἀφωσιώθη κυρίως εἰς τὸ νὰ πορισθῇ ἐκ τούτου φιλοσοφικὰ συμπεράσματα. Εὐθὺς δ' ἐξ ἀρχῆς διείδεν ἐν αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν τῶν νέων φυσικῶν νόμων, τῶν διεπόντων τὰς σχέσεις τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου κόσμου, ἀνεγνώρισεν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ τελευταίου τούτου μίαν τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως, τῆς ὁποίας ἡ γνῶσις ἐμελλε νὰ ἐπιχύσῃ τὸ φῶς ἐπὶ πληθὺς προβλημάτων, ἀλύτων τέως νομιζομένων, καὶ ἐνόησε τὴν δύναμιν αὐτῆς ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν.

Τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης κυριώτερα αὐτοῦ συγγράμματα εἰσὶ τὰ ἐξῆς. «Τὸ βιβλίον τῶν πνευμάτων» διὰ τὸ φιλοσοφικὸν μέρος τοῦ ὁποίου πρώτη ἔκδοσις ἐφάνη τὴν 18ην Ἀπριλίου 1857. «Τὸ βιβλίον τῶν μεσαζόντων» διὰ τὸ πειραματικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν μέρος (κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1861). «Τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Πνευματισμὸν» διὰ τὸ ἠθικὸν μέρος (κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1864). «Ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ Ἄδης», ὅπου δέικνυται ἡ δικαιοσύνη καὶ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν πνευματισμὸν (κατ' Αὐγούστον τοῦ 1865). «Ἡ γέννησις» πραγματευομένη περὶ τῶν θαυμάτων καὶ τῶν πόσθητιν, (κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1868). «Ἐπιθεώρησις πνευματιστικῆς,» περιοδικὸν ψυχολογικῶν σπουδῶν ἄρξάμενον τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1858. Τὴν δὲ 1ην Ἀπριλίου 1858 ἔθηκε τὰς βάσεις τῆς πρώτης τακτικῆς σύστηθείσης πνευματιστικῆς ἐταιρίας, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἄ'Εταιρία πα-

ρισινή τῶν πνευματιστικῶν σπουδῶν», τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι ἡ μελέτη καὶ σπουδὴ παντὸς δυναμένου νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πρόοδον τῆς νέας ταύτης Ἐπιστήμης. Ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ διαμαρτύρεται ὅτι οὐδὲν ἔγραψεν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἰδεῶν προκατειλημμένων ἢ συστηματικῶν, ἀλλ' ἔχων χαρακτῆρα ψυχρὸν καὶ γαλήνιον παρετήρησε τὰ γεγονότα, καὶ ἐκ τῶν παρατηρήσεών του ἐξήγαγε τοὺς διέποντας αὐτὰ νόμους. Πρῶτος παρέδωκε τὴν θεωρίαν αὐτῶν καὶ ἐσημείωσε σύστημα μεθοδικὸν καὶ κανονικὸν περὶ αὐτῶν.

Ἀποδείξας δὲ ὅτι τὰ γεγονότα, ψευδῶς χαρακτηρισθέντα ὡς ὑπερφυσικά, ὑπάρχοντα εἰς νόμους, εἰσῆγαγεν αὐτὰ εἰς τὴν τάξιν τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ κατέστρεψεν οὕτω τὸ τελευταῖον καταφύγιον τοῦ θαυμασίου, τὸ ἐν τῶν στοιχείων τῆς δεισιδαιμονίας.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, ὅτε ἐγένετο λόγος περὶ πνευματιστικῶν φαινομένων, αἱ ἐκδηλώσεις αὗται ὑπῆρξαν ἀντικείμενα περιεργείας μᾶλλον ἢ σπουδαίας μελέτης, τὸ δὲ «Βιβλίον τῶν Πνευμάτων» παρουσίασε τὸ πρᾶγμα ὑπὸ ὅλως ἄλλοιαν ἔποψιν. Τότε ἀφῆκαν τὰς στρεφόμενας τραπέζας, αἵτινες ἦσαν το προανάκρουσμα, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀφωσιώθησαν εἰς σύστημα διδασκαλίας, περιλαμβάνον πάντα τὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἐνδιαφέροντα προβλήματα.

Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ βιβλίου τῶν πνευμάτων χρονολογεῖται ἡ ἀληθὴς θεμελιώσις τοῦ πνευματισμοῦ, ὅστις ἕως τότε, κατεῖχε στοιχεῖα μόνον διεσπαρμένα ἄνευ συναρμολογήσεως, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν ἠδύνατο ὑπὸ πάντων νὰ ἐννοηθῇ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δ' ἐκείνης, ἡ διδασκαλία ἐφέλκυσσα τὴν προσοχὴν τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν, ἔλαβε ταχείαν ἀνάπτυξιν. Ἐντὸς δ' ὀλίγων ἐτῶν αἱ ἰδέαι αὗται εὗρον πολυαριθμοὺς θιασώτας εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη, ἄνευ τινὸς προηγουμένου, ὀφείλεται μὲν ἀναμφιβόλως εἰς τὰς συμπαθείας τὰς ὁποίας αἱ ἰδέαι αὗται εὗρον, οὐχ' ἥττον ὅμως καὶ εἰς τὴν σαφήνειαν, ἥτις εἶναι ἐν τῶν διακρινόντων τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ χαρακτηριστικῶν.

Ἀπέχων τῶν ἀφηρημένων τύπων τῆς μεταφυσικῆς κατῳρθοῦ ὥστε οἱ ἀναγινώσκοντες τὰ συγγράμματα του νὰ ἐννοῶσιν αὐτὰ ἀκόπως, ὅπερ εἶναι οὐσιώδης ὁρος διὰ τὴν διαδοσιν μιᾶς ἰδέας.

Ἐφ' ὅλῳ τῶν ἀμφισβητουμένων σημείων ἡ κρίσις του πλήρους βαθείας λογικῆς ὀλιγίστην λχβὴν παρέχει πρὸς ἀνασκευήν, προδια-

θέτει δὲ τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν πίστιν. Αἱ ὕλικαὶ ἀποδείξεις τὰς ὁποίας ὁ Πνευματισμὸς δίδει περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ὑλιστικῶν καὶ πανθηϊστικῶν ἰδεῶν. Μία δὲ τῶν γονιμωτέρων ἀρχῶν τῆς διδασκαλίας ταύτης, ἥτις πηγάζει ἐκ τῶν προηγουμένων, εἶναι καὶ ἡ πληθὺς τῶν ὑπάρξεων, ἐννοηθεῖσα μὲν ὑπὸ πλήθους φιλοσόφων ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἐν δὲ τοῖς τελευταίοις χρόνοις ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ρεϋνάνδου Καρόλου Φεϋριέ, τοῦ Εὐγενίου Σύη τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, καὶ ἄλλων, ἀλλὰ διαμείνασα ἐν καταστάσει ὑποθέσεως ἢ ὡς σύστημα· ἐνῶ ὁ πνευματισμὸς, βεβαιῶν τὴν πραγματικότητα αὐτοῦ, ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι ἐν τῶν ὁσιωδῶν προσόντων τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης ἀπορρέει ἡ λύσις πασῶν τῶν φαινομενικῶν ἀνωμαλιῶν τῆς ζωῆς καὶ ὅλων τῶν διανοητικῶν, ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀνισοτήτων. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ὁ ἄνθρωπος γινώσκει πόθεν ἔρχεται, ποῦ ὑπάγει, πρὸς ποῖον σκοπὸν εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ διατὶ ὑποφέρει.

Αἱ ἔμφυτοι ιδέαι, ἐξηγοῦνται διὰ τῶν εἰς προγενεστέρως ὑπάρξεις ἀποκτηθεισῶν γνώσεων· ἡ πρόοδος τῶν λαῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν παρελθουσῶν γενεῶν, οἵτινες ἀναζητῶσιν, ἀφοῦ προοδεύσωσιν, αἱ δὲ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι; διὰ τῶν προγενεστέρων καλῶν ἢ κακῶν σχέσεων. Αἱ σχέσεις αὗται, αἵτινες συνδέουσι τὴν μεγάλην ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν ὅλων τῶν ἐποχῶν, παρέχουσιν ὡς βάσιν τοὺς αὐτοὺς νόμους τῆς φύσεως, περιπλέον δὲ καὶ μίαν θεωρίαν εἰς τὰς μεγάλας ἀρχὰς τῆς ἀδελφότητος, τῆς ἰσότητος, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς παγκοσμίου ἀλληλεγγύης.

Ἀντὶ τῆς ἀρχῆς «ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία», ἥτις διατηρεῖ τὴν διαίρεσιν καὶ δυσμένειαν μεταξὺ τῶν θρησκευτῶν, καὶ ἥτις συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ χυθῶσιν τόσα αἱμάτα, ὁ Πνευματισμὸς ἔχει ὡς ἀξίωμα «Ἐκτὸς τῆς φιλάνθρωπίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία» ἐν ἄλλαις λέξεσι κηρύττει τὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἰσότητα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, τὴν ἐπιείκειαν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἀμοιβαίαν εὐμένειαν.

Ἀντὶ τῆς τυφλῆς πίστεως ἥτις ἐκμηδενίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς σκέψεως, διδάσκει: «ἀσάλευτος πίστις εἶναι ἐκείνη ἥτις δύναται νὰ προσβλέπῃ τὸ λογικὸν κατὰ πρόσωπον καθ' ὅλας τὰς ἡλικίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἐκείνη δηλαδὴ ἥτις δύναται

νά συμβιβάζεται μετὰ τοῦ λογικοῦ πάντοτε. Εἰς τὴν πίστιν ἀπαιτεῖται μία βάσις, ἡ δὲ βάσις αὕτη εἶναι ἡ ἐντελής διάνοια Ἐκείνου εἰς ὃν ὀφείλει τις νὰ πιστεύῃ· διὰ νὰ πιστεύῃ δὲ τις δὲν ἀπαιτεῖται μόνον νὰ βλέπῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐννοῇ. Ἡ τυφλὴ πίστις δὲν εἶναι πλέον τοῦ παρόντος αἰῶνος, διὰ τοῦτο, τὸ δόγμα κυρίως τοῦτο τῆς τυφλῆς πίστεως, ὡθεὶ σήμερον τοὺς πλείστους εἰς τὴν ἀπιστίαν, ἐπειδὴ θέλει νὰ ἐπιβάλληται καὶ ἀπαιτεῖ τὴν παράδοσιν τῶν πολυτιμοτέρων δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, «τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ αὐτεξουσίου.» (Εὐαγγέλιον κατὰ τὸν Πνευματισμόν).»

Ἐπὶ τέλους, ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἐργάτης ἀκαταπόνητος, πρῶτος δὲ καὶ τελευταῖος πάντοτε εἰς τὸ ἔργον, ὑπέκυψεν εἰς τὸν κοινὸν νόμον τῆς φύσεως, παραδούς τὸ πνεῦμα τὴν 31ην Μαρτίου 1869, καθ' ὃν χρόνον ἡτοιμάζετο ν' ἀλλάξῃ οἶκημα, ἕνεκα τῶν ὁσημέραι αὐξανομένων αὐτοῦ ἐργασιῶν. Περὶ τῶν πολλῶν ἔργων του, ἀτινα ἦσαν ἐν τῷ τελειοῦσθαι ἢ ἀνέμενον τὸν ἀρμόδιον καιρὸν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν θὰ ἐπανέλθωμεν ἄλλοτε, ὅπως ἀποδείξωμεν ἔτι μᾶλλον τὴν ἔντασιν καὶ τὴν δύναμιν τῶν σκέψεων αὐτοῦ. Ἀπέθανε δ' ἐργαζόμενος, ὅπως ἔζησεν. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐπασχεν ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, ὅπερ μόνον διὰ διανοητικῆς ἀναπαύσεως καὶ σωματικῆς τινος ἐργασίας ἡδύνατο νὰ καταπολεμηθῇ. Ἀλλ' ἀφωσιωμένως ὄλωσεν εἰς τὸ ἔργον ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ἀπεποιεῖτο πᾶν ὅ,τι ἡδύνατο ν' ἀπορροφήσῃ καὶ μίαν μόνην τῶν πολυτίμων αὐτοῦ στιγμῶν, πρὸς βλάβην τῶν προσφιλῶν ἀσχολιῶν του. Καὶ εἰς αὐτὸν δέ, ὡς καὶ εἰς πάντας τοὺς πολὺ ἀφωσιωμένους, ἐφαρμόζεται ἡ παροιμία «ἡ λάμα ἔφαγε τὴν θήκη». Διότι, καίτοι τὸ σῶμά του ἐξησθένει, ὁσημέραι, τὸ πνεῦμα του καθιστάμενον ζωηρότερον, ἐνεργητικώτερον καὶ μᾶλλον γόνιμον, ἐπεξέτεινε καθ' ἐκάστην ἐπὶ πλέον τὸν κύκλον τῶν ἐνεργειῶν του. Ὅθεν εἰς τὸν ἄνισον τοῦτον ἀγῶνα ἡ ὕλη δὲν ἡδύνατο αἰωνίως ν' ἀνθίσταται ὑπέκυψεν ἡ καρδιακὴ ἀρτηρία διερράγη, καὶ ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ ἔπεσε κεραυνόπληκτος. Καί, ἔλλειψε μὲν εἰς ἄνθρωπος ἐκ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐν μέγα ὄνομα κατελάμβανε θέσιν μεταξὺ τῶν ἐνδοξοτήτων τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἐν μέγα καὶ ὑψηλὸν πνεῦμα. ἐπανήρχετο εἰς τὸ ἄπειρον, ὅπου πάντες οἱ παρηγορηθέντες καὶ φωτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐπερίμενον ἀνυπομόνως τὴν ἀφίξιν του.

«Ὁ θάνατος, ἔλεγεν ἐσχάτως ἀκόμη, ὁ θάνατος ἐνέσκηψε φοβερός εἰς τὰς ταχέεις τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν! . . . Τίνα ἄραγε θὰ ἐπέλθῃ

νῦν ν' ἀπελευθερώσῃ;» Ἀπῆλθε δὲ μετὰ τόσους ἄλλους, ὅπως ἀναβαπτισθεὶς εἰς τὸ ἄπειρον, εἰς τὸ ἄπειρον ζητήσῃ νέα στοιχεῖα πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ ὑπὸ μιᾶς ἀδιακόπου ἐργατικῆς ζωῆς φθαρέντος ὀργανισμοῦ αὐτοῦ. Ἀνεχώρησε μετ' ἐκείνων οἵτινες ἔσονται οἱ φάρος τῆς νέας ἀναγεννήσεως, ὅπως ἐπανελθὼν μετ' ὀλίγον μετ' αὐτῶν, ἐξακολουθήσῃ καὶ ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη εἰς χεῖρας ἀφωσιωμένων.

Τίς ἐξ ἡμῶν, χωρὶς νὰ ὀνειδισθῇ ὡς οἰηματίας, ἤθελε δυνηθῇ νὰ καυχήθῃ, ὅτι κατέχει τὸ μεθοδικὸν καὶ διοργανωτικὸν πνεῦμα, δι' οὗ διαλαμβάνουσιν ὅλα τὰ ἔργα τοῦ διδασκάλου; Μόνη ἡ διανοητικὴ αὐτοῦ ἰσχὺς ἠδύνατο νὰ συγκεντρώσῃ τόσον διάφορον ὕλην, νὰ τὴν λειάνῃ καὶ νὰ τὴν διαπλάσῃ, ὅπως τὴν διαχύσῃ κατόπιν ὡς δρόσον εὐεργετικὴν εἰς τὰς ψυχάς, τὰς ποθοῦσας νὰ τὴν γνωρίσουν καὶ τὴν ἀγαπήσουν.

Ὁξύνους, σύντομος καὶ ἐμβριθὴς ὢν, ἐγνώριζε νὰ γίνηται ἀρεστός καὶ καταληπτὸς εἰς γλῶσσαν ἀπλὴν καὶ ὑψηλὴν ἐν ταῦτῳ, ἀπέχων ἐπίσης τοῦ οἰκογενειακοῦ ὕφους ὅσον καὶ τῶν μεταφυσικῶν ἀσαφειῶν.

Καίτοι δὲ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἀκαταπαύστως ηὔξανον ἔνεκα τῆς καθ' ἐκάστην αὐξήσεως τῶν σχέσεών του καὶ τῶν ἀκαταπαύστων ἀνακαλύψεων τοῦ Πνευματισμοῦ, συνησθάνθη τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προσεταιρισθῇ διανοίας τινάς, ὡς βοηθοὺς, προπαρασκευάζων ταυτοχρόνως τὸν νέον ὀργανισμόν τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἔργων του, ὅτε μᾶς ἀφῆκεν ὅπως μεταβῇ εἰς κόσμον καλλίτερον, λάβῃ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐκπληρωθείσης ἀποστολῆς του καὶ συλλέξῃ τὰ στοιχεῖα νέου ἔργου, ὅπερ, ἐπανελθὼν, θέλει ἐκπληρώσῃ αὐθὺς μετ' ἀφοσιώσεως καὶ θυσίας.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀλλ' ἡ ψυχὴ του θέλει διαμένει μετὰξὺ ἡμῶν· εἶναι προστάτης βέβαιος· ἐν φῶς ἐπὶ πλέον, καὶ ἐργατικὴ ἀκατάβλητος δι' οὗ αἱ φάλαγγες τοῦ αὐλοῦ κόσμου ηὔξησαν· ὅπως δ' ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ δύναται καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐμπνέῃ καταλλήλους συμβουλὰς· θέλει μετρίᾳζει τὸν πρόωρον ζῆλον τῶν ἐνθέρμων ὀπκδῶν, βοηθεῖ δὲ τοὺς εἰλικρινεῖς καὶ ἀφιλοκερδεῖς, καὶ ὑποστηρίζει τοὺς δειλοὺς. Βλέπει δὲ καὶ γινώσκει σήμερον πᾶν ὅ,τι προέβλεπε σχεδὸν πρὶν. Πλὴν τώρα δὲν ὑπόκειται πλέον οὔτε εἰς ἀβεβαιότητος οὔτε εἰς ἐξασθενήσεως· θέλει δὲ μεταδίδει καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν πεποιθη-

σίν του, παρέχων ψηλαφητάς ἀποδείξεις περὶ τοῦ σκοποῦ. καὶ δεικνύων ἡμῖν τὴν ὁδὸν διὰ τῆς σαφοῦς καὶ ἀκριβοῦς ἐκείνης γλώσσης του, ἣτις ἐναπέλιπε τύπον εἰς τὰ τῆς φιλολογίας χρονικά.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ὑπάρχει πλέον, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἀλλ' ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ εἶναι ἀθάνατος· καὶ ἡ μνήμη του, τὰ ἔργα του καὶ τὸ πνεῦμά του θὰ ᾔναι πάντοτε μετ' ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι κρατεῖ στερεῶς καὶ ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τὴν ὁποίαν ἐγίνωσκε πάντε νὰ καθιστᾷ σεβαστήν.

Ἰσχυρὰ προσωπικότης, συνέστησε τὸ ἔργον· ἦτο ὁ ὁδηγὸς καὶ τὸ φῶς πάντων τοῦ λοιποῦ τὸ ἔργον θὰ κατέχη τὴν θέσιν τοῦ προσώπου. Δὲν θὰ προσκολλᾷται τις πλέον εἰς τὸν Ἀλλὰν Καρδέκ, ἀλλ' εἰς τὸν πνευματισμόν, τοιοῦτον ὃν αὐτὸς τὸν συνέστησε, καὶ διὰ τῶν κατ' ἔμπνευσιν αὐτοῦ συμβουλῶν ἡμεῖς θέλομεν προχωρήσει μὲ βῆμα σταθερὸν πρὸς τὰς εὐτυχεῖς φάσεις τὰς ὑποσχεθείσας διὰ τὴν ἀνθρώπινον ἀναγέννησιν.

Ἐπὶ τῆς σημαίας του εἶχε κεχαραγμέναις τὰς λέξεις α' Ἐργασία, ἀλληλεγγύη, ἀνεκτικότης». "Ἄς εἴμεθα λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὡς ἐκεῖνος, ἀκούραστοι καὶ κατὰ τὰς εὐχάς του ἀνεκτικοὶ καὶ ἀλληλέγγυοι, καὶ ἕκαστος ἃς προσπαθῇ νὰ πράττῃ τὸ καθήκον του, τιθέμενος κατὰ μέρος πᾶν ζήτημα προσωπικόν, ἵνα συντελέσῃ εἰς το γενικὸν καλόν.

Δὲν θὰ ἡδυνάμεθα νὰ εἰσέλθωμεν ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους οἰωνοὺς εἰς τὴν νέαν φάσιν ἣτις ἤδη ἤρξατο διὰ τὸν πνευματισμόν, εἰμὴ γνωστοποιούντες εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ἐν βραχεῖ σκιαγραφήματι, τίς ὑπῆρξε καθ' ἅπαντα αὐτοῦ τὸν βίον ὁ ἀδιάφθορος καὶ σεβαστὸς ἀνὴρ, ὁ εὐφυὴς καὶ γόνιμος σοφός, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη θέλει μεταβιβασθῇ εἰς τοὺς μέλλοντας αἰῶνας, περιβαλλομένη ὑπὸ τῆς ἀκτινοβόλου αἴγλης τῶν εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος,

(Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Δ. Κ.)

ΤΟ ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΤΩΝ «ΚΑΙΡΩΝ»

Δύο ὀλέθρια πάθη παρασύρουσιν ἰσχυρῶς τὸν ἄνθρωπον, ἐξωθοῦντα αὐτὸν μοιραίως πρὸς τὴν ἠθικὴν ἐξαχρείωσιν καὶ τὴν ἀπώλειαν, τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας ἐμμανὲς καὶ τὸ πάθος τῶν τυχηρῶν παιγνιδίων. Οἱ νέοι ἰδίως ἄνθρωποι, οἱ δεσποζόμενοι ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ πόθου τῶν σωματικῶν ἡδονῶν, γοητεύονται φύσει ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν συγκινήσεων καὶ γίνονται διὰ τῆς ἐξεως ἢ τῶν φυσικῶν ἀπολαύσεων ἐλάσσονες παθῶν. Ἐντεῦθεν πηγάζουσι τὰ καταστρεπτικὰ αὐτῶν ἐλαττώματα, ἀνοίγεται δὲ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἡ ἄβυσσος τῆς ἀπωλείας.

Δύο καταχθόνιοι δαίμονες ὁδηγοῦσιν ἰσχυρῶς πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς κακίας τοὺς νέους ἀνθρώπους, ὑπούλως φέροντες θελκτικῆς ἡδονῆς προσωπεῖον, αἱ γυναῖκες καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον. Ἀλλὰ τὴν μὲν πρὸς τὰς γυναῖκας ἀκατάσχετον ροπὴν κολάζει ἢ μᾶλλον ἐξαλείφει ὁ χρόνος, ἥβην καὶ νεότητα ἐξοφανίζων, τὸ δὲ πάθος τοῦ χαρτοπαιγνίου ἐνισχύει διὰ τοῦ χρόνου ἡ ἀχαλίνωτος ἐξις, δήμευργοῦσα τὴν ἐκ τῆς ἀργίας πενίαν, τῶν ἡθῶν τὴν φαυλότητα καὶ τῶν οἰκογενειῶν τὴν κακοδαιμονίαν. Ὁ χαρτοπαίκτης φθεῖρει τὸ βαλάντιον καὶ τὴν ὑγίαν, διαφθείρεται ἐν τῇ ἀργίᾳ καὶ τῇ ἐμπαθείᾳ, ἐξωθεῖται πρὸς τὸ ἐγκλημα, τὸν δόλον καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν, ἀποβαίνει δὲ βαθμηδὸν κακὸς πολίτης, ἐλεεινὸς ἰδιώτης, ὀλέθριος πατήρ καὶ σύζυγος. Εἰς τὸ πάθος δὲ τοῦ χαρτοπαιγνίου ἐξωθοῦνται εὐχερῶς οἱ νέοι ἄνθρωποι, εὐρίσκοντες πρόχειρα καὶ ἐλεύθερα χαρτοπαικτεῖα.

Τούτων ἕνεκα ἀπάντων οἱ νόμοι πανταχοῦ τιμωροῦσι τὴν χαρτοπαιξίαν, αἱ δὲ κυβερνήσεις αὐστηρῶς ἀπαγορεύουσι τὴν διατήρησιν χαρτοπαικτικῶν καὶ ἀμειλίχτως καταδιώκουσιν αὐτὰ, ἐν παραβύστω ὑπάρχοντα, διὰ τῶν ἀστυνομιῶν. Οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης ἀνέχονται τὴν ὑπαρξίν δημοσίων καὶ φανερῶν χαρτοπαικτικῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν παραβύστω τιμωροῦσιν, ἀνακαλυπτόμενα δι' ἐπιμόνων ἑρευνῶν, κατ' ἐξάίρεσιν δὲ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἰδίως δὲ ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐν Ἀθῇ.

ναις βλέπει τις τὸ ἐπονείδιστον τοῦτο θέαμα. ἀστυνομίαν οὐ μόνον ἀνεχομένην ἀλλὰ καὶ πολυτρόπως περιθάλπουσαν πρὸς αἰσχροκέρδειαν τὰ ληστρικά διαφθορεῖα τῶν χαρτοπαικτείων τὰ ὅποια ἀμέτρως ἐπληθύνθησαν ἔνεκεν τῆς ἀστυνομικῆς προστασίας. Ὑπάρχει ἐν Εὐρώπῃ ἀστεῖόν τι καὶ κακότηδες κρατίδιον, τὸ Μονακόν, ἀποτελούμενον ἐκ τριάκοντα μόλις χιλ. ψυχῶν. Τοῦ κρατιδίου τούτου ὁ ἐλεεινὸς ἡγεμονίσκος ἔστρεξε τὴν ἰδρυσιν μεγάλου καταστήματος τυχηρῶν παιγνιδίων, ἐνῶ πλῆθος συνερχομένων δυστυχῶν χάνουσι τὴν ἐκυτῶν περιουσίαν. Αἱ αὐτοκτονίαι εἰσὶ ἐκεῖ πολυπληθεῖς καὶ τὸ σκάνδαλον συνταράσσει τὴν Εὐρώπην ὁλόκληρον. αἱ δὲ κυβερνήσεις σκέπτονται σοβαρῶς πῶς νὰ καταργήσωσι τὸ ἐν Μονακῷ χαρτοπαικτεῖον. Ἀλλ' ὅπως δῆποτε, ὁ ἐλεεινὸς ἡγεμὼν τοῦ Μονακοῦ ἀπολαμβάνει ἀπὸ τοῦ χαρτοπαικτείου ἐτησίαν χορηγίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δραχμῶν, τὸ δὲ κρατίδιον τοῦ Μονακοῦ ἐτησίαν πρόσοδον 14 ἑκατομμυρίων. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέχεται νὰ βλέπῃ μεταβαλλομένης εἰς Μονακὸν τὰς Ἀθήνας ὑπὸ τὴν ἀνάσχυτον αἰγίδα τῆς ἀστυνομίας, εἶνε τῇ ἀληθείᾳ γελοῖον νὰ ἐπιδεικνύῃ σεμνοτυφίαν καὶ νὰ μὴ δέχεται προτάσεις γενομένας αὐτῇ πρὸς ἰδρυσιν χαρτοπαικτείου κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Μονακοῦ. Ἀντὶ νὰ κερδαίνωσιν οἱ διευθυνταὶ τῶν λεσχῶν καὶ τῆς ρολίνας, ἃς κερδαίνει ἀπὸ τοῦ αἵσχους καὶ τοῦ ὀνειδούς αὐτοῦ τὸ πρότυπον βασιλείον!

Ἀλλ' ὅμως ἡ εἰρωνία δὲν χωρεῖ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἀγανάκτησις. Συνεκεντρώσαμεν ἐν Ἀθήναις τὸν στρατὸν καὶ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τῆς ἐλευθέρως καὶ δούλης Ἑλλάδος, ὅπως καταστήσωμεν δυστυχεῖς, διεφθαρμένους καὶ μεστοὺς κακιῶν ὀλεθρίων μαθητάς καὶ στρατιώτας, τοὺς συγκεντροῦντας τὰ ἐθνικὰ ὄνειρα καὶ τὰς ἐλπίδας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὅπως δὲ ἐπαυξήσωμεν τὸ γόητρον καὶ τὴν πλάνην τῶν χαρτοπαικτείων, μεταβάλλομεν ταῦτα εἰς λίσχας στιλβούσας καὶ πολυτελεῖς, εἰς ὥδεῖα καὶ θέατρα εἰς ναοὺς ἱεροδούλων, αἵτινες ἐκμαυλίζουν τοὺς νέους εἰς ἀκολασίαν. Δύναται ἄρά γε ὑπὸ τὸ κράτος παρομοίας καταστάσεως νὰ διατηρηθῇ ἐν Ἑλλάδι ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία, ἡ βασιζομένη ἐπὶ τῆς αἰδοῦς καὶ τῶν δημοσίων ἡθῶν; Διατί τοῦλάχιστον ἀφοῦ ἀνέχεσθε τοσαῦτα μέσα κακοηθείας καὶ ἡθικῆς ἐξαχρείωσεως δὲν διώκετε ἐντεῦθεν τὸν στρατὸν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον;

Ἀδιάσειστον ἔχομεν πεποίθησιν ὅτι ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως

άνηρ ὁμολογουμένως χρηστός καὶ φιλόπατρις, θά θέσῃ τέρας εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, κλείων διὰ παντός τὰ χαρτοπαικτεῖα, ἀπαγορεύων δὲ τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων καὶ ὅποια ἀναφανδὸν συνεταιρίζονται μετὰ τῶν χαρτοπαικτῶν, λαμβάνοντα πάντους (!) καὶ περιθάλλοντα πολυτρόπως τὰ χαρτοπαικτεῖα. Ὁ Εἰσαγγελεὺς, ὡς πιστεύομεν, θά πράξῃ γενναίως τὸ καθήκον αὐτοῦ καὶ θά καταδιώξῃ ποινικῶς οὐ μόνον τοὺς διευθυντὰς τῶν χαρτοπαικτεῖων, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ὅσα ἀποδειχθῶσι προστάται τοῦτων ἐπὶ χρήμασιν».

Ἐκ τῆς «Ἀχροπόλεως» τῆς 6 Μαρτίου 1891

ΠΩΣ ΓΙΝΕΣΑΙ ΠΛΟΥΣΙΟΣ Μ' ΕΝΑ . . . ΟΝΕΙΡΟΝ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀμερικῇ.

Ἡ Γκραίις Μπουσσελ, μεσόκοπος κυρία, ζῶσα στενωπωρῆμενα ἐν τῇ Πολιτείᾳ τῆς νέας Ὑόρκης μετέβη ἐσχάτως εἰς Νιούπορτ, παρὰ τῷ δικηγόρῳ κ. Πάτιερσον καὶ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἐξῆς ἱστορίαν :

«Εἶνε, εἶπεν, ἡ χήρα τοῦ Δζόν Μπουσσελ, ὁ ὁποῖος ὑπηρετήσεν εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν πόλεμον καὶ ἔλαβε τὴν ἀπόταξίν του μὲ τὸν βαθμὸν ταγματάρχου. Εἶχε νυμφευθῇ τῷ 1867. ἐκεῖνος δὲ ἀπέθανεν ἄκληρος τῷ 1889. Πρὸ τινων ἡμερῶν εἶδεν ἐν ὄνειρῳ τὸν ἄνδρα τῆς ὅστις τὴν ἐνηγαλίσθη καὶ τῆς εἶπε αὐτὰ : Γκραίις, εἶσαι πτωχή, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃς πλουσία. Εἰς τὸ Πόρτ Ρίτσμονδ εἶναι ἓνα μεγάλο κτῆμα τὸ ὁποῖον σοῦ ἀνήκει· ἦτο δικό μου ἐφ' ὅσον ἔζων, ἀλλὰ ποτὲ δὲν σοῦ εἶπα τίποτε. Εἶχα σκοπὸν νὰ σοῦ τὸ ἀφήσω πρὶν ἀποθάνω, ἀλλ' ἄφησα τὸν κόσμον αἰφνιδίως καὶ δὲν τὸ κατώρθωσα». Ἀφοῦ μοῦ εἶπε αὐτὰ, τὸν ἔχασα ἀπ' ἐμπρός μου καὶ ἐξύπνισα.

Ὁ δικηγόρος ἐννοεῖται ὅτι ἤρνήθη νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει ἐνός . . . ὄνειρου, καὶ ἡ κακομοῖρα ἡ χήρα ἐπανῆλθε μελαγχολικὴ εἰς τὰ ἴδια ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας βλέπει πάλιν καθ' ὕπνου τὸν ἄνδρα τῆς, ὅστις τὴν φορὰν αὐτὴν προέβη εἰς λεπτομερείας περιγράφας ἀκριβολογημένως τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτῆμα.

Ἡ χήρα τρέχει εἰς τὸν δικηγόρον, ὁ δικηγόρος τρέχει εἰς τὸ κτῆμα, τὸ κτῆμα εὐρίσκεται ἀπαράλλακτα ὡς κατ' ὄναρ περιεγράφη, ἡ ἐγγραφή του ἦτο ἐπ' ὀνόματι τοῦ ταγματάρχου Μπουσσελ, τὸ ἐνέμετο δὲ θετὴ κόρη τοῦ ἀδελφοῦ του, ὡς ἡ μόνη γνωστὴ ἕως τότε κληρονόμος, ἡ ἀγωγὴ ἔγεινεν καὶ ἡ χήρα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ κτῆμα χάρις εἰς ἓν . . . ὄνειρον.

Ἐκ τῆς « Ἀχροπόλεως » τῆς 3 Μαρτίου 1891.

TA ONEIPA

Κύριε Συντάκτα, τῆς « Ἀχροπόλεως ».

Ἐπειδὴ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον : « Πῶς γίνεσαι πλούσιος μ' ἓνα ὄνειρον » περιέργον διὰ τοῦ χθεσινοῦ φύλλου περαίνετε διὰ τῆς ξηρᾶς χρονογραφικῆς μόνον φράσεως : καὶ ἡ χήρα ἐγκατεστάθη εἰς τὸ κτῆμα χάρις εἰς ἓν ὄνειρον », ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσθέσω καγὼ, ὑπὸ ἄλλην παρὰ τὴν χρονογραφικὴν ἔποψιν, τὰ ἐξῆς ὀλίγα :

Περὶ τῶν ὁνείρων ἐγίνωσκον οἱ ἀρχαιότεροι πλείονα τῶν νεωτέρων σοφῶν, πειρώμενοι μάλιστα νὰ ἐπωφελῶνται ἐξ αὐτῶν. Οἱ ἱερεῖς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ναοῖς ὁνείρων τῶν ἀσθενῶν ὠδηγοῦντο πολλάκις εἰς τὴν θερμπείαν τῶν νόσων. Οἱ ἐν δειναῖς περιστάσεσι διατελοῦντες συνεβουλεύοντο καὶ τὰ ἴδια αὐτῶν ὄνειρα, κατὰ τό : *νυκτὶ φωνῇ νυκτὶ βουλῇ*. . . ἐν τῷ βίῳ τοῦ Θεμιστοκλέους.

Περὶ τῶν ὁνείρων ἀνεγράψαμεν καὶ ἡμεῖς, ἐν τῷ β' φύλλ. τοῦ « Νέου Πυθαγόρου », μίαν σπουδαίαν θεωρίαν τοῦ σοφοῦ πνευματολόγου κ. Eriksen, θὰ ἐπανέλθωμεν δὲ καὶ πάλιν εἰς τὸ ζήτημα προσεχῶς, ἐπισυνάπτοντες καὶ πολλὰς μαρτυρίας, ἐπιβεβαιούσας τὸ ὅτι ἐν τοῖς ὁνείροις ἐπισυμβαίνουνσι φυσιολογικαὶ ἐπενέργειαι διὰ τοῦ ἀείποτε ἐγρηγορότος πνεύματος τοῦ κοιμωμένου, διήκουσαι πολλάκις εἰς ἀποκαλύψεις ἐκπληκτικὰς.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τυγχάνει μεγάλης σπουδαιότητος, παρακαλῶ πάντα ἀναγνώστην τοῦ παρόντος ἀρ-

θριδίου γινώσκοντα θετικά καὶ ἐπαληθεύσαντα ὄνειρα ὡς καὶ πᾶν ἕτερον γεγονός ἀφορῶν εἰς ἄλλα φαινόμενα—τῆς ὀπτασίης τῆς πρᾶσιθήσεως κλπ.—νά μοι διακοινητὰ τοιαῦτα, ἵνα καταχωρίζωνται ἐν τῷ «Νέῳ Πυθαγόρᾳ» (εἴτε μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἐπιστελλόντων εἴτε καὶ ἄνευ αὐτῆς, ἂν προτιμῶσι τοῦτο), πρὸς πλείονα διασάφειν καὶ πίστωσιν τῶν τοιούτων φαινομένων, ἅτινα οἱ δοκησίσοφοι οἰηματῖαι, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσωσιν, ἀποδίδουσιν ἅπαντα εἰς ὄνειροπολήματα, εἰς παραισθήσεις καὶ δὲν γνωρίζω τί ἄλλο τῶν ἀσθενῶν δῆθεν πνευμάτων, τῶν προληπτικῶν, τῶν δεισιδαιμόνων.

Ἀθήνησι 4 Μαρτίου 1891.

Θ. Δόμινος.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ (¹)

Ὁ ὑπέρτατος νόμος τοῦ κόσμου εἶναι ἡ διηνεκὴς πρόοδος, ἡ ἀνύψωσις τῶν ὄντων πρὸς τὸν Θεόν, ἐστὶαν τῆς τελειότητος. Ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς ἀβύσσου, ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ στοιχειωδυστάτων μορφῶν τῆς ζωῆς, διὰ πολυπληθῶν μεταμορφώσεων προσπελάζομεν πρὸς τὸ Θεῖον. Ἐν τῷ βᾶθει ἐκάστης ψυχῆς κατατεθειμένον τυγχάνει τὸ σπέρμα ὅλων τῶν δυναμεων ἡμῶν, εἰς ἡμᾶς δ' ἐναπόκειται νὰ ἐκκολάψωμεν αὐτάς διὰ τῶν ἀγώνων, διὰ τῆς πάλης. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψιν θεωρουμένου τοῦ πράγματος, ἡ πρόοδος ἡμῶν, ἡ ἐπίτευξις τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας, ἡμέτερον ἔργον ἔσται, οὐχὶ δὲ τῆς χάριτος. Ἡ δικαιοσύνη ἀκτινοβολεῖ ἐφ' ἅπαντος τοῦ κόσμου· ἂν δ' ἅπαντες ἀγωνισθῶμεν καὶ ἐγκαρτερήσωμεν, ἅπαντες θὰ σωθῶμεν.

Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψιν ἀποκαλύπτεται ὡσαύτως ἐνταῦθα καὶ ἐν ὅλῳ τῷ μεγαλείῳ τὸ ἔργον τῆς ὁδύνης, ἡ συνδρομὴ αὐτῆς πρὸς τὴν πρόοδον τῶν ὄντων. Ἐκαστὴ σφαῖρα, ἐν τῷ διαστήματι κυλισμένη, εἶναι εὐρὺ ἐργαστάσιον, ἐνθα ἡ πνευματικὴ οὐσία διηνεκῶς κατερ-

(1) Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Léon Denys ὑπὸ τὸν τίτλον «Διατὶ ἡ ζωή;» μεταφρασθέντος ὑπὸ τοῦ ἐν Βρυξέλλᾳ εὐπαιδευτοῦ κ. Δ. Σ.

γάζεται. Ὡς ἐν ἀκατέργαστον μέταλλον, ὑπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος, μεταβάλλεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς καθαρὸν μέταλλον, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὸ τὴν βρεῖαν σφύραν τῆς θλίψεως, μεταβάλλεται, ἐνδυνάμυται. Διὰ τῶν δοκιμασιῶν ἀναπτύσσονται οἱ μεγάλοι χαρακτῆρες. Ἡ θλίψις εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἀποκάθαρσις, ἡ κάμινος, ἐνθα τήκονται ὅλα τὰ ρυπκίζοντα ἡμᾶς ἀκάθαρτα στοιχεῖα: ἡ ὑπεροψία, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ὀλιγωρία. Εἶναι τὸ μόνον σχολεῖον, ἐνθα διυλίζονται αἱ εὐαισθησίαι· μυνθάνει τις τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν στωϊκὴν ἀπάθειαν. Αἱ ἡδοναί, προσκολλῶσαι ἡμᾶς πρὸς τὴν ὕλην, βραδύνουσι τὴν ἀνύψωσιν ἡμῶν, ἐνῷ ἡ ἐγκαρτέρησις, ἡ αὐταπάρνησις, ἀπαλλάττουσαι ἡμᾶς τοῦ πυκνοῦ γηίνου στρώματος, μᾶς προπαρχσκευάζουσι διὰ νέους σταθμούς, δι' ἀνωτέραν ἀνύψωσιν. Ἡ ψυχὴ, διύλισθεῖσα, ἐξαγνισθεῖσα διὰ τῶν δοκιμασιῶν, θεᾶται τὴν διακοπὴν τῶν ὀδυνηρῶν μετενσαρκώσεων αὐτῆς. Ἐγκαταλείπει τὰς ὕλικας σφαίρας, ἀνυψοῦται ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς κλίμακος τῶν μακαρίων κόσμων, διατρέχει τὸ ἀπέραντον πεδῖον τῶν διαστημάτων καὶ τῶν αἰώνων. Ἀνά πᾶσαν νίκην τῶν παθῶν τῆς, ἀνά πᾶν πρὸς τὰ ἐμπρὸς βῆμα, βλέπει τοὺς ὀρίζοντας αὐτῆς ἐπεκτεινομένους, τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπαυξόμενον· διακρίνει ἐπὶ πλέον καὶ πλέον τὴν μεγαλὴν ἁρμονίαν τῶν νόμων καὶ τῶν πραγμάτων, συμμετέχει δ' αὐτῆς κατὰ τρόπον ἐπὶ μαλλον δραστικόν. Τότε ὁ χρόνος δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὴν· οἱ αἰῶνες διέρχονται ὥσει δευτερόλεπτα. Ἡνωμένη πρὸς τὰς ἀδελφάς τῆς, τὰς συνόδους ἐν τῷ αἰωνίῳ ταξειδίῳ, ἐξακολουθεῖ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνύψωσιν τῆς ἐν μέσῳ αἰετοπετοῦ ἐπαυξανομένης.

Ἐκ τῶν παρατηρήσεων λοιπὸν καὶ τῶν ἐρευνῶν μας ἐξάγεται εἰς μέγας νόμος: ἡ πληθὺς τῶν ψυχικῶν ὑπάρξεων, Ἐξήσαμεν πρὸ τῆς γεννήσεως ἡμῶν, θά ζήσωμεν καὶ μετὰ θάνατον. Αὐτὸς ὁ νόμος παρέχει τὴν κλειῖδα τῶν τέως ἐλύτων προβλημάτων. Μόνον ἡ κλεις αὕτη ἐξηγεῖ τὴν ἀνισότητά τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τάξεων, τῶν χαρισμάτων, τὴν ἄπειρον διαφορὰν τῶν χαρακτήρων. Ἐγνώμεν ἢ γνωσόμεθα ἀλληλοδικδόχως ὅλας τὰς φάσεις τῆς γηίνου ζωῆς· θά διέλθωμεν δι' ὅλων αὐτῶν τῶν φάσεων. Ἐν τῷ παρελθόντι ἡμεθα ὡς οἱ ἄγριοι, οἱ κατοικοῦντες τὰς καθυστερούσας ἡπείρους· ἐν τῷ μέλλοντι δυνάμεθα ν' ἀνυψώθωμεν εἰς τὸ ὕψος τῶν ἀθανάτων καὶ τῶν μεγαλοφυῶν ἀνδρῶν, τῶν γιγάντων πνευμάτων, ἅτινα ὡς φανοὶ φανοῦ φωτίζουν

τὴν πρᾶξιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἱστορία ταύτης εἶναι ἡ ἡμετέρα ἱστορία. Μετ' αὐτῆς διεδράμομεν τὰς δυσβάτους ὁδούς, μετ' αὐτῆς ὑπέστημεν τὰς περιοδικὰς ἐξελίξεις, τὰς παρὰ τῶν χρονικῶν τῶν ἐθνῶν ἀναφερομένας. Ὁ χρόνος, ἡ ἐργασία, ἰδοὺ τὰ στοιχεῖα τῶν προόδων μας.

Αὐτὸς ὁ νόμος τῆς μετενσαρκώσεως ἀποδεικνύει ἐναργέστατα τὴν ὑπερτάτην δικαιοσύνην, δεσπόζουσαν ἐφ' ὅλων τῶν ὄντων. Ἡμεῖς αὐτοὶ κατεργαζόμεθα ἀλληλοδιαδόχως καὶ συντρίβομεν τὰς ἀλύσεις μας. Αἱ τρομεραὶ δοκιμασίαι, ὥς τινες ἡμῶν ὑφίστανται, εἶναι ἡ συνέπεια τῆς παρελθούσης διαγωγῆς αὐτῶν. Ὁ δεσπότης ἀναγεννᾷται δοῦλος· ἡ ὑπερήφανος γυνή, ἡ ἐπὶ ὠραιότητι ὑψηλοφρονοῦσα, θ' ἀναλάβῃ σῶμα ἀσθενικόν, ὀδυνηρόν· ὁ ὀκνηρὸς θὰ ἐπανέλθῃ μισθωτός, κύπτων ὑπὸ πενιχρὸν ἔργον· ὁ ἐπενεγκὼν ὀδύνην, ὀδύνην θὰ ὑποστῇ. Περιττὸν ν' ἀναζητῶμεν τὴν κόλασιν εἰς μέρη ἄγνωστα καὶ μεμακρυσμένα· ἡ κόλασις κεῖται ἐν ἡμῖν· ἐγκρύπτεται ἐν ταῖς ἀγνώστοις μυχαῖς τῆς ἐνόχου ψυχῆς, ἥς μόνον ἡ ἐξάγνισις δύναται ν' ἀνακόψῃ τὰς θλίψεις. Δὲν ὑπάρχουσι δὲ αἰῶνιαι ποιναί,

Ἄλλ' ἴσως εἴπωσί τινες, ἂν ἄλλοι βίοι προηγήθησαν τῆς γεννήσεως, διατὶ ἀπωλέσαμεν τὴν ἀνάμνησιν αὐτῶν; πῶς δὲ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐξαγνίσωμεν τελεσφόρως παραπτώματα ἐπιλελησμένα;

Ἡ ἀνάμνησις! ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο τρομερὰ σφαῖρα προσκεκολλημένη εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν; Μόλις ἐξεληθόντων τῶν χρονικῶν περιόδων τῆς μανίας, μόλις ἀποπεφυγόντων τῆς κτηνώδους ἀγριότητος, ὁποῖον ἤθελεν εἶσθαι αὐτὸ τὸ παρελθὸν ἐκάστου ἡμῶν; Ὅποσον αἷμα, ὅποσα δάκρυα θὰ ἔρρευσαν ἄρα γε ἕνεκα ἡμῶν κατὰ τὸ διάστημα τῶν διαφορῶν σταθμῶν οὓς διήλθομεν! Ἐγνώμεν τὸ μῖσος, διεπράξαμεν τὴν ἀδικίαν. Ὅποσον ἠθικὸν βάρος αὐτὴ ἡ σκιαγραφία τῶν παραπτωμάτων δι' ἓν ἀσθενὲς εἰσέτι πνεῦμα καὶ κλονούμενον!

Καὶ ἔπειτα ἡ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος ἡμῶν αὐτῶν δὲν θὰ συνεδέετο διὰ στενῆς σχέσεως πρὸς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος τῶν ἄλλων; Ὅποια τότε ἡ θέσις τοῦ ἐνόχου, τοῦ αἰωνίως ἐστιγματισμένου! Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ μῖση, αἱ πλάναι θὰ διηγωνίζοντο δι' ὀρύξεων βαθειῶν καὶ διαιρέσεων ἀνεξалаίπτων ἐν μέσῳ τῆς οὕτως ἤδη διεσπαραγμένης ἀνθρωπότητος. Καλῶς ἄρα ἐγένετο ἡ ἀπόσβεσις, ἀπὸ τῶν ἀδυνάτων ἡμῶν ἐγκεφάλων, τῆς ἀναμνήσεως τρομε-

ροῦ τινος παρελθόντος. Μετὰ τὴν πόσιν τοῦ ὕδατος τῆς Αἰθήρας, (1) ἀναγεννώμεθα εἰς νέαν ζωὴν. Ἀνατροφή διάφορος, ἐκπολιτισμὸς μᾶλλον εὐρύς διασκεδάζουσι τὰ φαντάσματα, τὰ ἄλλοτε κατασχόντα τὸ πνεῦμά μας. Ἀνεκουφισμένοι ἀπὸ τὸ παρεμποδίζον τοῦτο ἐφόδιον, χωροῦμεν μετὰ βήματος ταχύτερου πρὸς τὰς ἀνεπταμένους ὁδοὺς.

Ἐν τούτοις αὐτὸ τὸ παρελθὸν δὲν εἶναι οὕτως ἀπεσβεσμένον, ὥστε καὶ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ διῶμεν ἵχνος τι τούτου. Ἐάν, ἀπαλλάσσοντες ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπηρεῶν, κατέλθωμεν εἰς τὰ μύχια τοῦ ὄντος ἡμῶν, ἐὰν ἀναλύσωμεν ἐπιμελῶς τὰς ὀρέξεις μας, τοὺς πόθους μας, θ' ἀνακαλύψωμεν πράγματα, ἅτινα οὐδέν, ἐν τε τῇ ἐνεστώσῃ ὑπάρξει καὶ τῇ δοθείσῃ ἡμῖν ἀνατροφῇ, δύναται νὰ ἐξηγήσῃ. Δυνάμεθα συνεπῶς νὰ ἀνασυγκροτήσωμεν αὐτὸ τὸ παρελθόν, ἂν ὅχι κατὰ τὰς λεπτομερείας, τοῦλάχιστον κατὰ τὰ κυριώτερα σημεῖα. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ παραπτώματα, τὰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐπισύραντα ἐξίλασμόν τινα προσυγκατακθέντα, καίτοι προσκαίρως ἐξαλειφθέντα ἐκ τῶν ὁμμάτων ἡμῶν, οὐχ' ἥττον ἡ ἀρχικὴ αὐτῶν αἰτία ὑφίσταται ἀείποτε ὁρατὴ, δηλ. ὁ ὁμητικὸς χαρακτήρ, τὰ πάθη μας ἐν γένει, ἅτινα νέαι ἐνσαρκώσεις, θὰ κάμψωσι, θὰ καταδαμάσωσι.

Οὕτω λοιπὸν, καίτοι ἐγκαταλείπομεν ὑπὸ τὰ περίστυλα τῆς ζωῆς τὰς κινδυνωδεστέρους ἀναμνήσεις, συναποκομίζομεν οὐχ' ἥττον μεθ' ἡμῶν τοὺς καρπούς καὶ τὰς συνεπείας τῶν ἐκπληρωθέντων ποτὲ ἔργων, δηλ. τὴν συνείδησιν, τὴν κρίσιν, τὸν χαρακτήρα, ὅπως τὰ διεπλάσαμεν ἡμεῖς αὐτοί. Τὸ καλούμενον ἔμφυτον οὐδὲν ἄλλο τι εἶναι ἢ τὸ διανοητικὸν καὶ ἠθικὸν κληροδότημα τῶν ἐκλιπόντων βίων μας.

Ὅτε διανοίγονται αἱ θύραι τοῦ θανάτου, ἡ δὲ ψυχὴ μας ἀπαλλαγείσα τοῦ ὕλικου ζυγοῦ, ἐκφεύγει τῆς ἐκ σαρκὸς εἰρκτῆς, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν τῶν πνευμάτων ἐπικράτειαν, τότε τὸ παρελθὸν ἀναφαίνεται αὐτῇ πάλιν καθολοκληρίαν· ἐπαναβλέπει μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς πτώσεως, σταθμεύσεις, ταχέας πορείας. Δικάζει ἑαυτὴν ἀναμετροῦσα τὴν διανυθεῖσαν ὁδόν. Ἐπὶ τῷ θέματι δὲ τῶν ἐνώ-

(1) Ἴδε καὶ τὸν φυσιολογικὸν λόγον τῆς τοιαύτης λήθης εἰς σελ. 124 τοῦ 6' φυλλαδίου.

πιον αὐτῆς ἐκτεθειμένων ἐπιτυχῶν ἢ ἀτιμιῶν ἀνευρίσκει τὴν ἀνταμοιβὴν ἢ τὴν τιμωρίαν τῆς.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ σκοπὸς τοῦ βίου εἶναι ἡ διανοητικὴ καὶ ἠθικὴ βελτίωσις τοῦ ὄντος, ποῖοι ὄροι ἢ ποῖον μέσον συντείνουσιν ἐπὶ μᾶλλον πρὸςπραγματώσιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ;

Ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐργάζεται δι' αὐτὴν τὴν τελειοποίησιν του ἐν πάσῃ κοινωνικῇ τάξει ἢ θέσει, ἐν πικρῇ τόπῳ. Ἐν τούτοις θὰ ἐργασθῇ τελεσφορώτερον ἐν μέσῳ βίου ὠρισμένου.

Ὁ πλοῦτος παρέχει τῷ ἀνθρώπῳ ἰσχυρὰ μέσα σπουδῆς. Οὗτος τῷ ἐπιτρέπει νὰ καλλιεργήσῃ πληρέστερα καὶ εὐχερέστερα τὸ πνεῦμά του· παρέχει αὐτῷ πλείονας εὐκολίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν ἀδελφῶν του, πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης των, διὰ καθιδρυμάτων ὠφελίμων. Ἀλλὰ σπάνιοι εἰσιν οἱ θεωροῦντες καθῆκον αὐτῶν τὸ ἐργάζεσθαι πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἀθλιότητος, πρὸς διδασκαλίαν καὶ βελτίωσιν τῶν ὁμοίων των.

Ὁ πλοῦτος ἀποζηραίνει συνήθως τὴν καρδίαν· ἀποσβέννυσιν αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴν φλόγα, αὐτὴν τὴν τῆς προόδου καὶ τῶν κοινωνικῶν βελτιώσεων ἀγάπην, τὴν διαφλέγουσαν πᾶσαν γενναιοφρόνα ψυχὴν· ὁ πλοῦτος παρεντίθεται ὡς μεσότοιχον μετὰ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν ταπεινῶν· οἱ κάτοχοι τούτου ζῶσιν ἐν κύκλῳ ἀπροσπελάστῳ τοῖς ἀποκλήροις τοῦ κόσμου τούτου, ἐνθα, συνεπῶς, αἱ ἀνάγκαι, τὰ δεινὰ τῶν τελευταίων εἰσιν ἄγνωστα, παρεγνωρισμένα.

Ἡ ἐνδεία ἔχει ὡσαύτως τοὺς τρομεροὺς κινδύνους : τὴν κατὰπτωσιν τῶν χαρακτήρων, τὸν ἀπελπισμὸν, τὴν αὐτοχειρίαν. Ἀλλ' ἂν ὁ πλοῦτος μᾶς καθιστᾷ ὀλιγώρους, ἐγωῖστας, ἢ πενία, προσπελάζουσα ἡμᾶς πρὸς τοὺς ταπεινοὺς, μᾶς συγκινεῖ πρὸς τὰς θλίψεις αὐτῶν. Δέον νὰ ὑποφέρῃ τις αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἵνα ἐκτιμήσῃ τὰς τοῦ ἐτέρου θλίψεις. Ἐνῷ οἱ ἰσχυροὶ, ἐν μέσῳ τιμῶν, ζηλοτυποῦσιν ἀλλήλους ἀνθαμιγλῶμενοι ἐπὶ λαμπρότητι, ἢ συγκινητικῇ ἀδελφосύνῃ.

Παρατηρήσατε, κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος, ὅτε ὁ οὐρανὸς τυγχάνει κατηφῆς ἡ δὲ γῆ κεκαλυμμένη ὑπὸ λευκοῦ μανθόου, τὰ πτηνὰ τῶν κλιμάτων μας συνεσφιγμένα τὰ μὲν πρὸς τὰ δὲ εἰς τὸ ἄκρον στέγης τινὸς καὶ ἀλληλοθερμαινόμενα ἐν σιγῇ. Ἡ ἀνάγκη τὰ συνενοῖ. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ τῶν ὥραιων ἡμερῶν, ὅτε ὁ ἥλιος ἀναλάμπει, ἡ δὲ τροφὴ τυγχάνει ἄφθονος, τιτίζουσι τὸ ἐν πλεῖον τοῦ ἄλλου, ἀλληλοδιώκονται, ἀλληλοκτυποῦνται, ἀλληλοξεσχίζονται.

100
Οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐνῷ διατελεῖ ἐπιεικὴς πρὸς τοὺς ἰμοίους του ἐν ἡμέραις θλίψεως, καθίσταται πολλάκις σκληρός, ἐπιλήσμων ἕνεκα τῆς κτήσεως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Μετρία, ταπεινὴ ἐργασία συντελεῖ κάλλιον εἰς τὸ πνιῦμα, τὸ ποθοῦν τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν ἀπόκτησιν τῶν προσηκουσῶν ἀρετῶν διὰ τὴν ἠθικὴν ἀνύψωσιν. Μακρὰν τοῦ στροβίλου τῶν ψευδῶν ἡδονῶν διακρίνει κάλλιον τὰ τοῦ βίου. Θὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ὕλης τὸ χρειώδες πρὸς συντήρησιν τῶν ὀργάνων του, ἀλλὰ θ' ἀποφύγῃ τὴν εἰς ἔξεις ὀλεθρίας κατὰπτωσιν, τὸ γενέσθαι ἔρμαιον τῶν πολυαριθμῶν κιβδηλῶν ἀναγκῶν, αἵτινες τυγχάνουσιν ἡ μάστιξ τῆς ἀνθρωπότητος. Θὰ γίνῃ σώφρων, ἐργατικός, ἀρκούμενος ἐν τῷ ὀλίγῳ καὶ προσκολλώμενος, ὑπὲρ πάν ἄλλο, πρὸς τὰς τοῦ πνεύματος ἡδονὰς καὶ τὰς τῆς καρδίας ἀπολαύσεις.

Οὕτω δὲ ὀχυρωθεὶς κατὰ τῶν προσβολῶν τῆς ὕλης ὁ σοφὸς θὰ ἴδῃ, ὑπὸ τὸ ἀγνόν φῶς τοῦ λογικοῦ, ἐπιλαμπρυνόμενον τὸ μέλλον στάδιόν του. Διαπεφωτισμένος ἐπὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς καὶ ἐπὶ τοῦ διατί τῶν πραγμάτων, θὰ διαμείνῃ ἀκράδαντος, καρτερικὸς ἐνώπιον τῆς θλίψεως· θὰ γινώσκῃ νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῆς πρὸς ἐξάγισιν αὐτοῦ, πρὸς παραγωγὴν. Θ' ἀντιμετωπίζῃ εὐσταθῶς τὴν δοκιμασίαν, γινώσκων ὅτι ἡ δοκιμασία τυγχάνει σωτήριος, ὅτι εἶναι τὸ ἔμβολον τὸ διασχιζόν τὰς ψυχὰς καὶ ὅτι δι' αὐτῆς τῆς ἐξ αὐτοῦ σχισμῆς μόνον δύναται νὰ ἐκχυθῇ ἄπασα ἡ ἐν ἡμῖν χολή. Ἄν δὲ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων κταγελῶσιν αὐτοῦ, ἂν γίνεται θυμὰ τῆς ἀδικίας, τῆς δολοπλοκίας, θὰ μάθῃ ὅμως νὰ ὑρίστανται ἐν ὑπομονῇ τὰ δεινά, ἀνυψῶν τὰ ὄμματα πρὸς τὸν πίνοντα τὸ κώνειον Σωκράτην, τὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ Ἰησοῦν, τὴν ἐπὶ τῆς πυρᾶς Ἰωάνναν. Θὰ παρηγορητὰ ἐπιτῇ διασκέπει, ὅτι οἱ μείζονες, οἱ ἐναρετώτεροι, οἱ δικαιοτέροι ὑπέστησαν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος τὸ τοῦ θανάτου μαρτύριον.

Ὅταν δὲ τέλος πάντων, μετὰ τὴν καλῶς διανυθεῖσαν ὕπαρξιν, ἐπιστῇ ἡ μοιραία ὥρα, θὰ ὑποδεχθῇ μεθ' ἡρεμίας, ἔννευ λύπης, τὸν θάνατον, ὃν οἱ ἄνθρωποι περιβάλλουσι δι' ἀπεισίων περὶ σκευῶν, τὸν θάνατον, τὸν τρόπον τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν φιληδόνων, ὅστις ὅμως διὰ τὸν αὐστηρὸν βελυγνῶμενα δὲν εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσις, ὥρα μετομορφώσεως, θύρα ἀνοιγμένη ἐν τῇ φωτεινῇ ἐπικρατείᾳ τῶν πνευμάτων.

Αὐτὸν τὸν οὐδὲν τῶν ὑπεργκίνων χωρῶν θὰ τὸν διέλθῃ γαλήν-

νιαιώς, ἀταράχως, ἀπαθῶς. Ἡ συνείδησις του, ἀποδεδειγμένη ἐπισκοτιῶν, θ' ἀνερρώθη ἐνώπιόν του, ὡς κριτῆς ἀντιπροσωπεύων τὸ θεῖον, καὶ ἐρωτῶσα: Πῶς διήγαγες τὸν βίον; θ' ἀπαντήσῃ: Ἡγωνίστην, ὑπέφερα, ἡγάπησα, ἐδίδαξα τὸ καλόν, τὴν ἀλήθειαν, τὴν δικαιοσύνην· ἔδωκα εἰς τοὺς ἀδελφούς μου τὸ παράδειγμα τῆς εὐθύτητος, τῆς ἐπιεικείας· ἀνεκούφισα τοὺς πάσχοντες, παρηγόρησα τοὺς κλαίοντας. Καὶ ἤδη ἄς μὲ κρίνῃ ὁ Αἰώνιος· ἰδοὺ ἐγὼ μεταξὺ τῶν χειρῶν του! . . .

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΤΟΜΑΝΤΕΙΑΣ

— Αἱ διὰ τοῦ ὠροσκοπείου καὶ τῆς Ὀνοματομαντείας προρρήσεις τοῦ ἀστρολόγου Πέτρου Λεκλέρ (1790-1807) περὶ τοῦ πεπωμένου τοῦ δουκὸς τῆς Ὀρλεάνης Φιλίππου, τῆς Καρλόττης Κορδαί, τοῦ Ῥοβεσπιέρρου, τοῦ Ναπολέοντος, τῆς Ἰωσιφίνης κλπ. — Ὑπόληψις καὶ εὐεργεσίαι τοῦ Ναπολέοντος πρὸς τὸν μάντιν Λεκλέρ, ἐπὶ τῇ ἐπαληθεύσει τῶν προρρήσεών του. — Ἱστορικά τινα τῆς ἀνωτέρω ἐποχῆς.

Ἡ προγνωστικὴ μέθοδος τῆς Πρηνεστίνης ἐπέζησε τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης. Δι' αὐτῆς, ὡς ἤδη ἀνέφερον, διενηργεῖτο μέχρι τοῦ 13ου αἰῶνος ἡ ἀληθὴς Ὀνοματομαντεία.

Ἡ ὀνοματομαντεία ἀπέδιδεν εἰς ἐκάστην προφορικὴν ἢ γραπτὴν ἔκφρασιν τοῦ ἱεροῦ ἀλφαριθμητικοῦ σχέσιν τινὰ πρὸς τὰ πράγματα τοῦ βίου. Τοῦ ὀνόματος θεωρουμένου ὡς τοῦ διακριτικοῦ καὶ προσδιοριστικοῦ σημείου τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων, ἡ Μαγεία δι᾽ ἡσυχυρίζετο ὅτι ὑπὸ τὰ μεταβαλλόμενα καὶ μετατιθέμενα σχήματα αὐτοῦ, ἀνεκάλυπτε τὴν ἀπόκρυφον ἀποκάλυψιν τοῦ καλοῦ ἢ κακοῦ, ὅπερ ἔδει νὰ ἐκδηλωθῇ ἐν τῷ σταδίῳ ἐκάστου ἀνθρώπου, φέροντος τὴν τοιαύτην τφραγίδα.

Τὸ ἀναγραφὲν παράδειγμα Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τοῦ Οὔεσπασιανοῦ προφητείαν του, καὶ ὁ διάσημος τύπος S. P. Q. R. (Sonatus Populus Que Romanns), ὁ ἐπὶ τῶν πρακτικῶν καὶ σημειῶν τιθέμενος, καὶ δηλῶν τὴν βουλήν καὶ τὸν λαὸν τῆς Ῥώμης, μᾶς ἀνχιμνήσκουσι τὴν ἐλληνικὴν καὶ ῥωμαϊκὴν συνήθειαν τῶν ἐπιγραφῶν, ὧν αἱ λέξεις ὑπεδηλοῦντο ἐκ τῶν ἀρχικῶν αὐτῶν γραμμάτων.

Ὅτε τὸ ὄνομα συνίστατο ἐξ ὀλίγων γραμμάτων, ὁ μάντις ἐξήσκει τὴν ἔμφυτον αὐτῷ δύναμιν ἐπὶ τῆς πιθανῆς σχέσεως τῆς συνδεοῦσης τὰ γράμματα, θεωρῶν αὐτὰ ὡς ἀρχικά τῆς μαντευσίμου ἐννοίας. Ἐπληροφορεῖτο περὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ ἐρωτῶντος ἢ προῦκάλει ἐρώτησιν τινι σαφῇ, ὠρισμένην, ἥς αἱ λέξεις διααιρούμεναι εἰς γράμματα, ἐσχημάτιζον διὰ τῆς ἀναμιξεως αὐτῶν μετὰ τῶν τοῦ ὀνόματος, ἐν εἶδος στήμονος ἀρκοῦντως ἐκτενοῦς, ὥστε ἀρχικῇ τις ἰδέα, καταληφθεῖσα ἐν τῷ πτᾶσθαι, νὰ συνηπάγετο εὐχερῶς τὰς συνεπομένας. Ἄν αἱ μεταθέσεις τῶν γραμμάτων ἐσχημάτιζον λέξεις ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς ἐρωτήσεως, ἡ ἐννοία αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς χρησμός, τὸ δὲ περιέργον, ὁ χρησμός οὗτος, καίτοι φαινόμενος κατ' ἀρχὰς παράλογος, ἐπραγματοποιεῖτο σχεδὸν πάντοτε θάττον ἢ βράδιον μετὰ θυμαστῆς ἀκριθείας.

... Οὐδόλως προτιθεμαι ἤδη νὰ ὑποστηρίξω ἢ νὰ κατακρίνω αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν, τὴν παλινρθωθεῖσαν κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1786 παρὰ τοῦ Καλλιόστρου, καὶ ἐνώπιον τῆς ὁποίας τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα τοῦ Ναπολέοντος προσῆλθε πολλάκις τρέμον καὶ τεταραγμένον. Ἐν τοιαύτῃ ὕλῃ, τὰ παραδείγματα ἀξιζοῦσι πλεῖον ἢ αἱ συζητήσεις καὶ τὰ ἐπιχειρήματα.

Ἡμεῖς μὲν λοιπὸν ἄς ἀφηγηθῶμεν τοιαῦτά τινα παραδείγματα τῆς μικρὸν ἀφεστῶσης ἐποχῆς, ἄλλοι δέ, οἱ πιστεύοντες ἢ μὴ εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ οἱ σκεπτικοὶ ἄς συζητήσωσι κατ' ἀρέσκειαν ἐπ' αὐτῶν.

Ἐξῆς κατὰ τὰ 1790-1805 ἐν Παρίσιος γέρον τις θεωρούμενος παρὰ τῶν μὲν ὡς γόης, παρὰ τῶν δέ, ὡς τρελός. Μετῆρχετο, τὸ ἐπιτήδευμα τοῦ λέγειν τὴν τύχην, εἶχε δὲ τὸν μαντικὸν τρίπου ἐν τινι πενιχρῷ οἰκίσκῳ εἰς το προάστειον Σαιν-Μαρσώ. Ὁ προφῆτης ἢ ὁ τρελλός οὗτος ὠνομαζετο Πέτρος Λεκλέρκ, οἰκειότερον δὲ παρὰ τε τῶν γειτόνων καὶ τῶν ἀγυιοπαίδων, πατήρ Πέτρος. Ἦτο εἰς τῶν σοφῶν Βενεδικτίνων, τῶν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτῶν περικλειόντων ἅπασαν τὴν πηλαίαν ἐγκυκλοπαιδείαν. Ἐξῶσθεῖς τῆς μονῆς τοῦ 1790 κατὰ τὴν κατάργησιν τῶν μονῶν, ὁ πένης σοφὸς παρακυλιόμενος ἐνθεν κακεῖθεν, κατήντησε μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης μέχρι τῶν Πηρισιῶν πρὸς ἀναζήτησιν ταπεινοῦ τινος ἀσύλου. Ἄλλ' αἱ φιλεῦσπλαγχοὶ οἰκογένειαι, αἱ δυνάμεναι νὰ τῷ συνδραμῶσι εἶχον μεταναστεύσει. Ἡ σιτοδεία μόνον, διπλασιασθεῖσα τότε ὑπὸ τῆς τρομοκρατίας, ὑπεδέχετο τὰ 70 αὐτοῦ ἔτη. Ἡ δημοκρατία οὔτε ἱερών,

οὔτε σοφῶν, οὔτε γερόντων χρεῖαν ἔχουσα, ἔστελλε τὰ τέκνα τῆς εἰς τὰ πεδία τοῦ πολέμου, ὅπως ἐκεῖ ζητήσωσι καὶ ἄρτον καὶ ὑποδήματα. Αὕτη ἀνευφήμει τότε τὴν λατρείαν τῆς πολεμικῆς Μοίρας, θύουσα αὐτῇ καθ' ἐκάστην τὴν ἐκατόμβην τῆς. Ὁ γέρον μοναχὸς κατενόει τὴν κρίσιμον τῶν τότε χρόνων στιγμήν. Διευθύνων τὸ ἀρχαῖον ἐρμητικὸν ἀστρολάβιον πρὸς τὸν ἐπαναστατικὸν κομήτην ὑπέσχετο τὴν ἀθανασίαν τῆς ἱστορίας εἰς τοὺς γενναίους, τοὺς σπεύδοντας νὰ ἀποθάνωσιν εἰς τὰ σύνορα, χάριν τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος.

Καίτοι ἀρχαῖον ἱερέα τυγχάνοντα, ἐφείσθησαν αὐτοῦ οἱ σφαγεῖς τῆς Τρομοκρατίας, ἕνεκα πατριωτικῶν τινων προρρήσεων ὑπὲρ τῶν στρατιῶν μας, ἐπαληθευσασῶν διὰ τῆς νίκης. Ἡ φήμη αὕτη, ἐξαπλωθεῖσα ἀρκοῦντως, προσεῖλκυσε αὐτῷ εὐγενεῖς τινες ἐπισκέπτας οἱοὶ ὁ Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης, ἡ Καρλόττη Κορδαί, ὁ Μαξ. Ῥοβεσπιέρρος, καὶ ὁ στρατηγὸς Βονοπάρτης.

Ὁ δοῦξ τῆς Ὁρλεάνης εἶχε ψηφίσει τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως. Τὰ κόμματα ἅπαντα κατηγόρουν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ οἰκογενειακῷ τούτῳ φόνῳ. Ἰδοὺ ὅμως ὅ,τι ἡγνούν. Τὴν ἀντιπροτεραίαν τῆς δίκης τοῦ Λουδοβίκου XVI, εἶχε μεταβῆ λίαν πρῶτ' εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ Δαντὼν ζητήσας νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν πατριώτην Ἰσότητα. — «Θέλεις νὰ ζῆς ἢ ν' ἀποθνήσκῃς;» τῷ εἶπε.

Ὁ πρίγκηψ δὲν ἠνύθει. — «Ἄκουσον, ἐπανελάθεν ὁ Δαντὼν· δὲν ὑπάρχει πλέον μέση ὁδὸς· δέον νὰ ᾔσῃς ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἐπαναστάσεως· δὲν πρόκειται νὰ γνωρίσῃς ἂν τὰ φυσικὰ αἰσθήματα, τὸ πρέπον, τὸ καθ' ἡκον, σοὶ ἐπιτρέπωσιν ἢ ὅχι νὰ καταψηφίσῃς θάνατον κατὰ τοῦ πρώην βασιλέως· δὲν ἀπαιτοῦν παρὰ σοῦ πρᾶξιν συνειδήσεως, ἀλλ' ἐχέγγυον ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν δημοκρατίαν· πρᾶξιν ἀποτρέπουσαν αἰεποτε τὴν μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς σου συμφιλίωσιν, πρᾶξιν καθιστῶσάν σε τόσῳ ὅμοιον ἡμῶν, ὥστε ἡ στενοτέρα ἀλληλεγγύη νὰ μᾶς συνυποστηρίξῃ ἢ νὰ μᾶς συνανατρέψῃ, Ἄν κποποιήσῃ, μεταβαίνω εἰς τὸ βῆμα καὶ ἐνεργῶ ὅπως καὶ συ καταδικασθῇς ὡς συνέννοχος τῶν ἁμαρτημάτων τῆς μοναρχίας. Ἄν δὲ καὶ ἡ συνέλευσις ἀποποιηθῇ νὰ σὲ πατάξῃ, οἱ Σεπτεμβριανοὶ θὰ περιφρονήσωσι τὴν γνώμην τῆς...»

Ὁ Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης κτεβλήθη. Περιπαθῶς διακείμενος ὑπὲρ τοῦ ἀγγλικοῦ συντάγματος, ὠνειροπόλει μὲν τὴν συμμαχίαν τῆς μοναρχίας μετὰ τῆς ἐλευθερίας, οὐδ' ὅλως ὅμως ἐπόθει τὴν ἐπικίνδυνον

νον τιμὴν τοῦ νὰ ἄρξηται μιᾶς δυναστείας. Καὶ ὅμως οἱ ἀρχηγοὶ ὅλων τῶν κομμάτων τὸν ὑπωπτεύοντο, καθότι αἱ τε ἀνεξάντλητοι ἀγαθοεργίαι αὐτοῦ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ υἱοῦ του προσεῖλκυον αὐτῷ τὴν προσοχὴν καὶ τὰς συμπαθείας τῶν μεσαίων κλάσεων. Οἱ φθονοῦντες κατηγόρουν αὐτοῦ ὑποκινήσεις ταραχῶν : ἡ κατηγορία αὕτη ἦτο παράλογος, καθότι, ἂν ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἤθελε νὰ περισυναγάγῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοὺς ταραξίας τῶν προαστείων, ἤρκει αὐτῷ ν' ἀνοίγῃ τὸ βαλάντιόν του· τὰ ἐπαναστατικὰ στίφη θὰ τὸν ἀνύψουν ὑπὲρ ἁντὶ τῆς Ἐπαναστάσεως. Δὲν συνέβη τὸ τοιοῦτο, διότι ὁ ἡγεμὼν οὗτος δὲν ἐβουχκαλίζετο ὑπὸ τῶν ἀποδιδομένων αὐτῷ ὑποβουλῶν. Ἄν παρεδέχθη νὰ ἦ μέλος τῆς Συνελεύσεως, ἔπραξε τοῦτο χάριν τῆς οἰκογενειακῆς ἀσφαλείας, ἀπαιτοῦσης νὰ μὴ ἴσταται ἔξω τοῦ γενικοῦ κινήματος. Ὑπεκυψεν ἐν τῇ τελευταίᾳ στιγμῇ ὑπὸ τὸ ἀγοιμαῖον βλέμμα τοῦ μεγάλου Σεπτεμβριανοῦ ἀνδροφόνου. Οἱ ἐπὶ 40 σολδίοις τὴν ἡμέραν ἐγγάθεται εἶχον ὑποψιθυρίσει κατὰ τὴν διαβάσιν του ὅτι δὲν θὰ ἐξήρχετο ζῶν τῆς βασιλοκτόνου συνεδριάσεως, ἂν δὲν κατεψήφισε τὸν θάνατον. Κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἱλιγγοῦ τοῦ φόβου οὐχὶ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς περὶ αὐτόν.

Μικρὸν μετὰ τὴν τραγωδίαν τῆς 21 Ἰανουαρίου, ἤκουσε νὰ ὁμιλῶσι περὶ τοῦ Πέτρου Λακλέρ καὶ τῶν εὐθαρσῶν αὐτοῦ προρρήσεων περὶ πολλῶν ἐκ τῶν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ διασκεδάσῃ ἐπὶ στιγμὰς τινας ἢ ὠθούμενος ὑπὸ τινος μυστηριώδους ὑποκινήσεως, μετέβη καὶ αὐτὸς παρὰ τῷ γέροντι κατοίκῳ τῆς ἐν τῷ Προαστείῳ ὁδοῦ τῆς Βρύσεως τοῦ Ἐρημίτου. Οὗτος ἀναγνώρισας ἐκ πρώτης ὄψεως τὸν πρίγκηπα, προσεπαθήσε νὰ μὴ ἐνδώσῃ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του.

— Δέσποτα, τῷ εἶπεν ἀπροσιμιάστως, ἀπὸ πολλοῦ μόνον βικίους θανάτους ἀναγινώσκω ἐν τῷ πεπρωμένῳ. Ζῶμεν ἐν ἀτμοσφαίρᾳ καταβιβρωσκούσῃ· φείσθητί μοι τῆς θλίψεως τοῦ νὰ προσθέσω καὶ ἕτερον σταυρὸν εἰς τὸ νεκρολόγιόν μου.

— Τί σοι μέλει δι' ἑνὸς σταυρὸν περιπλέον, ἀφοῦ ἐγὼ τὸν δέχομαι ; Δὸς μοι ἑνὸς μᾶθημα τῆς τέχνης σου, ἣν τόσῳ πολὺ μοὶ ἐξεθείασαν, λάβε δ' ἐμέ ὡς ἀντικείμενον τῆς τοιαύτης μελέτης, ἵνα ἐννοήσω καλλίτερα.

— Ἐπράξῃ ἤδη ὅ,τι μὲ ἐρωτᾷς, ἐπανελάθεν ὁ γέρον βενεδεκτῖνος,

καὶ φοβοῦμαι λίαν μήπως δὲν ἡπατήθην. Ἴδού διατί, Mer, ἐπεθύμουν νὰ σιωπήσω . . .

— Ἐστὼ· στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἡπατήθης· ἄς ἀναθεωρήσωμεν καὶ ἐξελέγξωμεν τὸ ζήτημα . . .

— Δὲν ἔλαθεν ὁ ἐκλαμπρότατος κατὰ τὴν γέννησίν του τὸν τίτλον τοῦ δουκὸς τοῦ Μοντπασιέ ;

— Ναὶ καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων Luis-Philippe-Joseph, τοῦ duc de Montpensier, duc d'Orleans διὰ μεταβιβάσεως τῶν πρωτοτοκείων.

— Ὁ ἐκλαμπρότατος ἐδέχθη ἐπίσης δημοσίᾳ καὶ φέρει τὸ ὄνομα Ἰσότης.

— Ἀνάγκη πᾶσα· τοῦτο εἶνε ἡ ἀσπίς μου.

— Οὕτω λοιπόν, ἐκλαμπρότατε, ἡ ἐνωσις τῶν σημείων τῆς ἀτομικότητός σου, παρελθούσης τε καὶ ἐνεστώσης, ἐκφράζεται ὡς ἐξῆς :

«Louis-Philippe-duc de Montpensier ; . . . duc d'Orleans ;... Egalité ; . . . Député à la Couvention nationale de la République française . . . »

Ὁ Λεκλέρ ἐγνώρισε τότε εἰς τὸν πρίγκηπα τὴν ἀποκαλυπτικὴν μέθοδον τοῦ Προγνωστικοῦ τῆς Τύχης, γνωστὴν ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις, προσθέτων εἴτα μετὰ τρεμούσης φωνῆς : «Ἐξελέγξατε λοιπόν, ἐκλαμπρότατε ἀφοῦ τὸ ἐπιθυμεῖτε, τὴν βούλησιν τῆς Εἰμαρμένης :

«L'échafaut qu'il a noté pour le roi chancelant deviendra bientôt le sien : Dieu ordonneson égalité, mise dans le supplice ! . . . »

Ὁ Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης ἀνατριχιάσας ἐγένετο κάτωχρος. Εἶδε τὴν σκιάν τοῦ Λουδοβίκου τείνουσαν αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἐν δὲ δάκρυ, παρὰ τοῦ οὐρανοῦ συλλεγόν, ἀνῆλθεν ἐκ τῆς καρδίας εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

«Μένουσιν ἐπὶ τοῦ κύκλου 6 γράμματα P, J, P, P, P, A, ἐξηκολούθησεν ὁ Λεκλέρ ἀποπερατῶν εὐσυνειδότης τὸ ἔργον του· αὐτὰ δηλοῦσι : «Pari, Jure Proscripto Principi Proscriptns Aquatur,» δηλ. «διὰ τοῦ νόμου τῶν ἀντιποίνων, ἡ προγραφὴ τὸν ἐξισοῖ πρὸς τὸν παρ' αὐτοῦ προγραφέντα πρίγκηπα . . . » Ἄ! Ἐκλαμπρότατε, αὐτὸ τὸ ὄνομα Ἰσότης καὶ αὐτὴ ἡ Ἐθνουσυνέλευσις ἐπήνεγκον δυστυχίαν ! . . . Ἄλλ' ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε ν' ἀνταμώσωμεν, ἴσως

ἀπεφάσισε καὶ νὰ σᾶς σώσῃ : ἔχετε ἀκόμη τὸν καιρὸν ὑπὲρ ὑμῶν . . . φύγετε ! . .

— αὖτις, φίλε μου, μένω. Εἰς δοῦξ τῆς Ὁρλεάνης δὲν λειποτακτεῖ ἀπέναντι τοῦ κινδύνου : οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ μὲ φονεύσωσιν, ἀλλ' ὁ Θεὸς μόνον θὰ μὲ κρίνῃ . . .

Μετὰ δύο μῆνας, ἡ Τύχη τῶν προγεγραμμένων ἔκρουε τὴν θύραν τοῦ ἀνακτόρου του, διὰ τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Κοινῆς Σωτηρίας· μετὰ δὲ τὴν ἀγωνίαν τῶν δεσμοτηρίων, τὸν ἔρριψε τῇ 6 Νοεμβρίου 1793 εἰς τοὺς ἐρυθροὺς βραχίονας τοῦ ἱκριώματος τῆς λαιμητόμου.

Ἡ πρὸς τὸν Λεκλέρ δὲ ἐπίσκεψις τῆς Καρλόττας Κορδαὶ ἀπέβη δραματικωτέρα. Ἡ νεᾶνις αὕτη, ἣν ἔδει ν' ἀποκαλέσωμεν ἡρώϊδα, ἃν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπυφημία τοῦ φόνου, καίτοι, ὡς τιμωρίας ὑπερβολικῆς μοχθηρίας, θεωρουμένου, ἀφίκετο εἰς Παρισίους τὴν 11 Ἰουλίου 1793 μετὰ τῆς ἀκλονήτου ἀποφάσεως τοῦ νὰ φονεύσῃ τὸν Μαρά, πρὸς ἐκδίκησιν τῶν θυμάτων αὐτοῦ τοῦ θηρίου. Τὸν χρόνον τῆς ἐπαύριον ἐχρησιμοποίησε πρὸς μελέτην τῶν μέσων τοῦ σκοποῦ της. Τὴν ἐσπέραν ἐνῷ εἰσῆρχετο ἐν τῷ ξενοδοχείῳ βεβαρνημένη μὲν ὑπὸ τῆς πυρετώδους κοπώσεως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀποτεθαρρημένη, παρετήρησεν ἐν τῷ φατνώματι ἐνὸς καθρέπτου, ἀγγελίαν τινὰ τοῦ Λεκλέρ. Φαίνεται : ὅτι πολλὰς τοιαύτας θὰ εἶχε διανείμει ὁ πτωχὸς σοφὸς ἀπανταχοῦ χάριν πελατῶν καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου.

Ἡ Καρλόττα ἠθέλησε νὰ ἰδῇ τὴν τύχην της, καίτοι ἀποφασισμένη ν' ἀποθάνῃ. Τὴν 13 Ἰουλίου, λίαν πρωτῇ, ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ μάντεως. «Κύριε, τῷ εἶπε, κλίνουσα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν γῆν, ἐκ φόβου μήπως τὸ βλέμμα προδῶσῃ τὴν ιδεάν της, μία κυρία φίλη μου, θὰ ζητήσῃ σήμερον παρὰ τινος ἰσχυροτάτου μέλους τῆς Συνελεύσεως μίαν σπουδαιοτάτην ἐκδούλευσιν. Καθὸ ἐνδιαφερομένη καγὼ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ διαθήματος τούτου, δύναμαι νὰ ἐπιτύχω διὰ τινος μέσου καὶ χωρὶς νὰ σᾶς δώσω ἄλλας ἐπεξηγήσεις περίληψιν τινὰ τῶν ἀναμενουσῶν ἡμᾶς εὐοίωνων ἢ δυσοίωνων περιπετειῶν ; . . »

Ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς ὥραιας νεάνιδος, ἥς τὸ ὑποτρέμον ἀνάστημα προῦδιδεν ἐσωτερικὴν διαμάχην, ὁ Λεκλέρ ἐνόμισεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐρωτικῆς τινος ὑποθέσεως, «Δεσποινίς, τῇ εἶπεν, οὐδέποτε νέα τις ἐξῆλθε τοῦ ταπεινοῦ γραφείου μου χωρὶς νὰ συναποφέρῃ καὶ ἐν μει-

διάμα τῆς Προνοίας. Δὲν ζητῶ νὰ μάθω οὐδὲν τῶν μυστικῶν σας, καὶ ὅμως θὰ σᾶς εἶπω ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν. Καθῆσαστε πρὸ τῆς μικρᾶς ταύτης τραπέζης, ἀρκοῦντως μακρὰν τῆς ἐμῆς κειμένης, ὅπως μὴ δύνάμην ν' ἀναγνώσῃ ὅ,τι θὰ γράψῃτε. Λάβετε αὐτὴν τὴν δεσμίδα τῶν λευκῶν χαρτίων· γράψατε ἐφ' ἐνὸς ἐκάστου ἀνὰ ἓν γράμμα ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπωνύμιον τοῦ προσώπου, χάριν τοῦ ὁποίου θέλετε νὰ συμβουλευθῇτε τὸ μέλλον. Προσθέσατε κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον τὴν ἀκριβῆ ἐκφρασιν τῆς ἐπιθυμίας ἢ τῆς θελήσεώς σας, καὶ περᾶντε αὐτὴν διὰ τῶν ὀνομάτων, τῶν ἐπωνύμων καὶ τῶν τίτλων τοῦ ἰσχυροῦ προσώπου, περὶ οὗ μοὶ ὠμίλησατε. Ἄν ἔχητε νὰ σημειώσῃτε ἀριθμοὺς ἢ ἡμερομηνίας, δέον νὰ σημειώσῃτε ταῦτα οὐχὶ δι' ἀριθμῶν, ἀλλ' ὀλογράφως. Θ' ἀναμιξῇτε εἰτα ὅλα αὐτὰ τὰ χαρτῖα μέχρις ὅτου ἐξαφανισθῶσι τὰ ὀνόματα καὶ πᾶν ἔχνος τῆς γραφείσης ἐννοίας. Τὸ μυστικόν σας θὰ κρυφθῇ οὕτως ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ χάους, ἐξ οὗ θὰ ἐξέλθῃ μία ἀπάντησις. Μετὰ τὴν πρᾶξιν θὰ συναποφέρῃτε τὰ χαρτῖα, πρὸς πλείονα ἐξασφάλησιν τοῦ μυστικοῦ σας.

Ἡ Καρλόττα ἔγραψε ταχέως τὰ ἐξῆς, ἐνῶ ὁ Λεκλέρ ἔστρεφε τὴν κεφαλὴν, ὅπως μὴ διαταράξῃ τὴν πελάτιδά του.

«Le treize juillet mil sept cent soixante-trois, Charlotte de Corday d'Armont veut tuer, à Paris, d'un coup de couteau, Jean-Paul Marat, député à la Convention nationale de la République française »

Ἡ Καρλόττα διὰ τῶν 164 τούτων γραμμάτων, τῶν σημειωθέντων ἐπὶ ἰσαριθμῶν χαρτίων, ἀπετέλεσε, διὰ τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν, τὸ παρὰ τοῦ Λεκλέρ λεγόμενον χάος· διασταυρώσασα εἰτα τὰς χεῖρας ἀνέμενεν ἐν σιγῇ.

Ὁ γέρων βενεδικτίνος συλλέγων τὰ ἐν λόγῳ χαρτῖα τὰ ἔθετε κατὰ σειρὰν ἐν πολλοῖς συγκεντρικοῖς κύκλοις, ὧν τὴν περιφέρειαν διέτρεχε βραδέως τὸ ἐταστικὸν βλέμμα του· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ φυσιογνωμία του ἐνεψυχούτο· ἀποσπᾶσας δὲ ἐκ τῶν κύκλων ἀπέκρυφεν ἐν τῇ ἀριστερᾷ του, τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τὰ ἐνθεν κακείμενα περισυλλεγέντα γραμματα, μέχρις ὅτου ἐναπέμειναν τὰ ἐξῆς 6: L, Z, C, R, A, A,

Ἡ πρᾶξις αὕτη διήρκεσε δέκα λεπτά. Ἡ Καρλόττα παρηκολούθει ταῦτα διὰ τοῦ βλέμματος, μὴ ἐννοῶσα ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα. Αἰφνης ὁ Λεκλέρ ἐπαναφέρει τὸ χάος, ὅπως ἐξαφανίσῃ τὴν παρ' αὐ-

τοῦ ἀναγνωσθεῖσαν ἔννοιαν. Ῥίψας εἶτα τὰ χαρτία ἐνώπιόν του, μετὰ χειρονομίας πλήρους ἀθυμίας. εἶπεν:

— Εἰσθε βεβαία, δεσποινίς, ὅτι δὲν ἐκάματε κανέν λαθρὸς εἰς ὅ,τι ἐγράψατε ; . . .

— Οὐδέν, ἀπήντησεν ἡ Καρλόττα.

— Τότε, ἐπανελάβεν ὁ μάντις, μίαν μόνην συμβουλὴν συνεσεως δύναμαι νὰ σᾶς δώσω. Νὰ μὴν ὑπάγῃ ἡ φίλη σας πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ἄνθρωπον θὰ ἦτο διάβημα ἀνωφελές.

— Διατί κύριε ; . . .

— Σᾶς δίδω τὸ παράδειγμα τῆς φρονήσεως, σιωπῶν.

Τῶνόντι δὲν ἠδύνατο ὁ Λεκλέρ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς μίαν ἄγνωστον δεσποσύνην τὴν φρικώδη ἀπαντησιν τῆς Μοίρας. Ἰδοῦ δὲ αὕτη :

«Ce coup tuant, planté en ta poitrine, doit te tuer, à Paris en bain, livide Marat. — L'échafaud conversionnel est le piédestal d'ou cettet martyce, couronnée de la vorta antique, doit planer sur le monde.»

Τὰ 6 ἔφωνα γράμματα L, Z, C, R, A, A, ἐδήλουν «LividI Zona Cruoris Rubefacit Amplexantem Aquam». δηλ. «Κύκλος αἵματος πελιδνοῦ ἐρυθραίνει τὸ περιβάλλον τὸ πτώμα ὕδωρ.» Ἡ μαντικὴ αὕτη εἰκὼν ὑπεδήλου τὸν λουτήρα, ἐν ᾧ ὁ Μαρά ἐπλήγη δι' ἐγχειριδίου.

Ὁ Λεκλέρ οὐδόλως ὑπέθετεν ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του τὴν μαρτυρα ἐκείνην, ἥτις ἀνύψου τὸν φόνον εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀφροσύσεως. Ἐνόμισεν ἑαυτὸν παίγνιον τῶν ἐμπνεόντων τοὺς χρησμοὺς Δαιμονίων, ἐνῶ ἡ Καλόττα ἀποσυρομένη μετεμελεῖτο διὰ τὸ παιδαριώδες παρὰ τῷ μάντει διάβημά της. Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἰδίας ἐκείνης ἡμέρας ἐξεπληροῦτο τὸ ἥμισυ τοῦ χρησμοῦ, ὁ δὲ Λεκλέρ καθὸ μὴ λησμονήσας τὴν ἀπάντησιν τῆς Μοίρας, ἠδυνήθη νὰ ἐπανασκευάσῃ λέξιν πρὸς λέξιν τὰ ὀνόματα τῆς δεσποσύνης δὲ Κορδαί, τὰ τοῦ Μαρά καὶ τὴν ἐκφρασιν τοῦ ἐκδικητικοῦ ἐγχειριδίου.

Τὸ Προγνωστικὸν τῆς Μοίρας κατέστη κατηγορηματικώτερον ὅτε ὁ Ῥοβεσπιέρος προσῆλθε καὶ αὐτὸς νὰ διερευνήσῃ τὸ μέλλον του. Συνωμίλησε κατ' ἀρχάς καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ τοῦ ἐρμηῖτου τοῦ προαστείου Σαὶν-Μαρκῶ περὶ τῶν ἀρχαίων μυστηρίων· πεισθεὶς δὲ

περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν γνώσεων τοῦ προφήτου, ἀπεφάσισε νὰ ὑποβάλῃ τὴν προσωπικότητά του ὑπὸ τὸ μαντικὸν ἐνεργήμα. Ἡ προσωπικότης του ἐξετέθη οὕτως :

«Maximilien-Mari-Ididore-Robespierae, député à la Convention nationale de la République française.»

Ἰδοὺ δὲ ὁ ἐξαχθεὶς χρησμός :

«Républicain rare,... inflexible,... il ira mourir décapité, aneum de la nstion, parvoté de sesennemis.»

Ἐμειναν 6 γράμματα ἄφωνα, Α, Ι, Ε, Ε, Ο, Q, δηλοῦντα : «Ab iniquis Everans, Extortus Odio Quiritum,» δηλ. : «'Ανατραπείς παρὰ τῆς συμμορίας τῶν κακῶν, βασανισθεὶς παρὰ τοῦ μίσους τῶν ἀστῶν.» Τὸ συμπλήρωμα τοῦτο τοῦ χρησμοῦ ἐπεβεβαιώθη τῷ 1794 διὰ τινος γεγονότος δεικνύοντος μέχρι τίνος βαθμοῦ δύναται νὰ προβῇ ἡ πολιτικὴ λύσις α. Τὸν Ῥοβεσπιέρον καίτοι βαρέως πληγωμένον κατὰ τὴν κράτησίν του (εἴτε ἄφ' ἑαυτοῦ, εἴτε παρὰ τοῦ βουλευτοῦ L. Bourdon), οὐχ ἥττον ἔσυρον ὅλως αἱματόφυρτον εἰς ἓν μέρος πλησίον τῆς Συνελεύσεως, καὶ ἐκεῖ, οἱ ἑταῖροι, οἱ τὴν προτεραιάν τρέμοντες ἔμπροσθέν του, παρήρχοντο πρὸ αὐτοῦ ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον περιυβρίζοντες τὴν ἀγωνίαν του.

Ὁ Βονοπάρτης ἔζη τῷ 1795 ἐν Παρισίοις, ἀργός, ἐν ἀποθαρρύνσει, ἐν στενοχωρίᾳ, ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου προαισθήματος τοῦ μέλλοντος προορισμοῦ του. Ἡ τύχη, αὐτὸς ὁ Θεὸς τῶν ἀργῶν, τὸν ὠδήγησε μίαν ἡμέραν παρὰ τῷ Λεκλέρ, μετὰ τὴν πρόθεσιν νὰ περάσῃ ἐκεῖ ὀλίγον καιρὸν ἀσχόπως (tuer le temps). Ὁ μάντις κατεγίνετο τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ εἰς ἓν ὠροσκοπίον. Ὁ Βονοπάρτης, ῥίψας βλέμμα ἐπὶ τῶν κύκλων, τῶν τριγώνων, τῶν ὑπολογισμῶν, αὐτῶν τῶ ἀποκρύφων μαθηματικῶν, ἐκινήθη τὴν περιέργειαν καὶ ἐπεθύμησε νὰ πειραματισθῇ καὶ ὁ ἴδιος. Ἡ ἐρώτησις τῆς ἡμερομηνίας τῆς γεννήσεώς του τῷ ἔφανε φυσικῇ, προκειμένου νὰ ὀρισθῶσι τὰ πρῶτιστα σημεῖα τοῦ ὠροσκοπίου· ἀλλ' ὅτε προσεκλήθη νὰ προτείπη τὰ ὀνόματα, ἐπώνυμα, τίτλους καὶ ἐπάγγελμα, ὅπως δι' αὐτῶν ὀρισθῶσι καὶ τὰ σημεῖα τοῦ ἐρμητικοῦ ἐνεργήματος, τοῦ ὑποδειλοῦντος τὴν κλειδα τοῦ μέλλοντος, τότε ἐθεώρησε τὴν ἀνάκρισιν ἐξερχομένην τῶν ὀρίων καὶ ἡγέρθη ἀποτόμως πρὸς ἀναχώρησιν.

— «Σφαλλεσθε ἴσως ὀπισθοδρομοῦντες, τῷ εἶπε πράως ὁ Λεκλέρ, καθότι ἡ τέχνη μου εἶνε ἰσχυροτέρα παρ' ὅσον φαντάζεσθε. Ἐκτός τούτου, ὑπάρχει μία προφητεία ἐνὸς κάποιου κόμητος δὲ-Καλλιόστρου πρὸ δέκα ἐτῶν περὶ τῆς μήπω τότε ἀρξαμένης Ἐπαναστάσεως, δι' ἧς ἀγγέλλεται ὅτι ἓνας Κορσικανός, ἐκλελεγμένος ὑπὸ τοῦ λαοῦ θὰ τὴν ἐπεραίου, ἴσως διὰ δικτατορίας. Θὰ ἦτο λοιπὸν καλὸν διὰ σᾶς μέλλον, ἀφοῦ εἰσθε Κορσικανός, δοθείσης δὲ τῆς περιπτώσεως ἤδη, καὶ ἂν ἡ Τύχη ὑμᾶς ἐξέλεξε, μᾶλλον θὰ ὠφεληθῆτε, προειδοποιούμενος περὶ τούτου.

Ἄλλ' ὁ Βονοπάρτης νομίσας ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν του κανένα γέροντα μανιακὸν ἢ κανένα ἐπίτριπτον ἀγύρτην ἀφορῶντα τὸ βαλάντιόν του, ἔρριψεν ἐν μικρὸν νόμισμα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀπῆλθε.

Μετὰ τέσσαρα ἔτη τὴν 8 9βρίου 1799, τὴν προτερίαν τῆς διασήμευ ἡμέρας, ἀποκληθείσης 18 brumaire, ὁ παρὰ τῆς Συνελεύσεως παυθεὶς στρατηγὸς εἶχε γίνῃ ἐπὶ τῆς Πενταρχίας ὁ εὐνοούμενος τῆς Μοίρας, ἧς τὸν διερμηνέα εἶχε περιφρονήσει. Ἦτο ἐστεμμένος ἐκ τῶν δαφνῶν τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἦτο ἡ ἐνσάρκωσις τῆς Νίκης· ἵνα δὲ τὰ πάντα ὑπὸ τοὺς πόδας του θέσῃ, δὲν ἐναπέμεινεν αὐτῷ ἢ τὸ τολμῆσαι, τοῦτο δὲ καὶ ἐσκόπεε τότε. Τὸ σχέδιον εἶχε διαγραφῇ, ἡ ἐπιτυχία ὑπολογισθῇ, ὁ κίνδυνος προμαντευθῇ. Οἱ μὲν ἄνθρωποι τῆς ἐνεργείας ἀνέλαβον ἕκαστος τὸ μέρος τοῦ, ὃ δὲ ἄνθρωπος τῆς ἰδέας διεσκέπτετο ἀναμένων τὴν στιγμήν τοῦ ὑπερπηδῆσαι τὸν Ρουβίκωνα. Διασκεπτόμενος ἐν τῷ βάθει ἐνὸς μονήρους διαχωρίσματος καὶ βυθισμένος εἰς ἐκεῖνο τὸ εἶδος τοῦ ἐν ἐργηγόρσει ὀνείρου, τοῦ παραγομένου ἐκ μεγάλης τινὸς διεγέρσεως πυρετώδους τινὸς πνεύματος ἀνεμνήσθη τοῦ γέροντος τῆς ὁδοῦ τῆς Βρόσεως, τοῦ Ἑρμηίτου, νομίσας τῇ στιγμῇ ἐκεῖνη ὅτι ἡ προφητεία τοῦ Καλλιόστρου ἦχει εἰς τὸ οὐ· τοῦ ὡς ἦχος κώδωνος μεμακρυσμένου.

Ἄ! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, προσπαθῶν ν' ἀποδιώξῃ τὴν ἀρχομένην παραίσθησιν· θὰ καταλάβῃ καὶ ἐμὲ ἡ τρέλλα αὐτοῦ τοῦ γελοίου γέροντος! . . . Θὰ ἔχω τὴν παιδαριώδη ἀδυναμίαν νὰ ἐπηρεασθῶ ἐξ ἐπικινδύνου τινὸς φαντασμαγορίας; . . . Ἐ! . . . τέλος πάντων. . . καὶ ἂν συνέβαινε τοῦτο . . . Ἀνέγων κάπου ὅτι ὁ Καῖσαρ, ὁ Ρισελιεύς, ὁ Μαζαρίνος, οἵτινες δὲν ἦσαν βεβαίως στενοκέφλοι, ὅχι μόνον δὲν περιεφρόνουν τοὺς τοιοῦτους ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ ἐγίνωσκον νὰ ἐπωφελῶνται αὐτῶν. . . Εἶδον ὡσαύτως εἰς Αἴγυπτον ὅτι οἱ Ἄρα-

βες σεβονται τοὺς τρελλούς; ὡς ὄντα ἐπιφασθέντα ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ . . . Τίς δύναται νὰ τολμήσῃ νὰ ἐξηγήσῃ τί συμβαίνει κατὰ τινας στιγμὰς, ἐν τισι πνεύμασι θεωρουμένοις ὡς διχτεταραγμένοις, διότι ζῶσιν ἐν ἰδιάζοντι κόσμῳ, οὕτινος τὴν κλεῖδα στερούμεθα ; . . . "Ἄν αὐτός ὁ Πέτρος Λεκλέρ ἐτύγγανεν ἐν τῶν τοιούτων πνευμάτων ; . . . "Ἄν μετέβαινον νὰ τὸν ἐπαινίδω, . . . καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ αὐτὸ τὸ μέλλον, . . . *θρίαμβον* ἢ καταστροφὴν, . . . ἐξ ἧς ὀλίγαι μόνον ὥραι μὲ διαχωρίζουν : . . . Τὸ ἀτάραχον λογικόν μου δὲν θὰ καταπλαγῇ οὐδὲ θ' ἀποθρυνθῇ· δυνατόν δὲ ν' ἀποκαλύψῃ ἀπρόοπτόν τι φῶς, ἐκθρῶσκον τοῦ τοιούτου, ἔστω καὶ φαντασμαγορικοῦ διαθήματος . . . ναί, . . . θὰ ὑπάγω . . . »

Ἦτο ἐσπέρα· ὁ Λεκλέρ δὲν τὸν ἀνεγνώρισεν. Οὐδὲν εἶχε μεταβληθῇ ἐν τῷ πενιχρῷ οἰκίσκῳ του.

— Κύριε, τῷ εἶπεν ὁ Βοναπάρτης, δίδων αὐτῷ σύναμα ἐν χρυσοῦν νόμισμα, δύνασθε νὰ μαντεύσητε ἐπὶ μιᾶς ὑποθέσεως· λίαν κατεπειγουσῆς ;

— Διὰ τοῦ Ὠροσκοπίου, ὄχι, ἀπήντησεν ὁ γέρον· διότι ἀπαιτοῦνται ὑπολογισμοὶ ἐκτενεῖς· ἀλλὰ διὰ τῶν Σιδυλλείων Προγνωστικῶν καί, ἀρκεῖ ἡ ὑπόθεσις νὰ ὀρισθῇ σαφῶς.

— Ἄλλ' ἂν αὕτῃ ἡ ὑπόθεσις περικλείῃ μυστικόν τι σπουδαῖον ; . . ἂν π. χ. πρόκειται περὶ γυναικός, ἐνδιαφερομένης ν' ἀποκρύψῃ τὸ μυστικόν καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικόν της ἀκοῆν ; . . .

— Ἐστω· ἡ γυνὴ αὕτη θὰ φυλάξῃ τὸ μυστικόν της· ἰδοὺ δὲ πῶς. Ἡ ἐρώτησις δέον νὰ περιλαμβανῇ τὰ ὀνόματα, τὰ ἐπώνυμα, τὰ παρῶνυμα, τοὺς τίτλους καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐρωτῶντος τὴν Μοῖραν· ἐκτὸς τούτων καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ζητήματος, σαφῶς καὶ περιληπτικῶς ἐκπεφρασμένον. Ἡ ἔκφρασις τούτων συμπεριλαμβάνεται βεβχίως ἐν τινι ἀριθμῷ γραμμάτων, ἅτινα δέον νὰ γραφῶσιν ἐπὶ ἰσαριθμῶν τεμαχίων χάρτου· ἅπαντα δὲ τὰ γράμματα ταῦτα ἀναμιγνύονται μέχρις οὗ σχηματισθῇ ἐν χάος. Τὰ λαμβάνω κατόπιν καὶ τὰ τοποθετῶ κυκληδόν, ἐρωτῶν μόνον ἂν πρόκειται περὶ ἀνδρὸς ἢ γυναικός. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ ἀναμενόμενος χρησμός μοι ἐμπνέει ἐπὶ τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ κύκλου, δι' οὗ διεισδύω εἰς τὴν ἀπόκρυφον ἐννοιαν, καθόσον οὗτος ἐκτυλίσσεται. Λοιπόν, κύριε, ἰδοὺ γραφίς καὶ ἀρκετὰ τεμάχια χάρτου πρὸς χρῆσιν σας.»

Ὁ Βοναπάρτης γράψας ταχέως τὴν ἐρώτησίν του ἐπὶ 119 δελ-

τίων, τὰ ἀνέμιξε καλὰ πρὸς ἐξάλειψιν πάσης ἐννοίας καὶ τὰ ὤθησεν ἔμπροσθεν τοῦ Π. Λεκλέρ, ὅστις τὰ ἐτακτοποίησεν ἐν κύκλῳ.

Τὸ ζήτημα συνέκειτο, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ μάντεως, ἐκ τῶν ἐξῆς λέξεων :

«Que devientra la Corse Napoléon, Bonaparte, generale parsuit du coup d'État risqué parlui, a Paris le six-huit brumaire milseptcent nonente neuf . . .»

— Τῇ ἀληθείᾳ, κύριε, εἶπεν ὁ Λεκλέρ, μετὰ τινας στιγμὰς διασκέψεως, μὲν ὠμιλεῖτε πρὸ ὀλίγου δὲν γνωρίζω περὶ τίνος μυστικοῦ μᾶς γυναικίος, καὶ ὅμως δὲν βλέπω οὐδόλως γυναικίον τι ἐν τῇ ὑποθέσει σας. Ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ζήτημα, ὅτισιδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ περὶ οὗ πρόκειται, ἰδοὺ τί ἀναγινώσκω διὰ τῶν 119 γραμμάτων σας :

«En mil huii cent quatre, ilmontera sur le trone à pidue, puis, coupé, en dixet nnsera renversé prr la eanonade du-soldat d'Angleterre . . .»

Ἡ λέξις θρόνος καὶ ἡ ἐποχὴ 1804 θὰ συνεκίνησαν βεβαίως τὸν Βοναπάρτην· καὶ ὅμως ἐξηκολούθησεν οὗτος διατελῶν κρυφίους καὶ ἡρώτησε διὰ τόνου ἐντελῶς ἀδιαφόρου τί νὰ ἐσήμκινον αὐτὰ τὰ δύο αἰνίγματα : trône à pique coupé en cix etum.

Οἱ χρησμοί, ἀπήντησεν ὁ Λεκλέρ, ἐνέχουσιν ἐνίοτε ἐν μέρος, διασφηνιζόμενον μόνον μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συμβεβηκότος. Μολαταῦτα βλέπω ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ trône à pique, ἐν εἶδος μεγάλης στρατιωτικῆς ἀσπίδος, ἐν κράτος περιστοιχούμενον ὑπὸ καισαρικῶν σημαίων· τὸ ἄλλο αἰνίγμα εἶνε ὁ ἀριθμὸς δηλῶν τὴν τομὴν τοῦ χρόνου : δέκα καὶ ἐν ἐνούμενα παράγουσι τὸν ἀριθμὸν ἑνδεκα, ὅστις προστιθέμενος εἰς τὸν 1804 προσδιορίζει τὸ 1815 ὡς ἐποχὴν τῆς κινδυνώδους ἐμφανίσεως τοῦ ἀγγλου στρατιώτου. Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε ἀπλῆ εἰκασία. Ἀλλωςτε, ἰδοὺ ὅτι ἐκ τῶν 119 γραμμάτων ἑναπέμειναν 13 ἄφωνα B, O, P, P, I, A, I, B, I, P, A, U, F, ἅτινα δεόν νὰ ὁμιλήσωσι καὶ αὐτά. Οἱ ἀρχαῖοι μάντεις θὰ τὰ ἐθεώρουν ὡς ἀρχικὰ γράμματα 13 λατινικῶν λέξεων. Ἀναγγέλλουσι δ' ὡσαύτως, ἀνύψωσιν καὶ κατὰπτωσιν τῆς τύχης :

«Bis Oriens, Populi Princeps, Jn Altum Incedit. Bis Incidit : Per Anglos Ultima Fata. » δηλ. : «Δις ἀνυψοῦται ἡγεμὼν τοῦ λαοῦ καὶ περιπλανᾶται εἰς τὰ ὕψη· Δις πίπτει τὸ τελευταῖον μοιραῖον προελεύσεται παρὰ τῶν Ἀγγλων.»

Ὁ Βοναπάρτης ἐφρικία ἐνδομύχως ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει τοῦ θρόνου παρὰ τινος μυστηριώδους γέροντος καὶ ἐντὸς μιᾶς καλύβης. Διὰ τοῦ τοιούτου λοιπὸν προγνωστικοῦ ἐφαίνετο ἐξησφαλισμένη ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπαύριον. Ναί . . , ἀλλ' ἂν ὁ χρησμὸς οὗτος ἦτο τυχαῖόν τι ἀποτέλεσμα, καὶ οὐχὶ σχέδιον τῆς προνοίας ; . . .

Ἐσκέφθη ν' ἀποπειραθῇ καὶ ἐτέραν δοκιμαστικὴν ἐξέλεγξιν.

— Κύριε, εἶπεν εἰς τὸν Λεκλέρ, ἐπιτρέψατέ μοι καὶ δεῦτερον πείραμα.

Ἐγγραψε δὲ ἐπὶ 69 χαρτονίων τὰ ἐπόμενα 69 γράμματα :

« Josephino-Marie-Rose de Zascher de la Pagerie femme du général Napoleon Bonaparte. »

Ἐνεργήσας ἔπειτα τὸ χάος εἶπε : Προσπαθήσατε τώρα ν' ἀναγνώσχη ἐναργῶς · πρόκειται περὶ κυρίας περὶ ἧς ἐνδιαφέρεται τις τὰ μάλα.

Ὁ Λεκλέρ, διασκεφεθεὶς ἀρκετά, ἀπήντησε σείων τὴν κεφαλὴν.

« Trop agée, . . le diadème Impériale, porté en segonc mariage, neferapas le bonheur. »

— Ἀρκεῖ ! ἀρκεῖ ! ἀνεφώνησεν ὁ Βοναπάρτης· οἱ λογόγριφοί σου ἐνέχουσι μωρίαν βαρυτέραν τῶν Ἰυραμίδων ! . . .

Διασκορπίσας δὲ διὰ βιαίου κινήματος τῆς χειρὸς τὰ καυμένα τὰ μικρὰ καρτόνια ἐξῆλθε μανιώδης . . .

« Καὶ ἄλλον πελάτην ἐχάσαμεν ὑπεμορμύρισεν ὁ Λεκλέρ συλλέγων αὐτά· ἀπὸ πολλοῦ μὲ καταδιώκει τῷ ὄντι ἡ ἀποτυχία. »

Δι' ἡμᾶς (4) ἀναγνώσαντας τὴν ἐρώτησιν πρὸ τῆς ἀποκρίσεως, ὁ

(4) Σ. Μ. Ἀποπερατῶν ὁ P. Christian κατὰ τὸ 1839 τὸ σύγγραμμά του « Paris Historique » τῇ συνεργασίᾳ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ch. Notier, ἦλθεν εἰς διμιλίαν μετὰ τοῦ φίλου τούτου περὶ Μαγείας, ὡς ἀναφέρει ἐν τῷ συγγράμματι « Histoire de la Magie κλπ. » Ὁ Nodier σπουδάσας τὸ ζήτημα καὶ κάτοχος μάλιστα τῆς σολ ομοτικῆς (grimoire) τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, ἐξεφράσθη ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς Μαγείας.

Ἐκ τῶν σοφῶν μετὰ τοῦ Nodier διαλέξεων ὁρμώμενος ὁ Christian καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ἀρχαίων συγγραφῶν καὶ ἄλλων σολομονικῶν, ἀνακαλυφθεισῶν μεταξὺ τῶν δημοσιευθέντων μοναστηριακῶν βιβλίων, ὦν τὴν κατὰξιν καθὼ βιβλιοφύλαξ τοῦ Ὑπουργείου, εἶχε φροντίσει, ἐνεβάθυνεν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Μαγείας καὶ ἡδυνήθη οὕτω καὶ αὐτὸς νὰ προκαλῇ ἀλανάστους χρησιμοδοτήσεις.

χρησμός οὐδόλως εἶνε περιφρονητέος· ἡ σιβύλλειος μύησις δὲν ἡδύνατο κάλλιον νὰ διευθύνῃ τὸν συνειρμόν τῶν μεταθέσεων.

Ἐμμενον 3 γράμματα ἄφωνα, H, E, Δ, δηλοῦντα :

«Honores,-Divortium-Eclipsis, δηλ. τὸ διαζύγιον (Δ) κείμενον μεταξὺ τῆς δόξης τοῦ θρόνου (H) καὶ τῆς ἐκλείψεως (E) αὐτῆς τῆς μαγικῆς εὐτυχίας, ὑπὸ τὴν θλιθεράν σκιάν τοῦ πύργου Mal-maison, ὅστις διὰ τὴν Ἰωσηφίνην ὑπῆρξεν ἡ οἰκία (maison) τῆς δυστυχίας (mal . . . heur.

Ἦ Ἰδοὺ τί δὲν ἔλαβε καρὸν ν' ἀπαντήσῃ ὁ Λεκλέρ εἰς τὸν ἀνυπόμονον στρατηγόν, προκατεκλημμένον τότε ὑπὸ τῶν φλεγόντων ἐνδιαφερόντων τῆς ἐπαύριον. Ὁ Θεὸς ἔστρεφεν ἐν φύλλον τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου.

Ὁ Ναπολέων, πρῶτος ὑπατος τῆς 18 brumaire, ὑπατος ἰσόβιος τῇ 4 Αὐγούστου 1802, αὐτοκράτωρ τῇ 18 Μαΐου 1804, βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας τῇ 26 Μαΐου 1805, ἀνεμέτρα πλέον τὸν χρόνον διὰ τῶν νικῶν του. Ἀλλὰ τῇ 20 8ορίου 1805 ἡ ἡχώ τῆς ναυμαχίας τοῦ Τραφαλγάρ, εἰς ἣν ἐνίκησαν οἱ Ἀγγλοὶ, ἐπανάφερεν εἰς τὴν μνήμην του τὴν ἀόριστον ἀπειλὴν αὐτοῦ τοῦ στρατιώτου τῆς Ἀγγλίας, ἧς τὸ ἀπαίσιον αἶνιγμα εἶχε προεικάζει ὁ Λεκλέρ. Ἡ καταστροφή τοῦ γαλλικοῦ στόλου καθίστα τὴν Ἀγγλίαν κυρίαρχον τοῦ Ὠκεανοῦ· καὶ ἐνῶ ὁ Ναπολέων κατέκτα τόπους, ὧν ἡ κτίσις ἦτο πρωταρινὴ καὶ διαμφισβητήσιμος, ἡ Ἀγγλία, ἄνευ ἀντιζήλων μένουςα, θὰ ἔδρυν ἀνέτως τὸ ἰνδικὸν κράτος τῆς ἐπὶ 80,000,000 δούλων. Οἱ δύο κολοσσοὶ τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ἐμεγαλύνθησαν παραλλήλως τόσῳ πολῷ, ὥστε ἐπέκειτο ἡ ἀνάγκη, δοθείσης τῆς περιστάσεως, νὰ περιέλθωσιν εἰς τρομεράν σύγκρουσιν. Καὶ ὅμως οὐδεὶς ἐφαντάζετο ὅτι ὁ κίνδυνος θὰ ἦτο καθ' ἡμῶν, διότι τὸ πυροβόλον τῆς Αὐστερλίτσης κατέπνιξε παραχρῆμα τὴν φωνὴν τοῦ πυροβόλου τοῦ Τραφαλγάρ, ἡ δὲ συνθήκη τοῦ Πρεσβούργου κατετάραξε τοὺς Ἀγγλοὺς. Οὐχ' ἦττον ὅμως ὁ μέγας χορτοκόπος τῆς Εὐρώπης ἀνησύχει, κατὰ τινὰς στιγμὰς, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τὸν εἰς δέκα καὶ ἐν κεκομμένον καὶ τὸ φάντασμα, τὸ ὀπισθεν τοῦ προβλήματος τοῦ σιβυλλείου προγνωστικοῦ ἐνεδρεῖον.

Ὁ Πέτρος Λεκλέρ ἀντημείφθη δαψιλῶς κατὰ τὴν ἀνακλήρουσιν τῆς Αὐτοκρατορίας, ἐνεκα τῆς ἐκπλήρωσεως τοῦ πρώτου ἡμίσεος τῆς προρρήσεώς του. Ἀπὸ τοῦ 1804 ἐνεκατέστη ἐν τοῖς παραρτήμασι τοῦ μεγάρου Σαῖν-Κλού, ἄγων τότε τὸ 79 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ περιποιητικῶν φροντίδων, τῇ διαταγῇ κυρίου, βεβαίου ὄντος περὶ τῆς εἰς ταύτην ὑπακοῆς τῶν ὑπαλλήλων. Ἡ γεροντικὴ ἡλικία του ἐφαίνετο ἀνχθάλλουσα ὑπὸ τὴν δρόσον τῶν πρὸς αὐτὸν εὐεργετημάτων. Ὁ Ναπολέων τὸν ὥρκισε νὰ μὴ ἀποκαλύψῃ εἰς οὐδένα τὸ παράδοξον τῶν πρώτων σχέσεών των. Εἶχεν ἐνεργήσῃ νὰ θεωρεῖται παρὰ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἀρχαῖος καὶ πολῦτιμος ἀσιανολόγος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ἰνστιτούτου· ἐν δὲ τῇ αὐλῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ ἐπεκράτει ἡ πειθαρχία ὡς ἐν στρατῶνι, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ῥίψῃ βλέμμα πέραν τοῦ ἐπιτάγματος.

Τὰ τὴν Εὐρώπην ἀναρύσσοντα συμβάντα τοῦ 1805 διεχώρισαν, εἰς τὸ μὴ ἐπανιδεῖν τὸν εὐεργέτην ἀπὸ τοῦ εὐνοουμένου. Ἐνῶ δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ ἀνῆρχετο τὰ ὑψηλότερα ἄκρα τῆς τύχης, ὁ Λεκλέρ διενήργει κρύφα καὶ ἀπετελεῖου τὸ σχεδίασμα τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ μέλλοντος. Αἰσθανόμενος ὅτι ἡ ζωὴ του ἤρξατο ἀποσπωμένη κατὰ μικρόν, ἠθέλησε νὰ ἐκτίσῃ τὸ τῆς εὐγνωμοσύνης χρέος του πρὸς τὸν Ναπολέοντα κληροδοτῶν αὐτῷ τὰς τελευταίας προειδοποιήσεις τῆς Εἰμαρμένης. Ἡ διαθήκη του αὕτη σφραγισθεῖσα ἐν τρισὶ περικαλύμμασι θ' ἀπεστέλλετο, ὡς εἶχε νομίσει ὁ Λεκλέρ, μετὰ τῶν ἐγγράφων τοῦ Κράτους. Ἐμπιστευθεῖσα ὅμως εἰς χεῖρας ἀναξιοπίστους, ἐδημεύθη, θεωρηθεῖσα ὡς αὐθάδης μαωρία, ἣν δὲν ἔπρεπε δῆθεν ν' ἀποστείλωσιν εἰς τὴν Α. Μ. Διὰ τινος ἰδιοτροπίας τῆς Τύχης (ἂν ὑπάρχῃ τύχη), ἀνεκάλυψα αὐτὸ τὸ περιέργον ἐγγράφον τῷ 1839 κατὰ τινὰ δημοπρασίαν τῶν βιβλίων ἐνὸς ἱατροῦ φρενολόγου. Ἰδοὺ τὸ περιεργότερον ἀπόσπασμα τοῦ ἐγγράφου.

... «Μεγαλειότατε, ὑπερπληρωθεὶς εὐεργετημάτων παρὰ τῆς Υ. Μ. ὀφείλω νὰ εἶπω τὴν ἀληθειαν, ἣ τοῦλάχιστον ὅ,τι μοῦ φαίνεται ὡς τοιαύτη.

... «Ὅτε, ἄγνωστός μοι, τὴν 7 Νοεμβρίου 1799 ἐπεσκέφθητε τὸ πενιχρὸν οἰκημά μου, εἵχετε ὑποβάλλει ὑπὸ τὸ Μοιραῖον Προγνώστικόν τὴν ἐρώτησιν ταύτην :

«Τί θ' ἀπογίνῃ ὁ Κόρσος Ναπολέων Βονοπάρτης, στρατηγός,

μετὰ τὴν ἀποκινδύνευσιν τοῦ ἐν Παρισίοις πρᾶξικοπήματος αὐτοῦ τὴν 18 βρυμαίρ 1799; . .

Ἡ Υ. Μ. δὲν ἐλησμόνησε τὴν ἀπάντησιν τῆς Μοίρας· τὸ ἤμισυ δὲ τοῦ προγυνωστικοῦ ἐξεπληρώθη . .

Τὸ ἕτερον ἤμισυ, τὸ προλέγον τὴν δυστυχίαν, θὰ πραγματοποιηθῇ ἄρα γε ὡσαύτως; . . .

Ἀναγινώσκω περὶ τούτου ἐν τοῖς *Ἐκατὸν Ἀφορισμοῖς* τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης τοῖς καταστρωθεῖσι παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ—Θῶθ καὶ περισυλλεγεῖσι παρὰ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Πηλουσιώτου ἐν τῇ *Τετραβίβλῳ* του ὅτι: «*πῶς τις εἰς ὃν ἀπεκαλύφθησας, δια θείας παραχωρήσεως τὰ μυστήρια τοῦ μέλλοντος χρόνου, δύναται τὰ διατηρήσῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὰ θριαμβεύσῃ τοῦ δεινοῦ διὰ τῆς συνετῆς διευθύνσεως τῆς ροημοσύνης καὶ βουλήσεώς του.* Ἡ μεγαλοφυΐα τῆς Υ. Μ. ἐξεδηλώθη μέχρι τοῦδε δι' ἰσχύος τινὸς ὑπερανθρώπου ἄλλ' ἐσκέφθητε καὶ εἰς μίαν ἄλλην ἰσχύν, ἥτις, καθὼ ἀόρατος, εἶναι διὰ τοῦτο καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπιφοβός; . . Προητοιμάσθητε ν' ἀντιμετωπίσητε τὰς ἀπρὸςδοκίτους προσβολὰς τῆς Μοίρας; . . .

. . . «Ὁ χρησμός τοῦ 1799, ἂν γινώσκετε, ἐξεδήλου ὡς λειτουργὸν τῆς Μοίρας ἓνα στρατιώτην τῆς *Ἀγγλίας*, δηλ. ἓνα σύμβουλον τῆς στρατιωτικῆς πάλης. Ὁ μετὰ τόσους ἄλλους μέγας θρίαμβος τῆς Αὐστέρλητσίου ἡμέρας μὲ παρῶρμα νὰ πιστεύσω ἐπὶ στιγμὴν ὅτι ἡ ἐμὴ, μὴ ἀλάνθαστος, ἔμφυτος διάγνωσις πιθανὸν νὰ ἔσφαλε . . . Ἀτυχῶς, Μεγαλειότατε, ὑποβαλὼν τὴν *ιδίαν προηγουμένην ἐρώτησιν* ὑπὸ νέαν σιβύλλειον μελέτην, παρετήρησα τὴν νέαν ἀπάντησιν ἐκτυλισσομένην ὑπὸ μορφὴν ἔτι μᾶλλον ἀπαίσιον τῆς πρώτης:

«Ὁ *Αὐτοκράτωρ Ναπολέων* ἡττηθεὶς ἐν *Εὐρώπῃ*, καταβεβλημένος, ἐξόριστος, αἰχμάλωτος τῶν *Ἀγγλων*, ἐκ σκληροτάτου πεπρωμένου, θ' ἀποθάνῃ ἐν *Ἀγίᾳ Ἐλένῃ*, νήσῳ τοῦ *Ὠκεανοῦ* . . .

Τὰ 10 ἔφωνα γράμματα Q, U, B, R, P, T, Q, U, U, T δηλοῦσι διὰ τῆς μαντικῆς μεθόδου τὰ ἑξῆς:

«*Quatefacit Umbra Britannicam Rupem Primipotentis Tanti; Quassat Utulans Ultima Terra,*» δηλ: «ἡ σκιὰ τοῦ τόσῳ μεγάλου καὶ πρώτου τῶν ἡγεμόνων καταστάντος ταράσσει τὸν βρεττανικὸν βράχον· ὁ γογγυσμός του συνταράσσει τὰ πέρατα τῆς γῆς.»

«Ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς ἀποθεώσεως ἀπειρομεγέθους πεπρωμένου ἀγ-

γέλλει ὅτι θὰ διαιωισθῇ ἡ μνήμη σας παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ἀλλὰ παρατηρῶ ἐν Σοῖ τὸν Προμηθεά τῶν νεωτέρων χρόνων, ἃν περιφρονήσητε τὴν προειδοποίησιν τοῦ οὐρανοῦ.

«... Δίκην θλιβόμενος ἐπὶ ταῖς τόσῃ σοδαραῖς προρρήσεσιν, ἀνεμνήσθην τῆς ἡρωϊκῆς περιγητικῆς προσκυνητείας, ἣτις τῷ 1798 σᾶς ἔφερεν εἰς τὰς Πυραμίδας, τοὺς κολοσσαίους τούτους τάφους τῶν ἱερῶν μυστηρίων. Διελογίσθην ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν Σφιγξ δὲν θὰ ἡτένισε ματαίως τὸ λίθινον βλέμμα ἐπὶ τοῦ καισαρικοῦ μετώπου Σας, καὶ ὅτι ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ τῆς Ἰλιάδος Σας θὰ ἐνεχαράχθη σφραγίς τις ἀπόκρυφος. Ἐγραψα λοιπὸν ἐπὶ τοῦ κύκλου τοῦ Προγνωστικοῦ τὴν περιληπτικὴν ἐκθεσιν τοῦ συμβάντος ἐκείνου ὡς ἐξῆς».

«Napoléon Bonapartis, general en chef de la République française, sort de Toulon, le dix-neufmois mil septcent nonante huit, sur la flotte, avec trente-six mille soldats, pour aller conquerir l' Egypte.

Ἰδοὺ δὲ τί μοι ἀπήντησε τὸ Δαιμόνιον τῆς Εἰμαρμένης:

«Ἡ ἐνώπιον τῶν Πυραμίδων κτηθεῖσα δόξα θὰ στέψῃ τὸν μέγαν ἀρχηγὸν Ναπολέοντα.— Τὸ ἄστρον του λάμπει διανυγέστατα, ἀλλ' ὠχρίᾳ ταχέως.— Ταλαντεύεται, ἀπολλύμενον ἐν ἐξορίᾳ ἐπὶ τρικυμιώδους ὠκεανοῦ καὶ ἀποσβέννυται.»

«Μένουσιν 9 ἄφωνα γράμματα p, Q, N, F, M, N, N, N, S, δηλοῦντα: «Pralia Qnarens, Nactus Fati Marmor, Nefasta Navis Numina Lacessit» δηλ. «Ζητῶν ἀείποτε μάχας συναντᾷ τὴν ἀκίνητον θάλασσαν τῆς Εἰμαρμένης καὶ προκαλεῖ τὸν χρησμὸν τὸν ἐπικαλοῦντα αὐτὸν διὰ τοῦ ὀλεθρίου πλοίου».

«Παρατηρήσατε, Μεγαλειότατε, πῶς συνδυάζονται οἱ χρησμοί. Οὐδόλως; λέγω: Ὑπὸ σιθοδρομήσατε!... Ἀλλὰ τολμῶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ σταθῇτε. Προσεῖξατε καλῶς μήπως, παραδίδων εἰς τὰς θυέλλας τὸ διπλοῦν στέμμα, ἐξοκέλητε, ἀνεπιστρέπτει πλέον, ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ ἀπελπισμοῦ. Ὅτι αἱ προρρήσεις αὐταὶ σᾶς παροργίζουσι, τὸ ἐννοῶ, καθότι ἀπὸ τὰ ὕψη εἰς ἃ ἀνήλθετε, δὲν δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ τὰς ὑφάλους. Ἀλλ' ἅς μελετήσωμεν τὸ ἐνεστὼς συμβεβηκὸς τὸ ζῶν, τὸ ὑπάρχον, καὶ ἅς διερευνήσωμεν τὸ ἐν αὐτῷ πεπρωμένον.

«Napoléon Bonaparte empereur des Français et d'Italie.»

«Ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὡς τὴν γράφουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἰδοὺ μία ἐπιβε-

θαίωσις ἀπαραιμίλλου τύχης· ἀλλ' ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὅπως τὴν βλέπει ὁ θεὸς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ παγκοσμοῦ βίου, ἡ σελὶς αὕτη ἔχει ἐν *versos*, τὰ δὲ 46 γράμματα ἅτινα ἐγράψα, εἶνε αἰνίγμα, οὕτινος ἰδοῦ ἡ λύσις:

«A bas par 000, détrôné, et captif en mer, il perira dans une Ile»

Τὸ γράμμα ὁ (ὀλελαθ τῶν Αἰγυπτίων) ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 16ον ἱερογλυφικὸν συμβολικὸν (*arcane*) τῆς Ἑρμητικῆς διδασκαλίας, τὸ φέρον ὡς σύμβολον πύργον κεραυνόπληκτον, ἐμβλημα τῆς πτώσεως, τῆς τελείας καταστροφῆς. Ἐπαναλαμβανόμενον ἤδη τρεῖς, ὑποδηλοῖ τρεῖς καταπτώσεις τῆς τύχης, προδρόμους τῆς καταστροφῆς. Τὸ ἐπαναλαμβάνω, μία νῆσος ἔσται ὀλέθριος· μήτοι τὸ ὄνομα αὐτῆς εἶναι Ἀγία— Ἑλένη; . . . Τὸ μέλλον θὰ τὸ δείξῃ.

Ἀποστέλλω εἰς τὴν Υ. Μ. δύο ἑρμητικὰ διαγράμματα. ⁽¹⁾ Τὸ ἐν παρίστησι τὸ τῆς γεννήσεως σας ὠροσκόπιον, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Συρῶθ, δαιμονίου τοῦ πλανήτου Ἀφροδίτης καὶ ἐπὶ τοῦ 23ου τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Μομφθὰ, δαιμονίου τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Λέοντος, ἀνταποκρινομένου πρὸς τὴν 15 Αὐγ. 1796. Τὸ ἕτερον ὠροσκόπιον εἶναι τὸ τῆς ἐπαπειλούσης ὑμᾶς τύχης κατὰ τὸ 1813, καὶ ὅπερ σᾶς ἔχω ἀποκαλύψει διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἄστρον. Γινώσκετε ἤδη τὴν τέχνην τοῦ ἐννοεῖν καὶ διευκρινίζειν τὴν ἀπόκρυφον γλῶσσαν αὐτῶν τῶν συμβόλων. Ἐνῶπόκειται μοι νὰ εὐχηθῶ ὅπως ἡ Υ. Μ. μὴ περιφρονήσῃ τὴν προειδοποίησιν ταύτην . . . ⁽²⁾

. . . «Εἴθε νὰ ὦσι, Μεγαλειότατε τὰ ὅσα διαβλέπω, ἀποτελέσματα πραγματικῆς τρέλλας καὶ νὰ μὲ οἰκτείρητε δι' αὐτήν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἡ ὀργή σας νὰ κατασυντρίψῃ τὴν ἐκφεύγουσαν ἤδη

(1) Σ. Μ. Παραλείπομεν πρὸς τὸ παρὸν τὰ δύο ταῦτα σχεδιάσματα. Ἴσως προσεχῶς τὰ ἐκτυπώσωμεν, ἂν τὸ ἀπαιτήσῃ ἡ περιέργεια τῶν ἀναγνωστῶν.

(2) Σ. Σ. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν προρηγηθεισῶν προρρήσεων καὶ τῶν ἀμέσως ἐπομένων, θὰ δυνηθῇ ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐννοήσῃ τὰ ἐν τῷ βῃ Βιβλ. γεγραμμένα. Ἡ δὲ λεπτομερὴς μελέτη τῶν ὠροσκοπίων τοῦ Λουδοβίκου XVI καὶ τοῦ Αὐστριακοῦ Μαξιμιλιανοῦ, ἐξηγημένων διὰ τῶν ἐν τῷ Βιβλ. VII περιεχομένων ἀπορισμαῶν, θὰ διδάξῃ τὸν τρόπον τοῦ διεισδύειν εἰς τὸ ὠροσκόπιον τοῦ Ναπολέοντος. Τοῦτο εἶναι πρᾶξις εὐχερῆς, προτεινομένη ὡς γύμνασμα εἰς τοὺς ἐρευνητάς, τοὺς ἀποφασίζοντας νὰ θυσιάσωσιν ὥρας τινὰς διηθεσίμους εἰς αὐτάς τὰς περιέργους μελέτας.

ζωήν μου, οὐδέποτε θὰ μετεμελούμην διότι τῆς ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς συνειδήσεώς μου, ὅπως σὰς ὑπηρετήσω πιστῶς. . . ,

*
* *

Ἡ τελευταία πρόρρησις τοῦ Λεκλέρ δὲν στερεῖται ἀκριβείας. Αἱ τρεῖς ροπαὶ τῆς τύχης, αἱ προηγηθεῖσαι τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ μεγάλου στρατηγοῦ, ὑπῆρξαν ἡ ἐν Ῥωσσίᾳ συμφορὰ, ἡ πρώτη ἐν Γαλλίᾳ εἰσβολὴ καὶ τὸ Βατερλώ. Ὁ ἐν θαλάσῃ αἰχμάλωτος ὑπομινύσκει τὴν προδοσίαν τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὸν ἡρωϊκὸν αἰχμάλωτον τοῦ Βελ-λεροφόντου.

Ὁ Π. Λεκλέρ ἀπέθανεν ἐν Σαὶν-Κλου τῷ 1807. Ἐσβέσθη ἡρέμα, ὥσπερ λύχνος ἐξητλημένος. Ἡ τελευταία αὐτοῦ λέξις ἦτο εὐχὴ ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος, οὗτινος τὸν ἔρτον ἔφαγε.

Ἡ δυνάμην νὰ προσθέσω ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἄλλα πάμπολλα παραδείγματα, ἀποδεικνύοντα, ὅτι ὅσῳ πλεῖον ἀναφαίνεται τις ἐν τῷ δράματι τοῦ γενικοῦ βίου, τόσῳ μᾶλλον τὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα τῆς προσωπικότητος του καὶ τοῦ διαδραματισθεμένου προσώπου καθίστανται σιβύλλεια, δηλ. εὐμάντευτα. Ὁ γενικὸς νόμος τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἐκδηλώσεων μᾶς διαφεύγει· μὴ δυνάμενοι δὲ νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ (1) ἄνθρωπινου λογικοῦ κειμένην αἰτίαν αὐτῶν, ἀποφαινόμεθα ἀφελῶς καὶ ἀπλούστατα ὅτι ταῦτα εἶνε παραλογα πράγματα. Ἐ, καλὰ λοιπὸν ἔστω καὶ οὕτω! . . .

Ὅπως δὲ δῶμεν εὐρύτερον σταθιδιον εἰς τὰς μεγαλειτέρας ἀπιστίας, ἴσως ἄλλοτε παραθέσωμεν, ἂν ἀρέσκη τοῦτο τῷ ἀναγνώστῃ, καὶ ἄλλους τινὰς ἔτι παραλογισμοὺς τοῦ αὐτοῦ εἶδους. (2)

(1) Σ. Μ. Ἡ Μαγεία, αἱ ἀπόκρυφοι ἐπιστῆμαι, καὶ ὁ Πνευματισμὸς, ὁ καλῶς ἐννοούμενος πνευματισμὸς, ὁ ἐπιστημονικὸς πνευματισμὸς κέκτηνται τὴν κλεῖδα τῶν μυστηριωδῶν τούτων ἐκδηλώσεων, οἱ δὲ μῦσαι, οἱ τῶν ἀνωτέρων βαθμίδων μῦσαι τοῦ πνευματισμοῦ, δύνανται νὰ ἐμβαθύνωσιν εἰς τὴν ἐξήγησιν τούτων.

(2) Σ. Μ. Θέλομεν συνεχίσει τὴν παροῦσαν μετάφρασιν, ἂν ἀπαιτήσῃ τὸ τοιοῦτον ἢ φιλομάθεια τῶν ἀναγνώστων, εἰς οὓς ὑποβάλλομεν τὸ παρὸν ἔργον οὐχὶ ὡς μυθιστορικὸν ἀνάγνωσμα, ἀλλ' ὡς φιλοσοφικοῦ ιστορικῆν μελέτην.

Ο ΒΑΛΣΑΜΟΣ

ΚΑΙ ΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΝΤΕΙΑΣ ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΡΗΞΕΙΣ ΤΟΥ

Ἐν τῇ Μασωνικῇ συνεδρίᾳ τοῦ 1785.

Ὁ Γιουζέππος Βάλσαμος, ὑπὸ τὸ ὄνομα κόμης δὲ-Καλλιόστρος, μᾶλλον γνωστός, ὁ πείσας τὸν καρδινάλιον Ροχάν ὅτι ἐκέκτητο τὴν κλεῖδα τοῦ μυστικοῦ τῆς τοῦ χρυσοῦ κατασκευῆς, ὃ ὡς τι ἔζοχον ὃν θεωρούμενος ὑπὸ τοῦ δουκὸς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ τοῦ διασήμου φυσικοῦ Ραμόνδου, ἐνεκατέστη ἐν Παρισίοις τῷ 1781, προηγηθείσης αὐτοῦ τῆς φήμης του. Ἐν Παρισίοις ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς τὸν μοναδικὸν τότε ἄνθρωπον περὶ οὗ ἡσχολεῖτο ὁ συρμός, διότι ὡς τις μεσσίας ἀφειδῆς τῶν οὐρανίων καὶ γηϊνῶν θησαυρῶν παρείχε πάντα τοῖς πᾶσι. Θαυμαστοποιὸς ἀπαράμιλλος, διασπείρων τὰς ἀποστραπτούσας δεισιδαιμονίας μεταξὺ τῶν κοσμικῶν θυμηδίων, στρέφων τὰ τοῦ Πακτωλοῦ ρεύματα πρὸς τὰ πενιχρά καὶ πειναλέα οἰκίδια, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκληθεὶς πατὴρ τῶν πτωχῶν παρὰ τῆς πελατείας τοῦ ἀνεξαντλήτου βαλαντίου του, τιτλοφορηθεὶς διὰ τοῦ τίτλου θεοῦ παρὰ τῶν ἐρωτολήπτων μεγάλων κυριῶν, αὐτὸς ὁ υἱὸς ἐνὸς μικρεμπορίου τοῦ Παλέρμου ἐβασίλευε πλειότερον τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Τιτλοφορηθεὶς ὡσαύτως διὰ τοῦ τίτλου *Ἀθερ-σαθῦ* (ὑπάτου τῶν Σοφῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν του) ἢ μᾶλλον *Χαθηρ-Σαθᾶ* (προφήτου πνευματεμπορίου, καιροσκόπου), ὁ Καλλιόστρος ἡγείρεν ἐν τῇ ἡδῶ Σουρδιέρ, ἐν εἶδος ναῖσκου τῆς Ἰσιδος, οὐτινος ἐλέγετο ἱεράρχης. Ἐκεῖ, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἐδίδασκε πρὸς ἐν κατεγοητευμένον ἀχροατήριον τὰ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος καὶ τῆς προσεχοῦς ἐπανάστασιν αὐτοῦ. Ἡ θωπευτικὴ εὐγλωττία τοῦ, καίτοι οἰκιακῆ, ἀνυψουμένη ὅμως ἀείποτε ἐν τῇ στάθμῃ τῆς κομψότητος καὶ φιλοφροσύνης, διεδόκει ὑπερμέτρως καὶ διὰ θαυμασίας τέχνης τὴν γυναικείαν ἰνα. Τὸν ἤκουον ἐν ἐκστάσει ἀφηγούμενον τὰς περιηγήσεις του εἰς τοὺς μεμαγευμένους τό-

πους τῆς ἀσιατικῆς μαγείας. Προσκυνητῆς τῶν ἐρειπίων τῆς Βαβυλῶνος, τῆς Νινευθῆς, τῆς Παλμύρας καὶ τῶν Θηβῶν συνήντησεν, ὡς ἔλεγεν, ἐπὶ τῶν μνημείων τούτων τῆς ἀρχαιότητος, ἀνθρώπους διατηροῦντας ἀγῆρω νεότητα διὰ τῆς θαυμασίας αὐτῶν ἐπιστήμης.

Οἱ κύριοι οὗτοι τοῦ χρόνου, οἵτινες διὰ τῆς χλόης καὶ τοῦ ἀστερος εἰσέδυσον εἰς ἅπαντα τὰ μυστήρια τοῦ βίου, ἐνεφανίζοντο μόνον εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ, ἐπιστάσης τῆς ὥρας τοῦ διδάξαι εἰς τὸν κόσμον τὸν νόμον μιᾶς νέας ἀνιούσης ἐξελίξεως τῆς προόδου.

Ὁ Καλλιόστρος λοιπὸν ὑπέθετεν ἑαυτὸν ὡς ἓνα τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ· διεβεβαίοντο δὲ ὅτι ἐτύγχανε τοῦ τοιούτου προτερήματος μετὰ τόνου τοιαύτης ἡρέμου πειστικότητος, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐκπλαγῇ ἢ ν' ἀμφιβάλῃ περὶ τούτου. Δὲν ἀνέμενε νὰ τῷ ζητήσῃσι διὰ τίνος ἀπρεπείας, τὴν ἀποδείξιν τῆς ἀποστολῆς του. Τὰ μικρὰ θαύματα ἐτύγγανον αὐτῷ πρόχειρα· ὑπέσχετο δὲ ἀνώτερα εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτε θὰ ἐπίστευον εἰς τοὺς λόγους του. Ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ πίστις δὲν ἐπιβάλλεται, καὶ, τούτου ἕνεκα, οὐδὲ ἐφαίνετο προκαλῶν αὐτήν. Ἐγίνωσκεν ὅμως καὶ τὸ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ αἱ γυναῖκες δεσποζοῦσι τοῦ δημοσίου πνεύματος, καὶ διὰ τοῦτο ἐκολακεύετο ὅτι διὰ τοῦ ὑπερβάλλοντος θαυμασμοῦ καὶ τῆς ἀκαθίετου αὐτῶν ἰσχύος θὰ ἐπετύγγανεν εἰς τὴν κατάρκτησιν τῆς διδασκαρίας τοῦ νέου κόσμου, ὃν ὄνειροπόλει.

Ἰδρύσας αἰγυπτιακὴν τελετουργίαν διεκοίνωσε τῷ 1785 ὅτι, κατὰ μίμησιν τῶν ἱερειῶν τῆς Ἰσιδος, παρεδέχετο τὰς γυναῖκας εἰς τὴν συμμετοχὴν τῶν μυστηρίων, ἐπέτυχε δὲ διὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Λουξεμβούργου τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς πριγκιπίσσης Λαμβάλλ, τῆς ἐπιστηθίου φίλης τῆς βασιλίσσης Μαρίας Ἀντωνέττας ὑπὸ τὸν τίτλον *Μεγάλης Διδασκάλου τῆς τιμῆς*. Ἡ Μαρία Ἀντωνέττα, πλήρης τότε χάριτος καὶ μεθύουσα ἐκ τῆς ἀμέτρου γενικῆς λατρείας, ἡγνόει πόσα δάκρυα εἶναι δυνατόν νὰ ἐγκλείωσιν ἐστ' ὅτε οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνασσῶν προέτρεψε λοιπὸν καὶ αὕτη τὴν φίλην της νὰ παραδεχθῇ τὸν προσφερόμενον τίτλον, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ ὁδὸς Σουρδιέρ θὰ παρῆχε βεβαίως καθαπτικὰς τινὰς ἱστορίας λίαν διασκεδαστικὰς.

Αἱ μασωνικαὶ στοαὶ τῶν Παρισίων παρετήρησαν ζηλοτύπως τὴν πρὸς τὸν διάσημον ξένον προσενεχθεῖσαν ταύτην εὐνοίαν τῆς Αὐλῆς. Κατεγίνοντο τότε εἰς τὴν σύγκλησιν γενικῆς συνεδρίας τῶν κυριωτέρων μεγιστάνων τῆς Μασωνίας, ὅπως συζητήσῃσι καὶ ἐπιλύσῃσι

ζητήματά τινα ὀργανικά, λίαν σπουδαῖα, ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξιν μάλιστα τοῦ καθιδρύματός των. Τὸ πρόγραμμα τῶν συζητητέων θεμάτων συνίστατο ἐκ τῶν ἑξῆς ἄρθρων :

1ον Τίς ἡ οὐσιώδης φύσις τῆς ἐλευθεροτεκτονικῆς ἐπιστήμης ;

2ον Τίς ἡ λογικὴ ἐποχὴ τῆς καταρχῆς αὐτῆς ;

3ον Ποῖαι ἐταιρεῖται ἡ ἀνθρωποι διεκατέσχον αὐτὴν ἀρχαιότερον καὶ διὰ τίνων σωματείων διήκει αὕτη διαδοχικῶς μέχρις ἡμῶν ;

4ον Ποῖαι ἐταιρεῖται ἡ ποῖοι ἀνθρωποι δικαιοῦνται νὰ νομιζῶσιν ἤδη ὅτι εἶναι οἱ ἀληθεῖς θεματοφύλακες ;

5ον Ἡ διατηρήσασα αὐτὴν παράδοσις ἐγγραφὸς εἶναι ἢ προφορικὴ ;

6ον Ἡ μασωνικὴ ἐπιστήμη ἔχει σχέσεις πρὸς τὰς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν γνωστὰς ἐπιστήμας ;

7ον Μὲ ποίας ἐκ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν ἔχει σχέσεις, καὶ ὅποῖαι αὗται αἱ σχέσεις ;

8ον Τίς ἡ ὠφέλεια τῆς ἐλευθεροτεκτονικῆς ἐπιστήμης ;

9ον Τίς ἡ καταλληλοτέρα δι' αὐτὴν ἱεροτελεστία ;

10ον Ποία ἡ καταγωγὴ καὶ ὁ ἀληθὴς ὄρισμός τῶν συμβόλων, τῶν ἱεροτελεστιῶν καὶ τῆς ἀποκρύφου γλώσσης, ἅτινα διδάσκονται εἰς τοὺς ἐλευθεροτέκτονους ;

Ἐκ τῶν ζητημάτων τούτων πᾶς ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ Μασωνία, ἀπὸ 60 ἐτῶν ἐξ Ἀγγλίας εἰς Γαλλίαν εἰσαχθεῖσα, δὲν ἐδράζετο ἐπ' οὐδεμιᾶς ἐπιστημονικῆς βάσεως καὶ ὅτι τὰ δῆθεν μυστήρια αὐτῆς ἦσαν ἓνας φευκακισμὸς τις. Ὅσοι τῶν εὐπατριδῶν, των δημοτικῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων εἶχον εἰσελθῆναι εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἀθῶᾳ ἐλπίδι νὰ ἴδωσι καὶ μάθωσιν ὑπερφυσικά καὶ θαυμάσια πράγματα, ἤρουντο νὰ διατελῶσιν ἐπὶ πλέον τὸ παίγιον τῆς εὐπιστίας των. Πολλὰ ἐκ τῶν μέγα σημεινόντων προσώπων προέτειναν μίαν ἀνάκρισιν. Ἐκ τῶν Γάλλων σημειοῦμεν τοὺς κ. κ. De Troussel, d'Héricourt, d'Eprenesnil προέδρων τῶν παρλαμέντων τῶν Παρισίων, de Potcarre προέδρου τοῦ Ρουέν κλπ. τοὺς δοῦκας τῆς Ἀθήνης, τοῦ Λουξεμβούργου, τοῦ Λαρσφουκόλ, τοῦ Κρυσύλ κλπ. Ἐκ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν, τοῦ κόμητος δὲ -Στρογονῶφ, πρεσβευτοῦ τῆς Ῥωσσίας, τοῦ βαρῶνου δὲ-Στάχλ πρεσβευτοῦ τῆς Σουηδίας, τοῦ μαρκησίου δὲ-Γκάτζ, αὐλάρχου τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας κλπ. κλπ. Αὐτὰ τὰ σπουδαῖα πρόσωπα, ἅτινα εἶχον νομίσει ὅτι θὰ εὑρισκον, ἐν τῇ Μασωνίᾳ, Ἀκαδημειάν

τινα τῶν ὑψηλῶν ἐπιστημῶν, ἀπεράσισαν νὰ φέρουν τὸ φῶς εἰς τὸ χάος τῶν ἀλογιῶν, ἃς αἱ μασωνικαὶ στοαὶ περιεκάλυπτον ὑπὸ τὸν τίτλον τῶν *Μυστηρίων*. Τούτοις ἠνώθη ὁ σοφὸς ἄσιαναλόγος Κούρτ δὲ-Γεβελέν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τεραστία φήμη τῆς Καλλιόστρου προσεῖλκε ἅπαντα τὰ βλέμματα, παρεκάλεσαν τὸν διάσημον Σικελὸν νὰ παρευρεθῇ εἰς μίαν αὐτῶν συνεδρίαν, ἐν ἣ θὰ ὠμίλει ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ὁ Κούρτ δὲ-Γεβελέν.

* *
*

Ὁ Καλλιόστρος ἀποδεχθεὶς τὴν πρόσκλησιν, παρέστη τῇ 10 Μαΐου 1785.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς συνεδρίας, ἡ μεγάλη ἀπλοϊκότης καὶ ἡ ἐντελὴς περὶ τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι κομφότης αὐτοῦ προσεῖλκυσαν αὐτῷ ἀπάσας ὁμοθυμαδὸν τὰς συμπαθείας τῆς ὁμηγύρεως. Ὁ Κούρτ δὲ Γεβελέν, ὁ ῥήτωρ τῆς ἡμέρας, ὡς ἐκ τῆς εἰδικότητός του περὶ τὴν ἄσιανολογίαν, κατεγοητεύθη, ἀναγνωρίσας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Καλλιόστρου, περιηγητὴν ὄντως σοφὸν περὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἑλλάδος, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἀραβίας, τῆς Περσίας. Ἄλλ' ὅτε ἤρξαντο τῶν ζητημάτων, τότε ἡ μεταδοτικὴ κοινωνικότης καὶ ἡ ψυχικὴ διάχυσις τοῦ Σεκελοῦ ἀπεσθῆσθαι ἀίφνης ὡς τι πῦρ πυροτεχνήματος. Κατέστη ψυχρὸς, ἐπιφυλακτικὸς, οἰονεὶ ρεμβός, ἅπαντῶν εἰς τὰς ἐρωτήσεις διὰ λέξεων ἀμφιβόλων καὶ δι' ὑπεκφυγῶν ἀπομακρυνομένων τοῦ ἐδάφους τῆς συζητήσεως. Πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ δὲ-Γεβελέν, τοῦ δουκὸς Λαροσφουκῶλ, τοῦ Σαβαλλέτ, ὅπως ἐπεξηγήσῃ τὴν ιδέαν τοῦ ἄνευ ἀποσιωπήσεων, ἐνώπιον μιᾶς ὁμηγύρεως ἐχούσης ἐν μεγάλῃ ἐμπιστοσύνῃ τὰ φῶτά του, ἔλαβεν ἐν τέλει τὸν λόγον μετὰ τινος συνοίας.

«Κύριοι, εἶπεν, ὅτε ἐδέχθην τὴν πρόσκλησιν δι' ἧς ἐνεκρίνατε νὰ με τιμῆσητε, δὲν εἶχον προαίσθανθῇ τόσῳ σαφῶς, ὡς νῦν συμβαίνει, ἅπασαν τὴν σπουδαιότητα τοιαύτης ἐντεύξεως. Ὑμεῖς, ἂν δὲν ἀπατώμαι, νομίζετε ὅτι ἡ Μασσωνία ὀφείλει νὰ διακατέχῃ τὴν κλεῖδα τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν» ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδυνήθητε ν' ἀνακαλύψῃτε τὴν κλεῖδα ταύτην ἐν ταῖς στοαῖς ὑμῶν, ἡλπίσατε ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐξήρτηται νὰ διαφωτίσω τὰς ἐρεῦνας σας. . .

Καλὰ! λοιπὸν ἡ εἰλικρίνεια μοὶ ἐπιτάσσει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ Μασ-

σωνία οὐδὲν δύναται νὰ σᾶς διδάξῃ. Τὸ μυστήριον δῆθεν τοῦ Ἰράμ εἶναι γελοῖον. Ὁ τίτλος τοῦ μεγάλου Ἀρχιτέκτονος τοῦ Κόσμου, ὃν ἀποδίδετε τῷ Θεῷ, εἶναι γελοῖον ἐπώνυμον, ὅπερ ὁ Ἀγγλος ἐφευρέτης ἀλογίστως ὤρισε.

«Τὸ Ὑπέρτατον Ὄν, Κύριοι, παραλόγως ὀρίζεται διὰ τοιούτου ἀθλίου ἀνθρωπομορφισμοῦ. Ἡ ἄπειρος ποικιλία τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ζωῆς ἐν τῇ Παγκοσμίῳ τάξει ἀποκαλύπτει ταῖς συνεδήσεσιν ἡμῶν μίαν ἀρχικὴν ἀπόλυτον Αἰτίαν, ἣν προσπαθεῖτε νὰ ὀρίσητε διὰ τῆς ἀνεπαρκoῦς ἀνθρωπίνης γλώσσης. Μὴ ἀναζητῆτε, Κύριοι, τὴν συμβολικὴν ἔκφρασιν τῆς θείας ιδέας· αὕτη ἐπλάσθη πρὸ 60 αἰῶνων παρὰ τῶν Μάγων τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Ἑρμῆς-Θῶθ ὤρισε τοὺς δύο ὅρους· ὁ πρῶτος εἶναι τὸ Ρόδον, διότι τὸ ἄνθος τοῦτο παρίστησι σχῆμα σφαιρικόν, τὸ ἐντελέστερον σύμβολον τῆς μονάδος, καὶ διότι ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐκχεομένη εὐωδία εἶναι μία οἶονεὶ ἀποκαλύψις τῆς ζωῆς. Αὐτὸ τὸ ρόδον ἐτέθη ἐν τῷ κέντρῳ ἐνὸς Σταυροῦ, ὅστις εἶναι σχῆμα ἐκφράζον τὴν στιγμὴν, ἔνθα ἐνοῦνται αἱ κορυφαὶ τῶν δύο ὀρθῶν γωνιῶν, ὧν αἱ εὐθεῖαι δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσι διὰ τοῦ νοὸς ἐπ' ἄπειρον ἐν τῇ τριπλῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὕψους, τοῦ πλάτους, τοῦ βάρους. Τὸ σύμβολον τοῦτο ἔσχεν ὡς ὑλικὸν τὸν χρυσόν, ὅστις ἐν τῇ ἀποκρύφῳ ἐπιστήμῃ δηλοῖ φῶς, ἀγνότητα· ὁ δὲ σοφὸς Ἑρμῆς ὠνόμασεν αὐτὸν Rose-Croix (Ροδοσταυρίτην), δηλαδὴ Σφαίραν τοῦ Ἀπειροῦ. Μεταξὺ τῶν ἀκτίνων τοῦ σταυροῦ ἔγραψε τὰ γράμματα I, N, R, I, ὧν ἕκαστον ὑποδηλοῖ ἐν μυστήριον.

«I (Ioithi) ἐν τῇ ἱερᾷ γλώσσῃ εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν ἐνεργητικὴν δημιουργικὴν Ἀρχὴν καὶ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς θείας ἰσχύος τῆς γονιμοποιούσης τὴν οὐσίαν.

«N (Nain) εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν παθητικὴν οὐσίαν, τύπον ὅλων τῶν σχημάτων.

«R (Rasith) εἰκονίζει τὴν ἔνωσιν τῶν δύο ἀρχῶν καὶ τὴν διηνεκῇ μεταμόρφωσιν τῶν δημιουργημάτων.

«I (Ioithi) εἰκονίζει καὶ πάλιν τὴν θεϊαν δημιουργικὴν Ἀρχὴν, ὅπως δηλώσῃ ὅτι ἡ ἐκπορευθεῖσα δημιουργικὴ δύναμις ἀνέρχεται ἀπαύστως, ὅπως ἀενάως ἐπαναβλύζῃ.

«Οἱ ἀρχαῖοι Μάγοι ἔφερον τὸν Ροδοσταυρίτην ἀνηρτημένον διὰ χρυσοῦς ἀλύσει· ἄλλ' ἵνα μὴ ὧσιν ἐκτεθειμέναι εἰς τοὺς βεβήλους τὰ ἱερὰ γράμματα INRI ἀντικατέστησαν αὐτὰ διὰ τῶν τεσσάρων σχη-

μάτων τῆς Σφιγγός: τοῦ Ἀνθρώπου, τοῦ Ταύρου, τοῦ Λέοντος, τοῦ Ἀετοῦ.

«Συγκρίνατε τώρα πρὸς αὐτὴν τὴν ἀπλὴν ἐξήγησιν τοῦ ἀρχαίου Rose-Croix, τὸ ἐν ταῖς τυπικαῖς ὑμῶν ιεροτελεστικαῖς οἰκτρὸν ὀνθύλευμα, δι' οὗ θέλετε νὰ ἐξηγήσητε εἰς τοὺς δῆθεν μύστας ὑμῶν τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως INRI: «Ἐρχομαι ἐξ Ἰουδαίας διὰ Ναζαρετ, ὁδηγούμενος παρὰ τοῦ *Ραφαήλ*, εἰμὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα.» Οἱ-μοι! Κύριοι, πῶς τοιαῦται μωρίαὶ δύνανται νὰ ἐγχωρήσωσιν ἐν γαλ-λικοῖς πνεύμασι! . . .

«Ἄν θέλητε ν' ἀναστήσητε τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν διδασκα-λιῶν τῶν διαφωτισασῶν τὸν ἀρχαῖον κόσμον καὶ ν' ἀναζωογονήσητε ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας τὸν Φάρον τῶν θείων φώ-των, δέον ἐν πρώτοις νὰ ρίψητε εἰς τὸ πῦρ τὸν μῦθον τοῦ Ἰσάμ καὶ τὰς ἀνοήτους ὑμῶν ιεροτελεστίας. Δέον ν' ἀπαρνηθῇτε αὐτάς τὰς ταινίας τοῦ γελοίου ἱπποτικῷ τάγματος, αὐτοὺς τοὺς τίτλους τῶν Sublimes Princes, Souverains Commandeurs, εἰς οὓς τέσσαρες σανίδες, ὑπὸ τινος πόδας ἐν τῇ γῇ, ἀνταποδίδουσι τὸ αὐτὸ μὲ τὸν ἔσχατον χωριάτην δίκαιον.»

Ἡ ὁμήγυρις ἐφρύαττεν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀγερώχῃ γλώσσῃ τοῦ Καλλιόστρου. . . .

— Ἀλλὰ τέλος πάντων, ἐφώνησεν ὁ Courtde-Gébelin, ἀρκεῖ μόνον νὰ καταρρίψῃ τις ἅπαντα, ἵνα αὐτὸς ἀναφανῇ ὑπέρτερος; . . . Ἄν ἡ Μασσωνία εἶνε φαντασμαγορία, ἐκ τίνων σημείων δυνάμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὸ ἡμῖν ἀπαγορευθὲν φῶς ἀναβλύζει ἐκ τῶν μυστηρίων, ὧν ὑμεῖς κρατεῖτε τὴν κλειδα; . . . Ἐὰν εἰσθε ὁ θεματοφύλαξ τῆς ἀρχαίας Μαγείας δώσατέ μας ἐν τεκμήριον, ἐν μόνον, τῆς ἰσχύος αὐτῆς. . . . Ἐὰν εἰσθε τὸ Δαιμόνιον τοῦ παρελθόντος, τί πρὸς τὸ Μέλλον προσάγετε;

— Τὸ ἀποκλύπτω, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Καλλιόστρος. . . Ἐπὶ τῷ μασσωνικῷ δ' ὄρκῳ, ἥ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἂν μοι ὀρκιζοσθε ἐπὶ τῆς τιμῆς σας τὸ μυστικόν, ἀποδεικνύω πάραυτα ὅ,τι λέγω.

(Ἐπεται συνέχεια)

Παρά τῳ κ. 'Αθ. Βρυζάκη (ὁδ. Πανεπιστημίου 26) εὐρίσκονται
πρὸς πώλησιν τὰ ἐξῆς βιβλία:

1ον « **Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμε-
να** ».

2ον « **Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων** ».

3ον « **Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης** ».

4ον **Διατί ἡ Ζωή**;— Τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως
Leon Denis κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐν Βραΐλα εὐπαιδευτοῦ κ. Δ. Σ.

Πρὸς τοὺς ἀξίот. Συνδρομητάς.

Μεταβαίνων εἰς Ρωμουνίαν ἐπὶ τινος μῆνης παρακαλῶ τοὺς φί-
λους συνδρομητάς καὶ ἀναγνώστας ἵνα κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἀπεν-
θύωνται, διὰ πᾶν ἀφορῶν εἰς τὸν «**Νέον Πυθαγόραν**», πρὸς τὸν
ἐνταῦθα κ. 'Αθ. Βρυζάκην ὁδ. Πανεπιστημίου 26 ἢ πρὸς ἐμὲ τὸν
ἴδιον εἰς Βραΐλαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν κ. Φ. Λεφάκην.

Πρὸς τὰς ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν φύλλ. ἀξίот. ἐφημερίδας.

Εὐχαρίστως ἀποδεχόμεθα τὴν προταθεῖσαν ἀνταλλαγὴν, ἀλλ' ἀπὸ
τοῦ γ' φυλλαδίου μας, μὴ δυνάμενοι ἀτυχῶς νὰ τὸ πράξωμεν ἀπὸ τοῦ
α', καθὼς εἰς ὀλίγα ἀντίτυπα ἐκτυπωθέντος καὶ μὴ ἐπαρκέσοντος ἴσως
διὰ τοὺς τακτικοὺς συνδρομητάς. Τούτου ἔνεκα δὲν ἠδυνήθημεν νὰ
παραδεχθῶμεν οὐδὲ τὴν κατὰ φυλλάδια πώλησιν τῶν πρώτων φυλ-
λαδίων μεθ' ὅλην τὴν ζωηρὰν ζήτησιν αὐτῶν.